Bundel - Commissie Begroting en Rekening van 7 december 2023

1 19:30 - Opening

2 19:31 - Vragenuur

3 19:36 - Vaststellen agenda d.d. 7 december 2023
- Agenda_Commissie_Begroting_en_Rekening_7_december_2023

4 19:37 - Adviezenlijst vergadering commissie B&R d.d. 26 oktober 2023
- Concept-Adviezenlijst_Commissie_Begroting_en_Rekening_26_oktober_2023
- Bijlage 1 Toezeggingen Commissie B&R 26 oktober 2023

5 19:39 - Regionaal arbeidsmarktbeleid
Status: om advies
Portefeuillehouder: F. Dillerop
Besluitvormingsproces voor Regionaal arbeidsmarktbeleid
1. Commissie B&R 7 december 2023 (vanwege volle agenda algemene commissie verplaatst naar commissie B&R)
2. Regionale bijeenkomst voor raadsleden 22 januari 2024
3. Algemene commissie 24 januari 2024
4. Raad 1 februari 2024 (besluitvormend)
- Raadsvoorstel regionaal beleidskader arbeidsmarkt en re- integratie 2024-2027_ondertekend
- Beleidskader Arbeidsmarkt en re-integratie 2024-2027 Rijk van Nijmegen
- Overzicht van adviezen cliëntenraden Rijk van Nijmegen
- Advies van Adviesraad Sociaal Domein gemeente Beuningen
- Advies van Adviesraad Sociaal Domein gemeente Druten
- Advies van Burgeradviesraad gemeente Heumen
- Advies van Cliëntenraad Participatiewet gemeente Nijmegen
- Advies van Cliëntenraad Participatiewet gemeente Wijchen
- Advies van Cliëntenraad Werk en Inkomen gemeente Berg en Dal

6 20:09 - Belastingverordeningen 2024
Status: om advies
Portefeuillehouder: A.F. Herings
- Raadsvoorstel belastingverordeningen 2024_ondertekend
- Bijlage 1 RB Verordening Onroerende zaakbelastingen 2024 (versie raad 2023-12-14)
- Bijlage 2 RB Verordening Forensenbelasting 2024 (versie raad 2023-12-14)
- Bijlage 3 RB Verordening Toeristenbelasting 2024 (versie raad 2023-12-14)
- Bijlage 4 RB Verordening Watertoeristenbelasting 2024 (versie raad 2023-12-14)
- Bijlage 5 RB Verordening Hondenbelasting 2024 (versie raad 2023-12-14)
- Bijlage 6 RB Verordening Rioolheffingen 2024 (versie raad 2023-12-14)
- Bijlage 7 RB Verordening Reinigingsheffingen 2024 (versie raad 2023-12-14)
- Bijlage 8a RB Legesverordening 2024 (versie raad 2023-12-14)
- Bijlage 8b Tarieventabel legesverordening 2024 (versie raad 2023-12-14)
- Bijlage 9 RB Begrotingswijziging reinigingsheffingen 2024 (versie raad 2023-12-14)

7 20:54 - Eindejaarsrapportage
Status: om advies
Portefeuillehouder: A.F. Herings
- Raadsvoorstel EJR 2023 14-12-2023_ondertekend
- Raadsbesluit EJR 2023 14-12-2023
- Eindejaarsrapportage 2023 - versie raad

8 21:19 - Sluiting

Gemeente Mook en Middelaar

Agenda Commissie Begroting en Rekening

Datum 07-12-2023
Tijd 19:30 - 21:20
Locatie Raadzaal
Voorzitter J.E.M. Mulders

1 **Opening**
19:30

2 **Vragenuur**
19:31

3 **Vaststellen agenda d.d. 7 december 2023**
19:36

4 **Adviezenlijst vergadering commissie B&R d.d. 26 oktober 2023**
19:37

5 **Regionaal arbeidsmarktbeleid**
19:39
Status: om advies
Portefeuillehouder: F. Dillerop

Besluitvormingsproces voor Regionaal arbeidsmarktbeleid
1. Commissie B&R 7 december 2023 (vanwege volle agenda algemene commissie verplaatst naar commissie B&R)
2. Regionale bijeenkomst voor raadsleden 22 januari 2024
3. Algemene commissie 24 januari 2024
4. Raad 1 februari 2024 (besluitvormend)

6 **Belastingverordeningen 2024**
20:09
Status: om advies
Portefeuillehouder: A.F. Herings

7 **Eindejaarsrapportage**
20:54
Status: om advies
Portefeuillehouder: A.F. Herings

8 **Sluiting**
21:19

Gemeente Mook en Middelaar

Adviezenlijst

Commissie Begroting en Rekening 26 oktober 2023

Presentielijst

Commissieleden:	de heer van der Linden (DGP) de heer Eeren (DGP) mevrouw King (DGP de heer Broekmans (PvdA) de heer Jansen (PvdA) de heer Scheltinga (PvdA) de heer Claessens (GroenLinks) mevrouw Roozendaal (GroenLinks) mevrouw Van Brunschot (VVD) mevrouw Van den Bergh - Visser (VVD)
Afwezig:	de heer Mariman (gemeentesecretaris)
Voorzitter:	de heer Brinkhoff
Commissiegriffier:	
Griffier:	mevrouw van Arensbergen
Portefeuillehouders:	de heer Gradisen (burgemeester) de heer Dillerop (wethouder) de heer Rodoe (wethouder) de heer Herings (wethouder)
Gemeentesecretaris:	
Overige genodigden:	de heer Geurts (ambtelijke ondersteuning, agendapunt 4) mevrouw Klaassen (ambtelijke ondersteuning, agendapunt 4)
Externe ondersteuning:	

Aanvangstijd: 19.30 uur Sluitingstijd: 21:06 uur

Geluidsopnamen

Geluidsfragmenten van de vergadering zijn per agendapunt terug te luisteren op
https://ris2.ibabs.eu/Calendar/Index/MookenMiddelaar

1 Opening

- De voorzitter opent de vergadering en heet allen van harte welkom.
- Er hebben zich twee insprekers aangemeld bij agendapunt 4 (Programmabegroting 2024-2027).
- Er is bericht van verhindering ontvangen van de gemeentesecretaris, de heer Mariman.

2 Vragenuur

Er zijn twee vragen aangemeld door de DGP.

1. De heer Van der Linden inzake de financiering voor de bibliotheek in de dorpskernen; reactie wethouder Dillerop.
2. De heer Van der Linden met de vraag of het college in gesprek is geweest met de huiseigenaren van Rijksweg 21 en 23 in Molenhoek; reactie wethouder Herings.

3 Vaststellen agenda d.d. 26 oktober 2023

De agenda wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

4 Programmabegroting 2024-2027

Status: om advies
Portefeuillehouder: A.F. Herings

Voorstel om te besluiten incl 1e begrotingswijziging

1. De begroting 2024 vast te stellen conform de ontwerpbegroting inclusief de 1e begrotingswijziging; en meer specifiek:
   a. de mutaties voor ‘bestaand beleid’, groot € 420k, vast te stellen conform de ontwerpbegroting;
   b. de mutaties voor ‘nieuw beleid, groot € 135k, vast te stellen conform de ontwerpbegroting;
   c. het investeringsplan 2024, groot € 3.610k, vast te stellen conform de ontwerpbegroting;
   d. de mutaties in reserves voor 2024, groot € 281k, vast te stellen conform de ontwerpbegroting;
   e. de onroerende zaakbelastingen niet te indexeren;
   f. de forensen, toeristen- en hondenbelasting te indexeren met 3,43%;
2. De meerjarenraming 2025-2027 voor kennisgeving aan te nemen.

Insprekers:
1. Mevrouw A. Buijs namens Natuur en Milieugroep Animo inzake Molenhoek-Zuid en beroep Animo
2. Mevrouw P. Zwartjes inzake bibliotheek op school

De inspreekteksten worden bij de stukken van de vergadering geplaatst.

De commissieleden zijn in de gelegenheid gesteld een korte reactie te geven of verhelderende vragen aan de insprekers te stellen.

Toezegging 246 wethouder Herings naar aanleiding van vraag mevr. Roozendaal (GroenLinks) om een gesprek met Natuur en Milieugroep Animo en de ontwikkelaars te initiëren.

Bij de behandeling van dit agendapunt hebben de commissieleden de gelegenheid om nadere vragen te stellen bij de antwoorden op de schriftelijke vragen en in tweede termijn aanvullende vragen bij het voorstel.

Vragen bij de antwoorden op de schriftelijke vragen

Vraag 2 VVD mevr. Van Brunschot – reactie burgemeester
Vraag 4 VVD mevr. Van den Bergh – reactie wethouder Dillerop
Vraag 4 GroenLinks mevr. Roozendaal – reactie wethouder Dillerop
Vraag 12 GroenLinks de heer Claessens – reactie wethouder Dillerop
Vraag 12 VVD mevr. Van den Bergh – reactie wethouder Dillerop
Vraag 16 VVD mevr. Van den Bergh – reactie wethouder Dillerop
Vraag 18 VVD mevr. Van Brunschot - reactie wethouder Dillerop
Vraag 20 VVD- mevr. Van Brunschot - reactie wethouder Herings
Vraag 24 DGP de heer Van der Linden - reactie wethouder Rodoe
Vraag 25 GroenLinks de heer Claessens - reactie wethouders Rodoe en Herings
Vraag 26 DGP de heer Van der Linden - reactie wethouder Dillerop
Vraag 36 DGP mevr. Van den Bergh - reactie wethouder Rodoe
Vraag 52 DGP de heer Eeren - reactie burgemeester en wethouder Herings

Aanvullende vragen

- Mevr. King (DGP) inzake verantwoordelijke wegbeheerder spoorviaduct / spoorwegovergang en wie verantwoordelijk is voor de verkeersregelinstallaties (verkeerslichten) op de Lindenlaan tbv de spoorwegovergang
  Toezegging 245 wethouder Rodoe – schriftelijk terug te komen op de vraag wie verantwoordelijk is voor de verkeersregelinstallaties (verkeerslichten) op de Lindenlaan tbv de spoorwegovergang.(bijlage 1)

- Mevr. Roozendaal (GroenLinks) inzake betekenis hoeveelheidsverschillen genoemd in aanvulling raadsvoorstel; reactie wethouder Herings
- Mevr. Van den Bergh (VVD) inzake het dekkingsvoorstel van het Regioprogramma Jeugd; reactie wethouder Herings een tweede begrotingswijziging toe te voegen aan de Eindejaarsrapportage.
- Mevr. Van Brunschot (VVD) inzake doorwerking hoeveelheidsverschillen in subsidies/uitgaven gemeente; reactie wethouder Herings.
- De heer Broekmans (PvdA) complimenten voor begrotingsproces aan organisatie en college; reactie wethouder Herings ook complimenten aan raad.

Advies: bespreekstuk voor de raad van 2 november

5 Sluiting

De voorzitter dankt iedereen voor zijn of haar aanwezigheid en sluit de vergadering 21:06 uur

Aldus ongewijzigd vastgesteld door de … 2023.

Bijlage 1: Toezeggingen Commissie B&R 26 oktober 2023

Gemeente Mook en Middelaar

ID	Titel	Agendapunt	Toezegging	Portefeuillehouder
246	Gesprek initiëren met Animo ivm beroep bestemmingsplan Molenhoek Zuid	Commissie Begroting en Rekening 26-10-2023 4. Programmabegroting 2024-2027	Wethouder Herings zegt naar aanleiding van de vraag van mevr. Roozendaal (GroenLinks) toe om een gesprek met Natuur en Milieugroep Animo met de ontwikkelaars te initiëren.	A.F. Herings
245	Verantwoordelijkheid verkeersinstallaties (verkeerslichten) Lindenlaan	Commissie Begroting en Rekening 26-10-2023 4. Programmabegroting 2024-2027	Naar aanleiding van de vraag van mevrouw King (DGP) wie verantwoordelijk is voor de verkeersregelinstallatie (verkeerslichten) op de Lindenlaan die aansluiten op de spoorwegovergang-installatie, zegt de wethouder toe hier schriftelijk op terug te komen.	H. Rodoe

Raadsvoorstel

Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer	**CM22.4261**
Onderwerp	**Beleidskader Arbeidsmarkt en re-integratie 2024-2027 regio Rijk van Nijmegen 'Klaar voor nieuwe kansen'**
Datum raadsvergadering	**14 december 2023**
Raadscommissie	Samenleving
Datum raadscommissie	7 december 2023
Programma	Sociale en maatschappelijke Dienstverlening
Portefeuillehouder	F.N. Dillerop

Beleidskader Arbeidsmarkt en re-integratie 2024-2027 regio Rijk van Nijmegen 'Klaar voor nieuwe kansen'

Inleiding

Gemeenten in Rijk van Nijmegen stellen vierjaarlijks een nieuw arbeidsmarktbeleidskader vast. Het huidig Beleidskader *'Werk voorop!'* is van kracht tot eind 2023. Los van deze cyclus is er grote inhoudelijke urgentie om ons beleid aan te passen: de omstandigheden op de arbeidsmarkt zijn sinds de coronapandemie ingrijpend veranderd. Zo hebben de oorlog in Oekraïne en klimaatverandering grote invloed op de arbeidsmarkt. De arbeidsmobiliteit is toegenomen, functies zijn veranderd door technologische ontwikkelingen, etc. De omstandigheden op de arbeidsmarkt hebben geleid tot een vraag vanuit werkgevers die groter is dan het aanbod. Ook is sprake van een kwalitatieve kloof tussen vraag en aanbod. De tweeledige krapte op de arbeidsmarkt (ook wel mismatch genoemd) baart zorgen, maar biedt ook kansen voor werkzoekenden die tot op heden aan de kant stonden.

Voorstel

1. Het regionaal Beleidskader arbeidsmarkt- en re-integratie 2024-2027 *'Klaar voor nieuwe kansen!'* vast te stellen, waarin we:
   a. Prioriteit leggen bij interventies voor de (kwalitatieve) mismatch op de arbeidsmarkt;
   b. De dienstverlening aan werkzoekenden verbreden en intensiveren;
   c. De inzet van participatiecoaches mogelijk maken via lokale afspraken in de dienstverleningsovereenkomst;
   d. De positie van WerkBedrijf in het netwerk van de arbeidsmarktregio versterken, in het bijzonder naar het economisch veld.
2. De taken van WerkBedrijf als volgt te financieren:
   a. De daartoe bestemde rijksmiddelen voor re-integratie in de algemene uitkering, (cluster Participatie) naar WerkBedrijf over te hevelen;
   b. De hoogte van de onder 2a. genoemde middelen voor re-integratie vanaf 2025 te bepalen aan de hand van de objectieve rekentool zoals die landelijk is ontwikkeld;
   c. Van het onder 2b. genoemde budget 15% te bestemmen voor lokale afspraken;
   d. De overige budgetten voor de taken loonkostensubsidies, beschut werk en arbeidsmatige dagbesteding volgens de bestaande afspraken over te hevelen naar WerkBedrijf;
   e. WerkBedrijf vanaf 2025 een regionale, structurele taakstellende bezuiniging op te leggen van € 1,2 miljoen;
   f. In de jaren 2025 en 2026 de korting op het rijksbudget voor Begeleiding beschut werk in mindering te brengen op de taakstellende bezuiniging onder 2e.

Raadsvoorstel

3. De gedeeltelijke compensatie van gemeente Nijmegen voor de overige deelnemende gemeenten in 2025 en 2026 te verdelen zoals in het beleidskader is opgenomen, te weten voor Mook en Middelaar respectievelijk € 33K en € 16K. 4. WerkBedrijf de opdracht te geven om te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om extra middelen uit de publieke of private sector te genereren en hierover in 2024 te rapporteren.
Beoogd effect We willen door middel van het voorgestelde Beleidskader Arbeidsmarkt- en re-integratie *'Klaar voor nieuwe kansen!'* bereiken dat er voor iedereen plek is of ontstaat op de arbeidsmarkt: een inclusieve arbeidsmarkt. We creëren kansen voor werkzoekenden om zich naar vermogen te ontwikkelen en mee te doen op de arbeidsmarkt. Veel mensen kunnen dat op eigen kracht, maar dat geldt niet voor iedereen. Vanwege de kloof tussen het beschikbare werk en de mogelijkheden van werkzoekenden, werken ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden in Rijk van Nijmegen samen aan een inclusieve arbeidsmarkt waarin iedereen duurzaam participeert. Op basis van het door de gemeenteraden regionaal vastgestelde Beleidskader sluiten de colleges een nieuwe Dienstverleningsovereenkomst af met de MGR (planning eerste kwartaal 2024).

Argumenten

1. We hebben van zes cliëntenraden in de regio adviezen over het Beleidskader 'Klaar voor nieuwe kansen!' ontvangen

Voor de cliëntenadviesraden van de aangesloten gemeenten hebben we op 14 september jl. een regionale informatieavond belegd. De cliëntenraden van de gemeenten Heumen, Wijchen, Beuningen, Druten, Berg en Dal en Nijmegen hebben advies uitgebracht over het Beleidskader (bijlagen 3 tot en met 8). De cliëntenraad van de gemeente Mook en Middelaar heeft zich onthouden van een advies. Zij hebben hiertoe zelf besloten. We hebben de adviezen geïnventariseerd en samengevat in een overzicht (bijlage 9). Het gaat om een regionaal Beleidskader, waarin we de gemeenschappelijkheden in advisering zoeken en waarop we niet als individuele gemeenten verschillend kunnen reageren. We zien in de uitgebrachte adviezen geen aanleiding om beleidsmatige aanpassingen te doen in het Beleidskader. Het voorgestelde beleid wordt o.i. op de hoofdlijnen ondersteund; wel worden aandachtspunten voor met name de uitvoering meegegeven. Die verwerken we in de Dienstverleningsovereenkomst en in een uitvoeringsagenda.

1a. De krapte op de arbeidsmarkt vraagt om een oplossing in de richting van het 'werkfit' maken van de werkzoekenden

De vraag van werkgevers past vaak niet een-op-een bij werkzoekenden. Het is belangrijk dat we meer investeren in de kwalificaties van werkzoekenden door middel van werkervaringstrajecten, training, scholing etc. De kansen die de huidige arbeidsmarkt biedt, willen we benutten voor hen die die kansen tot nu toe niet of niet voldoende kregen. Dit betekent een accentverschuiving in de dienstverlening van WerkBedrijf aan bedrijven naar werkzoekenden.

1b. Veel werkzoekenden hebben te maken met problematiek op meerdere leefdomeinen

Het niet hebben van werk en daarmee een laag inkomen, zorgt vaak voor problemen op het gebied van bijv. mentale en fysieke gezondheid en financiën. Het aan werk helpen van mensen vraagt daarom om een brede blik op de situatie en om ondersteuning van begeleiding op andere leefdomeinen, in combinatie met arbeidstoeleiding.

1c. Gemeenten willen dat het mogelijk is dat de lokale activeringstaak van de participatiecoaches in te kopen via de lokale afspraken in de Dienstverleningsovereenkomst met WerkBedrijf

Het Participatiebudget is bedoeld voor ondersteuning aan de gehele populatie bijstandsgerechtigden. Vanwege de wens tot meer mensontwikkeling door WerkBedrijf wil een aantal gemeenten, waaronder Mook en Middelaar, ook deze dienstverlening financieren uit het Participatiebudget en meer verbinden aan de dienstverlening van WerkBedrijf, via het beschikbare budget voor specifieke lokale afspraken. In hoeverre Mook en Middelaar hier gebruik van zal maken komt terug bij de overeen te komen Dienstverleningsovereenkomst (eerste kwartaal 2024).

1d. Het is belangrijk om WerkBedrijf steviger te verbinden met het economisch veld

Om passend werk beschikbaar te krijgen voor werkzoekenden is een groot en divers werkgeversnetwerk belangrijk. Bij de beleidsadviseurs Economie van gemeenten zijn er contacten en is veel kennis over ontwikkelingen bij bedrijven aanwezig. Een uitwisseling van informatie en ervaringen en meer samenwerking dragen bij aan de taak van WerkBedrijf om regionaal meer passend werk te behouden en beschikbaar te krijgen voor onze kandidaten. Met UWV wordt reeds gewerkt aan een gezamenlijke werkgeversdienstverlening in onze regio; ook zij kunnen deel uitmaken van een dergelijk regionaal 'Platform' Economie.

2a. We gaan uit van het rijksbudget voor Participatie voor uitvoering van de re-integratietaak

In de juridische regeling van de MGR (waarvan regionaal WerkBedrijf een module is) hebben we vastgelegd dat het Participatiebudget (het budget voor klassieke re-integratietaken) dat gemeenten van het rijk ontvangen, de basis vormt voor uitvoering van de re-integratietaak door WerkBedrijf. Ondanks het feit dat de re-integratiemiddelen nu in de Algemene Uitkering zijn opgenomen (en in die zin dus vrij besteedbaar zijn), willen we de middelen (waarvan we de omvang met een rekentool kunnen bepalen) blijvend inzetten om de regionale dienstverlening op niveau te behouden voor de taak die we moeten uitvoeren.

2b. De landelijk ontwikkelde rekentool maakt het mogelijk om de omvang van het Participatiebudget op gemeenteniveau te bepalen
Aangezien het Participatiebudget sinds 2023 niet meer zichtbaar is in de algemene uitkering van het Rijk, is een landelijke rekentool ontwikkeld om de omvang van de budgetten te kunnen bepalen. De landelijke maatstaven voor bepaling van het Participatiebudget zijn geactualiseerd. Daardoor kunnen we uitgaan van een objectief vastgesteld en realistisch budget, passend bij de te bedienen populatie (aantal bijstandsgerechtigden, aantal loonkostensubsidies, omvang doelgroepenregister etc.). Het budget wordt tweemaal per jaar bijgesteld op basis van de werkelijke gemeentelijke cijfers. Het model is toekomstbestendig, want het beweegt mee met de landelijke opgave. De uitkomsten van het model zijn in lijn met wat gemeenten daadwerkelijk ontvangen van het rijk.

2c. Gemeenten willen een vergelijkbare omvang van lokale afspraken en lokale dienstverlening door WerkBedrijf behouden
We hebben becijferd dat de nieuwe budgettering vanuit het rijk neerkomt op een vergelijkbare lokale dienstverlening van 15% van het Participatiebudget vanaf 2025. Dit was 25% in de oude systematiek. Met 15% behouden gemeenten een vergelijkbare omvang aan lokale afspraken. Er is daarmee geen nadelig effect op de reguliere dienstverlening en dus ook niet op de bedrijfsvoering van WerkBedrijf.

2d. De wijziging in de algemene uitkering van het gemeentefonds voor het taakveld Participatie heeft geen consequenties voor financiering van de andere taken van WerkBedrijf
De overige budgetten voor de taken loonkostensubsidies, beschut werk en arbeidsmatige dagbesteding hevelen gemeenten volgens de bestaande afspraken over naar WerkBedrijf. Zie ook ‘Financiën’ voor het overzicht van de diverse over te hevelen budgetten.

2e. Aangezien gemeenten de komende jaren krappe begrotingen hebben, willen wij WerkBedrijf vanaf 2025 een structureel taakstellende bezuiniging opleggen van € 1,2 mln.
De omvang van de bezuiniging is gebaseerd op 5% van het huidige Participatiebudget en leggen we nu in absolute omvang vast vanwege duidelijkheid voor gemeentelijke meerjarige begrotingen. Gemeenten leggen t.z.t. op basis van de rekentool (naar rato) dus minder budget in bij WerkBedrijf.

2f. De kans is groot dat WerkBedrijf vanaf 2025 ook wordt gekort op het rijksbudget voor Begeleiding beschut werk-nieuw
Wij willen geen dubbele financiële korting tegelijkertijd bij WerkBedrijf doorvoeren en zullen daarom de rijkskorting (als deze definitief wordt toegepast) in mindering brengen op de bezuiniging. Beide kortingen tegelijkertijd doorvoeren zou te veel impact hebben op de dienstverlening en bedrijfsvoering van WerkBedrijf en daarmee onze ambities in het nieuwe beleidskader in gevaar brengen.

3. Vanwege de relatief grote financiële impact voor de kleinere gemeenten laten we de nieuwe systematiek (de bepaling van het re-integratiebudget in de Algemene Uitkering aan de hand van de rekentool) vanaf 2025 ingaan en compenseert de gemeente Nijmegen de overige gemeenten gedeeltelijk in 2025 en 2026
Gemeente Mook en Middelaar wordt, net als de andere kleinere gemeenten, als gevolg van de nieuwe systematiek geconfronteerd met grote begrotingstekorten. Voor de gemeente Nijmegen geldt een tegengesteld effect: daar ontstaan, ten opzichte van de lopende gemeentelijke meerjarenbegroting, begrotingsoverschotten. Meerjarig hebben gemeenten immers begroot op basis van de oude systematiek. Het jaarlijks Participatiebudget dat gemeente Mook en Middelaar overdraagt wordt, net als bij de andere kleine gemeenten, structureel hoger; het budget dat gemeente Nijmegen overdraagt daalt structureel. In totaliteit blijft het regionaal budget voor WerkBedrijf ongeveer gelijk.
We kiezen voor een overgangsperiode van twee jaar (2023 en 2024) voordat we overgaan op de nieuwe financiering, alsmede voor een gedeeltelijke financiële compensatie van Nijmegen aan de regio in 2025 (€ 500.000) en 2026 (€ 250.000). Zo kan gemeente Mook en Middelaar in zijn meerjarenbegroting geleidelijk toegroeien naar de (structureel) verhoogde bijdrage. Gemeenten hebben de nadrukkelijke wens tot en zien het grote belang van het behoud van de regionale samenwerking en de dienstverlening door WerkBedrijf op een minimaal vergelijkbaar niveau als in de voorafgaande jaren. In bijlage 7 van het Beleidskader is de uitwerking van de nieuwe financieringssystematiek in beeld gebracht, evenals de compensatieregeling van de gemeente Nijmegen.

4. We willen onderzocht zien of de financiële afhankelijkheid van WerkBedrijf van gemeenten kan worden verkleind door alternatieve inkomstenbronnen te verkennen
Gemeenten willen dat WerkBedrijf met bijvoorbeeld UWV en andere partijen in de arbeidsmarktregio inventariseert of zij vanuit subsidiekanalen, opdrachten vanuit de markt, etc. nieuwe inkomstenbronnen en aanvullende financiële middelen kan generen.

Kanttekeningen

1c. WerkBedrijf is primair een arbeidsbemiddelingsbedrijf
Gemeenten willen het mogelijk maken om de participatie- en activeringstaak bij WerkBedrijf te beleggen via de lokale afspraken. Dit lijkt in tegenspraak met de primaire taak van WerkBedrijf: arbeidsbemiddeling. In het Beleidskader stellen we echter dat arbeidsbemiddeling steeds meer ook mensontwikkeling wordt vanwege de steeds moeilijkere bemiddelbaarheid van onze bijstandsgerechtigden. Door de participatiecoaches vanuit WerkBedrijf lokaal in te zetten, wordt de dienstverlening van WerkBedrijf beter verbonden met lokale dienstverlening. In dat licht bezien past ook de participatie- en activeringstaak bij WerkBedrijf. Vanzelfsprekend gaat een dergelijke lokale afspraak wel ten koste van mogelijkheden voor andere lokale afspraken.

2b. Gemeente Nijmegen legt in 2023 en 2024 meer budget in bij WerkBedrijf dan zij van het rijk ontvangen voor Participatie
Vanwege de overgangstermijn van twee jaar die we kiezen, krijgen de kleinere gemeenten de tijd om oplossingen te vinden voor (in een aantal gevallen) omvangrijke begrotingstekorten. Voor Nijmegen geldt dat zij in 2023 en 2024 een hoger budget inleggen dan zij volgens de nieuwe systematiek ontvangt. Ook de compensatie die de kleinere gemeenten vanuit Nijmegen ontvangen (€ 500.000 in 2025 en € 250.000 in 2026) hebben als doel te groeien naar de nieuwe bijdragen die gemeenten leveren en de omvang van de dienstverlening van WerkBedrijf en daarmee de regionale samenwerking in stand en op peil te houden.

2e. Het opleggen van een bezuiniging heeft impact op de dienstverlening van WerkBedrijf
Een geïntensiveerde uitvoering en samenwerking met andere partners in de arbeidsmarktregio, zoals we voorstellen in het nieuwe beleidskader, vraagt een verschuiving van de inzet van WerkBedrijf. Vanwege de accentverschuiving van bedrijfsdienstverlening naar kandidaatsdienstverlening schatten wij (en ook WerkBedrijf na een uitvoeringstoets op het beleidskader) in, dat dit binnen de huidige budgettaire kaders mogelijk is. Een bezuiniging kan dit in gevaar brengen, hoewel een deel van een kostenbesparing mogelijk gevonden kan worden in efficiency, optimalisering werkprocessen etc. We moeten alert blijven op de impact van een bezuiniging, zeker als de korting op het rijksbudget voor Begeleiding beschut werk in 2025 definitief wordt doorgevoerd. We monitoren de impact van een bezuiniging via toekomstige Kaderbrieven en begrotingen van de MGR.

Financiën

Het financieel kader van *'Klaar voor nieuwe kansen!'* beschrijven we in hoofdstuk V (pag. 22).
De MGR/WerkBedrijf voert in opdracht van 6 gemeenten in de regio Nijmegen de arbeidsparticipatie, Wet sociale werkvoorziening, beschut werk en arbeidsmatige dagbesteding uit. Voor Mook en Middelaar voert de MGR/WerkBedrijf de opdracht arbeidsparticipatie, beschut werk en arbeidsmatige dagbesteding uit. De Wet sociale werkvoorziening hebben wij elders belegd. De MGR stelt jaarlijks een meerjarenbegroting op, waar de gemeenteraden hun zienswijze op geven. Op basis van de vastgestelde begroting financieren de regiogemeenten – naar hun gemeentelijke aandeel – de werkzaamheden die de MGR/WerkBedrijf uitvoert.

De middelen die wij inzetten voor WerkBedrijf worden gevoed uit Rijksmiddelen. Deze Rijksmiddelen bestaan uit de algemene uitkering (AU) in het gemeentefonds, maar ook uit de integratie-uitkering (IU) Participatie en decentralisatie-uitkeringen. De loonkostensubsidies die door het WerkBedrijf worden ingezet, komen uit het BUIG-budget.
Op basis van de jaarlijks circulaires van het rijk in mei en september worden de mutaties op de integratie- en decentralisatie-uitkeringen (na een raadsbesluit) overgeheveld naar het programma. In onderstaande tabel wordt op de diverse onderdelen de dekking vanuit het programma en de relatie met de Rijksuitkering aangegeven.

Tabel: bekostiging en dekking uitvoering WerkBedrijf op onderdelen

Onderdeel	**Taakveld programma**	**Rijksuitkering**	**Toelichting**
Participatie	Arbeidsparticipatie	Algemene uitkering Gemeentefonds	Vanaf 2023 maken onderdelen die voorheen in de IU Participatie zaten onderdeel uit van de AU (cluster Participatie). Het gaat om re-integratie klassiek, Wajong en begeleiding regulier. Vanaf 2025 maken we van de door Berenschot ontwikkelde rekentool gebruik om het af te dragen budget aan WerkBedrijf te bepalen.
Arbeidsmatige dagbesteding	Begeleide participatie	Algemene uitkering Gemeentefonds	Arbeidsmatige dagbesteding valt onder de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Loonkostensubsidie	Inkomensregelingen	Onderdeel BUIG	Voor het BUIG-budget ontvangt de gemeente 3 x per jaar een beschikking. De definitieve beschikking BUIG ontvangt de gemeente pas op 1 oktober van het lopende jaar.

Tabel: budgetten Werk en Inkomen bij WerkBedrijf 2024-2025

gemeente Mook en Middelaar	**in € k**	**in € k**	**Opmerking**
Taakgebied	**2024**	**2025**	
Participatie	117	124	Bron: begroting MGR 2024-2027
Arbeidsmatige dagbesteding	78	78	Bron: begroting MGR 2024-2027
Loonkostensubsidie	62	62	Bron: voorlopige beschikking BUIG 2024. Voor 2025 het bedrag van 2024 aangehouden.

Uitvoering

- Na besluitvorming over het Beleidskader door de gemeenteraden in Rijk van Nijmegen in december 2023 kunnen gemeenten een Dienstverleningsovereenkomst voor 2024 en 2025 met de MGR opstellen. Deze leggen we ter vaststelling voor aan het college;
- Ook geeft het Beleidskader aanleiding het Informatieprotocol van de MGR aan te passen. Dit zal in het tweede kwartaal van 2024 voor een zienswijze aan zowel het college als de Raad worden voorgelegd. Het algemeen bestuur van de MGR is bevoegd het informatieprotocol vast te stellen;
- Naar aanleiding van het definitief vastgestelde Beleidskader stellen we een uitvoeringsagenda op, zodat we onze beleidsvoornemens ook in de uitvoering borgen (bijv. intensivering samenwerking tussen WerkBedrijf en afdelingen inkomen).

Bijlagen

1. Raadsvoorstel Beleidskader Arbeidsmarkt- en re-integratie 2024-2027 regio Rijk van Nijmegen, *'Klaar voor nieuwe kansen!;*
2. Beleidskader Arbeidsmarkt- en re-integratie 2024-2027 regio Rijk van Nijmegen, *'Klaar voor nieuwe kansen!'*;
3. Advies van de Burgeradviesraad gemeente Heumen;
4. Advies van Cliëntenraad Participatiewet gemeente Wijchen;
5. Advies van Adviesraad Sociaal Domein gemeente Beuningen;
6. Advies van Adviesraad Sociaal Domein gemeente Druten;
7. Advies van Cliëntenraad Werk en Inkomen gemeente Berg en Dal;
8. Advies van Cliëntenraad Participatiewet gemeente Nijmegen;
9. Overzicht van adviezen cliëntenraden Rijk van Nijmegen.

Mook, 7 november 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De gemeentesecretaris
drs. W. Mariman

De burgemeester
mr. drs. W. Gradisen

Klaar voor nieuwe kansen!

Beleidskader Arbeidsmarkt- en re-integratie 2024-2027 Regio Rijk van Nijmegen

Gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen

oktober 2023

Voorwoord

‘Klaar voor nieuwe kansen!’, het nieuwe arbeidsmarkt-beleidskader van het Rijk van Nijmegen

In het Rijk van Nijmegen werken gemeenten, regionaal WerkBedrijf, ondernemers, sociale partners/vakbonden, onderwijsaanbieders en het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) sinds 2015 samen om het arbeidsmarktbeleid vorm te geven. Dat heeft mooie resultaten opgeleverd, maar er is altijd ruimte voor verbetering. In dit plan zijn nieuwe richtingen vastgelegd om deze samenwerking te intensiveren en een meer integraal proces te laten worden.

Bovendien zijn we niet alleen verantwoordelijk voor het duurzaam begeleiden naar werk, maar ook voor het zinvol vormgeven van dagbesteding en participatie, mocht een stap naar werk (nog) niet mogelijk zijn. Ook daarin kunnen de partners elkaar versterken.

Vergeleken met de vorige beleidskaders bevinden we ons nu in een economisch andere tijd. Dit heeft ook zijn weerslag op de arbeidsmarkt in onze regio, het Rijk van Nijmegen. Want op het moment van schrijven is er een schreeuwend tekort aan arbeidskrachten. Dit betekent overigens niet dat de inspanningen in onze regio om mensen naar werk te begeleiden gemakkelijker worden: de groep mensen die nu nog ondersteuning nodig heeft omdat ze niet zelfstandig een baan kunnen vinden, behoeft een veel intensievere begeleiding.
We gaan er vanuit dat dit nieuwe arbeidsmarktbeleidskader de komende jaren houvast geeft om de inwoners van het Rijk van Nijmegen op een goede, doelmatige wijze te ondersteunen bij hun weg naar werk en tegelijkertijd flexibel genoeg is om veranderingen in de conjunctuur op te vangen.

Laten we niet vergeten dat betaald werk meer is dan een manier om in je levensonderhoud te voorzien; het hebben van een betaalde baan is ook een bron van eigenwaarde voor veel van onze inwoners. Datzelfde geldt ook voor vrijwilligerswerk en andere participatie-activiteiten. Het is aan ons en de regionale samenwerkingspartners in het Rijk van Nijmegen om zoveel mogelijk mensen in staat te stellen die eigenwaarde te vinden en te behouden. Daar spannen we ons zo veel mogelijk voor in.

Pepijn Baneke,
wethouder Werk en Inkomen
gemeente Heumen

oktober 2023

“Het hebben van een betaalde baan is ook een bron van eigen-waarde voor veel van onze inwoners”

Samenvatting

Elke vier jaar stellen de gemeenten in het Rijk van Nijmegen een nieuw kader vast voor het arbeidsmarkt- en re-integratiebeleid. Het huidig beleidskader 'Werk voorop!' is van kracht tot eind 2023.

Ontwikkelingen, gevolgen voor de arbeidsmarkt en ons beleid
De afgelopen jaren is de wereld om ons heen veranderd, onder andere door de Coronapandemie en de oorlog in Oekraïne. We hebben te maken met omstandigheden op de arbeidsmarkt die we in jaren niet gezien hebben: een vraag vanuit werkgevers die groter is dan het aanbod. Ook is sprake van een kwalitatieve kloof tussen vraag en aanbod. Deze tweeledige krapte op de arbeidsmarkt baart zorgen, maar biedt ook kansen voor werkzoekenden die tot op heden aan de kant stonden.

Onze visie is dat de arbeidsmarkt plaats moet bieden voor iedereen. Werk neemt in het leven van mensen en binnen de samenleving een belangrijke plek in. Je werk maakt deel uit van wie je bent. Het bepaalt mede je identiteit, je plek in de samenleving, hoe je je kunt ontwikkelen, geeft structuur en doel, en zorgt voor sociale contacten. We creëren kansen voor werkzoekenden om zich naar vermogen te ontwikkelen en mee te doen op de arbeidsmarkt. We zetten ons sterker dan voorheen in voor een inclusieve arbeidsmarkt voor iedereen die daaraan kan bijdragen. We zien blijvende kansen voor werkzoekenden die tot op heden niet aan de slag kwamen. Veel werkzoekenden hebben echter te maken met aanvullende problemen op het vlak van financiën, mentale of fysieke gezondheid. Daarom is het nodig dat we langduriger en op meerdere leefdomeinen begeleiding bieden. We zetten hier extra op in en investeren in de samenwerking met afdelingen Inkomen en Zorg van gemeenten, zorgaanbieders, sociale wijk- en buurtteams etc. We bieden om- en nascholing aan in praktische vormen die goed passen bij veel werkzoekenden: praktijkleren en programma's gericht op het aanleren van vaardigheden (skills). We behouden de intensieve inzet op zogenoemde focusgroepen: jongeren, mensen met een arbeidsbeperking, statushouders en inburgeraars, mensen van 55 jaar en ouder en nieuwe instroom in de bijstand. Voor hen zien we nu meer kansen.
Werkgevers nemen steeds meer verantwoordelijkheid om met inzet van extra scholing en begeleiding een plek te bieden aan inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ook zij

beseffen dat iedereen nodig is om de krapte op de arbeidsmarkt aan te pakken. We faciliteren werkgevers bij hun personeelsvraag door functies aan te passen en hen te adviseren over de doorstroming van hun werknemers door programma's voor Leven Lang Ontwikkelen te organiseren met onderwijsaanbieders. Daardoor komt ruimte vrij voor nieuwe werkenden.
De balans in de dienstverlening door WerkBedrijf verandert van vooral vraaggericht (de ondernemer centraal) naar meer aanbodgericht (mensontwikkeling), maar altijd in afstemming met de situatie en de vraag op de arbeidsmarkt. Want ondernemers zijn broodnodig om onze inwoners te laten meedoen en een plek te geven.

Samenwerking in de arbeidsmarktregio
De regionale samenwerking in Rijk van Nijmegen kent vele vormen en partijen. Onderwijs, ondernemers en overheid vinden elkaar steeds beter. Daarnaast wordt ook bovenregionaal steeds meer én beter samengewerkt. Belangrijk is in dit verband de Regionale Tafel Arbeidsmarkt (RTA), een regionale tactische werktafel en netwerk van sociale partners, onderwijsinstellingen, gemeenten en publieke uitvoeringsorganisaties (Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen-UWV en WerkBedrijf). Aan de werktafel

bespreken partners uitdagingen en kansen op de arbeidsmarkt, om die beter te laten werken voor mensen die een steuntje in de rug nodig hebben om duurzaam aan het werk te komen en te blijven.
De Groene Metropool Regio (een bovenregionaal samenwerkingsverband van 18 gemeenten in de regio's Midden-Gelderland en Rijk van Nijmegen) heeft in 2022 vanuit de opgave Productieve Regio (economie en arbeidsmarkt) een Human Capital Agenda opgesteld. Van daaruit is begin 2023 een Human Capital Akkoord tussen de partners afgesloten voor de periode 2023-2026, waarbinnen vooral de thema's Leven Lang Ontwikkelen en Onbenut arbeidspotentieel relevant zijn voor ons arbeidsmarktbeleid.
Gemeenten en partners onder wie UWV, WerkBedrijf en onderwijsaanbieders nemen deel aan projecten voor de genoemde thema's. De uitvoering van projecten vindt plaats in bestaande structuren zoals de Regionale Tafel Arbeidsmarkt, dan wel rechtstreeks in de reguliere dienstverlening van ons en onze partners.

We zien het als gemeenten als onze opdracht om de samenwerking op de arbeidsmarkt in een overzichtelijke structuur te brengen en partijen daarin te faciliteren. We sluiten vanuit de RTA aan op de landelijke ontwikkeling 'uitbreiding arbeidsmarktdienstverlening', ingezet vanuit het ministerie van Szw, die arbeidsmarktregio's opdraagt toe te werken naar één samenwerkingsverband (voorlopige werktitel: regionaal Werkcentrum) in de regio, waarbij de dienstverlening aan werkgevers, werkzoekenden én werkenden 'ontschot' door alle betrokken partijen op de regionale arbeidsmarkt (sociale partners, UWV en gemeenten) wordt aangeboden. Momenteel wordt dergelijke dienstverlening tijdelijk (tot en met 2024) uitgevoerd door het Regionale Mobiliteitsteam (RMT). De ervaringen van het RMT worden nadrukkelijk meegenomen in de verdere uitwerking van de arbeidsmarktdienstverlening.

In lijn hiermee en vastgelegd in de wet Structuur Uitvoering Werk en Inkomen, wordt de werkgeversdienstverlening van UWV en WerkBedrijf in 2023 ondergebracht in één herkenbaar werkgeversservicepunt voor de regio. Dit moet leiden tot een betere vindbaarheid voor werkgevers en meer ontschottingsmogelijkheden, waardoor instrumenten en voorzieningen voor werkgevers aangeboden door de ene partij (bijv. voor WW-dienstverlening) ook ingezet kunnen worden door de andere partij (bijv. instrumenten Participatiewet). En daarmee helpen we natuurlijk ook werkzoekenden en werkenden.

Onze ambities zijn dus gericht op enerzijds een intensivering van dienstverlening voor werkzoekenden, anderzijds op een verbeterde organisatie en uitvoering van die dienstverlening met onze partners in de arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen.

Regionaal WerkBedrijf
Voor regionaal WerkBedrijf, onze belangrijkste partner voor de uitvoering van het onderdeel Werk van de Participatiewet, gaan we nader in op de accentverschuiving in de dienstverlening: een versterkte aanbodgerichte arbeidsbemiddeling. In het financieel kader beschrijven we de wijze van bekostiging van de re-integratietaak van WerkBedrijf voor de komende vier jaren. De verdeelsystematiek van het gemeentefonds voor de uitvoering van de re-integratietaak is gewijzigd, waardoor we het eerder geoormerkte Participatiebudget vanaf 2025 via een objectieve rekentool gaan herleiden uit het gemeentefonds. Daarbij maken de gemeenten een aantal aanvullende afspraken met elkaar en met WerkBedrijf: over o.a. lokale dienstverlening, een compensatieregeling van de gemeente Nijmegen en een bezuiniging op het Participatiebudget voor WerkBedrijf vanaf 2025.

Leeswijzer

In dit regionale beleidskader schetsen we in de Inleiding (hoofdstuk I) de aanleiding voor een nieuw beleidskader en ontwikkelingen op mondiaal, landelijk en regionaal niveau. In hoofdstuk II beschrijven we de maatschappelijke opgaven die we als gemeenten voor ons zien, omdat we in die bredere context het arbeidsmarktbeleid plaatsen, gevolgd door onze visie op de arbeidsmarkt. We maken duidelijk wat we vanuit de visie willen bereiken (missie) en verbinden er ambities aan. In hoofdstuk III geven we weer wat we gaan doen om de ambities te realiseren, door als eerste concrete beleidslijnen voor het vergroten van de kwalitatieve en kwantitatieve match op de arbeidsmarkt te beschrijven. Vervolgens gaan we in op de manier waarop we de regionale samenwerking met onderwijs en economie gaan versterken. Als derde beschrijven we hoe we op langere termijn één toegankelijke en professionele arbeidsmarktdienstverlening in Rijk van Nijmegen organiseren. In hoofdstuk IV gaan we in op onze samenwerking met en opdracht aan regionaal WerkBedrijf. Het financieel kader voor de uitvoering van de re-integratietaak door WerkBedrijf vormt het sluitstuk van dit beleidskader (hoofdstuk V).

Inhoudsopgave

Voorwoord: 'Klaar voor nieuwe kansen!', het nieuwe arbeidsmarktbeleidskader van het Rijk van Nijmegen **3**

Samenvatting **4**
Leeswijzer 5

I Inleiding **7**
Aanleiding 7
Ontwikkelingen arbeidsmarktbeleid 7
Mondiale en landelijke ontwikkelingen 8
Regionale ontwikkelingen 8
Opdracht aan de arbeidsmarktregio's 9
Perspectief op lange termijn naar 2030 9

II Visie, missie en ambities **10**
Visie 11
Missie 11
Ambities 11

III Wat gaan we doen om de ambities te realiseren? **12**
Ambitie 1. Vergroten van de kwalitatieve en kwantitatieve match op de arbeidsmarkt 12
Dienstverlening aan werkzoekenden 12
Dienstverlening aan ondernemers 13
Ambitie 2. Versterken van de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheden 13
Economie en arbeidsmarktbeleid 13
Onderwijs en arbeidsmarktbeleid 14
Ambitie 3. Organiseren van een toegankelijke arbeidsmarktdienstverlening in Rijk van Nijmegen 15

IV Belangrijkste partner voor de re-integratietaak: WerkBedrijf **17**

V Financieel kader **22**
Financiering WerkBedrijf tot en met 2024 22
Financiering WerkBedrijf vanaf 2025 22

Bijlagen **24**

Bijlage 1: Arbeidsmarktprognose Rijk van Nijmegen, 2023-2024 (1 juni 2023) **25**

Bijlage 2: Ontwikkeling bijstandsuitkeringen Participatiewet en Ioaw Rijk van Nijmegen **27**

Bijlage 3: Toelichting op nieuwe opdrachten aan gemeenten en komende wetswijzigingen **28**
Participatiewet in balans 28
Breed Offensief 28
Wet SUWI en uitbreiding arbeidsmarktinfrastructuur 28
Wetsvoorstel 'Van school naar duurzaam werk': sluitende aanpak kwetsbare jongeren 29

Bijlage 4: Toelichting op de Focusgroepen **30**

Bijlage 5: Schematische weergave van Human Capital Akkoord van de Groene Metropool Regio **32**

Bijlage 6: Voorbeelden van samenwerking in Rijk van Nijmegen en Arnhem/Nijmegen **33**
Groene Metropool Regio Arnhem/Nijmegen: Human Capital Agenda 33
Regionale Tafel Arbeidsmarkt 33
Regionaal Mobiliteitsteam Rijk van Nijmegen 33

Bijlage 7: Nieuwe verdeelsystematiek Participatiebudget met toepassing Berenschot-rekentool en compensatie-regeling gemeente Nijmegen, 2025 en 2026 **35**

Inleiding

Aanleiding

De krapte op de arbeidsmarkt is dagelijks nieuws, zoals blijkt uit bovenstaande krantenkoppen van het afgelopen jaar. Een krappe arbeidsmarkt heeft veel maatschappelijke gevolgen en beïnvloedt de economische groei. Er zijn wachtlijsten in de zorg en kinderopvang, het onderwijs staat onder druk door personeelstekorten, de energietransitie loopt vertraging op, evenals de woningbouw. De verwachting is dat de krapte op de arbeidsmarkt nog lange tijd aanblijft. De vergrijzing zorgt voor een dusdanige vervangingsvraag, dat er ook in tijden van economische tegenspoed een krappe arbeidsmarkt zal zijn.

De arbeidsmarkt is volop in beweging. Transities op het gebied van energie, duurzaamheid, digitalisering en robotisering zorgen voor voortdurende veranderingen in de aard en omvang van de werkgelegenheid. Het is essentieel dat de beroepsbevolking in staat is om met die veranderingen mee te bewegen. Een goed geëquipeerde, wendbare en weerbare beroepsbevolking is een van de belangrijkste sleutels tot succes in de ontwikkeling van onze economie, brede welvaart en bestaanszekerheid. Daarbij weten we één ding zeker: we hebben de kwaliteiten van al onze scholieren, studenten, werkenden en (potentieel) werkzoekenden nodig. Elk talent telt.

Een toekomstbestendige beroepsbevolking realiseren we alleen wanneer iedereen in staat is of in staat wordt gesteld om zich een leven lang te ontwikkelen. Alle reden dus voor een aanscherping van ons arbeidsmarktbeleid.

Ontwikkelingen arbeidsmarktbeleid

Arbeidsmarktbeleid gaat over economisch, onderwijs- en sociaal-maatschappelijk beleid. Partijen vanuit deze beleidsterreinen moeten actief samenwerken en hun krachten bundelen. De huidige krapte op de arbeidsmarkt vraagt er meer dan ooit om: niemand kan de problemen op de arbeidsmarkt alleen oplossen. Voor ons als overheid betekent het dat we beleid en uitvoering op het vlak van economie, onderwijs en re-integratie met elkaar verbinden en daar met ons arbeidsmarktbeleid zoveel mogelijk op aansluiten. Dit komt tot uitdrukking in bijvoorbeeld de dienstverlening aan ondernemers, die gericht is op het creëren van werkgelegenheid vanuit zowel economisch als sociaal-maatschappelijk perspectief. We werken samen met onderwijsaanbieders, die programma's ontwikkelen vanuit de mogelijkheden van werkzoekenden en de vraag van werkgevers. Zo kunnen we werkzoekenden door middel van werk een beter perspectief en bestaanszekerheid bieden en bedrijven ondersteunen bij hun vraag naar arbeidskrachten.

Het beleidskader '*Klaar voor nieuwe kansen!*' volgt op ons vorige beleidskader Werk voorop!, dat van kracht is tot eind 2023. Hierin legden we vast dat we inzetten op een inclusieve arbeidsmarkt, waar plaats is voor iedereen en waarbij economische ontwikkelingen worden benut. Zo wilden we met partners een Human Capital Agenda en programma's voor Leven Lang Ontwikkelen opstellen en uitvoeren. Ook wilden we een integrale, leefdomein-overstijgende aanpak bewerkstelligen bij de arbeidsbemiddeling van werkzoekenden. Daarvan is een deel in de afgelopen periode tot stand gebracht, hoewel in de Coronajaren een aantal zaken minder goed kon worden uitgevoerd. De huidige omstandigheden vragen om een verdere intensivering van onze aanpak, met name waar het de begeleiding en ontwikkeling van werkzoekenden betreft. Maar we beginnen niet bij nul; de eerste aanzetten worden al gegeven in onze regio.

In de onderstaande alinea's gaan we in op ontwikkelingen die een relatie hebben met arbeidsmarktvraagstukken en die het nieuwe beleidskader (mede) hebben beïnvloed.

Mondiale en landelijke ontwikkelingen

Ten opzichte van de vorige beleidsperiode is de wereld om ons heen veranderd. We hebben een coronapandemie achter de rug, het klimaat verandert snel en noodzaakt tot transities op het gebied van o.a. energievoorziening en klimaatadaptatie. Door oorlogen en (natuur)rampen zijn er grote vluchtelingenstromen, ook naar Nederland. De oorlog in Oekraïne leidde ook tot sterk stijgende energieprijzen en een in het algemeen sterk stijgende inflatie. Niet alleen energie werd duurder, maar ook allerlei andere producten zoals levensmiddelen. Voorspellen wordt steeds moeilijker, want de effecten van dergelijk grote ontwikkelingen grijpen in elkaar en hebben impact op onze welvaart, bestaanszekerheid en economische groei. Als we inzoomen op de arbeidsmarkt zien we dat grote werkloosheid na de coronapandemie is uitgebleven.
De werkloosheid is laag, in juni 2023 is deze 3,5% van de beroepsbevolking. Hiertegenover staat dat de personeelskrapte op de arbeidsmarkt juist groter is dan voorheen.
In juli 2023 zijn er plm. 440.000 vacatures tegenover plm. 355.000 werklozen.
We hebben te maken met een gespannen arbeidsmarkt waar een enorme vraag naar personeel uit allerlei sectoren en een relatief klein aanbod -ook kwalitatief- moeilijk op elkaar aansluiten. Feitelijk zien we de krapte nu in alle sectoren. De arbeidsmarkt blijft ook de komende jaren naar verwachting krap. De banengroei valt in 2023 en 2024 lager uit dan in de afgelopen twee jaar, door een lagere economische groei (zelfs een milde recessie in het eerste halfjaar van 2023) en aanhoudende personeelskrapte. Voor 2023 verwacht UWV nog een toename met 1,4%, maar voor 2024 niet meer dan 0,5% banengroei. Minder banengroei betekent niet dat de personeelskrapte verdwijnt. De krapte wordt weliswaar iets minder, maar blijft aanwezig. Dit komt omdat personeelskrapte grotendeels structurele oorzaken heeft zoals vergrijzing, ontgroening, deeltijdwerk en de mismatch tussen de vraag naar en het aanbod van personeel.[1] We zien naast een kwantitatieve een kwalitatieve kloof tussen vraag en aanbod: het aanbod van werkzoekenden sluit niet aan op de vraag van werkgevers. Er is een mismatch op de arbeidsmarkt. Daarin zien wij een grote opdracht voor onszelf.

Regionale ontwikkelingen

Ook in de arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen zien we personeelstekorten en krapte. Sinds medio 2022 is er weliswaar een lichte daling van het aantal vacatures, waardoor de krapte iets is afgenomen. Bovendien is de spanning op de arbeidsmarkt in Rijk van Nijmegen iets lager dan landelijk. Een verklaring hiervoor ligt waarschijnlijk in de werkgelegenheidsstructuur van Rijk van Nijmegen, waar publieke sectoren als zorg en onderwijs zeer sterk vertegenwoordigd zijn.
In regio's waar marktpartijen sterker zijn vertegenwoordigd, zijn de personeelstekorten nóg groter.
Het UWV verwacht dat de werkgelegenheid in de arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen in 2023 verder groeit. Vanaf 2024 komt de werkgelegenheidsgroei in een lagere versnelling terecht als gevolg van een lagere economische groei en aanhoudende personeelstekorten. Hoewel de meeste sectoren, vooral zorg & welzijn, nog een groeiende werkgelegenheid laten zien, krijgen de bouw en industrie te maken met banenkrimp. Rijk van Nijmegen profiteert van de sterk aanwezige sector zorg & welzijn, waar naar verwachting het aantal banen sterk toeneemt in zowel 2023 als in 2024. Zie ook bijlage 1.

Sinds maart 2023 is het aantal WW-uitkeringen in Rijk van Nijmegen vrijwel stabiel en ligt rond de 2.900 uitkeringen, na een sterkere daling in de periode van juni 2022 tot maart 2023. De bijstandsuitkeringen in onze regio zijn sinds januari 2021 tot eind 2022 gedaald van 9.600 naar 8.950 uitkeringen, een afname van bijna 7%. In de eerste helft van 2023 lijkt het aantal uitkeringen weer licht te stijgen. Zie een verdere duiding hiervan in bijlage 2.

[1] *UWV Arbeidsmarktprognose 2023-2024 (werk.nl)*

Opdracht aan de arbeidsmarktregio's

De Rijksoverheid heeft in het afgelopen decennium het primaat voor de ondersteuning van kwetsbare werkzoekenden steeds meer bij (partners in) de arbeidsmarktregio's gelegd en brengt hen meer en meer in stelling om arbeidsmarktproblematiek aan te pakken. Gemeenten werken bij deze opdrachten intensief samen met ondernemers, vakbonden, onderwijsaanbieders en UWV.

Met de komst van de wet Banenafspraak in 2015 riep het rijk de arbeidsmarktregio's op om een samenwerkingsverband van vakbonden, werkgeversorganisaties, UWV en gemeenten op te richten. Dit leidde tot de oprichting van de RTA (in Rijk van Nijmegen uitgebreid met onderwijsinstellingen), die aanvankelijk als opdracht had de Banenafspraak (landelijk 125.000 extra banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in 2026) in onze arbeidsmarktregio te stimuleren. De laatste jaren is de thematiek van de RTA verbreed naar meerdere arbeidsmarktvraagstukken, maar met een continue focus op de doelgroep met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt.

"Duidelijk is dat de vergrijzing in Nederland een structurele oorzaak is voor de krapte"

Ook in 2015 is de Participatiewet ingevoerd, waartoe ook mensen met een beperking behoren. De toegang tot de wet Sociale Werkvoorziening[2] en de Wajong[3] is sindsdien beëindigd respectievelijk begrensd. Een uitgebreide evaluatie van de Participatiewet heeft ertoe geleid dat het ministerie aanpassingen in wet- en regelgeving heeft toegezegd. De doelstelling dat de Participatiewet zou leiden tot -kortweg- een inclusievere arbeidsmarkt met meer mogelijkheden voor mensen met een arbeidsbeperking of mensen met anderszins een afstand tot de arbeidsmarkt, is niet behaald. Om die reden is er gewerkt aan een wetsvoorstel *Participatiewet in Balans* (invoering vanaf 2025, zoals we nu voorzien) en een wetsvoorstel *Breed Offensief* (inmiddels afgerond, invoering in 2023 en 2024). Beide moeten ertoe leiden dat er meer kansen ontstaan voor mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt.

Andere taken die het rijk bij de regio's belegt zijn de uitbreiding van de regionale aanpak van de Jeugdwerkloosheid (wetsvoorstel Van school naar duurzaam werk), de vorming van Regionale Mobiliteitsteams, de versterking van een gezamenlijke werkgeversdienstverlening door UWV en regionaal WerkBedrijf (tweede helft 2023 in onze regio ingevoerd) en de hervorming van de arbeidsmarkt-dienstverlening (vanaf 2025). We lichten de nieuwe taken en wetgeving toe in bijlage 3.

Perspectief op lange termijn naar 2030

Vanwege de historisch grote krapte op de arbeidsmarkt en tekorten in eigenlijk alle sectoren op dit moment, is het van belang te onderzoeken hoe de arbeidsmarkt van de toekomst eruit ziet. Zo kan een betere inschatting gemaakt worden van de interventies die nodig zijn. UWV en onderzoeksbureau Panteia hebben eind 2022 een verkennend vooronderzoek gedaan naar de arbeidsmarkt in 2030[4]. Duidelijk is dat de vergrijzing in Nederland een structurele oorzaak is voor de krapte. Ook de banengroei in het algemeen en baanmobiliteit zijn oorzaken voor de krapte. Zonder beleidsinterventies zijn de gevolgen in 2030: fikse wachtlijsten in de zorg, drie- of vierdaagse lesweken op school, te weinig windmolens, zonnepanelen en warmtepompen, een maakindustrie die naar het buitenland verhuist, een hoge werkdruk en ziekteverzuim. Oplossingsrichtingen liggen op het vlak van meer technologie, meer inzet van (arbeids-)migranten, leven lang ontwikkelen en duurzame inzetbaarheid, onbenut arbeidspotentieel en bijsturen op de output van het beroepsonderwijs. Waar dit binnen ons bereik ligt, sluiten we met ons beleid aan op de genoemde oplossingsrichtingen.

[2] *wet Sociale Werkvoorziening: wet die regelt dat mensen die door lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen uitsluitend in staat zijn onder aangepaste omstandigheden arbeid te verrichten, kunnen werken op een zo regulier mogelijke en op hun individuele mogelijkheden aangepaste arbeidsplek.*

[3] *Wajong: Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten, die een inkomensvoorziening regelt voor mensen die vóór hun 18e verjaardag arbeidsongeschikt zijn geworden.*

[4] *Arbeidsmarkt in 2030: een vooronderzoek (werk.nl)*

II

Visie, missie en ambities

Alle ontwikkelingen waar we in onze regio mee te maken hebben overziend, is duidelijk dat het arbeidsmarktbeleid in een bredere context geplaatst moet worden. We hebben namelijk als gemeenten meerdere maatschappelijke opgaven en rollen binnen de domeinen Werk, Inkomen, Economie en Onderwijs, die verklaren met welke partijen en in welke omgeving we samenwerken:

1. Gemeenten hebben de maatschappelijke opgave om bestaanszekerheid te bevorderen
Iedereen heeft recht op bestaanszekerheid: een bestaan met voldoende en een voorspelbaar inkomen, een woning, toegang tot onderwijs en zorg en een buffer voor onverwachte uitgaven. Dit is nodig om mee te kunnen doen in de samenleving. Voor veel Nederlanders is dit niet vanzelfsprekend en ontstaan er problematische gevolgen op meerdere levensdomeinen. Bestaanszekerheid is een randvoorwaarde voor het welzijn van alle mensen en voorkomt deze problematische gevolgen.[5]

2. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de arbeidsinschakeling van de wettelijke doelgroep Participatiewet (onder andere bijstandsgerechtigden en niet-uitkeringsgerechtigden)
Gemeenten hebben (onder andere) deze wettelijke taak belegd in een (modulaire) gemeenschappelijke regeling, waarvan WerkBedrijf Rijk van Nijmegen onderdeel uitmaakt. WerkBedrijf voert namens onze gemeenten deze publieke taak uit.

3. Gemeenten hebben de taak om met partners een Regionaal Mobiliteitsteam te vormen om aan werkgevers, werkzoekenden en werkenden die ondersteuning nodig hebben, aanvullende dienstverlening te bieden
In uitvoerende zin is dit een taak van WerkBedrijf, omdat de arbeidsinschakeling Participatiewet daar is belegd. Omdat het gaat over aanvullende dienstverlening -aanvullend op reguliere dienstverlening door partners- door meerdere partijen is de Regionale Tafel Arbeidsmarkt (waarin overheid, ondernemers en onderwijs samenkomen) een (bestuurlijk en tactisch) punt van waaruit wordt gestuurd.

4. Gemeenten geven met onderwijsinstellingen uitvoering aan een regionaal programma Vroegtijdig Schoolverlaten en een regionale Aanpak jeugdwerkgelegenheid voor kwetsbare jongeren
We willen de kansengelijkheid voor jongeren met een (risico op) afstand tot de arbeidsmarkt vergroten door hen te begeleiden bij de overgang van school naar werk en bij het behouden van werk bij (dreigende) werkloosheid.

5. Gemeenten voeren economisch beleid uit en ontwikkelen economische visies en agenda's in Rijk van Nijmegen
Er is steeds meer aandacht voor het 'human capital'-vraagstuk in het economisch beleid. Om aantrekkelijk te zijn voor bedrijven is de aanwezige arbeidsmarkt een doorslaggevende factor. Bedrijven hebben behoefte aan goed opgeleide arbeidskrachten op alle niveaus om te blijven concurreren en groeien. Hier raakt economisch beleid aan arbeidsmarktbeleid.

6. Gemeenten faciliteren meer in het algemeen samenwerking in de regio én bovenregionaal en nemen zelf deel aan samenwerkingsverbanden en initiatieven om de uitdagingen op de arbeidsmarkt aan te pakken
Zo hebben gemeenten in de regio's Midden Gelderland en Rijk van Nijmegen de Groene Metropool Regio opgericht,

[5] *Bron: Bestaanszekerheid | Divosa*

van waaruit o.a. een Human Capital Agenda is opgesteld. We hebben partijen samengebracht in de Regionale Tafel Arbeidsmarkt, waar projecten door partijen gezamenlijk worden uitgevoerd. Samenwerking is geen doel op zich, maar onmisbaar om knelpunten op de arbeidsmarkt aan te pakken.

7. Gemeenten zijn gezamenlijk een relatief grote werkgever in de regio en hebben een verantwoordelijkheid om via hun eigen HR-/personeelsbeleid werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen te bieden

In onze gemeentelijke organisaties willen we meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een plek bieden. We hebben een voorbeeldfunctie als het gaat om inclusiviteit en maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Vanuit de opgaven voor gemeenten komen we tot de volgende visie en missie voor het arbeidsmarktbeleid:

Visie

De arbeidsmarkt is er voor iedereen. We creëren kansen voor werkzoekenden om zich naar vermogen te ontwikkelen en mee te doen op de arbeidsmarkt. Veel mensen kunnen dat op eigen kracht, maar dat geldt niet voor iedereen. Er is een kloof tussen het beschikbare werk en de mogelijkheden van werkzoekenden. Daarom werken ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden in Rijk van Nijmegen samen aan een inclusieve arbeidsmarkt waarin iedereen duurzaam participeert.

Missie

We intensiveren de dienstverlening aan werkzoekenden die nu nog geen werk hebben. We maken beschikbaar werk passend en bieden scholing en begeleiding, waardoor meer werkzoekenden een (betaalde) baan vinden én behouden.
We streven naar een ontschotting van regelingen, zodat voor werkzoekenden meer mogelijkheden ontstaan én het voor ondernemers eenvoudiger wordt om werkzoekenden in dienst te nemen, ook wanneer zij op afstand staan van de arbeidsmarkt. Daarbij verliezen we het onbenut arbeidspotentieel niet uit het oog. Dit is van belang om de huidige krapte op de arbeidsmarkt te verkleinen. We werken samen met ondernemers en onderwijsaanbieders en positioneren publieke uitvoeringsorganisaties WerkBedrijf en UWV in deze samenwerking. We verbeteren de onderlinge samenwerking tussen de beleidsvelden Werk, Economie en Onderwijs. Dit doen we om vraagstukken op de arbeidsmarkt aan te pakken en om een toegankelijke en professionele arbeidsmarktdienstverlening voor onze inwoners en ondernemers te realiseren.

Ambities

We willen bijdragen aan een inclusieve arbeidsmarkt waar iedereen duurzaam participeert. Vanuit onze maatschappelijke opgaven, visie en missie werken we de komende jaren aan de volgende ambities in onze arbeidsmarktregio:

1. Vergroten van de kwalitatieve en kwantitatieve match op de arbeidsmarkt

Er staan nog veel mensen aan de kant en tegelijkertijd zijn er veel vacatures. We willen de kwalificaties van werkzoekenden beter aan laten sluiten op de vraag van werkgevers. Aan werkgeverszijde willen we de vraag beïnvloeden en functies geschikt maken. Zo komen meer mensen beschikbaar voor het werk dat werkgevers aanbieden.

“Er is een kloof tussen het beschikbare werk en de mogelijkheden van werkzoekenden”

2. Versterken van de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid

Om knelpunten op de arbeidsmarkt op te lossen, is samenwerking tussen partijen op strategisch/tactisch en operationeel niveau, met verantwoordelijkheden voor alle partijen, noodzakelijk. We zijn als gemeenten vooral verantwoordelijk voor mensen met een bijstandsuitkering of zonder uitkering.
Om de krapte op de arbeidsmarkt aan te pakken, is echter iedereén nodig die zich begeeft op de arbeidsmarkt. We willen een verbreding naar alle partijen in een aanpak met bundeling van expertises, zodat we meer mensen perspectief op duurzaam werk kunnen bieden.

3. Organiseren van een toegankelijke arbeidsmarktdienstverlening in Rijk van Nijmegen

In Rijk van Nijmegen houden veel organisaties en samenwerkingsverbanden zich bezig met arbeidsmarktvraagstukken. We werken met alle partners toe naar een overzichtelijke netwerkstructuur, waarin een laagdrempelig ‘loket’ zichtbaar is met alle dienstverlening onder één dak, ongeacht de inkomens-/uitkeringssituatie van een inwoner. Zodat niemand verdwaalt en iedereen die dat nodig heeft, waaronder ook werkgevers, toegang krijgt tot passende ondersteuning bij werk-, opleidings- en personeelsvragen.

III

Wat gaan we doen om de ambities te realiseren?

Ambitie 1.
Vergroten van de kwalitatieve en kwantitatieve match op de arbeidsmarkt

Onze visie is dat de arbeidsmarkt er voor iedereen is. Voor iedereen moet er een (werk)plek zijn op die arbeidsmarkt. Veel mensen kunnen zich op eigen kracht en naar vermogen ontwikkelen en meedoen op die arbeidsmarkt. Dit geldt niet voor iedereen. Voor de groep die ondersteuning nodig heeft, willen we kansen in deze tijd van krapte benutten. Die wens raakt onze eerste ambitie en is daarom ook: de matches tussen werkzoekenden en werkgevers vergroten. We zien enerzijds een grote vraag naar personeel en anderzijds werkzoekenden die (nog) geen werk hebben gevonden. Er is een kwantitatieve én kwalitatieve kloof tussen de vraag en aanbod van personeel.

Vanuit onze maatschappelijke opgave de arbeidsinschakeling te realiseren van werkzoekenden die tot de wettelijke doelgroep van de Participatiewet behoren, zetten we de komende jaren in op:

Dienstverlening aan werkzoekenden

- Intensiveren van dienstverlening aan bijstandsgerechtigden die dat nodig hebben

We zorgen voor een intensiever contact en brede aandacht, meer maatwerk en langduriger begeleiding. Analoog aan de werkwijze bij project 'Doe je mee'[6] voeren we een brede intake met iedere bijstandsgerechtigde die dat nodig heeft. We brengen alle leefgebieden in beeld: gezondheid, financiële situatie, sociale omstandigheden, opleiding etc. en gaan in op de persoonlijke interesses en motivatie van de kandidaat. Kortom: we kennen de bijstandsgerechtigde. Met een volledig beeld kunnen we vervolgens in de breedte de juiste ondersteuning inzetten en toewerken naar werk en participatie voor wie dat mogelijk is. We behouden onverminderde inzet op de zogenoemde focusgroepen: mensen van 55 jaar en ouder, statushouders en inburgeraars, jongeren tot 27 jaar, mensen met een arbeidsbeperking en mensen die nieuw

instromen in de bijstand (zie bijlage 4). Onze inzet wordt intensiever op het onbenut arbeidspotentieel. Daarin hebben zowel gemeenten als WerkBedrijf een rol. Het gaat dan om de bijstandsgerechtigden die nu nog aan de zijlijn staan, niet-uitkeringsgerechtigden en parttime werkenden die mogelijk meer uren kunnen werken. We brengen hen in beeld en zetten de nodige ondersteuning in.

- Versterken van de samenwerking van WerkBedrijf en gemeenten rondom werkzoekenden

Een intensivering van dienstverlening betekent dat consulenten van Inkomen, Werk, Participatie, Zorg en Schuldhulp meer samenwerken om passende ondersteuning met elkaar af te stemmen. Daarbij helpen 'driegesprekken' in complexe situaties, casusbesprekingen en overdracht van relevante

[6] *Project 'Doe je mee' is een specifieke samenwerking tussen vier gemeenten en WerkBedrijf waarbij bijstandsgerechtigden die uit beeld zijn geraakt, uitgebreid worden gesproken over alle leefdomeinen, zodat gerichte ondersteuning geboden kan worden en er weer perspectief (op welk leefdomein dan ook) dan wel stabiliteit in de leefsituatie ontstaat.*

informatie en kennis. Vanaf de start bepalen we zoveel mogelijk een gezamenlijk, compleet beeld en zorgen vervolgens voor de noodzakelijke, soms parallelle ondersteuning. Wanneer werk nog niet direct haalbaar is, kijken we naar mogelijkheden van participatie anderszins. We willen zo het aantal aanmeldingen bij WerkBedrijf toe laten nemen en het aantal terugmeldingen van WerkBedrijf naar gemeenten vanwege 'geen mogelijkheden naar een werktraject' laten afnemen. We gaan in gezamenlijkheid een programma ontwikkelen om een werkwijze en afspraken met elkaar vast te leggen.

- Versteviging van aanbodgerichte arbeidsbemiddeling van WerkBedrijf

Arbeidsbemiddeling is mensontwikkeling. We willen daarom meer inzetten op de ontwikkeling van kennis, vaardigheden, motivatie en houding van de werkzoekende. Voor de ontwikkeling van kennis en vaardigheden maken we gebruik van o.a. praktijkleren, werk- en taalstages, ontwikkelbanen. Veel werkzoekenden hebben immers behoefte aan een praktische manier van leren. Omdat we bij bijstandsgerechtigden vaak problemen zien op meerdere leefgebieden, begrenzen we de duur van de dienstverlening door WerkBedrijf niet langer op twee jaar, maar houden we deze flexibel: we doen wat nodig en passend is om te komen tot duurzame plaatsingen op werk. In hoofdstuk IV gaan we nader in op de opdracht aan WerkBedrijf.

Dienstverlening aan ondernemers

Ondernemers zijn onmisbaar om plaatsingen op werk, werk- en taalstages, ontwikkelbanen en passend praktijkleren mogelijk te maken. Het Midden- en Klein Bedrijf (MKB, bedrijven met maximaal 250 werknemers) maakt 99% uit van alle bedrijven en bepalen daarmee onze 'afzetmarkt'. MKB-bedrijven kennen grote onderlinge verschillen in o.a. omvang. We vinden het belangrijk om kleinere bedrijven mee te laten profiteren van opleidingsstructuren die we gezamenlijk opzetten, zodat we schaalvoordelen realiseren.

- Onderhouden en uitbreiden van ondernemersnetwerken

We kennen de ondernemersorganisaties en werken intensief met hen samen. We stimuleren en faciliteren bijv. sociaal ondernemers, om meer mogelijkheden te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het Inclusief Ondernemers Netwerk (ION) in Rijk van Nijmegen is hier een mooi platform voor. Vanuit Werk en Inkomen en Economie organiseren we met WerkBedrijf, UWV en onderwijsinstellingen themabijeenkomsten en nemen we zelf deel aan ondernemersbijeenkomsten. Nieuwe bedrijven nodigen we actief uit om aan te sluiten bij bestaande netwerken.

- Passend werk creëren en Leven Lang Ontwikkelen stimuleren

We investeren in het passend maken van bestaand werk: als een vacature niet past bij een werkzoekende, gaan we via jobcarving en extra scholing en begeleiding op zoek naar oplossingen, die passen bij het aanbod van werkzoekenden. Het adviseren van ondernemers over doorstroming van bestaand personeel is belangrijk: het biedt perspectief aan bestaande werknemers en betekent dat er ander werk vrijkomt. We stimuleren hierbij projecten voor Leven Lang Ontwikkelen, omdat bedrijven hierbij een grote rol hebben.

- Afstemming van werkgeversdienstverlening door partners

De werkgeversdienstverlening vraagt afstemming over bedrijfscontacten en -informatie tussen bedrijfsdienstverleners van Werkbedrijf, UWV en accountmanagers van gemeenten. Ook beleidsmatige afstemming over economische visies, agenda's, actielijnen etc. is van belang. In het tweede halfjaar van 2023 werken UWV en WerkBedrijf aan een gezamenlijke werkgeversdienstverlening en werken zij toe naar één herkenbaar werkgeversservicepunt. Ook is in onze regio sinds een half jaar een Ketenoverleg Lang Leven Ontwikkelen, waaraan WerkBedrijf, UWV, gemeentelijke accountmanagers/bedrijfscontactfunctionarissen, het Leerwerkloket en het ROC deelnemen. Signalen worden uitgewisseld en (sector-)opleidingsvragen gesignaleerd en gecombineerd, zodat uitvoerbare plannen kunnen worden gemaakt. De ambitie is om ontwikkelmogelijkheden te creëren in de bestaande werkgevers- en werkzoekendendienstverlening om de kloof tussen vraag en aanbod te verkleinen. Het gaat om het behoud én creëren van werk.

Ambitie 2.
Versterken van de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid

Economie en arbeidsmarktbeleid

Er is steeds meer aandacht voor het 'human capital'-vraagstuk in het economisch beleid. Om aantrekkelijk te zijn voor bedrijven is de regionale arbeidsmarkt een doorslaggevende factor. Bedrijven hebben behoefte aan goed opgeleide arbeidskrachten op alle niveaus om te blijven concurreren en groeien. Hier ligt voor gemeenten een uitdaging: het gaat enerzijds

om het aantrekken en vasthouden van talent en anderzijds om het verbeteren van de match tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Naast het binden van talent is het belangrijk om te zorgen voor een inclusieve arbeidsmarkt. Bezien vanuit de opdracht aan gemeenten om inwoners met een Participatiewet-uitkering aan werk te helpen, is er behoefte aan het aantrekken van daarbij passende, praktische werkgelegenheid voor kwetsbare groepen die afhankelijk zijn of dreigen te worden van een uitkering. Onder andere hier raken de beleidsterreinen elkaar en versterken we de samenwerking.

Als voorbeeld van de aansluiting van economisch beleid op arbeidsmarktbeleid noemen we de *Economische Visie 2022-2025 van de gemeente Nijmegen*. Doel van het economisch beleid is behoud en groei van de werkgelegenheid. Daarbij gaat het om passende werkgelegenheid, die aansluit bij de vraag- en aanbodontwikkeling op de arbeidsmarkt. Binnen de economische visie is een actielijn 'human capital' opgenomen, waarin de arbeidsmarkt benaderd wordt vanuit de 'kansen'-kant. In de actielijn worden middelen beschikbaar gesteld om arbeidstekorten aan te pakken en de kwalificaties van de beroepsbevolking te verbeteren. Om die reden worden projecten als Via-T en organisaties als het Chip Integration Technology Center ondersteund. Daarbij sluiten onderwijsaanbieders (Hogeschool Arnhem Nijmegen en Radboud Universiteit), WerkBedrijf en UWV aan als deelnemende partijen.

Onderwijs en arbeidsmarktbeleid

Voor een goed functionerende arbeidsmarkt is het noodzakelijk dat het onderwijsaanbod aansluit op behoeften van werkgevers en werkzoekenden. Onderwijsinstellingen zijn een belangrijk partner bij het geschikt maken van werkzoekenden voor de huidige vraag op de arbeidsmarkt. Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de behoeften van ondernemers veranderen vaak sneller dan het huidige onderwijssysteem kan verwerken. Binnen het onderwijs zien we momenteel veel initiatieven om de aansluiting van onderwijs op huidige arbeidsmarktvraagstukken te verbeteren door o.a. nieuwe vormen van onderwijs. De plannen worden uitgewerkt in de Kwaliteitsagenda 2023-2025 voor het MBO. Binnen de opleidingen komt er ook steeds meer aandacht voor de overstap naar de arbeidsmarkt en loopbaanbegeleiding. Zo krijgen MBO-instellingen medio 2025 een nazorgtaak voor een groep MBO-studenten die het onderwijs verlaten. Onderwijsinstellingen zijn goed vertegenwoordigd in vele samenwerkingsverbanden, zoals de GMR, de RTA, het regionaal Ketenoverleg Leven Lang Ontwikkelen en de Stuurgroep Jongeren naar School of Werk.

Vanuit onze visie en de maatschappelijke opgaven voor kwetsbare jongeren, ons economisch beleid en agenda, de samenwerkingsopdracht in combinatie met de re-integratieopdracht Participatiewet, versterken we de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid en zetten we de komende jaren in op:

- netwerken tussen ondernemers, onderwijs en overheid: faciliteren en deelnemen

Dit doen we op zowel bestuurlijk, strategisch als tactisch niveau. Op meerdere niveaus zien we de rol van gemeenten in de arbeidsmarktregio's, waarvan Rijk van Nijmegen er één is. De (centrum)gemeente zorgt voor afstemming en samenwerking tussen verschillende partijen op de arbeidsmarkt, zoals werkgevers, onderwijsinstellingen, vakbonden, UWV, WerkBedrijf en andere gemeenten. Gemeenten faciliteren netwerken: zij bieden ondersteuning en middelen (de centrumgemeente ontvangt rijksmiddelen voor de arbeidsmarktregio, waarmee bijv. de RTA gefinancierd en ondersteund wordt).
Vanuit het beleidsveld Economie stimuleren en initiëren gemeenten vernieuwende projecten of activiteiten op de arbeidsmarkt (zie kader: voorbeeld Economische visie Nijmegen). Een ander voorbeeld van een netwerk in de triple helix in onze regio is The Economic Board[7], waarin het bedrijfsleven, onderwijs-/kennisinstellingen en overheden innovaties stimuleren in een aantal belangrijke sectoren (Energy, Health en High Tech). De Groene Metropool Regio richt met haar Human Capital Agenda en Human Capital Akkoord (zie bijlage 5) op dezelfde sectoren. Tevens heeft zij de rol van lobbyist bij de Regio Deal[8] en wil zij de regio Arnhem/Nijmegen profileren en landelijk op de kaart zetten.

- verbeteren onderlinge samenwerking tussen beleidsvelden werk, economie en onderwijs

Door middel van samenwerking binnen de triple helix door ondernemers, onderwijs en overheid willen we problemen op de arbeidsmarkt oplossen. De krapte op de arbeidsmarkt

[7] *The Economic Board is een samenwerkingsverband van CEO's en topbestuurders van bedrijven, kennisinstellingen en overheden uit de regio Arnhem-Nijmegen. Zij werken aan een strategische koers voor Slimme Duurzaamheid, Arbeidsmarkt (Human Capital) en Artificial Intelligence (AI). The Economic Board wil de regio Arnhem-Nijmegen als 'Lifeport' profileren en zet kennis, middelen en netwerken in om ambities te helpen realiseren.*

waarmee we te maken hebben, belemmert het functioneren van de economie als geheel, kan een negatieve impact op de brede welvaart hebben en vertraagt de aanpak van grote maatschappelijke opgaven. Samenwerking tussen partijen is dus van groot belang, met verantwoordelijkheid voor alle partijen. Vanuit Werk en Inkomen richten wij ons voornamelijk op de zogenoemde onderkant van de arbeidsmarkt: werkzoekenden met vaak een praktisch opleidingsniveau en/of meer in algemene zin: mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. En voor het aanpakken van de krapte op de arbeidsmarkt is iedereen nodig die zich op de arbeidsmarkt begeeft. Vandaar dat we een faciliterende rol voor onszelf zien om die verbreding naar alle partijen in een gezamenlijke aanpak vorm te geven.

"voor het aanpakken van de krapte op de arbeidsmarkt is iedereen nodig die zich op de arbeidsmarkt begeeft"

In onze regio hebben we meerdere samenwerkingsverbanden die zich richten op de knelpunten op de arbeidsmarkt, zowel op strategisch, tactisch als operationeel niveau. We geven daarvan in bijlage 6 enkele voorbeelden (zonder overigens uitputtend te willen zijn).

Ambitie 3.
Organiseren van een toegankelijke arbeidsmarktdienstverlening in Rijk van Nijmegen

In onze arbeidsmarktregio zijn belangrijke stappen gezet om de dienstverlening aan werkzoekenden die tot de doelgroep Participatiewet behoren, te verbeteren. Door de gemeentelijke samenwerking in WerkBedrijf Rijk van Nijmegen is in ieder geval voor de doelgroep Participatiewet eenzelfde dienstverlening en instrumentarium beschikbaar. Maar daarmee is niet gezegd dat dienstverlening voor alle werkzoekenden op eenzelfde manier geregeld is.
Mensen weten niet altijd waar ze terecht kunnen met vragen over een leven lang ontwikkelen, hun loopbaan, over werk of ondernemers bij personeelsvraagstukken. Er zijn meerdere partijen in ons arbeidsmarktnetwerk bij wie zij aan kunnen kloppen. We willen met onze partners toewerken naar een netwerk dat iedereen die dat nodig heeft tijdige toegang geeft tot passende een doorlopende ondersteuning, ongeacht wet- en regelgeving en de inkomens-/uitkeringssituatie. Op dit moment wordt met deze vorm van dienstverlening geëxperimenteerd met de tijdelijke regeling crisisdienstverlening, waaruit het Regionale Mobiliteitsteam (RMT) is ontstaan.

Vanuit de maatschappelijke opgaven Participatiewet, het oprichten van een RMT en de samenwerkingsopdracht zetten we in op het inrichten van een herkenbaar punt waar iedereen -studenten, werkenden, werkzoekenden, werkgevers en arbeidsorganisaties- met vragen over loopbaan, opleiding en personeelsvraagstukken terecht kan.

In het Coalitieakkoord van (weliswaar inmiddels demissionair) Kabinet Rutte IV is overeengekomen dat een aantal grote hervormingen op de arbeidsmarkt wordt doorgevoerd, die de bestaanszekerheid van lage- en middeninkomens moeten versterken. De ambitie van het kabinet is om een arbeidsmarktinfrastructuur met een dusdanige dienstverlening in te richten waarin niemand verdwaalt en iedereen tijdig toegang krijgt tot passende ondersteuning. Het kabinet wil (tijdelijke) werkwijzen die in de praktijk goed blijken te werken verder ontwikkelen (bijv. de huidige werkwijze in de RMT's).
De inzet is om:
- uit te gaan van welke behoefte aan ondersteuning iemand heeft, in plaats van tot welke doelgroep iemand behoort op basis van zijn inkomenssituatie: het ontschotten van de dienstverlening;
- met private en publieke partijen te investeren in preventieve dienstverlening;
- de dienstverlening herkenbaar en makkelijk vindbaar te maken.

In de Kamerbrief van 11 oktober 2022[9] *'Uitgangspunten voor de uitbreiding van de Arbeidsmarktinfrastructuur',* wordt meer duidelijkheid gegeven.

Eén loket in elke regio

De ambitie is om in iedere arbeidsmarktregio in Nederland (in totaal 35) minimaal één (ook digitaal) loket in te richten met overal dezelfde naam (bijvoorbeeld 'Werkcentrum').
Bij dit regionaal loket kunnen werkenden, werkzoekenden en werkgevers met al hun arbeidsmarkt gerelateerde vragen terecht. UWV en gemeenten faciliteren dit gezamenlijk.

[8] *Bij de Regio Deals zetten Rijk en regio zich samen in om belangrijke opgaven in Nederland aan te pakken om de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers te vergroten, op plekken die een extra impuls goed kunnen gebruiken. Aan een Regio Deal is een subsidieregeling van het rijk verbonden.*
[9] *Kamerbrief van ministers Van Gennip en Schouten d.d. 11 oktober 2022: Kamerbrief uitgangspunten voor de uitbreiding van de arbeidsmarktinfrastructuur | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl*

Deelnemers in deze 'loketten' zijn sociale partners, gemeenten, UWV en onderwijsinstellingen. Daarnaast zijn in andere gemeenten of in wijken dependances mogelijk voor mensen, voor wie het regionale loket een te grote drempel is. Er wordt uitgegaan van het 'no wrong door'-principe en dat de vraag van de mens of arbeidsorganisatie centraal staat; níet wet- en regelgeving. Maar hoe dit punt er precies uit komt te zien, is nog onderwerp van gesprek. Wordt het een plek waar alle partijen zichtbaar aanwezig zijn en waar naar wordt doorverwezen? Wordt het een plek waar ook gezamenlijk dienstverlening wordt uitgevoerd? Of wordt het een plek die (deels) de uitvoering van de huidige partijen overneemt?
Hierbij zijn we ook afhankelijk van wat er op landelijk niveau (door een nieuw kabinet) wordt besloten. Onder aanvoering van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid werken diverse partijen aan de uitwerking van de hervorming van de arbeidsmarktdienstverlening. De uitkomsten hiervan geven handvatten én wellicht ook kaders om in de regio op verder te bouwen.[10]
Het is onduidelijk op welke termijn de resultaten bekend worden en geïmplementeerd. We willen hier niet per se op wachten. De partijen in de RTA hebben, ondanks de val van het kabinet begin juli '23, de wens uitgesproken om met elkaar verder te bouwen aan een goed werkende arbeidsmarkt in Rijk van Nijmegen.

Eén integraal plan naar (ander) werk

We willen toewerken naar doorlopende dienstverlening op basis van één persoonlijk Werkplan. In dit plan wordt vastgelegd welke activiteiten iemand gaat ondernemen om werk te vinden en welke dienstverlening daarbij wordt ingezet. Dat kan scholing, maar ook hulpverlening of zorg zijn.
Het is de bedoeling dat er één gezamenlijke governance- en ondersteuningsstructuur voor de arbeidsmarktinfrastructuur ingericht wordt op regionaal en landelijk niveau, in de vorm van één landelijk beraad en in iedere arbeidsmarktregio één regionaal beraad. Een gezamenlijke structuur maakt het voor de samenwerkende partijen makkelijker om hun dienstverlening en werkprocessen op elkaar af te stemmen en te optimaliseren en kan bestuurlijke drukte voorkomen.

Regionale governance

We zien in de kabinetsplannen mogelijkheden om onze huidige samenwerkingsverbanden (al dan niet gedeeltelijk) op te laten gaan in de nieuwe structuur en te komen tot een regionaal Werkcentrum met één regionale governance. Omdat bij het RMT dezelfde partijen verantwoordelijkheid dragen als bij de Regionale Tafel Arbeidsmarkt (RTA), staan de samenwerkende partijen in de arbeidsmarktregio's voor de uitdaging om de infrastructuur te stroomlijnen -en waar nodig te regionaliseren- om te komen tot één regionaal arbeidsmarktnetwerk. We werken verder aan een verbetering van de samenwerking in het RMT en de RTA. We zoeken de aansluiting en samenwerking met andere bestaande regionale aanpakken, zoals de aanpak Jongeren naar School of Werk, wettelijke taken en bestaande dienstverlening. We staan immers volledig achter het streven van de ontschotte, herkenbare en goed vindbare dienstverlening aan werkenden, werkzoekenden, studenten en werkgevers.

[10] *Aangezien het kabinet begin juli '23 is gevallen is op het moment van schrijven onduidelijk wat dit betekent voor voortzetting van de plannen voor de nieuwe arbeidsmarktinfrastructuur. Er zal hoe dan ook vertraging ontstaan. Vooralsnog gaan we ervan uit dat de hervormingen er komen, al zal dat met vertraging zijn. Omdat we als gemeenten achter deze ontwikkeling staan, nemen we deze als ambitie onverminderd op in dit beleidskader.*

IV

“Arbeidsbemiddeling is ook altijd mens-ontwikkeling”

Belangrijkste partner voor de re-integratietaak: WerkBedrijf

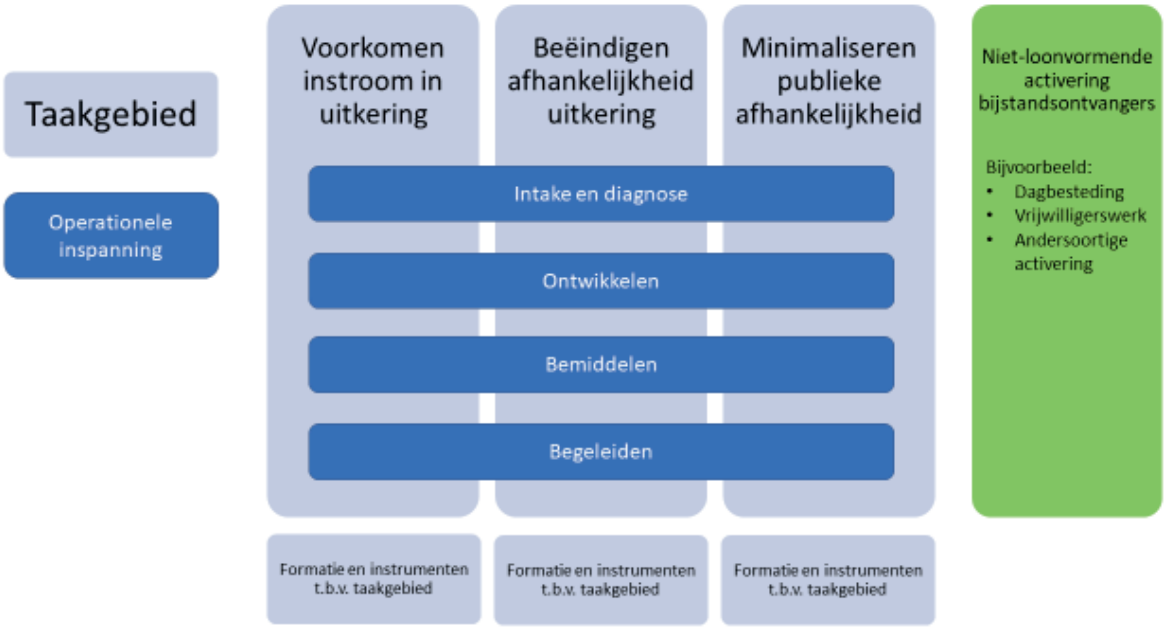
Dienstverlening WerkBedrijf

Gemeenten hebben de re-integratietaak van de Participatiewet sinds 2015 bij WerkBedrijf belegd. WerkBedrijf is onze belangrijkste partner voor uitvoering van die taak, voor zowel bijstandsgerechtigden als niet-uitkeringsgerechtigden. WerkBedrijf is een arbeidsbemiddelingsorganisatie. Arbeidsbemiddeling is ook altijd mensontwikkeling. In de ondersteuning spreken wij met kandidaten dan ook over (het ontwikkelen van) hun kennis, vaardigheden, motivatie en houding. Deze ‘mensontwikkeling’ willen wij waar dat nodig is breder verbinden in de ontwikkeling van de kandidaat op andere levensdomeinen.
Daarnaast is WerkBedrijf uitvoerder van de arbeidsmatige dagbesteding (een WMO-voorziening), die mensen met een arbeidsbeperking of anderszins een afstand tot de arbeidsmarkt mogelijkheden biedt tot dagbesteding in een aangepaste werkomgeving met begeleiding en waar een zekere mate van productiviteit wordt gevraagd.

Ook de uitvoering van de Sociale Werkvoorziening is een belangrijke taak van WerkBedrijf. Aangezien sinds 2015 geen nieuwe instroom in de SW mogelijk is, zien we de groep SW-medewerkers met een dienstverband bij WerkBedrijf jaarlijks afnemen. De populatie vergrijst en heeft vaak te maken met meervoudige problematiek. Daarom zien we bij hen ook al lange tijd een hoog ziekteverzuim. Te eenzijdig sturen op ziekteverzuimreductie heeft de afgelopen jaren niet gewerkt. Via nieuwe arbodienstverlening die in 2022 geïmplementeerd is en de aanvullende inzet van professionals van Stichting MEE en Bindkracht10, wordt gewerkt aan een andere aanpak: een verhoogd welzijn, duurzame inzetbaarheid, werkplezier en ontwikkeling van SW-medewerkers. Een stabiele en veilige werkomgeving, waar het plezierig werken is, moet voorop staan. Eind 2022 waren ruim 1.300 SW-medewerkers regionaal werkzaam op een veelal externe werkplek via WerkBedrijf.

De dienstverlening van WerkBedrijf is gericht op:
- het voorkomen van instroom in een uitkering, en
- het minimaliseren van uitkeringsafhankelijkheid, en
- het beëindigen van uitkeringsafhankelijkheid.

Bij elk taakgebied worden verschillende instrumenten of voorzieningen ingezet. In onderstaand schema is dit in beeld gebracht.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de participatie en activering van kandidaten (niet-loonvormende activiteiten, de groene kolom). WerkBedrijf is primair verantwoordelijk voor het ontwikkelen, bemiddelen en begeleiden van kandidaten naar werk (loonvormende activiteiten in de drie middelste kolommen). Doelen daarbij zijn het voorkomen van instroom in de uitkering, het beëindigen van publieke afhankelijkheid en het minimaliseren van publieke afhankelijkheid. Bij de operationele inspanning wordt gebruik gemaakt van verschillende instrumenten, die we regionaal hebben vastgelegd in een re-integratieverordening Participatiewet.

Het aantal kandidaten in de eerste kolom van het schema (voorkomen van uitkeringsafhankelijkheid) is afgenomen, omdat de instroom in de bijstand afgenomen is; het aantal kandidaten in de derde kolom (minimaliseren van publieke afhankelijkheid) is juist gegroeid. Ook door een toename van plaatsingen op Beschut Werk-nieuw via de CAO Aan de slag in 2023 en 2024 is een verdere toename van de inzet van WerkBedrijf in de derde kolom te verwachten. De groeiende capaciteit die voor kolom 3 noodzakelijk is, kan niet worden ingezet in kolom 1 of 2. En andersom geldt dit natuurlijk ook. WerkBedrijf rapporteert over relevante activiteiten en resultaten die binnen de taakgebieden plaatsvinden.

Verandering in kandidaten en dus in dienstverlening

De dienstverlening van WerkBedrijf is de afgelopen jaren veranderd. Het aantal kandidaten met een arbeidsbeperking en een structurele ondersteuningsbehoefte neemt toe. Kandidaten die tot 2015 onder de Sociale Werkvoorziening en Wajong vielen, zijn nu immers aangewezen op de Participatiewet. Voor hen is in steeds grotere mate langjarige begeleiding nodig (loonkostensubsidies en jobcoaching). Inmiddels bestaat ruim één derde deel van alle kandidaten in dienstverlening bij WerkBedrijf uit kandidaten die langjarige begeleiding nodig hebben. Daarnaast leidt de huidige arbeidsmarkt ertoe dat de kandidaten die relatief gemakkelijk te bemiddelen zijn, inmiddels grotendeels aan het werk zijn.

Gemeenten in Rijk van Nijmegen hebben in 2023 ruim 9.000 huishoudens in een bijstandsuitkering. Tijdens de Covid-pandemie bereikte dit aantal een piek van 9.400 huishoudens. Na een aanvankelijke daling zien we nu het aantal mensen met een PW-uitkering weer licht stijgen. We constateren verder dat het aantal 55+'ers en langdurige bijstandsafhankelijkheid toeneemt, naar resp. 34% en 53%. Voor een verdere duiding verwijzen we naar bijlage 2.

De komende jaren zetten wij in op de volgende wijzigingen in de dienstverlening van WerkBedrijf (en gemeenten):

1. Vanwege de huidige populatie werkzoekenden willen wij het dienstverleningsconcept verschuiven van vooral vraaggericht naar meer aanbodgericht, in een passende balans met wat nodig is en wat werkt voor de individuele kandidaat. Arbeidsbemiddeling is onder de huidige omstandigheden vooral mensontwikkeling.
2. We willen een intensiever contact en brede aandacht, meer maatwerk leveren en langduriger begeleiding van werkzoekenden die dat nodig hebben.
3. Gemeenten en WerkBedrijf behouden onverminderd aandacht voor de zogenoemde focusgroepen: mensen van 55 jaar en ouder, statushouders en inburgeraars, jongeren tot 27 jaar, mensen met een arbeidsbeperking en mensen die nieuw instromen in de bijstand.
4. We voeren een brede intake uit voor de bijstandsgerechtigde die dat nodig heeft: we kijken naar de persoonlijke interesse van de kandidaat en brengen alle leefgebieden in beeld: gezondheid, financiële situatie, sociale omstandigheden, opleiding, etc.

"Gemeenten en WerkBedrijf behouden onverminderd aandacht voor de zogenoemde focusgroepen"

5. Aan de hand van dat volledig beeld kunnen gemeenten en WerkBedrijf vervolgens in de breedte waar nodig de juiste ondersteuning inzetten en toewerken naar participatie en werk voor wie dat mogelijk is. Een zorgvuldige overdracht met de relevante informatie aan WerkBedrijf is een belangrijk onderdeel hierbij.
6. We verwachten van WerkBedrijf meer inzet op praktijkleren, opleidingen, werk- en taalstages, ontwikkelbanen etc., omdat veel werkzoekenden behoefte hebben aan een praktische manier van leren.
7. Omdat we zien dat inwoners zonder werk vaak problemen hebben op meerdere leefgebieden, begrenzen we de duur van dienstverlening door WerkBedrijf niet langer op twee jaar, maar houden we deze flexibel: we doen wat nodig en passend is om te komen tot een duurzame plaatsing op werk.
8. Daarvoor is nodig dat wij met WerkBedrijf de lokale samenwerking met afdelingen Inkomen, Zorg, Schuldhulp, participatiecoaches, buurt- en wijkteams etc. intensiveren.
9. Gemeenten en WerkBedrijf zetten intensiever in op het onbenut arbeidspotentieel (voor zover dat bij ons bekend en bereikbaar is), zoals de bijstandsgerechtigden die nu nog niet aangemeld zijn bij WerkBedrijf, niet-uitkeringsgerechtigden en parttime werkenden die mogelijk meer uren kunnen werken. We brengen hen in beeld en investeren in om-, bij- en nascholing.
10. We willen dat de dienstverlening van WerkBedrijf meebeweegt met de fluctuerende economische conjunctuur en arbeidsmarkt. Wanneer de werkloosheid weer toeneemt en daarmee de instroom in de bijstand, willen we deze groep snel bemiddelen naar werk om langdurige werkloosheid te voorkomen.
11. WerkBedrijf neemt deel aan of initieert waar nodig projecten met partners zoals UWV, onderwijsaanbieders, de Regionale Tafel Arbeidsmarkt en de Groene Metropool Regio.
12. In samenspraak met WerkBedrijf en UWV willen we een regionaal 'Platform' Economie starten. Mogelijk kan dit ondergebracht worden bij de Platformfunctie van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen. Hier kunnen zowel beleidsmatige als operationele thema's op het snijvlak van economie en arbeidsmarkt door de gemeenschappelijke werkgeversdienstverlening van WerkBedrijf en UWV enerzijds en de teams Economie van gemeenten anderzijds worden opgepakt.
13. We stimuleren bij onze eigen HR-afdelingen de samenwerking met WerkBedrijf om vacatures beschikbaar te stellen en passend te maken voor onze eigen werkzoekenden.

Kritieke Prestatie Indicatoren

De kern van de dienstverlening van WerkBedrijf bestaat zoals geschetst uit de ontwikkeling, bemiddeling en begeleiding van kandidaten op weg naar werk. In elke fase van dienstverlening worden stappen gezet die van waarde zijn, die inzet van personeel en instrumenten vragen en die voortgang brengen. Aan de hand van Kritieke Prestatie Indicatoren (KPI's) en Kritische Succes Factoren (KSF's) kunnen we de prestaties en successen in de verschillende fases van dienstverlening van WerkBedrijf monitoren.

In elke rapportage van de MGR, drie maal per jaar[11], wordt gerapporteerd over o.a. de prestatie-indicatoren. Aan de KPI's is ook een doelstelling verbonden, die jaarlijks wordt vastgesteld en vastgelegd in de begroting van de MGR. In de dienstverleningsovereenkomst kunnen aanvullende KPI's worden vastgelegd.

[11] De MGR rapporteert drie maal per jaar aan gemeenten: in een Factsheet na het eerste kwartaal, de halfjaarrapportage en de jaarrekening.

Op dit moment rapporteert WerkBedrijf drie maal per jaar over de volgende KPI's, conform het Informatieprotocol van de MGR:

- Het aantal kandidaten dat volledig uit de uitkering is uitgestroomd naar werk (op basis van de bijstandscijfers van gemeenten)
- Het aantal plaatsingen op betaald werk (parttime en fulltime), met daarbij een onderscheid naar benoemde focusgroepen
- Resultaten Sociale Werkvoorziening:
  - verdeling van de werkvormen
  - ziekteverzuim
  - toegevoegde waarde in € per fte
- Het aantal plaatsingen op werk met behoud van uitkering (ontwikkeltraject, leerwerkplek, Op weg naar werk)
- Het aantal kandidaten dat is uitgestroomd naar regulier onderwijs met financiering DUO (m.n. jongeren)
- Duur van de dienstverlening (o.a. indicatie van intensiteit van de begeleiding)
- Het aantal unieke relaties met ondernemers

Kritieke Succes Factoren

Om de resultaten in de KPI's te kunnen behalen is een aantal succesfactoren noodzakelijk, omdat ze ondersteunend zijn aan het behalen van die prestaties. Deze worden beschreven aan de hand van Kritieke Succes Factoren (KSF's). Ook hierover wordt periodiek gerapporteerd. Er zijn echter geen doelstellingen aan verbonden.

Op dit moment rapporteert WerkBedrijf over de volgende KSF's:

- De tevredenheid van kandidaten, SW-medewerkers en ondernemers over (de dienstverlening van) WerkBedrijf
- Het aantal kandidaten in een actief arbeidsbemiddelingsproces

We willen een uitbreiding op de KPI's en KSF's, omdat deze geen volledig beeld geven van de inzet en dienstverlening. De dienstverlening is veranderd; er is meer en langduriger investering nodig in kandidaten. Daarom is het minder belangrijk om uitsluitend te kijken naar resultaten in termen van 'harde' uitstroomcijfers. De gerichtheid op de ontwikkeling van kandidaten en langduriger begeleiding vragen om andere indicatoren. Tegelijkertijd willen we een goede balans houden tussen extra informatie en administratieve lasten.

We overwegen de volgende toevoegingen aan indicatoren (zowel KPI's als KSF's):

- Duurzaamheid van de uitstroom (> ½ jaar, i.s.m. gemeenten)
- Ontwikkeling van kandidaten (bijv. weergave ontwikkeling in 3 fases, gemiddelde begeleidingsduur van kandidaten vóór hun (eerste) plaatsing op betaald werk)
- Aantal ingezette scholingstrajecten

- Gemiddelde begeleidingsduur van een kandidaat tot aan plaatsing betaald werk
- Kandidaten op een arbeidsplek geplaatst met begeleiding (zowel met als zonder loonkostensubsidie)
- Aantal ingezette instrumenten tot aan plaatsing op betaald werk
- Aantal aanmeldingen van nieuwe kandidaten door gemeenten
- Aantal terugmeldingen door WerkBedrijf met als reden: 'niet werkfit'
- Jaarlijkse werkgevers- en kandidaatstevredenheidsmetingen; tevens SW-medewerkerstevredenheid

In afstemming met WerkBedrijf bepalen we definitief welke nieuwe KPI's en KSF's mogelijk en realistisch zijn. We kijken hierbij naar het onderscheid tussen managementinformatie (bijv. aantal aan- en terugmeldingen) en informatie waarmee de raad op hoofdlijnen kan sturen (bijv. uitstroominformatie, tevredenheids-onderzoeken). We nemen de nieuwe KPI's en KSF's op in het nieuwe Informatieprotocol van de MGR en leggen dit in het eerste kwartaal van 2024 voor aan colleges en gemeenteraden.

Lokale dienstverlening bij gemeenten

Gemeenten maken gebruik van de reguliere dienstverlening van WerkBedrijf. Deze financieren we uit een rijksbudget Participatie, rijksmiddelen voor loonkostensubsidies en een budget voor beschut werk. Een deel van de Participatie-middelen is beschikbaar voor lokale dienstverlening, dat wil zeggen specifieke dienstverlening door WerkBedrijf voor een gemeente, naar eigen keuze. Voorbeelden daarvan zijn de periodieke en vaste beschikbaarheid van consulenten op locatie van de gemeentehuizen, in wijk- of buurteams, de screening van bepaalde groepen in de bijstand, groepsgewijze trainingen en workshops, evenementen met lokale ondernemers, etc. WerkBedrijf biedt deze dienstverlening aan in een 'Keuzekaart' voor gemeenten, als bijlage van de DVO.
We willen vanwege de gewenste aansluiting tussen de niet-loonvormende keten (uitgevoerd door m.n. gemeenten) op de loonvormende keten (uitgevoerd door WerkBedrijf), ook de inzet van participatie(coaches), activering en andere lokale projecten als voorbereiding op re-integratie door WerkBedrijf via de lokale keuzes mogelijk maken. We vragen WerkBedrijf dan ook deze dienstverlening op te nemen in de Keuzekaart voor lokale dienstverlening vanaf 2025, zo mogelijk vanaf 2024. Deze wens hangt samen met de nieuwe financieringssystematiek die vanaf 2025 geldt; zie hiervoor hoofdstuk V.

"In afstemming met WerkBedrijf bepalen we definitief welke indicatoren mogelijk en realistisch zijn"

Dienstverleningsovereenkomst

Gemeenten formuleren de gewenste dienstverlening en overige taken van WerkBedrijf (het 'wat'). WerkBedrijf bepaalt op welke manier zij deze uitvoert binnen de eigen bedrijfsvoering (het 'hoe').
De gemeenschappelijke opdracht aan WerkBedrijf vanuit gemeenten (dienstverlening, gewenste informatie via informatieprotocol, samenwerkingsaspecten) die voortkomt uit dit beleidskader, leggen we gezamenlijk vast in een Dienstverleningsovereenkomst (DVO). Ook legt iedere gemeente keuzes voor lokale dienstverlening vast in de DVO. De overeenkomst is niet eenzijdig: gemeenten en WerkBedrijf conformeren zich beiden aan de opdracht en zetten zich gezamenlijk in om de doelen te bereiken.
We nemen de nieuwe beleidsvoornemens die betrekking hebben op WerkBedrijf op in de DVO, zoals de accentverschuiving in de dienstverlening, geen maximale duur aan dienstverlening, de KPI's/KSF's, focusgroepen, financiering, geïntensiveerde samenwerking, etc. Ook willen we een DVO voor minimaal twee jaar afsluiten. Dit geeft stabiliteit aan de koers van WerkBedrijf. Tegelijkertijd vragen we flexibiliteit in de uitvoeringspraktijk: als de conjunctuur verandert en de werkloosheid stijgt, willen we de uitvoering ook daarop richten.
In het eerste kwartaal van 2024, na besluitvorming over dit beleidskader in december 2023, leggen we de nieuwe DVO voor aan colleges (besluitvorming) en gemeenteraden (zienswijzen) in de regio.

V

Financieel kader

Financiering WerkBedrijf tot en met 2024

Jarenlang, tot 2023, stelde het rijk aan gemeenten een geoormerkt Participatiebudget beschikbaar, bedoeld voor uitvoering van re-integratietaken. Conform de juridische regeling van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) waar WerkBedrijf een module van is, leggen gemeenten dit gehele Participatiebudget jaarlijks in bij WerkBedrijf. Gemeenten hebben medio 2023 bestuurlijke overeenstemming bereikt over voortzetting van de huidige financieringssystematiek van WerkBedrijf tot en met 2024. Dat betekent dat gemeenten het laatst bekende Participatiebudget (conform de septembercirculaire 2022) voor de jaren 2023 en 2024 aanhouden als bijdrage aan WerkBedrijf, zij het geïndexeerd. Zo zijn de begrotingen van de MGR en van gemeenten meerjarig eveneens opgesteld.

Financiering WerkBedrijf vanaf 2025

Nieuwe verdeelsystematiek Gemeentefonds

Vanaf 2023 is de verdeelsystematiek van het Gemeentefonds gewijzigd. Het rijk werkt o.a. met andere maatstaven voor de bepaling van de budgetten. Het Participatiebudget is sindsdien niet meer als zodanig te onderscheiden in de uitkering van het Gemeentefonds. Daarom moeten de MGR en de deelnemende gemeenten nieuwe afspraken maken over het budget voor WerkBedrijf. Landelijk is gezocht naar een objectieve manier om het aandeel 'Participatiebudget' te kunnen herleiden in het Gemeentefonds.

Rekentool Berenschot

Daarom heeft Bureau Berenschot in opdracht van het rijk een rekentool ontwikkeld. We zijn voorstander van toepassing van het Berenschotmodel vanaf 2025 voor de bepaling van zowel het totale budget voor WerkBedrijf als voor de onderlinge gemeentelijke budgetten. Het model is transparant, objectief en toekomstbestendig, omdat het meebeweegt met de opgaven van het rijk en in lijn is met het budget dat gemeenten daadwerkelijk ontvangen van het rijk. Ook biedt het model voor WerkBedrijf een goede basis om langjarig een wendbare en flexibele organisatie in te richten.
Het model hanteert op gemeenteniveau de nieuwe maatstaven die de rijksoverheid gebruikt in het cluster Participatie, waarvan het Participatiebudget deel uitmaakt:

1. aantal bijstandsontvangers
2. aantal gezinnen met laag inkomen
3. aantal mensen in het doelgroepenregister
4. aantal loonkostensubsidies

De aantallen waar de Rijksoverheid mee rekent, worden bij iedere circulaire (jaarlijks in mei en september) geactualiseerd. In het Berenschotmodel zijn (op basis van onderzoek) de uitvoeringskosten toegevoegd. Hiermee kan bepaald worden welk deel van het budget bij WerkBedrijf terecht moet komen voor uitvoering van de re-integratietaak van de Participatiewet.

Consequenties nieuwe budgettering

Het nieuwe model leidt in totaliteit niet tot grote verschillen in het budget voor WerkBedrijf. Onderling ligt dit anders: de kleinere gemeenten ontvangen een hoger Participatiebudget op basis van de nieuwe maatstaven ten opzichte van de oude systematiek; de gemeente Nijmegen ontvangt een lager budget. Dit leidt bij alle gemeenten behalve bij Nijmegen tot begrotingstekorten, omdat de gemeentelijke meerjarenbegrotingen nog zijn opgesteld op basis van de oude systematiek. Voor de gemeente Nijmegen is het effect tegengesteld: Nijmegen ontvangt een lager budget, legt dus ook een lager budget in bij WerkBedrijf, maar heeft hoger begroot en heeft in die zin geen begrotingsprobleem. Vanwege de uitdrukkelijke wens en het grote belang van het behoud van de regionale

dienstverlening op een vergelijkbaar niveau, is de gemeente Nijmegen bereid de nadeel-gemeenten in de jaren 2025 en 2026 tegemoet te komen met een financiële compensatieregeling. We beschouwen de jaren 2023 en 2024 als overgangsjaren door de oude financieringssystematiek toe te blijven passen. We nemen zo de tijd om te komen tot goede en bestendige, lange termijn-afspraken om de gemeentelijke begrotingen vanaf 2025 op orde te krijgen, de dienstverlening te kunnen waarborgen en WerkBedrijf stabiliteit en zekerheid te bieden.

Aanvullende voorwaarden bij nieuwe budget-afspraken conform Berenschotrekentool

1. Binnen de lokale afspraken met WerkBedrijf wordt de mogelijkheid opgenomen om participatiecoaching en -activiteiten/activering anderszins te financieren

Hiermee versterken we de aansluiting van de niet-loonvormende keten (gemeenten) op de loonvormende keten (WerkBedrijf). Kandidaten die bij gemeenten in begeleiding zijn, komen sneller in beeld bij WerkBedrijf. Dat levert mogelijk meer toeleiding naar werk op. Gemeenten kunnen de participatietaak verschillend organiseren en stemmen dit nader af met WerkBedrijf. Mogelijk is deze keuze al uitvoerbaar vanaf 2024. Het regionale budget voor lokale afspraken houden we regionaal relatief op dezelfde omvang als in de voorgaande jaren. Mogelijk zal in de lokale dienstverlening ook de bezuiniging van 5% (zie punt 3) verwerkt worden.

N.B. De huidige lokale dienstverlening bij gemeenten (als onderdeel van de afspraken in de DVO) is gebaseerd op 25% van het klassieke Participatiebudget. Bij de toekomstige lokale dienstverlening gaat het eveneens om een percentage van het vernieuwde Participatiebudget; dat is het budget exclusief de middelen voor beschut werk nieuw/begeleiding nieuw. In de nieuwe systematiek komt dit neer op plm. 15% van het Participatiebudget. Daarmee geven we aan dat we de (relatieve) financiële omvang van de lokale afspraken gelijk houden, zodat de bedrijfsvoering en flexibiliteit van WerkBedrijf niet beperkt worden.

2. Gemeente Nijmegen compenseert de overige gemeenten gedeeltelijk in 2025 en 2026

De gemeente Nijmegen is bereid om in 2025 een bedrag van € 500.000 extra in te leggen als 'ingroeipad', ter compensatie van de nadeel-gemeenten. Voor 2026 is een bedrag van € 250.000 afgesproken. Gemeente Nijmegen laat de overige gemeenten vrij in de wijze waarop zij dit budget onderling willen verdelen.

In bijlage 7 zijn de gevolgen van de nieuwe verdeelsystematiek Participatiebudget voor 2025 en 2026 (met toepassing Berenschottool) ten opzichte van de begroting van de MGR in beeld gebracht. Tevens is een voorstel voor verdeling van de compensatie van Nijmegen over de gemeenten in een aparte kolom opgenomen (gebaseerd op de omvang van het lokale tekort afgezet tegen het MGR-begrotingsverschil).

3. Taakstellende bezuiniging van 5% op Participatiebudget WerkBedrijf vanaf 2025

Vanaf het jaar 2025, wanneer we de nieuwe verdeelsystematiek toepassen, leggen we WerkBedrijf een regionale taakstellende bezuiniging op van 5% van het Participatiebudget. De omvang van de bezuiniging stellen we vast op € 1,2 mln. Dat geeft duidelijkheid voor de begrotingen van alle partijen.
De bezuiniging is daarmee ook onafhankelijk van de ontwikkeling van de rijksbudgetten.
We constateren echter dat WerkBedrijf vanaf 2025 óók te maken krijgt met een verlaging van de rijksvergoeding voor beschut werk. De impact van beide maatregelen tegelijkertijd zou groot zijn voor de bedrijfsvoering van WerkBedrijf: de dienstverlening aan kwetsbare en minder kwetsbare kandidaten komt onder druk te staan. Dit heeft maatschappelijke impact en heeft gevolgen voor de potentiële uitkeringslast van gemeenten. Om die reden brengen we in 2025 en 2026 de bezuiniging in mindering op de verlaging van het rijksbudget voor beschut werk.

"We kiezen de landelijke rekentool voor de bepaling van het Participatiebudget, omdat deze objectief is en meebeweegt met de opgaven van het rijk"

4. Aanvullende inkomsten door WerkBedrijf

Gemeenten zien zich de komende jaren geconfronteerd met bezuinigingen vanwege begrotingstekorten. We willen dat WerkBedrijf op zoek gaat naar aanvullende middelen en alternatieve financieringsstromen verkent met bijvoorbeeld UWV en andere partijen in de arbeidsmarktregio. Hierbij is het belangrijk dat we de juridische regeling van de MGR in aanmerking nemen. Die geeft beperkingen op bijv. commerciële activiteiten.

Bijlagen

1. Arbeidsmarktprognose Rijk van Nijmegen, 2023-2024 (1 juni 2023) door UWV

2. Ontwikkeling bijstandsuitkeringen Participatiewet en Ioaw, Rijk van Nijmegen

3. Toelichting op nieuwe opdrachten aan gemeenten en komende wetswijzigingen

4. Toelichting op de Focusgroepen

5. Schematische weergave van Human Capital Akkoord van de Groene Metropool Regio

6. Voorbeelden van samenwerking in Rijk van Nijmegen en Arnhem/Nijmegen

7. Tabel nieuwe verdeelsystematiek Participatiebudget met toepassing Berenschottool en compensatieregeling gemeente Nijmegen, 2025 en 2026

Bijlage 1

Arbeidsmarktprognose Rijk van Nijmegen, 2023-2024 (1 juni 2023)

Groei werkgelegenheid Rijk van Nijmegen vooral in zorg & welzijn

UWV verwacht dat de werkgelegenheid in de arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen in 2023 nog verder groeit. Vanaf 2024 komt de werkgelegenheidsgroei in een lagere versnelling terecht als gevolg van lagere economische groei en aanhoudende personeelstekorten. Hoewel de meeste sectoren, vooral zorg & welzijn, nog een groeiende werkgelegenheid laten zien, krijgen de bouw en industrie te maken met banenkrimp.

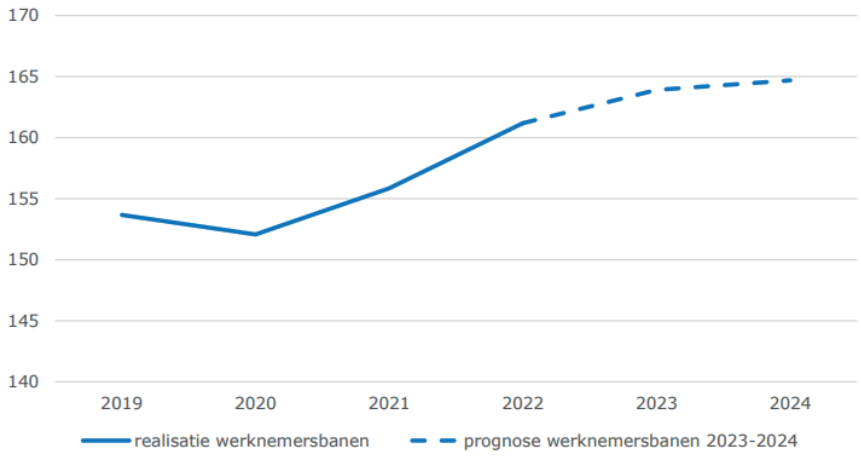
Rijk van Nijmegen profiteert van de sterk aanwezige sector zorg & welzijn waar naar verwachting het aantal banen sterk toeneemt in zowel 2023 als in 2024. Voor 2024 geldt grote onzekerheid: is er voldoende gas als er een strenge winter komt? Het CPB heeft hiervoor op hoofdlijnen een alternatief groeiscenario voor Nederland berekend. In dat alternatieve scenario valt de groei van de werkgelegenheid in 2024 vrijwel stil. In Rijk van Nijmegen zou daardoor bijvoorbeeld de verwachtte stabilisatie van het aantal banen in de horeca en detailhandel kunnen omslaan in krimp.

Aantal banen van werknemers in Rijk van Nijmegen groeit in 2 jaar met 3,5 duizend

De werkgelegenheid groeide in 2021 en 2022 zeer sterk. Zo groeide het aantal werknemersbanen in arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen sinds 2020 met ruim 9 duizend banen tot 161.200 in 2022. De economie bleek onverwacht veerkrachtig en herstelde snel van de coronacrisis en de direct daaropvolgende energiecrisis. De verwachtingen voor de komende jaren zijn echter minder positief door onder andere de breed voorkomende personeelstekorten, aanhoudende inflatie, afkoeling van de woningmarkt en onzekerheden op de internationale markten. In 2023 en 2024 neemt het aantal banen van werknemers in Rijk van Nijmegen toe met in totaal 3.500 banen (2,2.%) tot 164.700. Daarbij wordt de sterkste groei van 1,7% voor 2023 verwacht, gevolgd door een kleinere groei van 0,5% in 2024. Daarmee groeit het aantal banen van werknemers in Rijk van Nijmegen iets sterker dan gemiddeld in heel Nederland, waarvoor een groei wordt verwacht van 1,5% in 2023 en 0,4% in 2024.

Ontwikkeling werknemersbanen

Rijk van Nijmegen, realisatie 2019 – 2022 en prognose 2023 – 2024 (absoluut, x 1.000)

Bron: realisatie CBS, prognose Bureau Louter in opdracht van UWV

Personeelstekorten belemmeren banengroei

Vanaf 2024 neemt het groeitempo van de werkgelegenheid verder af. Daarbij blijft de productie van veel bedrijven en instellingen nog wel redelijk op peil. Niet alleen de economische omstandigheden, maar ook personeelstekorten spelen hierbij een belangrijke rol. Door de zeer lage werkloosheid hebben bijna alle beschikbare mensen al een baan. Dat zorgt ervoor dat er bijna geen ruimte meer is voor verdere groei van het aanbod van werkenden. De druk van aanhoudende personeelstekorten stimuleert werkgevers om in te zetten op arbeidsbesparende maatregelen zoals automatisering, robotisering en andere manieren om de arbeidsproductiviteit te laten toenemen.

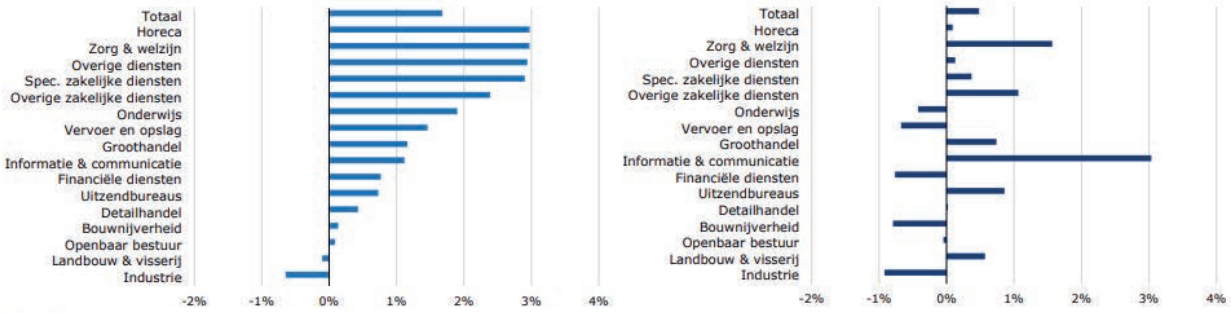
Bijna helft van banengroei in Rijk van Nijmegen in zorg & welzijn

Volgens de Arbeidsmarktprognose van UWV neemt in 2023 de werkgelegenheid in de meeste sectoren toe. In arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen groeit het aantal banen van werknemers in 2023 met 1,7% (2,7 duizend). Het sterkst groeit het aantal bananen in de horeca en in zorg & welzijn; met 3%. Omdat zorg & welzijn bovendien de grootste sector in de regio is, levert die de grootste bijdrage met 1,3 duizend extra banen. De horeca is kleiner, waardoor het groeipercentage van 3% betekent dat er in die sector 300 banen bijkomen.

2024 laat met 0,5% een veel lagere groei zien van de werkgelegenheid. In de horeca valt de banengroei nagenoeg stil, in zorg & welzijn groeit het aantal banen nog met 1,6%% wat neerkomt op 600 extra banen. Opvallend is de beperkte banengroei bij de uitzendbureaus van 0,7% in 2023 en 0,9% in 2024. De uitzendbranche is een conjunctuurgevoelige sector die in de coronacrisis behoorlijk hard werd getroffen en in de afgelopen jaren sterkt herstelde. De personeelsschaarste leidt er echter toe dat werkgevers personeel liever rechtstreeks in dienst nemen, zonder tussenkomst van een uitzendbureau. Ook maakt de krapte op de arbeidsmarkt het voor uitzendbureaus lastig om uitzendkrachten te vinden die geplaatst kunnen worden bij inlenende bedrijven en instellingen. Alleen in de ICT blijft de groei van werknemersbanen op niveau, in 2023 met 1,1% en in 2024 met 3,0%. Deze sector kent al lange tijd een forse groei, vooral door de voortschrijdende digitalisering. Omdat deze sector relatief klein is, gaat het hierbij om afgrond ongeveer 100 banen in 2024.

Procentuele ontwikkeling werknemersbanen per sector

Rijk van Nijmegen, prognose 2022-2023 (links) en 2023-2024 (rechts)

Bron: Bureau Louter in opdracht van UWV

Belangrijkste krimp van banen in Rijk van Nijmegen in industrie

Niet in alle sectoren groeit de werkgelegenheid. In de industrie neemt het aantal banen van werknemers al in 2023 af. De industrie is conjunctuurgevoelig en afhankelijk van internationale ontwikkelingen, zoals de oorlog in Oekraïne. De oorlog verstoort internationale ketens van productie en transport en zorgt voor hoge energieprijzen en grondstoftekorten. Vooral bij energie-intensieve bedrijven wordt een daling van de productie verwacht door enerzijds hogere energie- en grondstofprijzen en anderzijds afnemende vraag. Bovendien neemt de werkgelegenheid in de industrie in Nederland al langere tijd structureel af. Dat komt doordat industriële bedrijven de arbeidsproductiviteit verhogen door verdere inzet van automatisering en digitalisering. Daardoor zijn er minder werknemers nodig om de zelfde productie te leveren. De industrie is in Rijk van Nijmegen echter relatief minder sterk vertegenwoordigd. Daardoor bedraagt het geraamde banenverlies per jaar afgrond 100 banen.

In 2024 daalt het aantal banen in Rijk van Nijmegen ook in sectoren als de bouw, financiële diensten en vervoer & opslag. In de financiële dienstverlening maakt automatisering veel handmatige werkzaamheden overbodig. Dit zorgt voor concentratie van werkzaamheden op de hoofdkantoren in de randstad. De bouw lijkt na jarenlange stijging van productie en werkgelegenheid te stagneren. De nieuwbouw van woningen en andere gebouwen neemt af. Als gevolg van de aanhoudende hoge prijzen voor grondstoffen en materialen en een stijgende rente neemt de vraag naar nieuwbouw af. Ook de investeringen en het onderhoud van infrastructuur staan onder druk. Ook de stikstofproblematiek en personeelstekorten remmen de bouw. Wel is er toenemendere vraag naar verduurzaming van bestaande woningen en overige gebouwen. Dit zijn echter allemaal wat kleinere sectoren, die in Rijk van Nijmegen die bovendien minder sterk vertegenwoordigd zijn. Daardoor blijft het banenverlies in deze sectoren over 2023 en 2024 samen beperkt tot afgerond ongeveer 100 banen per sector.

Bron: https://www.werk.nl/imagesdxa/rijk_van_nijmegen_regionale_arbeidsmarktprognose_2023_2024_tcm95-450508.pdf

Bijlage 2
Ontwikkeling bijstandsuitkeringen Participatiewet en Ioaw Rijk van Nijmegen

Naam gemeente	Peildata	PW-bestand (incl. IOAW)	gemiddelde leeftijd	jonger dan 27 jaar	27 tot 55 jaar	55 jaar en ouder	korter dan 1 jaar PW	tussen 1 en 3 jaar PW	tussen 3 en 5 jaar PW	langer dan 5 jaar PW	geboorteland Nederland
Gemeente Berg en	31-12-19	701	45	83	404	214	169	175	131	226	466
Dal	31-12-22	703	46	84	366	253	128	135	122	318	459
Gemeente	31-12-19	464	44	55	281	128	113	104	80	167	269
Beuningen	31-12-22	469	44	60	281	128	91	110	61	207	251
	31-12-19	255	50	14	130	111	50	69	43	93	172
Gemeente Druten	31-12-22	262	46	33	133	96	45	65	50	102	167
	31-12-19	216	43	34	128	54	51	50	43	72	128
Gemeente Heumen	31-12-22	226	43	30	136	60	48	55	29	94	128
Gemeente Mook en	31-12-19	66	48	8	26	32	15	21	9	21	61
Middelaar	31-12-22	64	45	17	22	25	15	17	11	21	57
	31-12-19	7044	46	769	4034	2241	980	1420	1238	3417	4156
Gemeente Nijmegen	31-12-22	6616	46	682	3650	2284	790	1177	912	3742	3771
	31-12-19	707	52	44	356	307	124	170	112	301	481
Gemeente Wijchen	31-12-22	678	46	89	363	226	131	131	104	312	441
	31-12-19	9453	47	1007	5359	3087	1502	2009	1656	4297	5733
Totaal	31-12-22	9018	45	995	4951	3072	1248	1690	1289	4796	5274

Toelichting

De gemeenten hebben begin 2023 ruim 9.000 huishoudens in een bijstandsuitkering. Tijdens de Covid-pandemie bereikte dit een piek van 9.400 huishoudens. Na een aanvankelijke daling zien we nu het aantal mensen met een PW-uitkering weer licht stijgt. Circa 35% van deze bijstandsgerechtigden[12] vallen onder de dienstverlening van WerkBedrijf. Gezien het aantal aanmeldingen bij en terugmeldingen van WerkBedrijf zien we dit aantal bemiddelbare mensen dalen (van 4.263 eind 2019 naar 3.660 medio 2023). Eerder constateerden we al dat degenen die ook op de huidige krappe arbeidsmarkt toch een beroep moeten doen op een uitkering, steeds moeilijker bemiddelbaar worden. Zo zien we onder andere op regionaal niveau dat 53% van alle inwoners met een bijstandsuitkering deze uitkering al 5 jaar of langer ontvangt. In 2019 lag dit percentage nog op 45%. Ook de groep van 55 jaar en ouder stijgt nog altijd (met 2% sinds 2019 naar 34% van het totaal aantal mensen in een bijstandsuitkering in 2023). De gemiddelde leeftijd in ons bestand ligt op ongeveer 46 jaar.

We zien een sterke correlatie tussen een hoge leeftijd en een lange duur van uitkeringsafhankelijkheid. Tot slot zien we ook dat meer dan 40% van de bijstandsgerechtigden in onze arbeidsmarktregio een ander land van geboorte heeft dan Nederland. Los van wetswijzigingen (voormalig Wajongers en mensen die een beschutte werkplek nodig hebben die sinds de invoering van de Participatiewet instromen in ons klantenbestand) en allerlei andere persoonlijke factoren (schulden, gezondheid, verslaving, huisvestingsproblemen), zijn ook deze cijfers een indicatie dat inwoners die niet zelfstandig werk vinden steeds moeilijker bemiddelbaar worden.

[12] Dit percentage ligt lager, omdat we hierin ook de mensen meenemen die wél dienstverlening van WerkBedrijf ontvangen (jongeren, mensen die met een loonkostensubsidie aan het werk zijn) maar nog geen of niet langer een uitkering hebben.

Bijlage 3
Toelichting op nieuwe opdrachten aan gemeenten en komende wetswijzigingen

Participatiewet in balans

De Participatiewet wordt door mensen die er gebruik van maken soms als 'hard' ervaren door een samenspel van complexiteit van regels, een beperkt ervaren ondersteuning en strenge handhaving. Met het programma 'Participatiewet in balans' wil de regering de ervaren hardheid wegnemen door vertrouwen en menselijke maat als centrale begrippen te verankeren in (de uitvoering van) de wet en de uitvoering eenvoudiger maken.

- De regels en ondersteuning van de Participatiewet laten aansluiten op de mogelijkheden en omstandigheden van de mensen voor wie ze bedoeld zijn;
- Het vergroten van de rechtszekerheid, zowel qua rechten als plichten;
- Het creëren van meer handelingsruimte voor de uitvoerend professional.

De wetswijzigingen in de Participatiewet (in te voeren vanaf 2025) beogen de menselijke maat terug te brengen: we moeten uitgaan van het vertrouwen dat bijstandsgerechtigden graag mee willen doen aan de maatschappij, maar daar soms ondersteuning bij nodig hebben. Die ondersteuning moet goed vindbaar en toegankelijk zijn en passen bij de individuele mogelijkheden en behoeften van de bijstandsgerechtigde. Ook moet de overgang van uitkering naar werk versoepeld worden en moet de combinatie van werk en uitkering gemakkelijker worden. In ons arbeidsmarktbeleid sluiten we aan bij deze landelijke ontwikkelingen door o.a. de aandacht, de begeleiding en het contact met kandidaten te intensiveren. Ook is een verbetering van de samenwerking tussen WerkBedrijf en de afdelingen Inkomen noodzakelijk.

Breed Offensief

In de afgelopen jaren is landelijk gewerkt aan een wetsvoorstel 'Breed Offensief': een brede agenda om de arbeidsmarktkansen voor mensen met een arbeidsbeperking te vergroten. Doelen van de maatregelen uit het Breed Offensief zijn:

- het gemakkelijker maken voor werkgevers om mensen met een arbeidsbeperking aan te nemen;
- mensen met een arbeidsbeperking voor langere tijd aan het werk krijgen;
- werk voor mensen met een arbeidsbeperking aantrekkelijker maken (bijvoorbeeld door meer inkomen);
- zorgen dat werkgevers en werkzoekenden elkaar gemakkelijker vinden.

Per 1 januari 2023 en 1 juli 2023 zijn diverse maatregelen op het gebied van Werk en Inkomen doorgevoerd, zoals hulp op maat aan te vragen door de werknemer, directe ondersteuning voor jongeren met een arbeidsbeperking wanneer zij een uitkering aanvragen en het gemakkelijker kunnen ontvangen van een loonkostensubsidie voor werkgevers. De wijzigingen op het domein Werk zijn medio 2023 regionaal doorgevoerd in de re-integratieverordening Participatiewet 2023. Zo zijn loonkostensubsidies voor een grotere groep werkzoekenden (ook voor mensen zonder indicatie van een arbeidsbeperking, maar met een zekere afstand tot de arbeidsmarkt) beter toegankelijk. Ook biedt de nieuwe wet meer mogelijkheden voor maatwerk.

Wet SUWI en uitbreiding arbeidsmarktinfrastructuur

De opdracht om in de arbeidsmarktregio's Regionale Mobiliteitsteams (RMT's) op te richten, oorspronkelijk als crisismaatregel vanwege de coronapandemie, duidt eveneens op een grotere verantwoordelijkheid voor de arbeidsmarktregio's. Binnen het mobiliteitsteam werken verschillende partners gezamenlijk aan het ondersteunen van mensen in hun zoektocht naar (duurzaam) werk. De ervaringen van de RMT's worden benut om de uitbreiding van de arbeidsmarktinfrastructuur in de toekomst vorm te geven.

Als tweede ontwikkeling is de wet SUWI uitgebreid met de opdracht aan de regio's om de dienstverlening van UWV en Werkbedrijven aan werkgevers te stroomlijnen[13]. Gemeenten, WerkBedrijf en UWV werken in de tweede helft van 2023 met een gezamenlijk uitvoeringsplan[14] toe naar één werkgeversservicepunt voor de uitvoering van de werkgeversdienstverlening in de arbeidsmarktregio.

[13] *Wijziging van het Besluit SUWI in verband met de regeling van samenwerking, regie en de werkgeversdienstverlening in arbeidsmarktregio's ten behoeve van de uitvoering van de arbeidstoeleidingstaak van het UWV en de colleges van B&W en het matchen van werkzoekenden en werkgevers: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2020-228.html*

[14] *In het voorjaar van 2023 is het Uitvoeringsplan werkgeversdienstverlening UWV en WerkBedrijf Rijk van Nijmegen 'Naar een verbeterde werkgeversdienstverlening in Rijk van Nijmegen' door de colleges in Rijk van Nijmegen vastgesteld. Hierover wordt verslag uitgebracht in de reguliere rapportages van de MGR.*

Tot slot heeft het rijk vanaf 2025 een herstructurering van de arbeidsmarktinfrastructuur en uitbreiding van de arbeidsmarktdienstverlening aangekondigd[15]. Er zijn structurele uitdagingen vastgesteld in de evaluatie van de Participatiewet, het WRR-rapport 'Het betere werk' en de adviezen van de Commissie Regulering van Werk. Een aantal van deze uitdagingen moet worden opgelost in de uitbreiding van de arbeidsmarktinfrastructuur. Namelijk -ongeacht een krappe of ruime arbeidsmarkt- : een regionale, structurele samenwerking bouwen, waarin sociale partners en overheden de dienstverlening versterken voor zowel (potentiële) werkzoekenden als werkgevers.
De wijze waarop deze dienstverlening in onze regio vorm gaat krijgen is zeker nog niet duidelijk. Op rijksniveau zijn recent verschillende werkgroepen gestart die zich over het dienstverleningsconcept en de besturing/governance ervan buigen. Vervolgens zullen er ook werkgroepen starten die zich in de informatie-uitwisseling, wet- en regelgeving en financiën gaan verdiepen.
Gelet echter op de val van het kabinet in juli 2023, ligt het voor de hand dat de herstructurering van de arbeidsmarktdienstverlening op zijn minst vertraging zal oplopen. We zijn in onze regio volop bezig met de voorbereidingen op de nieuwe samenwerking en zetten deze onverminderd voort.

Wetsvoorstel 'Van school naar duurzaam werk': sluitende aanpak kwetsbare jongeren

We verwachten medio 2025 nieuwe wetgeving 'Van school naar duurzaam werk' voor het begeleiden van alle jongeren tot 27 jaar in een kwetsbare uitgangspositie. Dit wetsvoorstel beoogt de kansengelijkheid te vergroten door jongeren met een (risico op) afstand tot de arbeidsmarkt te begeleiden bij de overgang van school naar werk en bij het behoud van werk bij (dreigende) werkloosheid. Doel van het voorstel is jongeren die een (risico op) structurele achterstand op de arbeidsmarkt hebben, te laten doorleren of duurzaam aan het werk te helpen. O.a. de monitoringstaak van het Regionaal Meld en Coördinatiepunt voor vroegtijdig schoolverlaters (RMC) wordt uitgebreid. Het betekent dat alle jongeren tot 27 jaar gemonitord zullen gaan worden. Het RMC wordt doorontwikkeld naar een zogenoemd Doorstroompunt. Voor het MBO, gemeenten en het Doorstroompunt wordt de nazorgtaak uitgebreid en/of toegevoegd. Hiervoor moeten afspraken gemaakt worden in een regionale aanpak.
Momenteel werken we op dit thema al samen binnen de aanpak 'Jongeren naar School of Werk'. Deze samenwerking intensiveren we in aanloop naar 2025 en breiden we uit met onderdelen van de nieuwe wetgeving.

[15] *https://open.overheid.nl/documenten/ronl-10da1ff6aac28ed8e6897d8025a8b24e468f16be/pdf*

Bijlage 4
Toelichting op de Focusgroepen

We bieden dienstverlening aan alle kandidaten die dat nodig hebben. Daar is de dienstverlening bij WerkBedrijf ook op ingericht. Al onze inwoners, met of zonder een bijstandsuitkering, kunnen er terecht. In sommige gevallen is het echter van belang om groepen te onderscheiden, omdat deze een bijzondere kennis en expertise vragen. In dat verband benoemen we een aantal zgn. focusgroepen.

Werkzoekenden van 55 jaar en ouder
Oudere werkzoekenden hebben een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. Er is een beeld ontstaan dat ouderen ondanks een flinke dosis werk- en levenservaring, minder inzetbaar zouden zijn op de arbeidsmarkt. Ook gezien de toenemende levensverwachting past het onbenut laten van het arbeidspotentieel van ouderen niet bij een inclusieve arbeidsmarkt, al is het niet eenvoudig om de kansen van oudere werkzoekenden op de arbeidsmarkt te verbeteren. De kans op langdurige werkloosheid is onder ouderen veel hoger dan voor andere leeftijdsgroepen. En juist die combinatie van leeftijd en een langere werkloosheidsduur maakt arbeidsbemiddeling lastig. 'Bijblijven', investeren in vaardigheden en kennis is voor deze groep cruciaal. Digitalisering en robotisering leiden ertoe dat we extra gaan investeren in na-, bij- en omscholing. Gemeenten en WerkBedrijf gaan actief met deze groep aan de slag om te analyseren waar de mogelijkheden liggen en op zoek naar passende scholing en werk(-ervarings)plekken.

Statushouders en inburgeraars
Lang werd aangenomen dat een beperkte beheersing van de Nederlandse taal de weg naar de arbeidsmarkt zou belemmeren. Ook veel (voormalig) statushouders willen zo snel mogelijk volwaardig deelnemen aan onze maatschappij, het liefst via betaald werk. Desondanks staan velen van hen nog langs de kant. Dit geldt niet alleen voor asielmigranten die zich recent in onze regio hebben gevestigd. Ook voormalig vluchtelingen die al ingeburgerd en genaturaliseerd zijn, zijn oververtegenwoordigd binnen de bijstandspopulatie. Ondanks dat migranten veel talenten hebben, blijft hun arbeidspotentieel nog te vaak onbenut.

Sinds de invoering van de Wet inburgering 2021 moeten gemeenten via duale (leren en participeren) inburgeringstrajecten een snellere integratie van inburgeraars bevorderen. Participatie is de beste manier om te integreren: door mee te doen in de maatschappij breiden nieuwkomers hun netwerk uit, leren ze de Nederlandse taal sneller en wordt duidelijk waar kansen liggen voor hun loopbaan.

We willen sneller (tijdens de inburgeringsperiode) én steviger dan voorheen inzetten op de (re-)integratie van asielmigranten. We onderzoeken de mogelijkheden om statushouders die nog in afwachting zijn van huisvesting en in een asielzoekerscentrum verblijven, in beeld te brengen en versneld te starten met inburgering en participatie. Daarbij bieden we maatwerk. Dat betekent onder andere dat we afstappen van een minimum taalniveau als voorwaarde om voor dienstverlening van WerkBedrijf in aanmerking te komen. Specifiek bij statushouders besteden we via trainingen en workshops veel aandacht aan kennis van en oriëntatie op de arbeidsmarkt, opleidingsmogelijkheden en aan participatie in een taalrijke omgeving. Daar kunnen zij o.a. vak- en werkvloertaal leren en kennis maken met de Nederlandse werkcultuur en werknemersvaardigheden. Asielmigranten die nog taallessen (moeten) volgen, zijn echter (nog) niet fulltime beschikbaar voor de arbeidsmarkt. Dat vergt flexibiliteit van werkgevers. We accepteren dat meedoen niet altijd meteen lukt in de loonvormende keten: de aanloop naar betaald werk kan, net zoals bij andere focusgroepen, soms langer duren en starten met activering en participatie. Maar uiteindelijk zullen inburgeraars hier profijt van hebben bij het vinden én behouden van (betaald) werk en zal hun uitkeringsafhankelijkheid afnemen. Daarnaast hebben we aandacht voor jonge statushouders (tot 18 jaar) die taalonderwijs en een voortraject volgen (o.a. bij het Pontem College en ROC) ter voorbereiding op een reguliere opleiding of inburgering.

Jongeren tot 27 jaar
We willen dat alle jongeren in een kwetsbare positie een passende opleiding vinden, minimaal een startkwalificatie behalen en een plek op de arbeidsmarkt vinden door:
- een regionaal gecoördineerde aanpak
- alle jongeren in beeld te hebben
- partijen optimaal met elkaar samen te laten werken
- een op elkaar afgestemd aanbod te bieden

Hoewel er momenteel relatief weinig jeugdwerkloosheid is[16], staat een groep kwetsbare jongeren nog steeds langs de kant

[16] *Tussen 2022 en 2021 is de werkloosheid onder jongeren van 15 tot 25 jaar landelijk gedaald van 9,3% naar 7,6% van de beroepsbevolking. Recentere cijfers over 2023 zijn nog niet beschikbaar.*

of dreigt uit te vallen. Jongeren zijn hard nodig om ook op langere termijn beschikbaar te blijven voor werk. We willen bij jongeren in het onderwijs uitval en werkloosheid voorkomen en tijdig interventies plegen, tijdens de schoolloopbaan en ook daarna. Hier wordt momenteel regionaal al een belangrijke bijdrage aan geleverd door Bureau Leerrecht/Leerplicht en het RMC: uitvoering van de kwalificatieplicht, verzuim en vroegtijdig schoolverlaten en in het algemeen de monitoring van kwetsbare jongeren. Daarnaast kennen we een regionale aanpak Voortijdig schoolverlaten en een regionale aanpak Jeugdwerkgelegenheid. Beide aanpakken zijn gebundeld tot het regionale Programma Jongeren naar School of Werk.
We werken hierin regionaal samen met o.a. Leerrecht en RMC, WerkBedrijf, middelbare scholen, Speciaal- en Praktijkonderwijs, MBO-scholen en werkgeversorganisatie VNO/NCW. Samen met onze ketenpartners bekijken we (voortdurend) of we voldoende en de juiste instrumenten hebben om schooluitval te voorkomen en jongeren in een kwetsbare uitgangspositie te ondersteunen op de overstap naar de arbeidsmarkt. En ook op het behoud van werk als de stap eenmaal gemaakt is. Het programma richt zich op de gehele loopbaan van jongeren. Zo hebben we o.a. regionale afspraken gemaakt over begeleiding bij dreigende uitval, problemen met het vinden van stageplaatsen (stagemakelaars), er zijn loopbaanteams voor het MBO en Pro/Vso-scholen, waarbij al preventief gebruik wordt gemaakt van elkaars kennis en instrumenten.

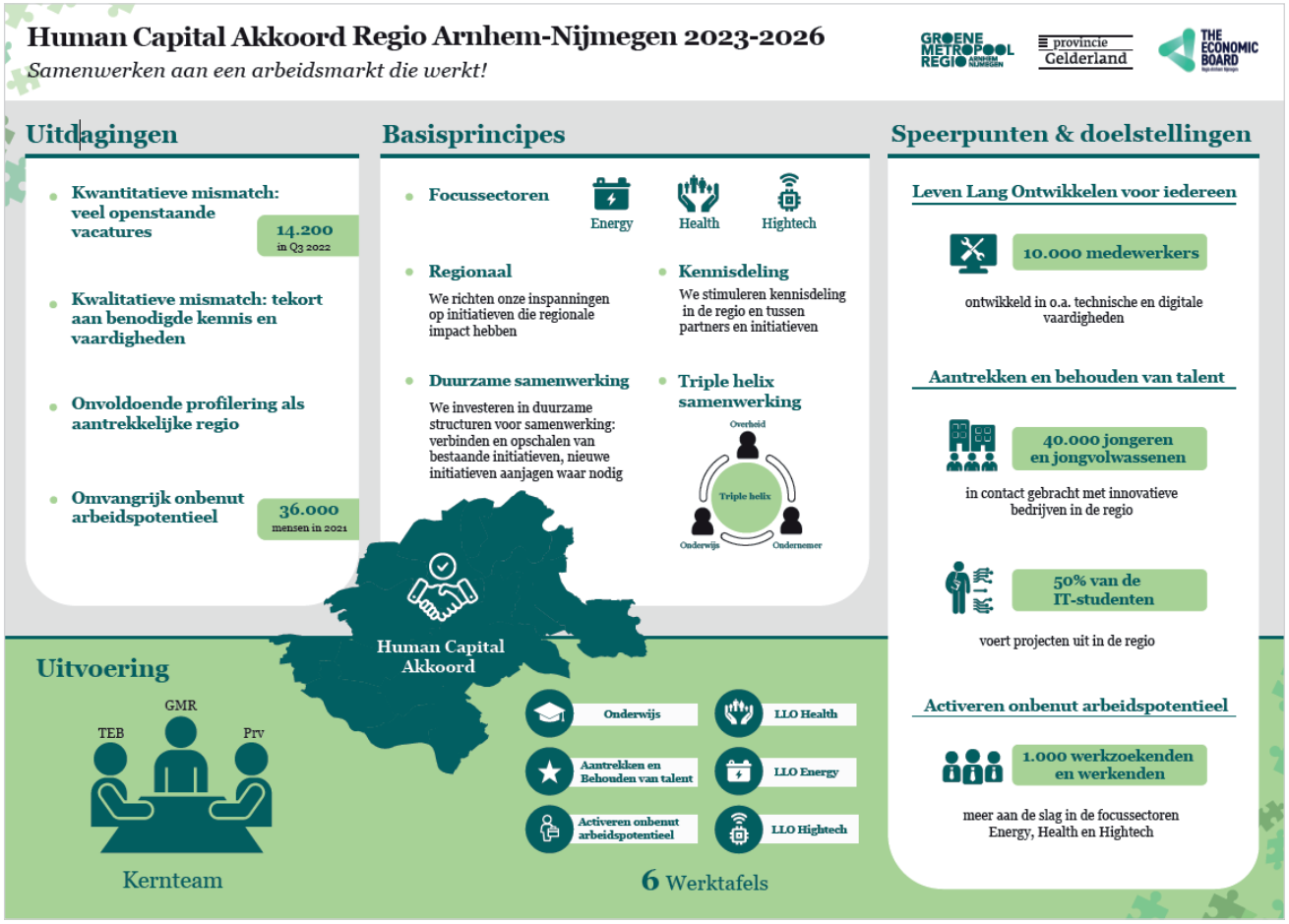
Er is momenteel een wetsvoorstel in ontwikkeling, dat gericht is op de ondersteuning van alle kwetsbare jongeren tot 27 jaar en naar verwachting medio 2025 ingevoerd worden. In dit voorstel komt meer aandacht voor de regionale nazorgtaak, wordt de RMC-leeftijd verhoogd naar 27 jaar, wordt het RMC doorontwikkeld tot Doorstroompunt en moet er een regionale aanpak komen voor de overstap van onderwijs naar arbeidsmarkt. In Rijk van Nijmegen hebben we al een belangrijke stap gezet via de regionale aanpak Jongeren naar School of Werk. De wetswijziging betekent een intensivering van die aanpak. We richten ons niet alleen op voortijdige schoolverlaters, maar steeds meer op alle jongeren (tot 27 jaar) die ondersteuning nodig hebben in hun loopbaan binnen het onderwijs of in de stap naar werk. Voor jongeren die zonder een startkwalificatie aan het werk gaan, houden we de drempel om terug te keren naar onderwijs of praktijkleren zo laag mogelijk. Daarnaast sluiten we zo veel mogelijk aan bij de overige reguliere dienstverlening van onze ketenpartners.
WerkBedrijf heeft bijvoorbeeld al trajecten voor zorgjongeren beschikbaar, waarbij zorg met werk/opleiding wordt gecombineerd. Vrijwel alle gemeenten in onze regio maken hier gebruik van. We zetten dit traject voort in de komende jaren, omdat we veel jongeren zien met vooral mentale problemen.

Werkzoekenden met een arbeidsbeperking
Ongeveer de helft van de mensen met een arbeidsbeperking heeft nog geen werk. En ongeveer 1 op de 12 werkgevers heeft iemand met een arbeidsbeperking in dienst. Door landelijke maatregelen door te voeren in het zgn. Breed Offensief is het doel om meer mensen met een beperking aan het werk te helpen en te houden. We zien dat deze groep bij WerkBedrijf goed onder de aandacht is en dat het aantal plaatsingen van deze groep sinds 2022 toeneemt. Een steeds grotere groep kandidaten met een arbeidsbeperking doet een blijvend beroep op dienstverlening door WerkBedrijf. Velen van hen blijven na een plaatsing bij een werkgever behoefte houden aan begeleiding en jobcoaching. Werkgevers ontvangen langdurige loonkostensubsidies om de lagere loonwaarde te compenseren. Voor de groep kwetsbare werkzoekenden, zoals mensen met een beschut werk-indicatie, een indicatie baanafspraak en mensen die langdurig een bijstandsuitkering ontvangen, willen we de komende jaren extra plaatsingen op betaald werk realiseren via de CAO Aan de slag, die inmiddels van kracht is. Ook willen wij zelf als gemeenten verantwoordelijkheid nemen. Als gezamenlijk grote werkgever in de regio stimuleren wij arbeidsmogelijkheden voor mensen met een arbeidsbeperking en in het algemeen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Nieuwe instroom van bijstandsgerechtigden
Bij inwoners die nieuw instromen in de bijstand, willen we langdurige werkloosheid en afhankelijkheid van een uitkering voorkomen. Met UWV onderhouden we de contacten over WW-uitkeringsgerechtigden, die dreigen in te stromen in de bijstand.

We willen het aantal terugmeldingen van WerkBedrijf naar gemeenten vanwege ‘geen mogelijkheden naar een werktraject’ terugbrengen, door vanaf de start zoveel mogelijk een gezamenlijk, compleet beeld te bepalen. We voeren m.n. bij complexe omstandigheden van een kandidaat ‘driegesprekken’ en casusbesprekingen op elkaars werklocatie en stemmen elkaars inzet af. Wanneer werk nog niet direct haalbaar is, kijken we naar mogelijkheden van participatie anderszins.

Bijlage 5
Schematische weergave van Human Capital Akkoord van de Groene Metropool Regio

Bijlage 6
Voorbeelden van samenwerking in Rijk van Nijmegen en Arnhem/Nijmegen

Groene Metropool Regio Arnhem/Nijmegen: Human Capital Agenda

De Groene Metropool Regio is opgericht door de 18 gemeenten in de arbeidsmarktregio's Gelderland Midden en Rijk van Nijmegen. Zij werken samen aan urgente maatschappelijke opgaven, waaronder: circulariteit, groene groei, economie/werkgelegenheid en duurzame mobiliteit.
Voor de opgave economie/werkgelegenheid hebben The Economic Board[17], de Groene Metropoolregio en de Provincie Gelderland een Human Capital Agenda opgesteld. Doel van de Agenda is zowel de krapte op de arbeidsmarkt als het tekort aan de juiste kennis en vaardigheden voor de banen van nu én in de toekomst aan te pakken. De Agenda biedt onze regio de kans om kennis uit te wisselen en te leren van projecten die in Midden Gelderland worden opgezet.
De HCA richt zich specifiek op de sectoren Energy, Health en High Tech en heeft in 2023 geleid tot een Human Capital Akkoord[18] '*Samenwerken aan een arbeidsmarkt die werkt!*' (zie bijlage 5). Door het Human Capital Akkoord wordt een regio- én domein-overstijgende samenwerking gestart: tussen de arbeidsmarktregio's Rijk van Nijmegen en Midden Gelderland en tussen de domeinen Economie, Werk en Inkomen en Onderwijs. Het Akkoord heeft concrete doelstellingen en richt zich op het verbinden van projecten, betrekken van partners uit onderwijs en bedrijfsleven in de regio en het realiseren van financiële middelen voor projecten.
Het Akkoord richt zich op de speerpunten:
1. Leven Lang Ontwikkelen
2. Aantrekken en behouden van talent voor de regio
3. Activeren van het onbenut arbeidspotentieel

Gemeenten en partners onder wie UWV, WerkBedrijf en onderwijsaanbieders nemen deel aan projecten voor de genoemde speerpunten. Zo is UWV aanjager van projecten op het gebied van het Onbenut arbeidspotentieel. De uitvoering van projecten vindt plaats in bestaande structuren zoals de RTA, dan wel rechtstreeks in de reguliere dienstverlening van ons en onze partners.

Regionale Tafel Arbeidsmarkt

De Regionale Tafel Arbeidsmarkt is een tactische werktafel waar gemeenten (bestuurders Werk & Inkomen en Economie), werkgeversorganisaties, vakbonden, onderwijsinstellingen, de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB), WerkBedrijf en UWV samenkomen. De RTA komt voort uit een wettelijke taak voor de arbeidsmarktregio's. Het doel van de RTA is uitdagingen en kansen op de arbeidsmarkt op te zoeken, aan te gaan en de mismatch op de regionale arbeidsmarkt te verkleinen door concrete projecten op te zetten. Activiteiten worden in aanvulling op de reguliere dienstverlening van de partners met aanvullende financiële middelen gedekt. Deze aanvullende middelen komen veelal voort uit landelijke en provinciale programma's, die door de arbeidsmarktregio's worden uitgevoerd. De RTA is in dat opzicht een belangrijke 'landingsplaats' voor dergelijke initiatieven.

We betrekken ook (beleids-)collega's van Economie bij de RTA; zij hebben een economische agenda waar wij op aan kunnen haken. Bovendien hebben zij veel kennis van bedrijven, sectoren en vestigingsbeleid. Andersom delen wij signalen vanuit het bedrijfsleven met collega's van Economie.

De partners in de RTA hebben de ambitie om een werkende arbeidsmarkt te realiseren waar mensen nu en in de toekomst weerbaar zijn om te functioneren op de arbeidsmarkt, waar voldoende personeel beschikbaar is, waar voldoende passende werkplekken beschikbaar zijn en waar toegankelijke en professionele dienstverlening wordt geboden, aanvullend op alles wat arbeidsorganisaties, opleidingscentra en publieke uitvoeringsorganisaties bieden.

Regionaal Mobiliteitsteam Rijk van Nijmegen

Het Regionaal Mobiliteitsteam (RMT) is het resultaat van een opdracht vanuit het rijk, die de RTA vorm heeft gegeven.
In het Mobiliteitsteam Rijk van Nijmegen werken adviseurs van WerkBedrijf, UWV, vakbonden (CNV, FNV en VCP/de Unie), Leerwerkloket en de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) samen aan een integrale dienstverlening aan iedereen (werkgevers, werkenden en

[17] *The Economic Board is een samenwerkingsverband van CEO's en topbestuurders van bedrijven, kennisinstellingen en overheden uit de regio Arnhem-Nijmegen. Zij werken aan een strategische koers voor Slimme Duurzaamheid, Arbeidsmarkt (Human Capital) en Artificial Intelligence (AI). The Economic Board wil de regio Arnhem-Nijmegen als 'Lifeport' profileren en zet kennis, middelen en netwerken in om ambities te helpen realiseren.*
[18] *human-capital-akkoord-regio-arnhem-nijmegen-def.pdf (groenemetropoolregio.nl*

werkzoekenden) met vragen over loopbaan of opleiding. Door de regionale infrastructuur te koppelen aan de adviesstructuur voor Leven Lang Ontwikkelen, bereiken we zoveel mogelijk mensen die een stap willen zetten op de arbeidsmarkt: van opleiding naar werk, van werk naar werk, van sector naar sector en van werkloosheid naar werk. Bijzonder aan het RMT is verder dat de samenwerking 'ontschotte' dienstverlening mogelijk maakt. Op basis van een regionale menukaart is dienstverlening van vakbonden, UWV en WerkBedrijf beschikbaar voor werkenden en werkzoekenden. Deze wordt vroegtijdig of preventief ingezet wanneer dat nodig is. De ervaringen die we opdoen in het RMT benutten bij de verdere vormgeving van de nieuwe arbeidsmarktinfrastructuur (ambitie 3).

Gelrepact

Gelrepact is een initiatief van de provincie Gelderland, om met de zes arbeidsmarktregio's in Gelderland de tekorten op de arbeidsmarkt aan te pakken. In 2022 heeft de provincie Gelderland hiervoor subsidies beschikbaar gesteld. Doel van het Gelrepact is een bestendiging van de samenwerking en het bieden van een platform voor kennisuitwisseling, kennisontwikkeling en efficiency, het bereiken van een civiel effect en schaalbaarheid. Het Gelrepact richt zicht op een drietal actuele thema's, te weten: 1) Leven lang ontwikkelen en de wendbaarheid van werknemers, 2) Aanpak krapteberoepen, het vergroten van de beschikbaarheid van talent, en 3) Bevorderen van de leercultuur in het MKB.

Ketenoverleg Leven Lang ontwikkelen

Sinds het voorjaar van 2023 is er een Ketenoverleg Leven Lang Ontwikkelen in onze regio. Daarin werken op operationeel niveau ketenpartners van accountmanagers Economie, ROC, Leerwerkloket, UWV en WerkBedrijf samen. Op basis van casuïstiek worden signalen vanuit het bedrijfsleven, initiatieven, succesverhalen en knelpunten uitgewisseld en kunnen projecten worden gestart.

Bijlage 7

Nieuwe verdeelsystematiek Participatiebudget met toepassing Berenschot-rekentool en compensatieregeling gemeente Nijmegen, 2025 en 2026

	A	B	C= A-B	D	E=C-D
Jaarschijf 2025	**Bijgestelde begroting MGR 2023 excl. nieuw beschut bg**	**Participatiebudget op basis van Berenschotrekentool**	**Effect op begroting gemeente t.o.v. huidige begroting**	**Compensatie door Nijmegen € 500.000**	**Tekort ná compensatie**
Berg en Dal	€ 1.516.136	€ 1.799.473	€ -283.337	€ 70.157	€ -213.180
Beuningen	€ 547.746	€ 912.967	€ -365.221	€ 90.433	€ -274.788
Druten	€ 443.970	€ 853.348	€ -409.378	€ 101.367	€ -308.011
Heumen	€ 358.297	€ 572.159	€ -213.862	€ 52.955	€ -160.907
Mook en Middelaar	€ 92.745	€ 226.963	€ -134.218	€ 33.234	€ -100.984
Nijmegen	€ 15.500.685	€ 14.499.723	€ 1.000.962	n.v.t.	n.v.t.
Wijchen	€ 1.194.448	€ 1.807.728	€ -613.280	€ 151.855	€ -461.425
	€ 19.654.027	**€ 20.672.361**	**€ -1.018.334**	**€ 500.000**	**€ -518.334**

	A	B	C= A-B	D	E=C-D
Jaarschijf 2026	**Bijgestelde begroting MGR 2023 excl. nieuw beschut bg**	**Participatiebudget op basis van Berenschotrekentool**	**Effect op begroting gemeente t.o.v. huidige begroting**	**Compensatie door Nijmegen € 250.000**	**Tekort ná compensatie**
Berg en Dal	€ 1.559.043	€ 1.856.238	€ - 297.195	€ 35.507	€ -261.688
Beuningen	€ 565.340	€ 941.942	€ - 376.602	€ 44.994	€ -331.608
Druten	€ 457.646	€ 882.313	€ - 424.667	€ 50.737	€ -373.930
Heumen	€ 369.323	€ 589.950	€ - 220.627	€ 26.359	€ -194.268
Mook en Middelaar	€ 96.126	€ 234.426	€ - 138.300	€ 16.523	€ -121.777
Nijmegen	€ 15.934.359	€ 14.930.279	€ 1.004.080	n.v.t.	n.v.t.
Wijchen	€ 1.231.161	€ 1.866.273	€ - 635.112	€ 75.879	€ -559.233
	€ 20.212.998	**€ 21.301.421**	**€ -1.088.423**	**€ 250.000**	**€ -838.423**

Toelichting tabel

Kolom A: Begroting MGR 2024-2027, jaarschijf 2025 resp. 2026. Hier zijn de bedragen voor Nieuw Beschut op gecorrigeerd, omdat deze afzonderlijk zichtbaar is als integratie-uitkering en daarmee ook conform de circulaire opgehaald wordt.

Kolom B: De verdeling conform de rekentool van Berenschot, gebaseerd op de uitwerking van de meicirculaire 2023.

Kolom C: Effect van de uitkomst van de rekentool van Berenschot, vergeleken met de bedragen in de begroting van de MGR. Nijmegen gaat minder bijdragen t.o.v. de begroting; de overige gemeenten gaan meer bijdragen.

Kolom D: Bij hantering van de Berenschottool (zie kolom B), is Nijmegen bereid in 2025 en 2026 de regiogemeenten te compenseren voor een bedrag van € 500.000 in 2025 en € 250.000 in 2026. De compensatiebedragen worden hier per gemeente getoond.

Kolom E: Effect van het tekort per gemeente ná compensatie door de gemeente Nijmegen.

Berekening van de compensatie (2025: € 500.000; 2026: € 250.000)

Het tekort (verschil bedrag begroting MGR t.o.v. rekentool Berenschot) van iedere gemeente wordt omgeslagen op het totale tekort van de regiogemeenten. Dit levert een procentuele verhouding op. Voorbeeld: het tekort van Berg en Dal bedraagt 14% van het totale tekort van de 'tekortgemeenten'. In 2025 bedraagt het compensatiebedrag € 500.000.
Het aandeel van Berg en Dal is 14% hiervan, te weten € 70.157. Overigens ligt deze verdeling niet vast; gemeente Nijmegen laat deze vrij aan gemeenten.

De bedragen zijn gebaseerd op de meest recente bronnen (begroting MGR 2024-2027 en rekentool Berenschot; meicirculaire 2023). Na het verstrijken van de tijd is er steeds minder zicht op de oude situatie en de daar ontstane verschillen (door actualisatie van de maatstaf-aantallen en bedragen vanuit de circulaires die ten grondslag liggen aan de rekentool Berenschot).
Door de compensatiebedragen in 2025 en 2026 nu vast te stellen, hebben gemeenten duidelijkheid en kan dit gebruikt worden voor de gemeentelijke meerjarenbegroting.

GEMEENTE Berg en Dal

GEMEENTE BEUNINGEN

Gemeente Druten

Gemeente Mook en Middelaar

Gemeente Wijchen

gemeente Heumen

Nijmegen

	Berg en Dal	Beuningen	Druten	Heumen	Nijmegen	Wijchen	Mook en Middelaar
Opmerkingen							
1. Mismatch arbeidsmarkt	Kijk breed naar de werkzoekende en heb aandacht voor de wensen van de werkgever.	Heb oog voor belangrijke randvoorwaarden zoals laaggeletterdheid.					Adviesraad Mook en Middelaar heeft geen advies gegeven.
2. Samenwerken netwerk		Werk samen met volwassenonderwijs en gezondheidszorg.		Betrek ervaringsdeskundigen in de diverse samenwerkingen.			Adviesraad Mook en Middelaar heeft geen advies gegeven.
3. Dienstverlening	De contactpersoon van de gemeente als spil in het netwerk. Zet een duidelijke strategie neer dmv korte lijnen en overleg. Denk aan budget beheer, scholing enz.	Richt dienstverlening zo lokaal mogelijk in. Denk ook aan out-of-the-box werk- en ontmoetingsplekken.	Aandacht voor jongeren.	Houd mensen ook in beeld na een kortdurende plaatsing.	Heb aandacht voor hoger opgeleiden en functies die bij hun niveau passen.	Bij werkgevers meer nadruk leggen op voordelen van mensen uit PW.	Adviesraad Mook en Middelaar heeft geen advies gegeven.
	Zorg voor maatwerk en monitoring nadat iemand aan het werk is.	Creëer multidisciplinaire teams die een breed aanbod aan expertises vertegenwoordigen, en wijs een ketenpartner aan voor een coördinerende rol die zorgt voor een gestroomlijnde samenwerking.	Sluit niemand uit van dienstverlening	Werk zoveel mogelijk op gemeentelocatie bij integrale samenwerking.	Heb aandacht voor werkgeluk, talent en passie van de werkzoekende. Verdiep je in de oorzaken van werkloosheid. Heb aandacht voor menselijkheid en waardigheid.		
		Overweeg of vrijwillige mentoren binnen de gemeenten kunnen bijdragen bij het re-integratieproces.	Lokale toegang bij een toekomstig Regionaal WerkCentrum				

	Berg en Dal	Beuningen	Druten	Heumen	Nijmegen	Wijchen	Mook en Middelaar
	Belangrijk dat de mening van de werkzoekende gehoord wordt in bv een evaluatie van de dienstverlening.	Organiseer evaluatiemomenten met clienten en supervisiemomenten met medewerkers.					
		Beperk de overdrachtsmoment en tussen collega's.					
4. Overig	Geen	Beperk de overhead en administratieve processen.	Houd aandacht voor moderne hulpmiddelen bij arbeidsbeper-kingen.	Voer als onderdeel van evaluatie-onderzoeken gesprekken met (ex)clienten WerkBedrijf.	Waardeer vrijwilligerswerk en geef hier ruimte voor.	Meer mensen bij gemeenten plaatsen.	Adviesraad Mook en Middelaar heeft geen advies gegeven.
		Geef partijen de tijd, ruimte en vertrouwen die nodig zijn voor goede resultaten.	Houd rekening met beperkingen bij aanbestedingen.	Betrek personeelsvertegen-woordigingen van bedrijven bij Blijvend Leren.		Sociale werkplaats weer herstellen voor mensen met een afstand tot arbeidsmarkt.	
				Houd ook aandacht voor de focusgroepen bij een andere conjunctuur.		Duurzame uitstroom is langer dan 0,5 jaar.	

Gemeente Beuningen
t.a.v. college van Burgemeester en wethouders en

Gemeenteraad
Postbus 14
6640 AA BEUNINGEN

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN BEUNINGEN
Wij verbinden.

Datum : 19 oktober 2023
Uw kenmerk : ASD 19-10-2023
Contactpersoon : L.S.C.Statema
Advies : Arbeidsmarkt en re-integratie regio Nijmegen 2024-2027

Geacht college, geachte gemeenteraad,

De Adviesraad Sociaal Domein Beuningen heeft met veel belangstelling kennis genomen van het concept beleidskader.
Hieraan is een gedegen evaluatie van de afgelopen periode aan vooraf gegaan.
De vraagstukken worden terecht in breder sociaal maatschappelijk en economisch verband en samenhang verkend.
Er is vooronderzoek gedaan naar beïnvloedende factoren en te verwachten ontwikkelingen in de nabije toekomst.
De visie, missie en ambities worden door de ASD in grote lijnen onderschreven.
Het idee van een “Werkcentrum” wordt zeer gewaardeerd.
Daarmee worden lokale loketten ingericht en dus ‘dichter bij de mensen om wie het gaat’.
Deze loketten worden bemenst door samenwerkende ketenpartners waardoor er een ‘team’ van medewerkers ontstaat die kennis, kunde en vaardigheden beschikbaar stelt ten behoeve van arbeidsintegratie en re-integratie.
Dit is in de kern wat we uiteindelijk willen bereiken. Dit zal ertoe leiden dat ketenpartners elkaar persoonlijk kennen en vinden; er gaan korte lijnen ontstaan. In lokale loketten gaan ketenpartners actief samenwerken op basis van complexe casuïstiek. Besluitvorming wordt meer dan nu gezamenlijk gedragen en onderbouwd.
Ketenpartners gaan relevante klantinformatie delen ten behoeve van het hogere doel. Tenslotte wordt kwalitatieve en kwantitatieve toetsing ingezet.
De onderdelen van de kadernota moet uitgewerkt worden in deeltaken.

Als u ons nodig heeft:

De ASD wil graag een aantal suggesties doen voor die uitwerking.

1. Richt deze loketten zo lokaal mogelijk in. Bijvoorbeeld in de verschillende kerkdorpen als het om de gemeente Beuningen gaat. Maak gebruik van wijkcentra.
Het is van belang dat klantmanagers, of welke naam deze mensen ook gaan krijgen, hun klanten en soms systeem in hun verhaal kennen.
2. Geef één van de ketenpartners een coördinerende rol. De coördinerende rol houdt in, dat deze partij in principe opdrachtnemer is en verantwoordelijk is voor intakeprocedure, vervolg-, tussen- en eindrapportage. Aan de hand van deze rapportages zouden voorgenomen kwantitatieve en kwalitatieve evaluaties kunnen plaatsvinden. De gemeente is opdrachtverlener in dit concept.
3. Zorg voor multiple samenstelling van de lokale teams; d.w.z. naast medewerkers die gericht zijn op het matchen van werkzoekenden en kennis van bedrijven hebben, ook medewerkers van schuldhulpverlening. Het gaat in vele gevallen niet enkel om het vinden van werk, maar ook hoe mensen hun zaken administratief en financieel op orde hebben.
4. Heb oog voor invloedsfactoren als bijvoorbeeld laaggeletterdheid.
5. Overweeg samen te werken met het volwassenenonderwijs, dan wel 'korte lijnen' met het onderwijs. Reden hiervoor is dat het educatieve aspect kan bijdragen tot meer zelfvertrouwen, meer eigenwaarde en daardoor betere presentatie op de arbeidsmarkt. Je zou eraan kunnen denken dat in sommige situaties een gezamenlijk intakegesprek met klantmanager, onderwijskracht en cliënt plaatsvindt.
Richt je pijlen niet alleen op uitstroom naar werk maar ook participeren aan onderwijs (permanente educatie) zou een zinvolle tussenstap kunnen zijn.
6. Overweeg of er vrijwillige mentoren binnen een gemeente van betekenis kunnen zijn bij het helpen integreren in het arbeidsproces en/of re-integratie zoals in de ambities beschreven.
7. Zoek actieve samenwerking met gezondheidszorg instanties om in voorkomende gevallen te kijken of mensen geholpen zijn met werk als dagstructuur. In situaties kan dit bijdragen aan welbevinden en partieel herstel bevorderen.
8. Geef partijen de tijd, de ruimte en het vertrouwen dat ze bedoelde ambities gaan realiseren.
9. Beperk de 'overhead' en administratieve processen zoveel mogelijk.

Als u ons nodig heeft:

10. Beperk de overdrachtsmomenten naar andere collega's en/of ketenpartners zoveel mogelijk. Organiseer het proces zo, dat klanten door een beperkt aantal medewerkers van verschillende ketenpartners worden 'gezien'.
11. Maak duidelijk hoe besluitvorming in het proces plaatsvindt, zowel voor ketenpartners/medewerkers als klanten. Een besluit is niet voor eeuwig, maar richt evaluatiemomenten. Situaties kunnen altijd veranderen.
12. Organiseer evaluatiemomenten met cliënten en betrek hier indien nodig hun systeem bij.
13. Organiseer supervisie- en intervisie momenten en overweeg dit in te zetten 'dwars door ketens' heen. Zo kan men leren van elkaar.

Het beleidskader lijkt zich nog volledig te richten op het fulltime aan het werk krijgen van iedereen. Voor velen die om fysieke, (psycho)sociale redenen of welke redenen dan ook daar niet toe in staat zijn is meer aandacht nodig.

Bij de paragraaf Dienstverlening aan werkzoekenden wordt op de zevende regel uitgesproken dat er toegewerkt gaat worden naar *werk en participatie voor wie dat mogelijk is*. Daar kan aan toegevoegd worden *voor zover dat mogelijk is.* Veel arbeidsgehandicapten kunnen best (al dan niet betaald) werk verzetten, maar in beperkte mate: niet fulltime, en soms maar een paar uur per dag.

Ook in hoofdstuk IV over het Werkbedrijf is een nuancering nodig voor mensen die om welke reden dan ook niet in staat zijn volledige werkgelegenheid te volbrengen.

Voor die mensen is beëindigen van uitkeringsafhankelijkheid (doelstelling 3) niet realistisch. Velen van willen heel graag gedeeltelijk werken en zo eigen inkomen verwerven, maar hebben daarnaast een aanvullende uitkering nodig.

De Adviesraad is zeer benieuwd naar de uitwerking(en) van het beleidskader en wil daarbij graag meedenken.

Met vriendelijke groet,
Adviesraad Sociaal Domein Beuningen

Bert Statema

voorzitter

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN BEUNINGEN

Wij verbinden.

Als u ons nodig heeft:

Gemeente Beuningen | Van Heemstraweg 46 | Postbus 14, 6640AA Beuningen
T. 14024 | adviesraad@beuningen.nl | www.adviesraadsociaaldomeinbeuningen.nl

Adviesraad
Sociaal Domein
Druten

Afzender:	Adviesraad Sociaal Domein Druten
Opgesteld door werkgroep:	Participatie
Bestemd voor:	College burgemeester en wethouders Gem. Druten
C.C.	
Status:	Gevraagd Advies
Vastgesteld in de plenaire vergadering d.d.:	18-10-2023
Verstuurd:	19-10-2023
Titel/onderwerp:	Beleidsplan Arbeidsmarkt en re-integratie Rijk v. Nijmegen

Geacht college van burgemeester en wethouders,

De Adviesraad Sociaal Domein heeft op 7 september 2023 een adviesaanvraag ontvangen m.b.t. de “Arbeidsmarkt en re-integratie in het Rijk van Nijmegen”. Tevens heeft de Adviesraad samen met alle aangesloten gemeenten een informatieve bijeenkomst bijgewoond op 14 september 2023.

In dit beleidsplan wordt beschreven hoe in de komende jaren de aanpak van de arbeidsmarkt en re-integratie in onze regio wordt vormgegeven. Op basis van informatie/beleidsplannen uit voorgaande jaren en de huidige politieke ontwikkelingen op dit gebied ligt er een goede basis. Allereerst een compliment voor de integrale aanpak waarbij ook aandacht is voor taal. Ook de Adviesraad is van mening dat taal geen belemmering moet zijn in de zoektocht naar werk. Goed dat de taalmeter wordt ingezet voor de eerste inventarisatie.

Na het beoordelen van dit beleidsplan willen wij u onderstaande meningen/adviezen meegeven:

1. Jongeren zijn een focusgroep, echter het aantal jongeren met een uitkering stijgt in de gemeente Druten. De Adviesraad zou graag specifieke aandacht zien voor deze groep. Mogelijk zijn deze jongeren lastig te bemiddelen, waardoor de huidige dienstverlening voor deze jongeren niet passend is. De Adviesraad vraagt zich af of de gemeente en het WerkBedrijf deze jongeren en hun problematiek voldoende in beeld hebben. Wij zouden graag actie voor deze groep terug willen zien in de uitvoeringsplannen en afspraken met het WerkBedrijf en lokale partners.

2. Het risico van het werken met focusgroepen is dat er mensen buiten de aandacht vallen. De Adviesraad wil de gemeente vragen om niemand uit te sluiten van bemiddeling en bijvoorbeeld ook maatwerk te blijven leveren voor de bijstandsgerechtigden die niet in een focusgroep vallen. Iedereen moet mee kunnen doen en kansen krijgen voor ontwikkeling.

3. De toekomstige ontwikkeling van het Regionaal Werkcentrum is een kans om de toegankelijkheid te vergroten. Veel inwoners ervaren een drempel wanneer de hulpvraag niet in de eigen gemeente kan worden gesteld. We vragen het college aandacht te hebben voor de ontwikkeling van het Regionaal Werkcentrum en in de voorbereiding de optie mee te nemen van lokale toegang.

4. Er zijn veel kansen en mogelijkheden binnen inclusie ondersteunende technologie. Technische ondersteuning kan een arbeidsbeperking weg nemen of een kwetsbare inwoner

activeren. Vertaaloortjes kunnen bijvoorbeeld de sleutel zijn in een goed gesprek. De Adviesraad wil het college vragen om de mogelijkheden van deze technologie te onderzoeken en op te nemen in de uitvoeringsplannen.

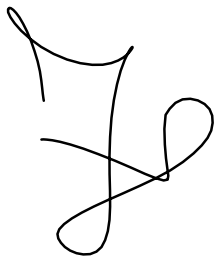
5. De samenwerking tussen organisaties, het WerkBedrijf en gemeente blijft volgens de Adviesraad belangrijk. In de contractafspraken met aanbieders (bijvoorbeeld: huishoudelijke hulp) worden vaak eisen gesteld die belemmerend werken. Neem deze belemmeringen zo veel mogelijk weg door bijvoorbeeld de taaleis op A2 te zetten in plaats van B1.

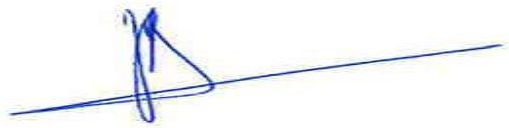
Aanvullend komt de Adviesraad tot de conclusie dat het beleidsplan vele goede intenties, open deuren en aannames bevat. Wij zijn erg benieuwd naar de nieuwe Dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen het WerkBedrijf en de gemeente Druten.

De werkgroep Participatie stelt voor om in het voorjaar 2024 met de betreffende beleidsmedewerkers bijeen te komen om diverse details in het uitvoeringsplan nader te bespreken. Zo blijven wij als Adviesraad op de hoogte op welke wijze de inzet door de gemeente wordt uitgevoerd om voor werkzoekenden een baan te vinden op de arbeidsmarkt en de wijze waarop het re-integratieproces verloopt.

Met vriendelijke groet,

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Druten, ondertekend door:

Dhr. J. Hendrikse, voorzitter

Dhr. A. van der Meer, secretaris;

BURGER ADVIES RAAD Heumen

Secretariaat S. Menkehorst
Adres Postbus 200
6580 AZ Malden
E-mail bar@heumen.nl

ADVIES

Gemeente Heumen
t.a.v. A. van Eijken
Kerkplein 6
6581AC Malden

Onderwerp:	Concept beleidskader Arbeidsmarkt en re-integratie 2024-2027 Regio Rijk van Nijmegen
Datum:	12 oktober 2023
Uw brief:	
Ons kenmerk:	155340
	Bij beantwoording datum en ons kenmerk vermelden
Behandeld door:	Sam Menkehorst

Geacht college,

We hebben in onze vergadering van 12 oktober gesproken over het concept beleidskader Arbeidsmarkt en re-integratie 2024-2027 Regio Rijk van Nijmegen, met als ondertitel ‘Klaar voor nieuwe kansen!’.
Helaas zijn we niet meer inhoudelijk ambtelijk geadviseerd door mevrouw C. Hijkoop.

Advies
We zijn positief over het gepresenteerde regionale beleidskader en zijn van mening dat dit beleidskader een goede richting is voor de jaren 2024-2027. We onderschrijven de visie, missie en ambities zoals deze geformuleerd zijn in dit concept beleidskader en daaruit voortvloeiend de intensieve samenwerking tussen ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden in het Rijk van Nijmegen voor een inclusieve arbeidsmarkt waarin iedereen naar vermogen duurzaam participeert.

We hebben een aantal opmerkingen en aandachtspunten die we onderstaand graag aan u willen meegeven.

- *Informatieve bijeenkomst 14 september voor de regionale adviesraden.*
  Twee leden van de BAR woonden op 14 september de informatieve bijeenkomst voor de regionale adviesraden bij. Onze dank voor het organiseren van deze bijeenkomst.

- *Geen gezamenlijk advies van de regionale adviesraden.*
  We zijn in deze bijeenkomst tot de conclusie gekomen dat afstemming van de

verschillende adviezen door de adviesraden wenselijk is doch dat één gezamenlijk advies van de betrokken adviesraden op dit moment een brug te ver is. Vandaar dat we apart als BAR reageren.

- *Begeleiding en duurzaamheid van de uitstroom.*
  We zijn groot voorstander van een intensivering van begeleiding van WerkBedrijf. Een geïntensiveerde begeleiding die niet beperkt blijft tot 2 jaar maar flexibel en zo nodig langdurig ingezet kan worden, zodat alles op alles gezet kan worden om te komen tot duurzame plaatsingen. We hopen op deze manier dat mensen niet uit beeld raken bij een korte plaatsing en daarna weer van voren af aan moeten beginnen, met alle frustraties van dien.

- *Evaluatie*
  We willen er sterk op aandringen dat naast de Clientervaringsonderzoeken, die vaak kwantitatief van aard zijn, met de (ex)cliënten van WerkBedrijf (kwalitatieve) ook evaluatiegesprekken gehouden worden. Luister en Leer vooral van de ervaringen van hen. Hoe hebben zij het traject ervaren, hebben zij de verhouding tussen arbeidsconsulent en henzelf als gelijkwaardig ervaren?
  Het zou goed zijn als in deze gesprekken ook het ziekteverzuim (erg hoog) aan de orde komt. Waarom is het ziekteverzuim zo hoog en wat zit daar volgens hen achter, welke indicaties zijn hierin te benoemen?

- *Arbeidsbemiddeling is mensontwikkeling*
  We kunnen bovenstaand uitgangspunt alleen maar beamen. Hier hoort naar ons idee ook blijvend leren bij. Leren kan op verschillende manieren, passend bij de vraag. Naar ons idee zou naast het benaderen van werkgevers over mogelijkheden in de leertrajecten ook de personeelsvertegenwoordigingen (ondernemingsraden) een goede gesprekspartner hierin kunnen zijn. Zij zijn immers altijd in overleg met hun werkgever over opleidingstrajecten in hun onderneming.

- *Samenwerking*
  Samenwerking is een mooie ambitie op weg naar een inclusieve arbeidsmarkt en naar ons idee ook een vereiste. We zijn van mening dat juist in deze samenwerking van ondernemers, onderwijsinstellingen (MBO en VSO-scholen) en overheden een belangrijke plek gegeven moet worden aan de werkzoekenden. Zij als ervaringsdeskundigen kunnen als geen ander aangeven wat belangrijk is voor hen om te kunnen participeren.

- *Samenwerking op lokaal niveau*
  Op lokaal niveau moet naar ons idee de samenwerking ten gunste van de werkzoekende verbeterd worden. Juist de samenwerking met de participatiecoaches, schuldhulp en het kernteam en zorg en inkomen kan van grote meerwaarde zijn voor inwoners zonder werk die zichzelf vaak geconfronteerd zien met meerdere problemen op diverse leefgebieden. Ook vinden wij het een goed idee als een brede intake voor deze

werkzoekenden zo nodig ook in de eigen vertrouwde omgeving moet kunnen plaatsvinden en hoeft naar ons idee de intake niet altijd bij WerkBedrijf plaats te vinden.

- *Concretisering punt 13: 'We stimuleren bij onze eigen HR-afdelingen de samenwerking met WerkBedrijf om vacatures beschikbaar te stellen en passend te maken voor onze eigen werkzoekenden.'*
  Graag zouden wij als BAR een concretisering van dit punt zien. Wat houdt dit precies in?

- *Meebewegen met de economische conjunctuur en arbeidsmarkt*
  Meebewegen met de economische conjunctuur en arbeidsmarkt lijkt heel vanzelfsprekend. Toch willen wij u vragen om bij een minder gunstige conjunctuur en arbeidsmarkt niet de focus en visie te verliezen van mensen voor wie het lastiger is om te participeren.

Tot slot verzoeken wij u dit advies ter informatie voor te leggen aan de gemeenteraad.

Met vriendelijke groet,
Namens de Burgeradviesraad
van de gemeente Heumen

Agnes Coumans
Voorzitter

Nijmegen, 24 oktober 2023

Namens Jack Orsel, secretaris van de Clientenraad PW Nijmegen, het verzoek om onderstaande opmerkingen bij het Beleidskader arbeidsmarkt en re-ïntegratie 2024-2027 van mw. M. Meulman, lid van de cliëntenraad, mee te nemen in de advisering naar college en raad.
Men heeft niet kunnen komen tot een uitgewerkt advies namens de gehele cliëntenraad. Mogelijk volgt dat op een later moment.

Opmerkingen m.b.t. Concept Beleidskader arbeidsmarkt en re-ïntegratie 2024-2027

"Onze visie is dat de arbeidsmarkt plaats moet bieden voor iedereen. Werk neemt in het leven van mensen en binnen de samenleving een belangrijke plek in. Je werk maakt deel uit van wie je bent. Het bepaalt mede je identiteit, je plek in de samenleving, hoe je je kunt ontwikkelen, geeft structuur en doel, en zorgt voor sociale contacten. We creëren kansen voor werkzoekenden om zich naar vermogen te ontwikkelen en mee te doen op de arbeidsmarkt. We zetten ons sterker dan voorheen in voor een inclusieve arbeidsmarkt voor iedereen die daaraan kan bijdragen.
We zetten hier extra op in en investeren in de samenwerking met afdelingen Inkomen en Zorg van gemeenten, zorgaanbieders, sociale wijk- en buurtteams etc. We bieden om- en nascholing aan in praktische vormen die goed passen bij veel werkzoekenden: praktijkleren en programma's gericht op het aanleren van vaardigheden (skills). We behouden de intensieve inzet op zogenoemde focusgroepen: jongeren, mensen met een arbeidsbeperking, statushouders en inburgeraars, mensen van 55 jaar en ouder en nieuwe instroom in de bijstand.
We faciliteren werkgevers bij hun personeelsvraag door functies aan te passen en hen te adviseren over de doorstroming van hun werknemers door programma's voor Leven Lang Ontwikkelen te organiseren met onderwijsaanbieders. Daardoor komt ruimte vrij voor nieuwe werkenden."
Het werkbedrijf tot nu toe is qua werkkansen zeer mbo-gericht of lager.
Welke kansen en welke hulp biedt de gemeente en het werkbedrijf daarin de (oudere) hoger opgeleide om die identiteit bepalende baan, dat leidt tot ontwikkelmogelijkheden en werkgeluk te bemachtigen? Immers tot welke identiteit en werkgeluk wordt de hoger opgeleide veroordeeld met enkel een aanbod op MBO-niveau? De ervaring leert dat het werkbedrijf zelfs zover gaat in de inzet van activiteiten en middelen, dat deze voor de hoger opgeleide eerder contra productief werken.
Welke eigenwaarde, ontwikkelingsmogelijkheden en werkgeluk kan een hoogopgeleide ontlenen aan een baan voor laagopgeleiden? Het is immers bekend dat onder je niveau werken een gezondheidsrisico is.
De maatschappelijke cultuur, die in de oudere werknemer een financieel risico ziet, wat door subsidies als arbeidskorting nog eens onderstreept wordt, helpt ook niet in het omkeren van deze aannames.
Hoe ziet de gemeente in dat licht zich ontwikkelen, identiteit, eigenwaarde, werkgeluk en daarmee samenhangende gezondheid in een duurzame baan voor de (vooral ook oudere) hoger opgeleide? Of mag deze doelgroep genoegen nemen met 'je bent van de straat' en 'je ontmoet nog eens iemand' en 'je houdt je eigen broek op'.
Of wordt bedoeld dat de hoger opgeleide mag leren minder intelligent te worden?
Ligt het probleem eigenlijk niet meer in marktwerking en financieel risico voor de werkgever, als een hoger opgeleide niet blijkt te voldoen?

Van daaruit is begin 2023 een Human Capital Akkoord tussen de partners afgesloten voor de periode 2023-2026, waarbinnen vooral de thema's Leven Lang Ontwikkelen en Onbenut arbeidspotentieel relevant zijn voor ons arbeidsmarktbeleid.
Het is stuitend te lezen dat mensen met een uitkering onbenut arbeidspotentieel zijn. Het zegt denk ik iets over hoe gedacht wordt over de werkelijk aard van denken over menselijke waarde. De mens

is een arbeidsgrondstof…, dat aan het werk gezet moet worden om gaten in de arbeidsmarkt te vullen.

We hebben te maken met omstandigheden op de arbeidsmarkt die we in jaren niet gezien hebben: een vraag vanuit werkgevers die groter is dan het aanbod. Ook is sprake van een kwalitatieve kloof tussen vraag en aanbod.
Daarbij weten we één ding zeker: we hebben de kwaliteiten van al onze scholieren, studenten, werkenden en (potentieel) werkzoekenden nodig. Elk talent telt. Een toekomstbestendige beroepsbevolking realiseren we alleen wanneer iedereen in staat is of in staat wordt gesteld om zich een leven lang te ontwikkelen. Alle reden dus voor een aanscherping van ons arbeidsmarktbeleid.

De krapte op de arbeidsmarkt aan werknemers bevindt zich in zeer beperkte branches. Betekent dit dat ongeacht wat de talenten van een uitkeringsgerechtigde ook zijn, dat het ondergeordend is aan de vraag op de arbeidsmarkt. Hoe ziet de gemeente dit in het licht van arbeidsgeluk en gezondheid van de toekomstbestendige beroepsbevolking?
Wat wordt bedoeld met een kwalitatieve kloof?
We creëren kansen voor werkzoekenden om zich naar vermogen te ontwikkelen en mee te doen op de arbeidsmarkt. Veel mensen kunnen dat op eigen kracht, maar dat geldt niet voor iedereen. Er is een kloof tussen het beschikbare werk en de mogelijkheden van werkzoekenden. Daarom werken ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden in Rijk van Nijmegen samen aan een inclusieve arbeidsmarkt waarin iedereen duurzaam participeert.
De kloof wordt enkel gezien naar het waar de werknemer nog moet ontwikkelen. Er wordt teveel vanuit gegaan, dat het op eigen kracht geen baan bemachtigen te wijten is aan de potentieel werkzoekende, niet aan onze op winst beluste op economische principes gebaseerde maatschappij en daarmee werkgevers. Potentieel werkzoekenden, die alle sollicitatievaardigheden beheersen, een goede werkhouding en gemotiveerd zijn, worden bijvoorbeeld door het werkbedrijf voor de zoveelste maal gewoon naar een sollicitatietraining gestuurd. Om te spreken over misplaatste inzet van middelen…

Missie: We intensiveren de dienstverlening aan werkzoekenden die nu nog geen werk hebben. We maken beschikbaar werk passend en bieden scholing en begeleiding, waardoor meer werkzoekenden een (betaalde) baan vinden én behouden. We streven naar een ontschotting van regelingen, zodat voor werkzoekenden meer mogelijkheden ontstaan én het voor ondernemers eenvoudiger wordt om werkzoekenden in dienst te nemen, ook wanneer zij op afstand staan van de arbeidsmarkt. Daarbij verliezen we het onbenut arbeidspotentieel niet uit het oog. Dit is van belang om de huidige krapte op de arbeidsmarkt te verkleinen. We werken samen met ondernemers en onderwijsaanbieders en positioneren publieke uitvoeringsorganisaties WerkBedrijf en UWV in deze samenwerking. We verbeteren de onderlinge samenwerking tussen de beleidsvelden Werk, Economie en Onderwijs. Dit doen we om vraagstukken op de arbeidsmarkt aan te pakken en om een toegankelijke en professionele arbeidsmarktdienstverlening voor onze inwoners en ondernemers te realiseren.
Waar in dit verhaal is het talent en passie van de (potentieel) werkzoekende gebleven en zijn daarop gebaseerde waarde voor de samenleving?

We zorgen voor een intensiever contact en brede aandacht, meer maatwerk en langduriger begeleiding. Analoog aan de werkwijze bij project 'Doe je mee' voeren we een brede intake met iedere bijstandsgerechtigde die dat nodig heeft. We brengen alle leefgebieden in beeld: gezondheid, financiële situatie, sociale omstandigheden, opleiding etc. en gaan in op de persoonlijke interesses en motivatie van de kandidaat. Kortom: we kennen de bijstandsgerechtigde. Met een volledig beeld kunnen we vervolgens in de breedte de juiste ondersteuning inzetten en toewerken naar werk en participatie voor wie dat mogelijk is.
Wat betekent juiste ondersteuning met betrekking tot een (oudere) hoger opgeleide?

7. Omdat we bij bijstandsgerechtigden vaak problemen zien op meerdere leefgebieden, begrenzen we de duur van de dienstverlening door WerkBedrijf niet langer op twee jaar, maar houden we deze flexibel: we doen wat nodig en passend is om te komen tot duurzame plaatsingen op werk.
Wat betekent doen wat nodig en passend is en hoe wordt gemonitord dat mensen niet onmenselijk en ontkrachtend worden bejegend? Hoe gaat de uitkeringsgerechtigde dit ervaren?

10. We willen dat de dienstverlening van WerkBedrijf meebeweegt met de fluctuerende economische conjunctuur en arbeidsmarkt. Wanneer de werkloosheid weer toeneemt en daarmee de instroom in de bijstand, willen we deze groep snel bemiddelen naar werk om langdurige werkloosheid te voorkomen.
In het beleid wordt de reden van werkloosheid toename niet meegenomen. Hierdoor ligt er teveel focus op het uit de bijstand jagen.

12. In samenspraak met WerkBedrijf en UWV willen we een regionaal 'Platform' Economie starten. Mogelijk kan dit ondergebracht worden bij de Platformfunctie van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen. Hier kunnen zowel beleidsmatige als operationele thema's op het snijvlak van economie en arbeidsmarkt door de gemeenschappelijke werkgeversdienstverlening van WerkBedrijf en UWV enerzijds en de teams Economie van gemeenten anderzijds worden opgepakt.
Het uitgangspunt is economisch, niet mens gericht. Hoe verhoudt zich dat tot de menselijke maat, wat zo hoog in het vaandel van de gemeente staat?

13. We stimuleren bij onze eigen HR-afdelingen de samenwerking met WerkBedrijf om vacatures beschikbaar te stellen en passend te maken voor onze eigen werkzoekenden.
Het is niet mijn ervaring dat de arbeidscoach op de hoogte is van deze vacatures. En op welk niveau en voor welke doelgroep zijn deze vacatures? In het verleden werden vanuit de denktank wel jonge net afgestudeerden (ook al zonder passende vooropleiding) op beleidsfuncties aangenomen.

Aan de hand van Kritieke Prestatie Indicatoren (KPI's) en Kritische Succes Factoren (KSF's) kunnen we de prestaties en successen in de verschillende fases van dienstverlening van WerkBedrijf monitoren.
Hoe wil de gemeente hier een transparant inzicht in verwerven, als zij kaderstellend is en het werkbedrijf zelf uitmaakt hoe zij het MGR-protocol uitvoert? Immers is het van belang om bijvoorbeeld klanttevredenheid niet alleen direct na de intake te evalueren, omdat dit een vertekend beeld geeft over de daadwerkelijke dienstverlening. Bovendien is er dan geen zicht op of het resultaat (vermindering uitkeringsgerechtigden) ook te danken is aan de juiste inzet van middelen. Wie controleert op de menselijkheid in de ingezette middelen en 'ondersteuningstraject'?

Loonkostensubsidie voor 55+, hoewel helpend om werkgevers over de streep te trekken, is denigrerend voor de 55+, geeft een verkeerdom signaal en bevestigt de vooroordelen over oudere werknemers.

Blz 24: Begeleiding moet langduriger, effectiever en intensiever? Hoe verhoudt zich dat financieel tot een lager budget voor het werkbedrijf?

Bijlage 2.
In de tabel is opgenomen 'geboorteland Nederland'. Hoe zit het met de uitkeringsgerechtigden uit een ander geboorteland? Waarom zijn deze in de tabel niet opgenomen?

Bijlage 4.
Oudere werkzoekenden hebben een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. Er is een beeld ontstaan dat ouderen ondanks een flinke dosis werk- en levenservaring, minder inzetbaar zouden zijn op de arbeidsmarkt. Ook gezien de toenemende levensverwachting past het onbenut laten van het arbeidspotentieel van ouderen niet bij een inclusieve arbeidsmarkt, al is het niet eenvoudig om de

kansen van oudere werkzoekenden op de arbeidsmarkt te verbeteren. De kans op langdurige werkloosheid is onder ouderen veel hoger dan voor andere leeftijdsgroepen. En juist die combinatie van leeftijd en een langere werkloosheidsduur maakt arbeidsbemiddeling lastig. 'Bijblijven', investeren in vaardigheden en kennis is voor deze groep cruciaal. Digitalisering en robotisering leiden ertoe dat we extra gaan investeren in na-, bijen omscholing. ***Gemeenten en WerkBedrijf gaan actief met deze groep aan de slag om te analyseren waar de mogelijkheden liggen en op zoek naar passende scholing en werk(-ervarings)plekken.***
Hoe ziet de gemeente dit voor hoger opgeleiden?
Welke onderbouwing uit onderzoeken/analyses heeft de gemeente dat voor de bijblijvende, zich levenslang ontwikkelende 55+, diens kans op de arbeidsmarkt beter is?
Een toegenomen levensverwachting betekent niet dat de kwaliteit van de gezondheid van die ouder wordende bevolking ook goed is en is daarom geen maat om de oudere werkloze als onbenut arbeidspotentieel te zien. Onderzoek wijst uit, dat de toename van levensverwachting gepaard gaat met oudere, maar zieke en zorgbehoevende mensen.

En opnieuw mis ik de waardering voor de vrijwillige inzet voor de maatschappij voor de moeilijk aan het werk komende uitkeringsgerechtigde, die vooral met betrekking tot opgeleiden waar in de markt geen vraag naar is (hoger opgeleiden ouderen) een groot werkgeluk kunnen vinden in de beter passende vrijwilligersbaan, met als 'loon' de uitkering (en vrijwilligersvergoeding). Vooropgesteld: voor hen, die daar tevreden mee zijn.
Vrijwilligerswerk wordt alleen toegestaan als betaalde arbeid niet haalbaar is. De vraag is, wanneer is dat niet haalbaar? Alleen door een handicap, ziekte of is leeftijd en hoger opgeleid zijn geen handicap in deze maatschappij?

CPW
Omdat JIJ ertoe doet!

Secretariaat:
Kraaijenberg 7151
6601 SM Wijchen
secretaris@cpw-wijchen.nl
06 – 518 709 68

Gemeente Wijchen
T.a.v. het College van Burgemeester en wethouders
Kasteellaan 27
6603 DB Wijchen

Wijchen, 18 oktober 2023
Betreft : Advies Arbeidsmarkt en Re-integratiebeleid

Geacht College,

Naar aanleiding van de bijeenkomst met alle adviesraden participatiewet rijk van Nijmegen brengen de leden van de Cliëntenraad Participatiewet Wijchen hiermee een gevraagd advies uit op het Concept Beleidskader Arbeidsmarkt en Re-integratie 2024. De Cliëntenraad Participatiewet Wijchen vindt het erg belangrijk om het beleidsplan te laten slagen.

Het gevraagde advies leggen wij u puntsgewijs voor.

<u>Pagina's 11 en 12, punt 7</u>

Het verhogen van het percentage mensen dat wordt aangenomen uit de Participatiewet is een goede manier om inclusiviteit te bevorderen en kansen te bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Door het percentage van 5% naar minimaal 10% te verhogen, toont de gemeente een positief voorbeeld en draagt zij bij aan een meer inclusieve samenleving.

<u>Pagina 12, Missie</u>

Het nieuw leven inblazen van sociale werkplaatsen kan een waardevolle tussenstap zijn naar betaald werk voor mensen met verschillende achtergronden en vaardigheden. Sociale werkplaatsen bieden niet alleen werkgelegenheid, maar ook een ondersteunende omgeving waar mensen hun capaciteiten kunnen ontwikkelen, zelfvertrouwen kunnen opbouwen en waar ze worden voorbereid op een soepele overgang naar de reguliere arbeidsmarkt. Door sociale werkplaatsen actief te ondersteunen en te bevorderen, kan de gemeente een belangrijke rol spelen in het creëren van inclusieve werkgelegenheid.

Het biedt niet alleen werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, maar het draagt ook bij aan het opbouwen van een sterkere gemeenschap waarin iedereen een plek heeft en gewaardeerd wordt.

CPW
Omdat JIJ ertoe doet!

Secretariaat:
Kraaijenberg 7151
6601 SM Wijchen
secretaris@cpw-wijchen.nl
06 – 518 709 68

Pagina 13, punt 3

Het WerkBedrijf Rijk van Nijmegen zou proactief bedrijven kunnen benaderen om de voordelen van het aannemen van medewerkers uit de Participatiewet te benadrukken. Dit kan onder meer via klantencontacten van consulenten van het WerkBedrijf richting werkgevers en het voorleggen van C.V.'s en het bekend maken bij de mogelijk nieuwe werkgever(s) dat er vanuit het WerkBedrijf mogelijkheden zijn zoals bijvoorbeeld bijscholing, omscholing en/of begeleiding.

Het is belangrijk om maatwerkoplossingen te bieden die zijn afgestemd op zowel de behoeften van de werkzoekende als de werkgever. Dit kan inhouden dat consulenten van het WerkBedrijf samen met de werkgever kijken naar geschikte functies, aanpassingen op de werkplek en trainingen die nodig zijn voor de nieuwe medewerker.

Pagina 22, kritieke succesfactoren

Het doel van de duurzaamheidsuitstroom wordt op een half jaar gezet.
Het instellen van een duurzaamheidsdoel van 2 jaar voor de uitstroom van mensen uit de Participatiewet echter, betekent dat het niet alleen gaat om het vinden van een baan voor deze mensen, maar ook om ervoor te zorgen dat ze hun werk behouden op de lange termijn. Door samen te werken met werkgevers, kan het WerkBedrijf de duurzaamheid van de uitstroom verbeteren. waardoor mensen uit de Participatiewet niet alleen werk vinden, maar ook de kans krijgen om te gedijen en te groeien in hun loopbaan op de lange termijn.

Met vriendelijke groet,
Namens de leden van de CPW
i/o

Jos van Megen
Ruud Dijkman

Gemeente Berg en Dal

t.a.v. college van Burgemeester en wethouders en gemeenteraad

Datum 20 oktober 2023

Betreft: advies beleidskader Arbeidsmarkt en re-integratie 2024-2027 Regio Rijk van Nijmegen

De Cliëntenraad Werk en Inkomen van de gemeente Berg en Dal heeft met belangstelling gekeken naar het concept beleidskader.

Alhoewel er geen gezamenlijk regionaal advies is van de verschillende advies-/cliëntenraden sluiten wij ons wel overwegend aan bij de adviezen zoals gedaan aan de gemeentes Heumen en Beuningen.

Over het algemeen is het stuk erg uitgebreid, maar wel redelijk leesbaar. De inhoud is echter belangrijker en is een beduidende stap in de goede richting. De werkzoekende wordt veel meer in het voetlicht gezet. Wat zijn zijn/haar wensen en mogelijkheden en hoe past dit bij de wensen van de werkgevers?! Hierbij wordt ook gekeken naar geestelijke gezondheid, financiën, taalvaardigheid, etc.

Tevens is belangrijk, dat de gemeente hierin een soort van spil gaat vormen, zodat er niet meerdere contactpersonen in verschillende richtingen trekken, maar dat via overleg en korte lijntjes een duidelijke strategie bepaalt kan worden voor de individuele persoon in welke vorm dan ook.

Hierbij is maatwerk nodig, aangezien wat bij de ene werkt, niet bij de andere hoeft te werken. Ook moet er zorgvuldig gekeken worden, wanneer iemand in staat is om te gaan werken, vooraf zijn wellicht nog andere hobbels, zoals financiële problemen of problemen met taal en/of laaggeletterdheid, aan te pakken. En wanneer het zover is, dient gekeken te worden of uren bijvoorbeeld opgebouwd moeten worden of dat iemand rechtstreeks aan het werk kan.

Ook dient er monitoring plaats te vinden na het vinden van werk, om te voorkomen dat werkzoekenden in de verkeerde baan belanden en na een bepaalde tijd weer uitstromen en een uitkering moeten aanvragen. Dit geeft tevens de mogelijkheid om beleid en uitvoering beter te evalueren via de meningen van de werkzoekenden. Hoe hebben zij de hulp ervaren? Zijn daarbij op-/aanmerkingen? Wat kan beter? Etc.

Concluderend adviseert de Cliëntenraad Werk en Inkomen het stuk goed te keuren en met enige regelmaat de voortgang te monitoren en te evalueren, opdat opduikende hobbels weggestreken kunnen worden.

Met vriendelijke groet,

Cliëntenraad Werk en Inkomen gemeente Berg en Dal

JJAJ Wildenberg Jeroen

Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer	
Onderwerp	**Belastingverordeningen 2024**
Datum raadsvergadering	**14 december 2023**
Raadscommissie	Commissie Begroting en Rekening
Datum raadscommissie	7 december 2023
Programma	Paragraaf Lokale Heffingen
Portefeuillehouder	A.F. Herings

Belastingverordeningen 2024

Inleiding

De gemeenteraad is op grond van artikel 216 van de Gemeentewet (Gw) bevoegd tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van gemeentelijke belastingen door het vaststellen van een belastingverordening. In artikel 217 Gw is vermeld welke onderdelen minimaal in de belastingverordening vermeld moeten worden.
Dit voorstel voorziet in het wijzigen van de belastingverordeningen voor het jaar 2024. Dit gebeurt door het vaststellen van een integraal herziene belastingverordening.

Voorstel

1. De volgende verordeningen vast te stellen:
    a. verordening onroerende zaakbelastingen 2024;
    b. verordening forensenbelasting 2024;
    c. verordening toeristenbelasting 2024;
    d. verordening watertoeristenbelasting 2024;
    e. verordening hondenbelasting 2024;
    f. verordening rioolheffing 2024;
    g. verordening reinigingsheffingen 2024;
    h. legesverordening 2024.
2. De navolgende begrotingswijziging vast te stellen:
   De baten afvalstromen verlagen met € 82k en gelijktijdig de baten afvalstoffenheffing verhogen met € 82k.

Beoogd effect

Met het vaststellen van de herziene belastingverordeningen kunnen er in 2024 rechtsgeldige belastingaanslagen met de nieuwe tarieven worden opgelegd, dan wel leges worden geheven voor, door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten. Hiermee worden ook de begrote gemeentelijke baten voor 2024 geborgd, zoals opgenomen in Programmabegroting 2024. Voor wat betreft de leges is de opbrengst vraag-gedreven.

Argumenten

Algemeen
Alle belastingverordeningen zijn zo veel mogelijk afgestemd met de modelverordeningen van de VNG. Daarnaast zijn de belastingverordeningen gescreend door de BsGW. De belangrijkste inhoudelijke wijzigingen zijn in de diverse belastingverordeningen gearceerd of doorgehaald. Dit geldt niet voor jaartallen en data, die zijn sowieso allemaal gewijzigd. Indien mogelijk worden de diverse belastingen opgelegd middels een gecombineerd aanslagbiljet, tezamen met de heffingen van het Waterschap. De verordening voor de Baatbelasting liep tot en met 2023 en is vanaf 2024 niet meer van toepassing.

Waardering, heffing en invordering
Met uitzondering van de leges worden de belastingen opgelegd en ingevorderd door BsGW. Ook de waardebepaling van de onroerende zaken wordt door BsGW uitgevoerd. De leges worden in eigen beheer opgelegd en ingevorderd.

Tariefbepaling
De tariefbepaling is vanaf 2024 voor alle te herziene verordeningen in eerste instantie identiek. Leidend is de opbrengst zoals deze door de raad is vastgesteld, middels het vaststellen van de Programmabegroting 2024. De opbrengst over 2024 is hierbij in veel gevallen met 3,43% inflatie verhoogd ten opzichte van 2023. De ozb-opbrengst blijft conform het (geamendeerde) besluit van 10 november 2021 tot en met 2024 gelijk (behoudens areaaluitbreiding). De geraamde opbrengsten worden opgebracht door de belastingplichtigen en de bijbehorende grondslagen zoals de ozb-waarde (= gecorrigeerde woz-waarde), het aantal honden, het aantal overnachtingen, het aantal aansluitingen enzovoorts.
De geraamde grondslagen hebben we ontvangen van de BsGW, waaraan wij ons conformeren. De grondslag voor het waterverbruik is afkomstig van WML. Het aantal ledigingen en aantal klepopeningen is afkomstig van de DAR.

Het tarief is een afgeleide van de opbrengst gedeeld door de grondslag. Kleine mutaties in de grondslag (tot en met 5%) werken door in de tariefstelling. Mutaties in de grondslag vanaf 5% procent werken door in de opbrengst. Voor de ozb is rekening gehouden met een beperkte areaaluitbreiding. Afwijkingen van deze methodiek worden bij de desbetreffende belasting nader toegelicht.

---

a. Verordening ozb (wettelijke grondslag, wijzigingen, tarief)

Wettelijke grondslag
De grondslag voor het heffen van de onroerende zaakbelastingen (ozb) ligt in artikel 220 Gemeentewet. De heffing van de ozb is gebaseerd op de woz-waarden van de onroerende goederen. De ozb-tarieven worden beïnvloed door de jaarlijkse (her)taxatie op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet woz). Het is vast beleid dat de waardeontwikkeling van onroerend goed wordt verdisconteerd in de tarieven (middels een gewijzigde grondslag).

Wijzigingen verordening
Naast de algemene aanpassingen (met name data) en een aanpassing van de tarieven, zijn er geen wijzigingen doorgevoerd in de verordening.

Tarieven
De opbrengst voor de ozb blijft voor de jaren 2021 t/m 2024 gelijk, behoudens areaaluitbreiding. De totale opbrengst voor de ozb is voor 2024 geraamd op € 2.235k, inclusief een beperkte areaaluitbreiding.

Omschrijving	**2024**	**2023 na wijziging**	**2023 initieel**
Geraamde opbrengst (Begroting 2024):	*x € 1.000*	*x € 1.000*	*x € 1.000*
• ozb eigenaren woningen	1.865	1.850	1.838
• ozb eigenaren niet-woningen	230	230	223
• ozb gebruikers niet-woningen	140	140	138
ozb totaal	2.235	2.220	2.199
Geraamde grondslag (opgave BsGW):	*x € 1.000*	*x € 1.000*	
• ozb eigenaren woningen	1.578.076	1.543.484	
• ozb eigenaren niet-woningen	82.411	75.287	
• ozb gebruikers niet-woningen	67.948	60.698	
Tarieven (2024 voorstel, 2023 vastgesteld):			
• ozb eigenaren woningen (inwoners)	0,1182%	0,1191%	
• ozb eigenaren niet-woningen (bedrijven)	0,2791%	0,2962%	
• ozb gebruikers niet-woningen (bedrijven)	0,2060%	0,2274%	

De grondslag wordt gebaseerd op de meeste recente informatie van de woz-waarde (= bruto-waarde), waarbij rekening wordt gehouden met diverse factoren zoals de marktanalyse, het amendement De Pater, een waardevermindering wegens bezwaar en beroep en vrijstellingen van onroerende zaakbelastingen zoals vermeld in de verordening. Dit alles leidt tot een ozb-waarde (= netto waarde). De ozb-waarde is de grondslag voor de belastingheffing.
Het tarief wordt bepaald door de geraamde opbrengst te delen door de geraamde grondslag.

---

b. Verordening forensenbelasting (wettelijke grondslag, wijzigingen, tarief)

Wettelijke grondslag
De forensenbelasting is gebaseerd op artikel 223 Gemeentewet. Belastingplichtig zijn natuurlijke personen die, zonder in de gemeente hoofdverblijf hebben, er meer dan 90 keer nachtverblijf houden of die er op meer dan 90 dagen voor zichzelf of voor hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. In de praktijk gaat het vooral om het laatste, de “woonforensenbelasting”. De gemeente heft de belasting bij de natuurlijke personen die niet in de gemeente wonen, maar hier wel een tweede (recreatie-)woning houden. Een object kan zowel aangeslagen worden voor de ozb (bij de eigenaar) als voor de forensenbelasting (bij de forens). Hiervoor wordt dezelfde woz-waarde gebruikt, maar een eigen tarief.

Wijzigingen verordening
Naast de algemene aanpassingen (met name data) en een aanpassing van de tarieven, zijn geen wijzigingen doorgevoerd.

Tarief
De opbrengst is conform de uitgangspunten met 3,43% geïndexeerd. Het tarief wordt berekend als een afgeleide van de opbrengst en de grondslag (woz-waarde) (= ozb-waarde). De vermelde grondslag is de voorlopige woz-waarde.

Omschrijving	**2024**	**2023**
Geraamde opbrengst (Begroting 2024): • forensenbelasting	€ 22,9k	€ 22,2k
Grondslag (woz-waarde) (Prognose BsGW) • forensenbelasting	€ 9.500k	€ 8.780k
Tarief (2024 voorstel, 2023 vastgesteld): • forensenbelasting (% van de woz-waarde)	**0,2411%**	0,2528%

---

c. Verordening toeristenbelasting (wettelijke grondslag, wijzigingen, tarief)

Wettelijke grondslag
De toeristenbelasting is gebaseerd op artikel 224 Gemeentewet.

Wijzigingen verordening
Naast de algemene aanpassingen (met name data) en een aanpassing van de tarieven, zijn geen wijzigingen doorgevoerd.

Opbrengst
De werkelijke opbrengst is afhankelijk van het aantal overnachtingen. Standaard wordt uitgegaan van het werkelijk aantal overnachtingen. In bepaalde gevallen wordt gebruik gemaakt van forfaitair vastgestelde aantallen. Hiervoor heeft u ook een raadsmemo ontvangen. De belasting wordt grotendeels na afloop van het kalenderjaar opgelegd. Bij de Zomerrapportage 2024 dan wel de Eindejaarsrapportage 2024 is inzichtelijk hoe het jaar 2023 is verlopen qua raming en de gerealiseerde opbrengst. Voor 2024 is de geraamde opbrengst met 3,43% geïndexeerd.

Tarief
Het tarief wordt berekend als een afgeleide van de opbrengst en de grondslag (aantal overnachtingen). In verband met indexatie, investeringen in de toeristische sector en het meer in lijn brengen van het tarief met de omliggende gemeenten, wordt het tarief verhoogd naar € 1,50 per persoon per overnachting.

Omschrijving	2024	2023 na wijziging	2023 initieel
Geraamde opbrengst (Begroting 2024): • toeristenbelasting (exclusief watertoeristenbelasting)	€ 82,0k	€ 80,0k	€ 58,5k
Tarief (2024 voorstel, 2023 vastgesteld): • toeristenbelasting (per persoon per overnachting)	**€ 1,50**	€ 1,07	

---

d. Verordening watertoeristenbelasting (wettelijke grondslag, wijzigingen, tarief)

Wettelijke grondslag
De watertoeristenbelasting is gebaseerd op artikel 224 Gemeentewet.

Wijzigingen verordening
Naast de algemene aanpassingen (met name data en het tarief), zijn de forfaitaire aantallen gelijk geschakeld met de forfaitaire aantallen voor de toeristenbelasting.

Tarief
Het tarief voor de watertoeristenbelasting is gelijk aan het tarief voor de toeristenbelasting.

Omschrijving	2024	2023
Geraamde opbrengst (Begroting 2024): • watertoeristenbelasting (exclusief toeristenbelasting)	€ 21,0k	€ 20,0k
Tarief (2024 voorstel, 2023 vastgesteld): • watertoeristenbelasting (per persoon per etmaal)	**€ 1,50**	€ 1,07

---

e. Verordening hondenbelastingbelasting (wettelijke grondslag, wijzigingen, tarief)

Wettelijke grondslag
De grondslag voor de hondenbelasting ligt in artikel 226 Gemeentewet.

Wijzigingen verordening
Naast de algemene aanpassingen (met name data) en een aanpassing van de tarieven, zijn er geen wijzigingen doorgevoerd.

Tarieven
De opbrengst is conform de uitgangspunten met 3,43% geïndexeerd. De tarieven worden berekend als een afgeleide van de opbrengst en de grondslag (aantal honden). Omdat de grondslag met 3,8% is gedaald ten opzichte van vorig jaar, wordt deze daling verdisconteerd in de tarieven (≤ 5%). De tarieven stijgen gemiddeld met 8,7%. De tarieven zijn deelbaar door twaalf (maanden).

Omschrijving	**2024**	**2023**
Geraamde opbrengst (Begroting 2023):	€ 41,9k	€ 40,6k
Geraamde grondslag (aantal honden):		
• 1e hond	580	600
• 2e en volgende hond	45	50
• kennel	0	1
Tarief (bedrag per hond/kennel) *(2024 voorstel, 2023 vastgesteld):*		
• 1e hond	**€ 64,68**	€ 59,88
• 2e en volgende hond (per hond)	**€ 96,96**	€ 86,16
• kennel	**€ 452,76**	€ 417,72

f. Verordening rioolheffing (wettelijke grondslag, wijzigingen, tarief)

Wettelijke grondslag
De rioolheffing is gebaseerd op artikel 228a Gemeentewet. De rioolheffing heeft het karakter van een bestemmingsheffing, waarbij de kosten van riolering voor 100% verhaald worden bij de belasting-plichtigen. De rioolheffing 2024 is mede gebaseerd op het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP).

Wijzigingen verordening
Naast de algemene aanpassingen (met name data) is in verband met het harmonisatietraject van BsGW de staffel voor het waterverbruik gewijzigd van eenheden van 500 m^3 naar eenheden van 400 m^3. Verder zijn er geen inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd.

Tarief
Uitgangspunt voor het tarief van de rioolheffing is dat alle kosten met betrekking tot vervanging en onderhoud van het gehele rioolstelsel, voor 100% wordt doorbelast naar de belastingplichtige inwoners (eigenaren). Voor 2024 is het volgende kostenoverzicht beschikbaar:

Omschrijving	**2024**	**2023**
Kosten:	*x € 1.000*	*x € 1.000*
kosten conform wettelijk taakveld Riolering	457	413
baten conform wettelijk taakveld Riolering	-/- 55	-/- 3
netto kosten	402	410
toegerekende kosten van overhead	94	86
toegerekende BCF	78	49
• totaal te verhalen kosten	574	545
Grondslag:		
aantal aansluitingen *(prognose BsGW)*	3.850	3.850
aantal gebruikers 0 m^3	108	40
aantal gebruikers tot en met 400 m^3	3.680	n.v.t.
aantal gebruikers boven de 400 m^3	62 (137 eenheden)	n.v.t.
aantal gebruikers tot en met 500 m^3	n.v.t.	3.810
aantal gebruikers boven de 500m^3	n.v.t.	50 (100 eenheden)
Tarief:		
bedrag per perceel	**€ 123,00**	€ 118,08
tarief voor de eerste 400 m^3 waterverbruik	**€ 19,58**	n.v.t.
tarief voor elke volgende 400 m^3 waterverbruik	**€ 195,80**	n.v.t.
tarief voor de eerste 500 m^3 waterverbruik	n.v.t.	18,72
tarief voor elke volgende 500 m^3 waterverbruik	n.v.t.	187,20
Berekende opbrengst:	*x € 1.000*	*x € 1.000*
grondslag x tarief		
• per perceel	478	455
• voor de eerste 400 m^3	70	n.v.t.
• voor elke volgende 400 m^3	26	n.v.t.
• voor de eerste 500 m^3	n.v.t.	71
• voor elke volgende 500 m^3	n.v.t.	19
Totaal	574	545

Voor 2024 betaalt een gemiddeld huishouden € 142,58. Dit is 4,2% meer dan vorig jaar. De tarieven voor de grootverbruikers variëren (op basis van gegevens over 2022) tussen de € 338 en € 2.100. De grootste grootverbruiker verbruikt zo'n 40 keer zo veel water als een gemiddeld huishouden, maar betaalt zo'n 14 keer zo veel.

De tarieven voor 2024 zijn deelbaar door twaalf (maanden).

---

g. Verordening reinigingsheffingen (wettelijke grondslag, wijzigingen, tarief)

Wettelijke grondslag
Afvalstoffenheffing wordt geheven op grond van artikel 15.33 Wet Milieubeheer juncto artikel 219 Gemeentewet. Reinigingsrecht wordt geheven op grond van artikel 229 Gemeentewet.

Raadsvoorstel

Wijzigingen verordening
Naast de algemene aanpassingen (met name data) zijn er geen inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd.

Tarieven
Uitgangspunt voor de tarieven van de reinigingsheffingen (afvalstoffenheffing en reinigingsrecht) is dat alle kosten van inzamelen en verwerken van afval voor 100% wordt doorbelast naar de belastingplichtige inwoners.

Omschrijving	**2024**	**2023**
Kosten:	*x € 1.000*	*x € 1.000*
kosten conform wettelijk taakveld Afval	806	807
baten conform wettelijk taakveld Afval *)	-/- 76	-/- 158
netto kosten	730	649
toegerekende kosten van overhead	166	164
toegerekende BCF	115	119
totale kosten	1.011	933
Grondslag:		
• aantal percelen *(prognose DAR)*	3.600	3.570
(Prognose):		
aantal ledigingen restafval rolcontainer	21.600	21.420
aantal klepopeningen centrale verzamelcontainer	3.900	1.200
Tarieven afvalstoffenheffing:		
• vastrecht (per jaar)	**216,36**	€ 203,52
restafval per lediging rolcontainer	**10,29**	€ 9,50
restafval per klepopening centrale verzamelcontainer	**2,29**	€ 2,11
Berekende opbrengst:	*x € 1.000*	*x € 1.000*
grondslag x tarief		
• vastrecht	779	727
• lediging	222	203
• klepopening	9	3
totaal	1.011	933

*) De baten voor afvalstromen zijn geactualiseerd ten opzichte van de Programmabegroting 2024. Hierdoor stijgen de netto kosten en de opbrengsten afvalstoffenheffing. Dit leidt tot een budgettair-neutrale begrotingswijziging (beslispunt 2) van € 82k minder baten afvalstromen en meer baten afvalstoffenheffing.

De kosten zijn gebaseerd op de overeenkomst met de Dar. Het tarief voor vastrecht is deelbaar door twaalf (maanden). De afvalstoffenheffing is gebaseerd op twee containers (voor restafval en GFT). Het GFT is gratis per lediging. Het vastrecht voor de reinigingsheffing bedraagt de helft van het vastrecht van de afvalstoffenheffing (€ 108,18).

h. Legesverordeningen (wettelijke grondslag, wijzigingen, tarief)

Wettelijke grondslag
Leges worden geheven op grond van artikel 219 Gemeentewet.

Wijzigingen verordening
Naast de algemene aanpassingen (met name data) zijn er in de legesverordening bij de vrijstellingen (zie artikel 4) enkele wijzigingen doorgevoerd in verband met de invoering van de nieuwe Omgevingswet. Ook de tarieventabel, met name hoofdstuk 2, is aangepast in verband met de invoering van nieuwe Omgevingswet.

Tarief
De tarieven van de Legesverordening 2023 zijn standaard geïndexeerd met 3,43% (behoudens wettelijke tarieven en 'praktische' tarieven, zoals liggeld in de haven of kosten van kopieën). Omdat hoofdstuk 2 integraal is gewijzigd zijn hier nieuwe tarieven bepaald/berekend. In 2024 worden deze tarieven gemonitord en eventueel voor 2025 aangepast.

De legestarieven zijn gestaffeld afgerond. Bedragen tot € 100 zijn afgerond op een veelvoud van € 0,05. Bedragen vanaf € 100k zijn afgerond op een veelvoud van € 5,00. Bedragen tussen € 100 en € 100k zijn afgerond tussen € 0,05 en € 5,00. Wettelijke tarieven zijn naar beneden afgerond op een veelvoud van € 0,05. Het college is bevoegd om wettelijke tarieven, die na vaststelling van de verordening alsnog wijzigen, door te voeren in de tarieventabel.

Kanttekeningen

Voor alle verordeningen geldt dat als een belastingverordening voor 2024 niet wordt vastgesteld, in eerste instantie het (oude) tarief van de belastingverordening 2023 van toepassing blijft voor het kalenderjaar 2024, totdat de verordening 2023 wordt ingetrokken en vervangen wordt door een nieuwe verordening. Volledigheidshalve vermelden wij dat tarieven in de loop van een belastingjaar wel verlaagd kunnen worden, maar niet verhoogd. De wettelijke tarieven de legesverordening zijn hierop een uitzondering, omdat deze bevoegdheid middels de legesverordening al is neergelegd bij ons college.

Duurzaamheid

n.v.t.

Participatie

n.v.t.

Financiën

Door het vaststellen van de nieuwe belastingverordeningen worden de geraamde baten geborgd, zoals vermeld in de Programmabegroting 2024. De uiteindelijke realisatie is mede afhankelijk van de ontwikkeling van de diverse grondslagen.

Communicatie

Na vaststelling van de belastingverordeningen worden deze gepubliceerd en bekend gemaakt (officiëlebekendmakingen.nl / overheid.nl). De verordeningen worden ook verstrekt aan BsGW ten behoeve van de belastingheffing en invordering voor het jaar 2024. Daarnaast worden enkele tarieven vermeld op de infographic (begroting in één oogopslag) ten behoeve van de inwoners van Mook en Middelaar. Deze is voor 1 januari 2024 gereed. Daarnaast wordt de legesverordening met diverse bijlagen gedurende het gehele jaar ter inzage gelegd.

Uitvoering

Voor 31 december 2023: Tarieven vermelden op infographic van de begroting
Voor 31 december 2023: Publicatie- en bekendmaking belastingverordeningen 2024
Voor 31 december 2023: Ter inzage leggen legesverordening 2024 inclusief bijlagen.

Bijlage(n)

- raadsbesluit verordening ozb 2024;
- raadsbesluit verordening forensenbelasting 2024;
- raadsbesluit verordening toeristenbelasting 2024;
- raadsbesluit verordening watertoeristenbelasting 2024;
- raadsbesluit verordening hondenbelasting 2024;
- raadsbesluit verordening rioolheffing 2024;
- raadsbesluit verordening reinigingsheffingen 2024 (incl. tarieventabel);
- raadsbesluit verordening legesverordening 2024 (incl. tarieventabel);
- raadsbesluit begrotingswijziging.

Mook, 14 november 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De gemeentesecretaris
drs. W. Mariman

De burgemeester
mr. drs. W. Gradisen

Raadsbesluit

Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer
Onderwerp **Verordening onroerende zaakbelastingen 2024**

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 14 november 2023;

gelet op de artikelen 220 tot en met 220h van de Gemeentewet;

gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 december 2023,

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:
Verordening op de heffing en de invordering van onroerende-zaakbelastingen Mook en Middelaar 2024.

Artikel 1 Belastbaar feit en belastingplicht

1. Onder de naam 'onroerende-zaakbelastingen' worden voor binnen de gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven:
    a. een belasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht, gebruikt, verder te noemen: gebruikersbelasting;
    b. een belasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, verder te noemen: eigenarenbelasting.
2. Bij de gebruikersbelasting wordt:
    a. gebruik door degene aan wie een deel van een onroerende zaak in gebruik is gegeven (verder: de gebruiker), aangemerkt als gebruik door degene die dat deel in gebruik heeft gegeven (verder: de gebruikgever); de gebruikgever is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op de gebruiker;
    b. het ter beschikking stellen van een onroerende zaak voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door degene die die onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld; degene die de onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene aan wie die zaak ter beschikking is gesteld.
3. Voor de eigenarenbelasting wordt als genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht aangemerkt degene die bij het begin van het kalenderjaar als zodanig in de basisregistratie kadaster is vermeld, tenzij blijkt dat hij op dat tijdstip geen genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.

Artikel 2 Voorwerp van de belasting

1. Voorwerp van de belasting is een onroerende zaak.

2. Als onroerende zaak wordt aangemerkt de onroerende zaak, bedoeld in hoofdstuk III van de Wet waardering onroerende zaken.
3. Een onroerende zaak dient in hoofdzaak tot woning indien de waarde die op grond van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken is vastgesteld voor die onroerende zaak in hoofdzaak kan worden toegerekend aan delen van die onroerende zaak die dienen tot woning dan wel volledig dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

Artikel 3 Maatstaf van heffing

1. De heffingsmaatstaf is de op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken voor de onroerende zaak vastgestelde waarde voor het kalenderjaar, bedoeld in artikel 1.
2. Als voor een onroerende zaak geen waarde is vastgesteld op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken wordt de heffingsmaatstaf van die onroerende zaak bepaald met overeenkomstige toepassing van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 17, 18 en 20, tweede lid, van de Wet waardering onroerende zaken.

Artikel 4 Vrijstellingen

1. In afwijking in zoverre van artikel 3 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf buiten aanmerking gelaten, voor zover dit niet al is gebeurd bij de bepaling van de in dat artikel bedoelde waarde, de waarde van:
    a. voor de land- of bosbouw bedrijfsmatig geëxploiteerde cultuurgrond, daaronder mede begrepen de open grond, alsmede de ondergrond van glasopstanden, die bedrijfsmatig aangewend wordt voor de kweek of teelt van gewassen, zonder daarbij de ondergrond als voedingsbodem te gebruiken;
    b. glasopstanden, die bedrijfsmatig worden aangewend voor de kweek of teelt van gewassen, voor zover de ondergrond daarvan bestaat uit de in onderdeel a bedoelde grond;
    c. onroerende zaken die in hoofdzaak zijn bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard, een en ander met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
    d. één of meer onroerende zaken die deel uitmaken van een op de voet van de Natuurschoonwet 1928 aangewezen landgoed dat voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 8 van het Rangschikkingsbesluit Natuurschoonwet 1928, met uitzondering van de daarop voorkomende gebouwde eigendommen;
    e. natuurterreinen, waaronder mede worden verstaan duinen, heidevelden, zandverstuivingen, moerassen en plassen, die door rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid welke zich uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het behoud van natuurschoon ten doel stellen, beheerd worden;
    f. openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken;
    g. waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
    h. werken die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
    i. werktuigen die van een onroerende zaak kunnen worden afgescheiden zonder dat beschadiging van betekenis aan die werktuigen wordt toegebracht en die niet op zichzelf als gebouwde eigendommen zijn aan te merken.

j. onroerende zaken voor zover die bestemd zijn te worden gebruikt voor de publieke dienst van de gemeente, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die bestemd zijn te worden gebruikt voor het geven van onderwijs;
k. straatmeubilair, waaronder begrepen alle zodanige gebouwde eigendommen - niet zijnde gebouwen - welke zijn geplaatst voor het belang van het publiek, ten dienste van het verkeer of ter verfraaiing van de gemeente, zoals lichtmasten, verkeersinstallaties, standbeelden, monumenten, fonteinen, banken, abri's, hekken en palen;
l. plantsoenen, parken en waterpartijen, die bij de gemeente in beheer zijn of waarvan de gemeente het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
m. begraafplaatsen, urnentuinen en crematoria, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning.

2. De vrijstelling voor de in onderdeel j van het eerste lid bedoelde onroerende zaken voor de eigenarenbelasting geldt niet voor zover de gemeente van die zaken niet het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.
3. In afwijking in zoverre van artikel 3 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf voor de gebruikersbelasting buiten aanmerking gelaten de waarde van gedeelten van de onroerende zaak die in hoofdzaak tot woning dienen dan wel in hoofdzaak dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

Artikel 5 Belastingtarieven

1. Het tarief van de belasting bedraagt een percentage van de heffingsmaatstaf. Het percentage bedraagt voor:
    a. de gebruikersbelasting 0,2060%;
    b. de eigenarenbelasting
        i. voor onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen 0,1182%;
        ii. voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen 0,2791%.

Artikel 6 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 7 Minimum bedrag aanslag

1. Belastingbedragen van minder dan € 5,00 worden niet geheven.
2. Voor de toepassing van het vorig lid wordt het totaal van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen aangemerkt als één belastingbedrag.

Artikel 8 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen, waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn een maand later.
2. In afwijking van het eerste lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat en het bedrag daarvan niet hoger is dan € 20.000,00 en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening van het aanslagbiljet nog niet geëindigde maanden in het kalenderjaar overblijven, met dien verstande dat het aantal termijnen ten minste vier en ten hoogste tien bedraagt.

3. Betaling van de termijnen zoals bedoeld in de leden 1 en 2 is mogelijk via automatische incasso, mits wordt voldaan aan de voorwaarden van de Uitvoeringsregeling automatische incasso van de Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).
4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 9 Kwijtschelding
Bij de invordering van onroerende-zaakbelastingen wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 10 Overgangsrecht
De 'Verordening onroerende-zaakbelastingen Mook en Middelaar 2023' van 15 december 2022 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 11, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 11 Inwerkingtreding
1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de 1e dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2024.

Artikel 12 Citeertitel
Deze verordening wordt aangehaald als: 'Verordening onroerende-zaakbelastingen Mook en Middelaar 2024’.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 14 december 2023

De raad voornoemd,

De griffier
mr. M.A.M. van Arensbergen

De voorzitter
mr. drs. W. Gradisen

Documentnummer
Onderwerp **Verordening forensenbelasting 2024**

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 14 november 2023;

gelet op artikel 223 van de Gemeentewet;

gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 december 2023,

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:
Verordening op de heffing en de invordering van forensenbelasting Mook en Middelaar 2024.

Artikel 1 Definities
Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder woning: een gemeubileerde woning als bedoeld in artikel 223 van de Gemeentewet.

Artikel 2 Belastbaar feit en belastingplicht
1. Onder de naam 'forensenbelasting' wordt een directe belasting geheven van de natuurlijke personen, die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, er op meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden.
2. Of iemand in de gemeente hoofdverblijf heeft, wordt naar de omstandigheden beoordeeld.

Artikel 3 Vrijstellingen
Niet belastingplichtig is degene die ter tijdelijke waarneming van een openbare betrekking of ter bijwoning van de vergaderingen van een algemeen vertegenwoordigend lichaam, waarvan hij het lidmaatschap bekleedt, dan wel ingevolge last of bevel van de overheid, buiten de gemeente van zijn hoofdverblijf vertoeft.

Artikel 4 Maatstaf van heffing
1. De belasting wordt geheven naar de heffingsmaatstaf voor de onroerende-zaakbelastingen zoals die voor het belastingobject waarvan de woning deel uitmaakt, voor het tijdvak waarbinnen het belastingjaar valt, is vastgesteld.
2. In afwijking van het eerste lid wordt de belasting geheven naar de waarde, indien de heffingsmaatstaf voor de onroerende-zaakbelastingen voor het belastingobject waarvan de woning deel uitmaakt voor het belastingjaar is vastgesteld met toepassing van artikel 16, onderdeel e, van de Wet waardering onroerende zaken.

3. In geval geen heffingsmaatstaf voor de onroerende-zaakbelastingen is vastgesteld, wordt de belasting geheven naar de waarde.
4. De vaststelling van de waarde bedoeld in het tweede en derde lid geschiedt overeenkomstig de artikelen 220 tot en met 220d van de Gemeentewet, met dien verstande dat daarbij artikel 16, onderdeel e, van de Wet waardering onroerende zaken niet wordt toegepast.

Artikel 5 Belastingtarief
De belasting bedraagt 0,2411% van de waarde zoals bepaald in artikel 4.

Artikel 6 Belastingjaar
Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 7 Ontstaan van de belastingschuld
De belasting is verschuldigd op het moment dat de gemeubileerde woning meer dan 90 dagen in het belastingjaar beschikbaar is gehouden als bedoeld in artikel 2.

Artikel 8 Wijze van heffing
De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 9 Minimum bedrag aanslag
1. Belastingbedragen van minder dan € 5,00 worden niet geheven.
2. Voor de toepassing van het vorig lid wordt het totaal van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen aangemerkt als één belastingbedrag.

Artikel 10 Termijnen van betaling
1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen, waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn een maand later.
2. In afwijking van het eerste lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat en het bedrag daarvan niet hoger is dan € 20.000,00 en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening van het aanslagbiljet nog niet geëindigde maanden in het kalenderjaar overblijven, met dien verstande dat het aantal termijnen ten minste vier en ten hoogste tien bedraagt.
3. Betaling van de termijnen zoals bedoeld in de leden 1 en 2 is mogelijk via automatische incasso, mits wordt voldaan aan de voorwaarden van de Uitvoeringsregeling automatische incasso van de Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).
4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 11 Kwijtschelding
Bij de invordering van forensenbelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 12 Overgangsrecht
De 'Verordening forensenbelasting Mook en Middelaar 2023' van 15 december 2022 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 13, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 13 Inwerkingtreding
1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de 1e dag na die van bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2024.

Artikel 14 Citeertitel
Deze verordening wordt aangehaald als: 'Verordening forensenbelasting Mook en Middelaar 2024'.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 14 december 2023

De raad voornoemd,

De griffier
mr. M.A.M. van Arensbergen

De voorzitter
mr. drs. W. Gradisen

Documentnummer
Onderwerp **Verordening toeristenbelasting 2024**

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 14 november 2023;

gelet op artikel 224 van de Gemeentewet;

gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 december 2023,

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:
Verordening op de heffing en de invordering van toeristenbelasting Mook en Middelaar 2024.

Artikel 1 Belastbaar feit
Onder de naam 'toeristenbelasting' wordt een directe belasting geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen een vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven.

Artikel 2 Belastingplicht
1. Belastingplichtig is degene die gelegenheid biedt tot verblijf als bedoeld in artikel 1.
2. De belastingplichtige is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene die verblijf houdt als bedoeld in artikel 1.
3. Als er geen persoon is aan te wijzen die gelegenheid biedt tot verblijf, is degene belastingplichtig die verblijf houdt als bedoeld in artikel 1.

Artikel 3 Vrijstellingen
De belasting wordt niet geheven ter zake van het verblijf:
1. van degene die verblijft in een instelling als bedoeld in artikel 4 van de Wet toetreding zorgaanbieders;
2. van een vreemdeling als bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000, die rechtmatig in Nederland verblijft in de zin van artikel 8, letters c, d, f, g, h, van voornoemde wet, en voor zover deze persoon verblijf houdt als bedoeld in artikel 1 van de Verordening, onder verantwoordelijkheid van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers;
3. van degene die verblijf houdt in een gemeubileerde woning voor welk verblijf forensenbelasting is verschuldigd;
4. op vaartuigen voor welk verblijf watertoeristenbelasting is verschuldigd.

Artikel 4 Maatstaf van heffing
De belasting wordt geheven naar het aantal overnachtingen in het belastingtijdvak.

Artikel 5 Forfaitaire berekeningswijze van de maatstaf van heffing
1. Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder:
    a. vakantieonderkomens: woningen en andere verblijven, niet-zijnde mobiele kampeeronderkomens of stacaravans;
    b. mobiele kampeeronderkomens: tenten, vouwwagens, kampeerauto's, toercaravans, en soortgelijke onderkomens dan wel soortgelijke voertuigen welke bestemd zijn en gebezigd worden als verblijf voor vakantie en andere recreatieve doeleinden;
    c. kampeerterrein: een terrein dat bestemd is om te worden gebruikt voor in hoofdzaak verblijfsrecreatie;
    d. vaste jaarplaats: een gehuurd terrein of terreingedeelte, gelegen op een kampeerterrein, dat bestemd is voor het gedurende een jaar hebben van een zelfde mobiel kampeeronderkomen, stacaravan of vakantieonderkomen dat gebruikt wordt door één en hetzelfde gezin of echtpaar en, dat doorgaans na afloop van het jaar niet wordt verwijderd;
    e. vaste seizoenplaats: een gehuurd terrein of terreingedeelte, gelegen op een kampeerterrein, dat bestemd is voor het gedurende een seizoen hebben van een zelfde mobiel kampeeronderkomen, stacaravan of vakantieonderkomen, dat gebruikt wordt door één en hetzelfde gezin of echtpaar en, dat doorgaans na afloop van het seizoen niet wordt verwijderd en waarin het gedurende de winterperiode niet toegestaan is om te overnachten;
    f. seizoenplaats: een gehuurd terrein of terreingedeelte, gelegen op een kampeerterrein, waar gedurende het seizoen een zelfde mobiel kampeeronderkomen is geplaatst, dat gebruikt wordt door één en hetzelfde gezin of echtpaar en, en dat na afloop van het seizoen van de plaats wordt verwijderd;
    g. toeristische plaats: een terrein of terreingedeelte, gelegen op een kampeerterrein, dat bestemd is voor het gedurende een jaar of seizoen plaatsen van steeds wisselende mobiele kampeeronderkomens;
    h. arrangement: een reservering op een toeristische plaats voor een gezin, echtpaar of samenreizende personen gedurende een vooraf vastgelegde periode van minimaal vier weken voor een vast huurbedrag;
    i. voorseizoenarrangement: een arrangement lopend vanaf het begin van het kampeerseizoen en eindigend aan het eind van de maand juni;
    j. verlengd voorseizoenarrangement: een arrangement lopend vanaf het begin van het kampeerseizoen en eindigend in de eerste helft van de maand juli;
    k. naseizoenarrangement: een arrangement met een looptijd van ongeveer twee maanden, startend na het hoogseizoen en eindigend bij de afloop van het kampeerseizoen;
    l. maandarrangement: een arrangement met een looptijd van één maand gedurende de maand juni of september;
2. Voor:
    a. mobiele kampeeronderkomens, vakantieonderkomens en stacaravans op vaste jaarplaatsen of vaste seizoenplaatsen;
    b. mobiele kampeeronderkomens op seizoenplaatsen;
    c. mobiele kampeeronderkomens en vakantieonderkomens op niet-vaste of seizoenplaatsen in combinatie met een arrangement zoals bedoeld in lid 1, letter h,

    kan het aantal overnachtingen bedoeld in artikel 4 op een bij de aangifte gedaan verzoek van de belastingplichtige forfaitair worden vastgesteld. Bij de forfaitaire vaststelling wordt het aantal

overnachtingen gesteld op het aantal overnachtende personen vermenigvuldigd met het aantal nachten, overeenkomstig het bepaalde in het derde en vierde lid.

3. Het aantal personen dat heeft overnacht, wordt met betrekking tot:
    a. mobiele kampeeronderkomens, vakantieonderkomens en stacaravans op vaste jaarplaatsen en gebezigd voor uitsluitend recreatief gebruik, bepaald op 2,3;
    b. mobiele kampeeronderkomens, vakantieonderkomens en stacaravans op vaste seizoenplaatsen en gebezigd voor uitsluitend recreatief gebruik, bepaald op 2,3;
    c. mobiele kampeeronderkomens op seizoenplaatsen en gebezigd voor uitsluitend recreatief gebruik, bepaald op 2,3;
    d. mobiele kampeeronderkomens, vakantieonderkomens op niet-vaste of seizoenplaatsen en gebezigd voor uitsluitend recreatief gebruik, bepaald op:
        i. 2,2, indien sprake is van een voorseizoenarrangement;
        ii. 2,3, indien sprake is van een verlengd voorseizoenarrangement;
        iii. 2,2, indien sprake is van een naseizoenarrangement;
        iv. 2,1, indien sprake is van een maandarrangement.
4. Het aantal malen dat door de in het eerste lid bedoelde personen is overnacht, wordt:
    a. in geval van het eerste lid, sub a, bepaald op: 55;
    b. in geval van het eerste lid, sub b, bepaald op: 55;
    c. in geval van het eerste lid, sub c, bepaald op: 50;
    d. in geval van het eerste lid, sub d, bepaald op:
        i. 30, indien sprake is van een voorseizoenarrangement;
        ii. 39, indien sprake is van een verlengd voorseizoenarrangement;
        iii. 18, indien sprake is van een naseizoenarrangement;
        iv. 12, indien sprake is van een maandarrangement.

Artikel 6 Opteren voor niet-forfaitaire heffingsgrondslag

In afwijking van het bepaalde in artikel 5 kan op een door de belastingplichtige bij de aangifte gedane aanvraag de maatstaf van heffing worden vastgesteld op het werkelijk aantal overnachtingen, indien blijkt dat dit lager is dan het op grond van artikel 5 berekende aantal.

Artikel 7 Belastingtarief

Per overnachting bedraagt het tarief € 1,50.

Artikel 8 Belastingtijdvak

1. Voor de belastingen genoemd in artikel 5 is het belastingtijdvak gelijk aan het kalenderjaar.
2. Voor de niet-forfaitaire aanslagen is het belastingtijdvak gelijk aan het kalenderkwartaal.

Artikel 9 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 10 Minimum bedrag aanslag

1. Belastingbedragen van minder dan € 5,00 worden niet geheven.
2. Voor de toepassing van het vorig lid wordt het totaal van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen aangemerkt als één belastingbedrag.

Artikel 11 Termijn van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid van de Invorderingswet 1990 moet de aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen, waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand

volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede een maand later.
2. Betaling van de termijnen zoals bedoeld in het eerste lid is mogelijk via automatische incasso, mits wordt voldaan aan de voorwaarden van de Uitvoeringsregeling automatische incasso van de Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het voorgaande lid gestelde termijnen.

Artikel 12 Kwijtschelding
Bij invordering van toeristenbelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 13. Aanmeldingsplicht
1. De belastingplichtige bedoeld in artikel 2, eerste lid, is gehouden, voordat hij voor de eerste maal na het in werking treden van deze verordening gelegenheid tot overnachten verschaft, zulks schriftelijk te melden aan de door het dagelijks bestuur van de BsGW aangewezen ambtenaar belast met de heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen als bedoeld in artikel 232, vierde lid sub a en b van de Gemeentewet.
2. De verplichting als bedoeld in het voorgaande lid geldt niet voor de belastingplichtige die met betrekking tot het jaar voorafgaand aan het belastingjaar in de heffing van de verblijfsbelasting betrokken is.

Artikel 14. Registratieplicht
1. De belastingplichtige bedoeld in artikel 2, eerste lid, is gehouden verblijfhoudenden te registreren in een daarvoor bestemd en eventueel door de gemeente verstrekt nachtverblijfregister.
2. Het college van burgemeester en wethouders stelt genoemd nachtverblijfregister kosteloos beschikbaar.
3. Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de inrichting en gebruik van het nachtverblijfregister.
4. De verplichting als bedoeld in de voorgaande leden geldt niet voor zover de belastingplichtige gebruik maakt van de forfaitaire berekeningswijze van de heffingsmaatstaf als bedoeld in artikel 5.
5. De verplichting als bedoeld in voorgaande leden geldt niet voor zover de belastingplichtige een registratie voert waaruit het nachtverblijf van verblijfhoudenden kan worden vastgesteld.

Artikel 15 Elektronische aangifte
Het uitnodigen tot het doen van aangifte kan naast de op de in artikel 237, eerste lid, van de Gemeentewet aangegeven wijze geschieden door het uitreiken, toezenden of elektronisch verzenden van een aangiftebrief waaruit blijkt de wijze van het doen van elektronische aangifte, een omschrijving van de gevraagde gegevens of bescheiden en de termijn waarbinnen aangifte moet worden gedaan. In dat geval geschiedt, in afwijking van de in artikel 237, tweede lid, van de Gemeentewet aangegeven wijze, de aangifte langs elektronische weg door het inleveren of toezenden van de gevraagde gegevens of bescheiden via de digitale voorziening ‘Digitale aangifte toeristenbelasting’ van de Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen.

Artikel 16. Overgangsrecht
De 'Verordening toeristenbelasting Mook en Middelaar 2023’ van 15 december 2022 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 18, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 17. Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de 1e dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2024.

Artikel 18. Citeertitel

De verordening wordt aangehaald als ‘Verordening toeristenbelasting Mook en Middelaar 2024’.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 14 december 2023.

De raad voornoemd,

De griffier
mr. M.A.M. van Arensbergen

De voorzitter
mr. drs. W. Gradisen

Documentnummer
Onderwerp **Verordening watertoeristenbelasting 2024**

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 14 november 2023;

gelet op artikel 224 van de Gemeentewet;

gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 december 2023,

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:
Verordening op de heffing en de invordering van watertoeristenbelasting Mook en Middelaar 2024.

Artikel 1 Definities
In deze verordening wordt verstaan onder:
- *etmaal*: een aaneengesloten tijdvak van 24 uren, aanvangend om 21.00 uur;
- *lengte*: de lengte over alles;
- *maand*: een aaneengesloten tijdvak van 30 etmalen;
- *schipper*: de gezagvoerder van een vaartuig of degene die deze vervangt;
- *vaartuig*: een vaartuig dat is bestemd of wordt gebezigd voor vakantie of andere recreatieve doeleinden;
- *vaste ligplaats*: een ligplaats die naar plaatselijk gebruik, zulks ter beoordeling door het college van burgemeester en wethouders, is bestemd voor het regelmatig afmeren of ter anker leggen van een zelfde vaartuig gedurende een periode van ten minste een maand;
- *historische schepen*: schepen die ten minste vijftig jaar oud zijn, in oorspronkelijke staat verkeren, representatief zijn voor het maritiem erfgoed en ingeschreven staan bij het nationaal register van varende monumenten.

Artikel 2 Belastbaar feit
Onder de naam 'watertoeristenbelasting' wordt een directe belasting geheven voor het houden van verblijf op vaartuigen die aanwezig zijn in wateren binnen de gemeente tegen een vergoeding in welke vorm dan ook, door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven.

Artikel 3 Belastingplicht
1. Belastingplichtig is degene die gelegenheid biedt tot verblijf als bedoeld in artikel 2 door het ter beschikking stellen van ligplaatsen of vaartuigen.

2. De belastingplichtige is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene die verblijft houdt als bedoeld in artikel 2.
3. Als er geen persoon is aan te wijzen die gelegenheid biedt tot verblijf, is belastingplichtig
   - de schipper,
   - de eigenaar of de gebruiker van een vaartuig,
   - degene die werkelijk verblijf houdt aan boord van een dergelijk vaartuig.

Artikel 4 Vrijstellingen

De belasting wordt niet geheven ter zake van het verblijf:

1. door degenen, die verblijf houden aan boord van:
   a. een vaartuig dat is ingericht en wordt gebruikt voor verpleging of verzorging van zieken, van gebrekkigen, van hulpbehoevenden of van bejaarden;
   b. kano's, roei- en volgboten;
   c. motor- en zeilboten met een lengte van ten hoogste 6,5 meter;
   d. een vaartuig dat zich op last of bevel van de overheid in het gemeentelijke watergebied bevindt;
   e. een vaartuig in directe dienst van het Rijk, de provincie Limburg of de gemeente Mook en Middelaar;
   f. een vaartuig van de Koninklijke Marine of oorlogsvaartuigen van vreemde naties;
   g. een vaartuig dat in eigendom toebehoort aan de Koninklijke Nederlandse Reddingsmaatschappij;
   h. een vaartuig in gebruik voor onderhoud aan de waterwegen, welk onderhoud in opdracht van het Rijk, de provincie Limburg of de gemeente Mook en Middelaar wordt uitgevoerd;
   i. historische schepen.
2. van een vreemdeling als bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000, die rechtmatig in Nederland verblijft in de zin van artikel 8, letters c, d, f, g, h, van voornoemde wet, en voor zover deze persoon verblijf houdt in een gelegenheid als bedoeld in artikel 2 van de Verordening, onder verantwoordelijkheid van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers;
3. waarvoor de gemeente belasting heft ingevolge de verordening op de heffing en invordering van landtoeristenbelasting~~;~~
4. waarvoor de gemeente belasting heft ingevolge de verordening op de heffing en invordering van forensenbelasting.

Artikel 5 Maatstaf van heffing

1. De belasting wordt geheven naar het aantal verblijven in het belastingtijdvak. Het aantal verblijven wordt gesteld op de som van het aantal etmalen dat elke in artikel 2 bedoelde persoon verblijf heeft gehouden. Voor de toepassing van dit artikel wordt een gedeelte van een etmaal voor een vol etmaal gerekend.

Artikel 6 Forfaitaire berekeningswijze van de heffingsgrondslag

Ter zake van vaartuigen met een vaste ligplaats wordt, indien een belastingplichtige als bedoeld in artikel 3, eerste lid, is aangewezen:

a. het aantal personen, dat verblijf heeft gehouden, bepaald op 2,2;
b. het aantal etmalen, dat door de onder a bedoelde personen verblijf is gehouden, bepaald op 24.

Artikel 7 Opteren voor niet-forfaitaire heffingsgrondslag
In afwijking van het bepaalde in artikel 6 wordt op een door de belastingplichtige bij de aangifte gedane aanvraag de maatstaf van heffing vastgesteld op het werkelijke aantal etmalen, dat verblijf is gehouden, indien blijkt dat dit aantal lager is dan het op de voet van artikel 6 berekende aantal.

Artikel 8 Belastingtarief
De belasting bedraagt per persoon per etmaal € 1,50.

Artikel 9 Belastingtijdvak
Het belastingtijdvak is gelijk aan een kalenderjaar.

Artikel 10 Wijze van belastingheffing
De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 11 Minimum bedrag aanslag
1. Belastingbedragen van minder dan € 5,00 worden niet geheven.
2. Voor de toepassing van het vorig lid wordt het totaal van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen aangemerkt als één belastingbedrag.

Artikel 12 Termijn van betaling
1. In afwijking van artikel 9, eerste lid van de Invorderingswet 1990 moet de aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen, waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede een maand later.
2. Betaling van de termijnen zoals bedoeld in het eerste lid is mogelijk via automatische incasso, mits wordt voldaan aan de voorwaarden van de Uitvoeringsregeling automatische incasso van de Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het voorgaande lid gestelde termijnen.

Artikel 13 Kwijtschelding
Bij invordering van watertoeristenbelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 14. Aanmeldingsplicht
1. De belastingplichtige bedoeld in artikel 3, eerste lid, is gehouden, voordat hij voor de eerste maal na het in werking treden van deze verordening gelegenheid tot verblijft heeft verschaft, zulks schriftelijk te melden aan de door het dagelijks bestuur van de BsGW aangewezen ambtenaar belast met de heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen als bedoeld in artikel 232, vierde lid sub a en b van de Gemeentewet.
2. De verplichting als bedoeld in het voorgaande lid geldt niet voor de belastingplichtige die met betrekking tot het jaar voorafgaand aan het belastingjaar in de heffing van de verblijfsbelasting betrokken is.

Artikel 15. Registratieplicht
1. De belastingplichtige bedoeld in artikel 3, eerste lid, is gehouden verblijfhoudenden te registreren in een daarvoor bestemd en eventueel door de gemeente verstrekt verblijfregister.
2. Het college van burgemeester en wethouders stelt genoemd verblijfregister kosteloos beschikbaar.

3. Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de inrichting en gebruik van het verblijfregister.
4. De verplichting als bedoeld in de voorgaande leden geldt niet voor zover de belastingplichtige gebruik maakt van de forfaitaire berekeningswijze van de heffingsmaatstaf als bedoeld in artikel 6.
5. De verplichting als bedoeld in voorgaande leden geldt niet voor zover de belastingplichtige een registratie voert waaruit het verblijf van verblijfhoudenden kan worden vastgesteld.

Artikel 16 Elektronische aangifte
Het uitnodigen tot het doen van aangifte kan naast de op de in artikel 237, eerste lid, van de Gemeentewet aangegeven wijze geschieden door het uitreiken, toezenden of elektronisch verzenden van een aangiftebrief waaruit blijkt de wijze van het doen van elektronische aangifte, een omschrijving van de gevraagde gegevens of bescheiden en de termijn waarbinnen aangifte moet worden gedaan. In dat geval geschiedt, in afwijking van de in artikel 237, tweede lid, van de Gemeentewet aangegeven wijze, de aangifte langs elektronische weg door het inleveren of toezenden van de gevraagde gegevens of bescheiden via de digitale voorziening ‘Digitale aangifte toeristenbelasting’ van de Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen.

Artikel 17 Overgangsrecht
De 'Verordening watertoeristenbelasting Mook en Middelaar 2023' van 15 december 2022 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 18, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 18 Inwerkingtreding
1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de 1e dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2024.

Artikel 19 Citeertitel
Deze verordening wordt aangehaald als: 'Verordening watertoeristenbelasting Mook en Middelaar 2024’.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 14 december 2023.

De raad voornoemd,

De griffier
mr. M.A.M. van Arensbergen

De voorzitter
mr. drs. W. Gradisen

Raadsbesluit

Documentnummer
Onderwerp **Verordening hondenbelasting 2024**

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 14 november 2023,

gelet op artikel 226 van de Gemeentewet,

gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 december 2023

Besluit:

vast te stellen de volgende verordening:
Verordening op de heffing en de invordering van hondenbelasting Mook en Middelaar 2024.

Artikel 1 Belastbaar feit
Onder de naam 'hondenbelasting' wordt een directe belasting geheven voor het houden van een hond binnen de gemeente.

Artikel 2 Belastingplicht
1. Belastingplichtig is de houder van een hond.
2. Als houder wordt aangemerkt degene die onder welke titel dan ook een hond onder zich heeft, tenzij blijkt dat een ander de houder is.
3. Het houden van een hond door een lid van het huishouden wordt aangemerkt als het houden van een hond door een door de in artikel 231, tweede lid, onderdeel b, van de Gemeentewet bedoelde gemeenteambtenaar aan te wijzen lid van dat huishouden.

Artikel 3 Vrijstellingen
1. In dit artikel wordt verstaan onder hondenasiel: aan één locatie gebonden ruimte of ruimtes bestemd of gebruikt voor het in bewaring houden van honden die zwervend zijn aangetroffen, dan wel waarvan door de eigenaar permanent afstand is gedaan, welke locatie als inrichting is aangemeld overeenkomstig artikel 3.7, eerste lid, van het Besluit houders van dieren.
2. De belasting wordt niet geheven voor honden:
    a. die zijn opgeleid tot en dienen als blindengeleidehond en in hoofdzaak als zodanig door een blind persoon worden gehouden;
    b. die zijn opgeleid tot en dienen als assistentiehond en in hoofdzaak als zodanig door een gehandicapt persoon worden gehouden;
    c. die als pup in opleiding zijn tot blindengeleidehond of assistentiehond zoals bedoeld in artikel 3, lid 2, letters a en b en in eigendom zijn van het opleidingsinstituut;
    d. waarvan de houder een geldig certificaat kan tonen dat is afgegeven door de Koninklijke Nederlandse Politiehondenvereniging;

e. die verblijven in een hondenasiel;
f. die uitsluitend ten verkoop of aflevering in voorraad worden gehouden in een inrichting als bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, van het Besluit houders van dieren;
g. die jonger zijn dan drie maanden, voor zover zij tezamen met de moederhond worden gehouden.

Artikel 4 Maatstaf van heffing
De belasting wordt geheven naar het aantal honden dat wordt gehouden.

Artikel 5 Belastingtarief
1. De belasting bedraagt per belastingjaar:
   a. voor een eerste hond € 64,68;
   b. voor iedere volgende hond € 96,96.
2. In afwijking van het eerste lid bedraagt de belasting voor honden, gehouden in een kennel, per belastingjaar, per kennel € 452,76.
   Voor de toepassing van de vorige volzin wordt onder kennel verstaan een inrichting als bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, van het Besluit houders van dieren, bestemd en gebruikt voor het fokken van honden voor de verkoop of aflevering van nakomelingen.
3. Het tweede lid blijft buiten toepassing als belastingplichtige schriftelijk verzoekt de verschuldigde belasting vast te stellen naar het werkelijke aantal honden, als blijkt dat dit bedrag lager is dan het op voet van het tweede lid bepaalde bedrag.

Artikel 6 Belastingjaar
Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 7 Wijze van heffing
De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 8 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang
1. De belasting is verschuldigd bij het begin van het belastingjaar of, als dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het jaar aanvangt, dan wel het aantal honden in de loop van het belastingjaar toeneemt, is de belasting, respectievelijk de hogere belasting voor het toegenomen aantal honden, verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, respectievelijk de toename van het aantal honden, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Als de belastingplicht in de loop van het belastingjaar eindigt, dan wel het aantal honden in de loop van het belastingjaar vermindert, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht respectievelijk de vermindering van het aantal honden, nog volle kalendermaanden overblijven.

Artikel 9 Minimum bedrag aanslag
1. Belastingbedragen van minder dan € 5,00 worden niet geheven.
2. Voor de toepassing van het vorig lid wordt het totaal van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen aangemerkt als één belastingbedrag.

Artikel 10 Termijnen van betaling
In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen, waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn een maand later.

1. In afwijking van het eerste lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat en het bedrag daarvan niet hoger is dan € 20.000,00 en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening van het aanslagbiljet nog niet geëindigde maanden in het kalenderjaar overblijven, met dien verstande dat het aantal termijnen ten minste vier en ten hoogste tien bedraagt.
2. Betaling van de termijnen zoals bedoeld in de leden 1 en 2 is mogelijk via automatische incasso, mits wordt voldaan aan de voorwaarden van de Uitvoeringsregeling automatische incasso van de Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 11 Kwijtschelding
Bij de invordering van hondenbelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 12 Overgangsrecht
De 'Verordening hondenbelasting Mook en Middelaar 2023' van 15 december 2022 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 13, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 13 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de 1e dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2024.

Artikel 14 Citeertitel
Deze verordening wordt aangehaald als: ‘Verordening hondenbelasting Mook en Middelaar 2024’.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 14 december 2023

De raad voornoemd,

De griffier
mr. M.A.M. van Arensbergen

De voorzitter
mr. drs. W. Gradisen

Documentnummer
Onderwerp **Verordening rioolheffing 2024**

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 14 november 2023;

gelet op artikel 228a van de Gemeentewet;

gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 december 2023,

besluit:

de volgende verordening vast te stellen:
Verordening op de heffing en de invordering van rioolheffing Mook en Middelaar 2024.

Artikel 1 Definities
Deze verordening verstaat onder:
a. *gemeentelijke riolering*: een voorziening of combinatie van voorzieningen voor inzameling, verwerking, zuivering of transport van afvalwater, hemelwater of grondwater, in eigendom, in beheer of in onderhoud bij de gemeente.
   Toelichting begrip gemeentelijke riolering:
   Het begrip gemeentelijke riolering is veel ruimer dan alleen de riolering op zich. Het gaat om alle voorzieningen die worden getroffen om te voldoen aan de wettelijke zorgplichten. Daaronder vallen onder andere rioleringspijpen en kolken, maar ook bijvoorbeeld voorzieningen tegen grondwateroverlast en individuele behandelingssystemen (iba's).
b. *verbruiksperiode*: de periode waarop de afrekening van het waterbedrijf betrekking heeft;
c. *water*: huishoudelijk afvalwater, bedrijfsafvalwater, hemelwater, grondwater, oppervlaktewater of afvalwater.
   Toelichting begrip water:
   Onder het begrip water vallen alle verschillende soorten water. In de zorgplichten van artikel 228a Gemeentewet worden meerdere waterbegrippen gebruikt die gebaseerd zijn op de herkomst van het water. De definities van de specifieke waterbegrippen zijn opgenomen in de Wet milieubeheer of Waterwet en behoeven in de verordening rioolheffing geen nadere toelichting

Artikel 2 Aard van de belasting
Onder de naam rioolheffing wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:
a. de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, alsmede de zuivering van huishoudelijk afvalwater; en
b. de inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de

grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Artikel 3 Belastbaar feit en belastingplicht

1. De belasting wordt geheven:
    a. van degene die bij het begin van het belastingjaar het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een perceel dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering, verder te noemen eigenarendeel; en
    b. van degene die een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd al dan niet krachtens eigendom, bezit of beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt, verder te noemen: gebruikersdeel.
2. Voor het eigenarendeel wordt, als het perceel een onroerende zaak is, als genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht aangemerkt degene die bij het begin van het belastingjaar als zodanig in de basisregistratie kadaster is vermeld, tenzij blijkt dat hij op dat tijdstip geen genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.
3. Voor het gebruikersdeel wordt:
    a. gebruik van een perceel door de leden van een huishouden aangemerkt als gebruik door het door de in artikel 231, tweede lid, onderdeel b, van de Gemeentewet bedoelde gemeenteambtenaar aangewezen lid van dat huishouden;
    b. gebruik door degene aan wie een deel van een perceel in gebruik is gegeven, aangemerkt als gebruik door de persoon die dat deel in gebruik heeft gegeven;
    c. het ter beschikking stellen van een perceel voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door degene die dat perceel ter beschikking heeft gesteld.

Artikel 4 Voorwerp van de belasting

1. Voorwerp van de belasting is een perceel.
2. Als perceel wordt aangemerkt:
    a. de onroerende zaak, bedoeld in hoofdstuk III van de Wet waardering onroerende zaken;
    b. de roerende zaak, die duurzaam aan een plaats is gebonden;
    c. een gedeelte van een in onderdeel b bedoelde roerende zaak dat blijkens zijn indeling is bestemd om als afzonderlijk geheel te worden gebruikt;
    d. een samenstel van twee of meer in onderdeel b bedoelde roerende zaken of in onderdeel c bedoelde gedeelten daarvan die bij dezelfde persoon in gebruik zijn en die, naar de omstandigheden beoordeeld, bij elkaar behoren;
    e. het binnen de gemeente gelegen deel van de in onderdeel b bedoelde roerende zaak, van een in onderdeel c bedoeld gedeelte daarvan of van een in onderdeel d bedoeld samenstel.

Artikel 5 Vrijstellingen

De belasting is niet verschuldigd ter zake van percelen met een woz-waarde die minder is dan € 25.000.

Artikel 6 Maatstaf van heffing

1. De belasting voor het eigenarendeel wordt geheven naar een vast bedrag per perceel.
2. Het gebruikersdeel wordt geheven naar het aantal kubieke meters water dat vanuit het perceel wordt afgevoerd.
3. Het aantal kubieke meters water dat wordt afgevoerd wordt gesteld op het aantal kubieke meters leidingwater, grondwater en oppervlaktewater dat in de laatste aan het begin van het belastingjaar voorafgaande verbruiksperiode naar het perceel is toegevoerd of opgepompt. Indien dit aan het begin van het belastingjaar niet bekend is, wordt het aantal kubieke meters water gesteld op het aantal kubieke meters water dat naar het perceel is toegevoerd en/of is opgepompt van de laatst bekende verbruiksperiode. Ingeval de verbruiksperiode niet gelijk is aan een periode van 365 dagen, wordt de hoeveelheid water door herleiding naar een periode van 365 dagen bepaald.

4. Als gebruik wordt gemaakt van een pompinstallatie moet die pompinstallatie zijn voorzien van een:
   a. watermeter, waarvan de hoeveelheid opgepompt water kan worden afgelezen, of
   b. bedrijfsurenteller, waarvan het aantal uren dat een pompinstallatie met vaste capaciteit in bedrijf is geweest kan worden afgelezen.

   De eerste volzin is niet van toepassing indien vaststelling van de hoeveelheid opgepompt water geschiedt op grond van enig andere wettelijke bepaling.
5. Als de belastingplichtige aantoont dat meer dan 30% van de berekende hoeveelheid toegevoerd of opgepompt water niet is afgevoerd, wordt de niet afgevoerde hoeveelheid op de berekende hoeveelheid toegevoerd of opgepompt water in mindering gebracht.
6. Voor belastingplichtigen die gebruik maken van een gemeenschappelijke watermeter, wordt een leidingwaterverbruik van 130 kubieke meter aangehouden, met dien verstande, dat voor alleenstaanden, die gebruik maken van een gemeenschappelijke watermeter, een leidingwaterverbruik van 40 kubieke meter wordt aangehouden.
7. Van nieuwe gebruikers, niet bedoeld in lid 6, wordt, zolang geen gegevens als bedoeld in het tweede lid van dit artikel bekend zijn, een recht geheven naar een leidingwaterverbruik van 130 kubieke meter, met dien verstande dat voor alleenstaanden een waterverbruik van 40 kubieke meter wordt aangehouden. Indien er sprake is van een binnengemeentelijke verhuizing, wordt voor het betreffende belastingjaar het leidingwaterverbruik van het oude adres ook geacht het leidingwaterverbruik van het nieuwe adres te zijn.
8. De leden 6 en 7 zijn niet van toepassing voor bedrijven en overige niet natuurlijke personen. Het waterverbruik van bedrijven en van overige niet natuurlijke personen, die gebruik maken van een gemeenschappelijke watermeter, wordt door de gemeente geschat. Zolang geen gegevens als bedoeld in het tweede lid van dit artikel bekend zijn, wordt bij nieuw gevestigde bedrijven of overige niet natuurlijke personen het waterverbruik eveneens door de gemeente geschat.

Artikel 7 Belastingtarieven

1. Het tarief van het eigenarendeel bedraagt: € 123,00.
2. Het tarief voor het gebruikersdeel bedraagt bij een hoeveelheid water:

van 1 m³ t/m 400 m³;	€ 19,58
alsmede per eenheid water van 400 m³	
boven de 400 t/m 4.800 m³;	€ 195,80
boven de 4.800 m³ t/m 10.000 m³;	€ 195,80
boven de 10.000 m³ t/m 20.000 m³;	€ 195,80
boven de 20.000 m³	€ 195,80

3. Voor de toepassing van het bepaalde in het tweede lid wordt een gedeelte van een eenheid aangemerkt als een volle eenheid.

Artikel 8 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 9 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 10 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. De belasting is verschuldigd bij het begin van het belastingjaar of voor het gebruikersdeel, als dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.

2. Indien de belastingplicht voor het perceel voor het gebruikersdeel in de loop van het belastingjaar aanvangt, is de belasting verschuldigd over zoveel twaalfde gedeelten van het voor dat jaar verschuldigde gebruikersdeel als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Indien de belastingplicht voor het perceel voor het gebruikersdeel in de loop van het belastingjaar eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van het voor dat jaar verschuldigde gebruikersdeel als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
4. Het in het tweede en derde lid bepaalde is niet van toepassing indien de belastingplichtige binnen de gemeente verhuist en aldaar een ander perceel in gebruik neemt.

Artikel 11 Minimum bedrag aanslag

1. Belastingbedragen van minder dan € 5,00 worden niet geheven.
2. Voor de toepassing van het vorig lid wordt het totaal van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen aangemerkt als één belastingbedrag.

Artikel 12 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen, waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn een maand later.
2. In afwijking van het eerste lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat en het bedrag daarvan niet hoger is dan € 20.000,00 en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening van het aanslagbiljet nog niet geëindigde maanden in het kalenderjaar overblijven, met dien verstande dat het aantal termijnen ten minste vier en ten hoogste tien bedraagt.
3. Betaling van de termijnen zoals bedoeld in de leden 1 en 2 is mogelijk via automatische incasso, mits wordt voldaan aan de voorwaarden van de Uitvoeringsregeling automatische incasso van de Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).
4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 13 Kwijtschelding

De regelgeving inzake de kwijtschelding is vastgelegd in de Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2023.

Artikel 14 Overgangsrecht

De 'Verordening op rioolheffing Mook en Middelaar 2023' van 15 december 2022 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 15, tweede, lid genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 15 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de 1e dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2024.

Raadsbesluit

Artikel 16 Citeertitel
Deze verordening wordt aangehaald als: ‘Verordening rioolheffing Mook en Middelaar 2024’.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 14 december 2023

De raad voornoemd,

De griffier
mr. M.A.M. van Arensbergen

De voorzitter
mr. drs. W. Gradisen

Documentnummer
Onderwerp **Verordening reinigingsheffingen 2024**

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 14 november 2023;

gelet op artikelen 229, eerste lid, aanhef en onderdelen a en b, van de Gemeentewet en artikel 15:33 van de Wet milieubeheer;

gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 december 2023,

besluit:

de volgende verordening vast te stellen:
Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten Mook en Middelaar 2024.

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Inleidende bepaling
Krachtens deze verordening worden geheven:
a. een afvalstoffenheffing;
b. reinigingsrechten.

Artikel 2 Definities
Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:
- *gebruik maken* in hoofdstuk II Afvalstoffenheffing: gebruik maken in de zin van artikel 15.33 Wet milieubeheer;
- *groep van percelen*: een groep van meerdere percelen, waarvoor op grond van de Algemene plaatselijke verordening Mook en Middelaar voor de inzameling van restafval en/of groente-, fruit- en tuinafval gemeenschappelijk gebruik wordt gemaakt van één of meerdere verzamelcontainers;
- *huishoudelijk afval*: afvalstoffen afkomstig uit particuliere huishoudens, afvalwater en autowrakken daaronder niet begrepen, behoudens voor zover het afgegeven of ingezamelde bestanddelen van die afvalstoffen betreffen, die zijn aangewezen als gevaarlijke afvalstoffen;
- *bedrijfsafval*: afval, afkomstig van kleine bedrijven, kantoren en winkels dat naar aard, omvang en samenstelling gelijk is te stellen aan huishoudelijk afval;
- *container*: het van gemeentewege voor de inzameling van groente-, fruit- en tuinafval en/of restafval verstrekt inzamelmiddel;
- *PMD-zak*: het van gemeentewege voor de inzameling van plastic, blik en drankkarton verstrekt inzamelmiddel;

- *centrale verzamelcontainer:* het van gemeentewege voor de inzameling van restafval centraal beschikbaar gesteld inzamelmiddel, te openen met een daartoe verstrekte pas en waarvan het aantal klepopeningen wordt geregistreerd;
- *verzamelcontainer:* het van gemeentewege voor de inzameling van groente-, fruit- en tuinafval en/of restafval verstrekt inzamelmiddel van 180 liter of 1.100 liter die behoren bij een groep van percelen. De ledigingen van een verzamelcontainer worden omgerekend naar een aantal fictieve klepopeningen;
- *kalenderweek*: een aaneengesloten periode van zeven dagen, beginnende met een maandag en eindigende met een zondag.

HOOFDSTUK II AFVALSTOFFENHEFFING

Artikel 3 Aard van de belasting en belastbaar feit

1. Onder de naam 'afvalstoffenheffing' wordt een directe belasting geheven als bedoeld in artikel 15.33 van de Wet milieubeheer.
2. De afvalstoffenheffing bedoeld in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel wordt naar afzonderlijke grondslagen geheven ter zake van het gebruik maken van een perceel ten aanzien waarvan krachtens de artikelen 10.21 en 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

Artikel 4. Voorwerp van de belasting

1. Voorwerp van de belasting is een perceel.
2. Als perceel wordt aangemerkt:
    a. de onroerende zaak, bedoeld in artikel 16, onder a, c, d en f, van de Wet waardering onroerende zaken;
    b. de roerende zaak, welke duurzaam aan een plaats gebonden is;
    c. een gedeelte van een in onderdeel b bedoelde roerende zaak dat blijkens zijn indeling is bestemd om als afzonderlijk geheel te worden gebruikt;
    d. een samenstel van twee of meer in onderdeel b bedoelde roerende zaken of in onderdeel c bedoelde gedeelten daarvan die bij dezelfde belastingplichtige in gebruik zijn en die, naar de omstandigheden beoordeeld, bij elkaar behoren.
    e. het binnen de gemeente gelegen deel van de in onderdeel b bedoelde roerende zaak, van een in onderdeel c bedoeld gedeelte daarvan of van een in onderdeel d bedoeld samenstel.

Artikel 5 Belastingplicht

De belasting wordt geheven van degene die al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruik maakt van een perceel.

Artikel 6 Maatstaf van heffing en belastingtarief

1. De belasting wordt geheven naar de maatstaven en de tarieven, opgenomen in de hoofdstukken 1 en 2 van de bij deze verordening behorende tarieventabel met inachtneming van de overige leden van dit artikel.
2. Voor de berekening van de belasting als bedoeld in de onderdelen 1.3, 1.6 en 1.7 van de tarieventabel wordt uitgegaan van het aantal ledigingen dat is vastgesteld met behulp van de meetapparatuur op de inzamelauto.
3. De vaststelling van het totaal aantal ledigingen per belastingjaar ingezameld restafval van een perceel vindt plaats door een optelling van het aantal ledigingen van het vierwekelijks ingezamelde restafval van dit perceel in het betreffende belastingjaar.

4. Voor een perceel behorende tot een groep van percelen, waarbij gebruik wordt gemaakt van een verzamelcontainer, wordt het totaal aantal ledigingen van een verzamelcontainer omgerekend naar een aantal fictieve klepopeningen, zoals bepaald in de leden 5 en 6 van dit artikel. Het totaal van de fictieve klepopeningen wordt evenredig verdeeld over de percelen van de groep van percelen. Het aantal fictieve klepopeningen wordt afgerond naar beneden op hele eenheden.
5. Het fictief aantal klepopeningen wordt gesteld op 5 bij een verzamelcontainer van 180 liter.
6. Het fictief aantal klepopeningen wordt gesteld op 30 bij een verzamelcontainer van 1.100 liter.

Artikel 7 Belastingjaar
1. Met betrekking tot de belasting die per jaar wordt geheven is het belastingjaar gelijk aan het kalenderjaar.
2. Het eerste belastingjaar gaat in op de datum van ingang van de heffing.

Artikel 8 Wijze van heffing
1. De belasting bedoeld in hoofdstuk 1 van de tarieventabel wordt geheven bij wege van aanslag.
2. De belasting bedoeld in hoofdstuk 2 van de tarieventabel wordt geheven door middel van een mondelinge dan wel een gedagtekende schriftelijke kennisgeving. Het gevorderde bedrag wordt mondeling, dan wel door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 9 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang
1. De belasting als bedoeld in hoofdstuk 1, onderdeel 1.1 van de tarieventabel is verschuldigd bij het begin van het belastingjaar of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. De belasting als bedoeld in hoofdstuk 1, onderdelen, 1.2 tot en met 1.7 van de tarieventabel is verschuldigd na afloop van het belastingjaar.
3. Indien de belastingplicht in de loop van een belastingjaar aanvangt, is de belasting, als bedoeld in hoofdstuk 1, onderdeel 1.1 van de tarieventabel, verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
4. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingjaar eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting, als bedoeld in hoofdstuk 1, onderdeel 1.1 van de tarieventabel, als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
5. Het derde en vierde lid zijn niet van toepassing indien de belastingplichtige binnen de gemeente verhuist en aldaar van een ander perceel gebruik maakt.
6. De belasting als bedoeld in hoofdstuk 2 van de tarieventabel is verschuldigd bij de aanvang van de dienstverlening.

Artikel 10 Minimum bedrag aanslag
1. Belastingaanslagen van minder dan € 5,00 worden niet geheven.
2. Voor de toepassing van het vorig lid wordt het totaal van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen aangemerkt als één belastingaanslag.

Artikel 11 Kwijtschelding
De regelgeving inzake de kwijtschelding is vastgelegd in de Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2023.

Artikel 12 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen, waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn een maand later.
2. In afwijking van het eerste lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat en het bedrag daarvan niet hoger is dan € 20.000,00 en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening van het aanslagbiljet nog niet geëindigde maanden in het kalenderjaar overblijven, met dien verstande dat het aantal termijnen ten minste vier en ten hoogste tien bedraagt.
3. Betaling van de termijnen zoals bedoeld in de leden 1 en 2 is mogelijk via automatische incasso, mits wordt voldaan aan de voorwaarden van de Uitvoeringsregeling automatische incasso van de Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).
4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

HOOFDSTUK III REINIGINGSRECHTEN

Artikel 13 Belastbaar feit

1. Onder de naam "reinigingsrechten" worden rechten geheven voor het genot van door het gemeentebestuur verstrekte diensten .
2. Het in het eerste lid bedoelde genot van diensten bestaat uit het vierwekelijks inzamelen van bedrijfsafval van beperkte omvang of hoeveelheid, zulks door middel van een door de gemeente beschikbaar gesteld inzamelmiddel.

Artikel 14 Belastingplicht

De rechten worden geheven van degene op wiens aanvraag dan wel ten behoeve van wie de dienst wordt verricht.

Artikel 15 Maatstaf van heffing en belastingtarief

De rechten worden geheven naar de maatstaven en de tarieven, opgenomen in hoofdstuk 3 van de bij deze verordening behorende tarieventabel.

Artikel 16 Belastingjaar

1. Met betrekking tot de rechten die per jaar wordt geheven is het belastingjaar gelijk aan het kalenderjaar.
2. Het eerste belastingjaar gaat in op de datum van ingang van de heffing.

Artikel 17 Wijze van heffing

De rechten bedoeld in hoofdstuk 3 van de tarieventabel worden geheven bij wege van aanslag met dien verstande dat per belastbaar feit een afzonderlijke aanslag kan worden opgelegd.

Artikel 18 Ontstaan van de belastingschuld en de heffing naar tijdsgelang

1. De rechten als bedoeld in hoofdstuk 3, onderdeel 3.1 van de tarieventabel zijn verschuldigd bij het begin van het belastingjaar of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. De rechten als bedoeld in hoofdstuk 3, onderdeel 3.2 van de tarieventabel zijn verschuldigd na afloop van het belastingjaar.

3. Indien de belastingplicht in de loop van een belastingjaar aanvangt zijn de rechten, als bedoeld in hoofdstuk 3, onderdeel 3.1 van de tarieventabel, verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde rechten als er in dat jaar, na aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
4. Indien de belastingplicht in de loop van een belastingjaar eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde rechten, als bedoeld in hoofdstuk 3, onderdeel 3.1 van de tarieventabel, als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
5. Het derde en het vierde lid zijn niet van toepassing indien de belastingplichtige binnen de gemeente verhuist.

Artikel 19 Minimum bedrag aanslag
1. Belastingaanslagen van minder dan € 5,00 worden niet geheven.
2. Voor de toepassing van het vorig lid wordt het totaal van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen aangemerkt als één belastingaanslag.

Artikel 20 Kwijtschelding
Voor reinigingsrechten is geen kwijtschelding mogelijk.

Artikel 21 Termijnen van betaling
1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen, waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede termijn een maand later.
2. In afwijking van het eerste lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat en het bedrag daarvan niet hoger is dan € 20.000,00 en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in zoveel gelijke termijnen als er na de maand van dagtekening van het aanslagbiljet nog niet geëindigde maanden in het kalenderjaar overblijven, met dien verstande dat het aantal termijnen ten minste vier en ten hoogste tien bedraagt.
3. Betaling van de termijnen zoals bedoeld in de leden 1 en 2 is mogelijk via automatische incasso, mits wordt voldaan aan de voorwaarden van de Uitvoeringsregeling automatische incasso van de Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).
4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

HOOFDSTUK IV AANVULLENDE BEPALINGEN

Artikel 22 Overgangsrecht
De ‘Verordening reinigingsheffingen Mook en Middelaar 2023’ van 15 december 2022 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 23, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 23 Inwerkingtreding
1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de 1e dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2024.

Raadsbesluit

Artikel 24 Citeertitel
Deze verordening wordt aangehaald als: ‘Verordening reinigingsheffingen Mook en Middelaar 2024’.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 14 december 2023

De raad voornoemd,

De griffier
mr. M.A.M. van Arensbergen

De voorzitter
mr. drs. W. Gradisen

TARIEVENTABEL 2024
BEHORENDE BIJ DE VERORDENING REINIGINGSHEFFINGEN 2024

Hoofdstuk 1 Maatstaven en tarieven afvalstoffenheffing per belastingjaar.

1.1	De belasting bedraagt per perceel per belastingjaar	€ 216,36
1.2	Onverminderd het bepaalde in onderdeel 1.1 bedraagt de belasting per lediging van een container bestemd voor groente-, fruit- en tuinafval	€ 0,00
1.3	Onverminderd het bepaalde in onderdeel 1.1 bedraagt de belasting per lediging van een container bestemd voor overige huishoudelijke afvalstoffen (restafval)	€ 10,29
1.4	Onverminderd het bepaalde in onderdeel 1.1 bedraagt de belasting voor plastic, blik en drankkarton welke gedurende het belastingjaar in een PMD-zak wordt ingezameld	€ 0,00
1.5	Onverminderd het bepaalde in onderdeel 1.1 bedraagt de belasting voor het aanbieden van overige huishoudelijke afvalstoffen (restafval) middels het openen van een centrale verzamelcontainer middels een daartoe verstrekte pas, per klepopening	€ 2,29
1.6	Onverminderd het bepaalde in onderdeel 1.1 bedraagt de belasting per omgerekende fictieve klepopening van een verzamelcontainer van 180 liter	€ 2,29
1.7	Onverminderd het bepaalde in onderdeel 1.1. bedraagt de belasting per omgerekende fictieve klepopening van een verzamelcontainer van 1.100 liter	€ 2,29

Hoofdstuk 2 Maatstaven en overige tarieven afvalstoffenheffing.

Onverminderd het bepaalde in hoofdstuk 1 bedraagt de belasting voor het achterlaten van huishoudelijke afvalstoffen op een daartoe van gemeentewege ter beschikking gestelde plaats (milieustraat DAR), per kilogram:

Betaald tarief

2.1	Bouw- en sloopafval	€	0,20
2.2	Dakbedekking	€	0,20
2.3	Gips	€	0,20
2.4	Grof huishoudelijk restafval	€	0,20
2.5	Grond	€	0,20
2.6	Hout (verduurzaamd)	€	0,20
2.7	Puin	€	0,20
2.8	Restafval (klein huishoudelijk restafval)	€	0,20

Gratis tarief

2.9	Asbest	€	Gratis
2.10	Autobanden	€	Gratis
2.11	Elektrische apparaten (wit- en bruingoed)	€	Gratis
2.12	Frituurvet	€	Gratis
2.13	Glas (verpakkingsglas)	€	Gratis
2.14	Glas (vlakglas)	€	Gratis
2.15	Harde kunststoffen	€	Gratis
2.16	Herbruikbare goederen	€	Gratis
2.17	Hout (schoon)	€	Gratis
2.18	KCA (Klein Chemisch afval)	€	Gratis
2.19	Luiers	€	Gratis
2.20	Matrassen	€	Gratis
2.21	Metalen	€	Gratis
2.22	Papier en karton	€	Gratis
2.23	Piepschuim	€	Gratis
2.24	Plastic + (pmd)	€	Gratis
2.25	Textiel	€	Gratis

Onverminderd het bepaalde in hoofdstuk 1 bedraagt de belasting:

2.26	voor het eenmalig per adres per huishouden omwisselen van een 140 liter GFT-container naar een 240 liter container of andersom	€	0,00
2.27	voor een extra GFT-container, ongeacht de inhoudsmaat eenmalig en jaarlijks	€	50,00
2.28	voor een 28 liter citybin	€	0,00

Hoofdstuk 3 Maatstaven en tarieven reinigingsrechten per belastingjaar.

3.1	De rechten bedragen per container per belastingjaar	€	108,16
3.2	De rechten als bepaald in onderdeel 3.1 wordt per lediging van een container bestemd voor bedrijfsafval, vermeerderd met	€	10,29

Omzetbelasting / BTW

De tarieven genoemd in hoofdstuk 3 worden verhoogd met de verschuldigde omzetbelasting (btw).

Raadsbesluit

Behoort bij raadsbesluit van 14 december 2023.

De griffier,	De voorzitter,
mr. M.A.M. van Arensbergen	mr. drs. W. Gradisen

Raadsbesluit

Documentnummer
Onderwerp **Legesverordening 2024**

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 14 november 2023;

gelet op de artikelen 156, eerste en tweede lid, aanhef en onderdeel h en 229, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Gemeentewet en de artikelen 2, tweede lid, en 7 van de Paspoortwet;

gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 december 2023,

besluit:

de volgende verordening vast te stellen:
Verordening op de heffing en de invordering van leges gemeente Mook en Middelaar 2024.

Artikel 1 Definities
Deze verordening verstaat onder:
- *dag*: de periode van 00.00 uur tot 24.00 uur, waarbij een gedeelte van een dag als een hele dag wordt aangemerkt;
- *jaar*: het tijdvak dat loopt van de n^e dag in een kalenderjaar tot en met de $(n-1)^e$ dag in het volgende kalenderjaar;
- *kalenderjaar*: de periode van 1 januari tot en met 31 december;
- *maand*: het tijdvak dat loopt van n^e dag in een kalendermaand tot en met de $(n-1)^e$ dag in de volgende kalendermaand, met dien verstande dat als de n^e dag in een kalendermaand 30 of 31 januari is, de $(n-1)^e$ dag in de volgende kalendermaand altijd de laatste dag van de maand februari is;
- *week*: een aaneengesloten periode van zeven dagen.

Artikel 2 Belastbaar feit
Onder de naam ‘leges’ worden rechten geheven voor:
a. het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een dienst of het nemen van een besluit;
b. het verlenen van een dienst op aanvraag; of
c. het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van een document;
een en ander zoals genoemd in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel.

Artikel 3 Belastingplicht
Belastingplichtig is de aanvrager of degene voor wie de aanvraag is gedaan.

Artikel 4 Vrijstellingen
Leges worden niet geheven voor:
a. diensten waarvan de kosten krachtens afdeling 6.4 van de Wet ruimtelijke ordening (grondexploitatie) zijn of worden verhaald;
b. diensten die ingevolge een wettelijk voorschrift zijn vrijgesteld van rechtenheffing of kosteloos moeten worden verleend;
c. het raadplegen van de bij de gemeente berustende registers, leggers en plankaarten van de Dienst van het kadaster en de openbare registers door ambtenaren, in de uitoefening van hun functie;
d. het in behandeling nemen van aanvragen van verklaringen omtrent inkomen en vermogen.
e. het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning voor het organiseren van een evenement als bedoeld in artikel 2.25, eerste lid, van de Algemene Plaatselijke Verordening (evenementenvergunning) en het in behandeling nemen van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:6 van de Algemene Plaatselijke Verordening indien het betreft de dorpskermis en/of niet-commercieel evenement door een stichting of vereniging zonder winstoogmerk dat het behartigen van een lokaal maatschappelijk belang voorop stelt en is gericht op activiteiten met een politiek, godsdienstig, geestelijk, wereldbeschouwelijk, sociaal, weldadig doel, dan wel activiteiten met een sportief, cultureel of recreatief doel.

Artikel 5 Maatstaven van heffing en tarieven
1. De leges worden geheven naar de maatstaven en tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Voor de berekening van de leges wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.

Artikel 6 Wijze van heffing
De leges worden geheven door middel van een mondelinge kennisgeving, een gedagtekende schriftelijke kennisgeving, waaronder mede wordt begrepen een stempelafdruk, een zegel, een nota of een andere schriftuur, of een kennisgeving langs elektronische weg. Het gevorderde bedrag wordt mondeling, door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving of langs elektronische weg aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 7 Termijnen van betaling
1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de leges worden betaald ingeval de kennisgeving bedoeld in artikel 6:
    a. mondeling wordt gedaan, op het moment van het doen van de kennisgeving;
    b. schriftelijk wordt gedaan, op het moment van uitreiken van de kennisgeving, dan wel in geval van toezending daarvan, binnen 14 dagen na de dagtekening van de kennisgeving;
    c. langs elektronische weg in het aanvraagproces wordt gedaan onverwijld, dan wel als die mogelijkheid wordt geboden binnen 14 dagen na het indienen van de aanvraag langs elektronische weg;
    d. langs elektronische weg na indiening van de aanvraag wordt gedaan, binnen 14 dagen na dagtekening van kennisgeving.
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het eerste lid gestelde termijnen.

Artikel 8 Kwijtschelding
Bij de invordering van de leges wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 9 Vermindering of teruggaaf
Gehele of gedeeltelijke vermindering of teruggaaf van leges voor een in de bij deze verordening behorende tarieventabel omschreven dienst, besluit of handeling wordt verleend overeenkomstig een met betrekking tot die dienst, besluit of handeling in die tarieventabel opgenomen bepaling.

Artikel 10 Overdracht van bevoegdheden
Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd tot het wijzigen van deze verordening, als de wijzigingen:

a. van zuiver redactionele aard zijn;
b. een gevolg zijn van nieuwe of gewijzigde rijksregelgeving die in werking treedt binnen drie maanden na de officiële bekendmaking van de inwerkingtreding ervan in het Staatsblad of de Staatscourant en het de volgende paragrafen of artikelen van hoofdstuk 1 van de tarieventabel betreft:
   - artikel 1.8 (verklaring huwelijksbevoegdheid);
   - paragraaf 1.2 (reisdocumenten);
   - paragraaf 1.3 (rijbewijzen);
   - onderdelen paragraaf 1.4 (basisregistratie personen);
   - onderdelen paragraaf 1.8 (o.a. verklaring omtrent het gedrag en bewijs van in leven zijn);
   - onderdelen paragraaf 1.11 (kansspelen);
   - onderdelen paragraaf 1.15 (woo-verzoek);

een en ander voor zover met deze wijzigingen niet reeds bij het vaststellen of latere wijziging van deze verordening bij raadsbesluit rekening is gehouden.

Artikel 11 Overgangsrecht

1. De ‘Legesverordening Mook en Middelaar 2023’ van 15 december 2022, wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 12, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Indien de datum van inwerkingtreding van deze verordening ligt na de in artikel 12, tweede lid, opgenomen datum van ingang van de heffing, blijft de in het eerste lid genoemde verordening gelden voor de in de tussenliggende periode plaatsvindende belastbare feiten voor zover de heffing van de leges hiervoor in die periode plaatsvindt.

Artikel 12 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de 1e dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2024.

Artikel 13 Citeertitel
Deze verordening wordt aangehaald als: Legesverordening gemeente Mook en Middelaar 2024.

Raadsbesluit

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 14 december 2023

De raad voornoemd,

De griffier
mr. M.A.M. van Arensbergen

De voorzitter
mr. drs. W. Gradisen

Tarieventabel Leges, behorende bij Legesverordening 2024

Nieuw of gewijzigd

tarief #: zie toelichting onderaan tabel

Hoofstuk 1 - Algemene dienstverlening

Paragraaf 1.1 Burgerlijke stand	Tarief	Opmerkingen
Artikel 1.1 Huwelijksvoltrekking of registratie partnerschap		
1. Voltrekking van een huwelijk of geregistreerd partnerschap, alsmede omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk, vindt kosteloos plaats in het Gemeentehuis, Raadhuisplein 6 te Mook, als de voltrekking plaats heeft op dinsdag om of na 9.00 uur en voor 10.00 uur, op grond van artikel 4 van de Wet rechten burgerlijke stand.	€ 0,00	
2. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het voltrekken van een huwelijk of geregistreerd partnerschap in één van de volgende aangewezen locaties voor het voltrekken van huwelijken en geregistreerde partnerschappen, waarbij op verzoek de tijdsduur van de voltrekking maximaal 30 minuten bedraagt:		
a. Het Gemeentehuis, Raadhuisplein 6 te Mook		
i) Op maandag t/m vrijdag tussen 9.00 en 19.00 uur	€ 320,70	
ii) Op zaterdag tussen 10.00 en 17.00 uur	€ 481,10	
iii) Op zondag tussen 12.00 en 16.00 uur	€ 561,00	
b. Herberg 't Zwaantje, Groesbeekseweg 106 te Mook		
i) Op maandag t/m vrijdag tussen 9.00 en 19.00 uur	€ 482,20	
ii) Op zaterdag tussen 10.00 en 17.00uur	€ 554,50	
iii) Op zondag tussen 12.00 en 16.00 uur	€ 627,00	
c. Jachtslot Mookerheide, Heumensebaan 2 te Molenhoek		
i) Op maandag t/m vrijdag tussen 9.00 en 19.00 uur	€ 482,20	
i) Op zaterdag tussen 10.00 en 17.00uur	€ 554,50	
iii) Op zondag tussen 12.00 en 16.00 uur	€ 627,00	
3. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het voltrekken van een huwelijk of geregistreerd partnerschap in een zelfgekozen locatie		
i) Op maandag t/m vrijdag tussen 9.00 en 19.00 uur	€ 482,20	
ii) Op zaterdag tussen 10.00 en 17.00uur	€ 554,50	
iii) Op zondag tussen 12.00 en 16.00 uur	€ 627,00	
4. Indien voor het voltrekken van een huwelijk of geregistreerd partnerschap in een van de in art. 1.1, leden 2 en 3 vermelde locaties, waarbij op verzoek de tijdsduur van de voltrekking meer dan 30 minuten moet bedragen, worden de in art. 1.1, leden 1 en 2 genoemde tarieven verhoogd voor de aan de voltrekking extra te besteden tijd per kwartier of gedeelte daarvan met	25%	
Artikel 1.2 Omzetten geregistreerd partnerschap in huwelijk		
Het tarief bedraagt voor het omzetten van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk, indien daarbij gebruik gemaakt wordt van de trouwzaal of een van de onder art. 1.1, leden 2 en 3 genoemde ruimten, het bedrag overeenkomstig de in art. 1.1 genoemde tarieven.		

Artikel 1.3 Huwelijksvoltrekking of registratie partnerschap in bijzonder huis

1.	Het tarief bedraagt voor de voltrekking van een huwelijk of registratie van een partnerschap in een bijzonder huis op grond van artikel 64, Boek 1, van het Burgerlijk Wetboek:	
	i) Op maandag t/m vrijdag tussen 9.00 en 19.00 uur	€ 368,80
	ii) Op zaterdag tussen 10.00 en 17.00 uur	€ 424,10
	iii) Op zondag tussen 12.00 en 16.00 uur	€ 479,40
2.	Indien voor het voltrekken van een huwelijk of geregistreerd partnerschap in een in art. 1.3, lid 1 vermelde locatie, waarbij op verzoek de tijdsduur van de voltrekking meer dan 30 minuten moet bedragen, worden de in art. 1.3, lid 1 genoemde tarieven verhoogd voor de aan de voltrekking extra te besteden tijd per kwartier of gedeelte daarvan met	25%

Artikel 1.4 Omzetten geregistreerd partnerschap in huwelijk in bijzonder huis

Het tarief bedraagt voor het omzetten van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk in een bijzonder huis op grond van artikel 64, Boek 1, van het Burgerlijk Wetboek het bedrag overeenkomstig de in art. 1.3 genoemde tarieven.

Artikel 1.5 Aanwijzing buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand voor één dag

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het benoemen van een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand (Babs) als bedoeld in artikel 1:16 BW voor het voltrekken van één huwelijk:

a.	als de Babs is beëdigd	€ 90,10
b.	als de Babs nog niet is beëdigd	€ 178,20

Artikel 1.6 Annuleren datum

Bij annulering van een huwelijk/geregistreerd partnerschap wordt op verzoek, mits het verzoek is gedaan binnen 6 maanden na annulering, de verschuldigde legeskosten gerestitueerd met	50%

Artikel 1.7 Trouwboekje of partnerschapsboekje

Het tarief bedraagt voor het verstrekken van:

a.	een trouwboekje of partnerschapboekje in een normale uitvoering	€ 44,75
b.	een trouwboekje of partnerschapboekje in een luxe uitvoering	€ 61,15
c.	een duplicaat van het trouwboekje of partnerschapsboekje	€ 44,75
d.	het gekalligrafeerd bijschrijven van een geboorte in een trouwboekje of partnerschapsboekje	€ 9,90

Artikel 1.8 Verklaring van huwelijksbevoegdheid

Voor elke verklaring van huwelijksbevoegdheid als bedoeld in artikel 49a van boek I van het Burgerlijk wetboek	€ 29,00 #	Wettelijk tarief

Paragraaf 1.2 Reisdocumenten	Tarief	Opmerkingen
Artikel 1.9 Paspoorten of andere reisdocumenten		
Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van:		
a. een nationaal paspoort;		
b. een zakenpaspoort;		
c. een vluchtelingenpaspoort;		
d. een vreemdelingenpaspoort of;		
e. een faciliteitenpaspoort:		
1. met een geldigheid van 10 jaar	€ 77,85 #	Wettelijk tarief
2. met een geldigheid van maximaal 5 jaar	€ 58,85 #	Wettelijk tarief
Artikel 1.10 Nederlandse identiteitskaart		
Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van:		
a. een Nederlandse identiteitskaart:		
1. met een geldigheid van 10 jaar (voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is)	€ 70,35 #	Wettelijk tarief
2. met een geldigheid van 5 jaar (voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt)	€ 37,95 #	Wettelijk tarief
b. van een vervangende Nederlandse identiteitskaart voor een persoon met een uitreisverbod, ongeacht de leeftijd van de betrokken persoon	€ 34,25 #	Wettelijk tarief
Artikel 1.11 Spoedlevering		
voor een spoedlevering van een in de artikelen 1.9 en 1.10 genoemd document, de in die artikelen genoemde leges vermeerderd met een bedrag van	€ 53,00 #	Wettelijk tarief

Paragraaf 1.3 Rijbewijzen	Tarief	Opmerkingen
Artikel 1.12 Rijbewijzen		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het afgeven, vernieuwen of omwisselen van een rijbewijs	€ 48,15 #	Wettelijk tarief
Artikel 1.13 Spoedlevering		
Het tarief genoemd in artikel 1.12 wordt bij een spoedlevering vermeerderd met	€ 34,10 #	Wettelijk tarief
Artikel 1.14 Gezondheidsverklaring		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:		
tot het verstrekken van een gezondheidsverklaring t.b.v. het CBR, het bedrag zoals op die gezondheidsverklaring door het CBR is vermeld	CBR	

Paragraaf 1.4 Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens	Tarief	Opmerkingen
Artikel 1.15 Definities		
Voor de toepassing van deze paragraaf, met uitzondering van artikel 1.16 lid 2 en lid 3, wordt onder één verstrekking verstaan verstrekking van één of meer gegevens omtrent één persoon waarvoor de basisregistratie personen moet worden geraadpleegd.		
Artikel 1.16 Verstrekking van gegevens uit de basisregistratie personen		
1. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van gegevens, per verstrekking	€ 7,50#	Wettelijk tarief
2. Voor de toepassing van lid 3 wordt onder één verstrekking verstaan verstrekking van één of meer gegevens omtrent één persoon die niet zijn opgenomen in de basisregistratie personen.		
3. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van gegevens, per verstrekking	€ 7,50#	Wettelijk tarief
4. In afwijking van de voorgaande leden bedraagt het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van gegevens met behulp van alternatieve media als bedoeld in artikel 16, tweede lid, van het Besluit basisregistratie personen per verstrekking	€ 22,65#	Wettelijk tarief
5. In afwijking van de voorgaande onderdelen bedraagt het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van gegevens als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van het Besluit basisregistratie personen per verstrekking	€ 7,50#	Wettelijk tarief
6. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor de afgifte van een bewijs van opneming in de gemeentelijke basisregistratie ten behoeve van één persoon	€ 12,00	
7. Het tarief bedraagt voor het op verzoek doornemen van de basisadministratie, voor ieder daaraan besteed kwartier	€ 102,00	

Paragraaf 1.5 Verstrekkingen op grond van Algemene Verordening Gegevensbescherming	Tarief	Opmerkingen
Artikel 1.17 Verstrekking van gegevens op grond van AVG		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor het verstrekken van gegevens op grond van de AVG:		
a. als het betreft het verstrekken van de in de artikelen 13 en 14 bedoelde informatie, en het verstrekken van de communicatie en het treffen van de maatregelen bedoeld in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34:	gratis	voor één exemplaar
b. wanneer verzoeken van een betrokkene zoals bedoeld in 1.5.1.1. kennelijk ongegrond of buitensporig zijn bedragen de tarieven:		
i bij verstrekking op papier, indien het afschrift bestaat uit:		
a) ten hoogste 100 pagina's, per pagina	€ 0,50	
b) meer dan 100 pagina's	€ 50,00	
ii bij verstrekking anders dan op papier	€ 10,00	
iii dat bestaat uit een afschrift van een, vanwege de aard van de verwerking, moeilijk toegankelijke gegevensverwerking.	€ 25,85	
c. Indien voor hetzelfde bericht op grond van de onderdelen onder b meerdere vergoedingen kunnen worden gevraagd, wordt slechts de hoogste gevraagd.		

Paragraaf 1.6 Bestuursstukken	Tarief	Opmerkingen
Artikel 1.18 Raadplegen en downloaden bestuursstukken		
Bestuursstukken zoals agenda's, voorstellen, besluiten en besluitenlijsten van raad- en raadscommissies, begrotingen, jaarstukken en verordeningen zijn te raadplegen en (gratis) te downloaden van de internetpagina van de gemeenten Mook en Middelaar (www.mookenmiddelaar.nl).		
Artikel 1.19 Afschriften van bestuursstukken		
Het tarief bedraagt voor van het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:		
fotokopieën of een (digitale) scan van begrotingen, jaarstukken (jaarrekeningen en jaarverslagen), verordeningen, raads- en raadscommissiestukken (zoals agenda, voorstellen, besluiten en besluitenlijst) per pagina op papier van A4-formaat:	€ 0,50	
Artikel 1.20 Abonnementen op bestuursstukken		
Het tarief bedraagt voor van het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:		
a. een abonnement voor een kalenderjaar op de raadsagenda, raadsvoorstellen, raadsbesluiten en raadsbesluitenlijst:	€ 121,90	
b. een abonnement voor een kalenderjaar op de agenda, voorstellen en besluitenlijst van de vergaderingen van één raadscommissie:	€ 33,40	

Paragraaf 1.7 Vastgoedinformatie	Tarief	Opmerkingen
Artikel 1.21 Plan- of kaartinformatie		
1. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag: tot het verstrekken van een fotokopie of een digitale scan van een plan, zoals bestemmingsplan, voorbereidingsbesluit, streekplan, wegenkaart behorende bij de legger bedoeld in onderdeel 1.7.2.2, structuurplan of stadsvernieuwingsplan:	€ 8,60	
2. Het in lid 1 genoemde tarief wordt verhoogd met de kosten van te maken kopieën of digitale scans, per pagina:		
in formaat A4 zwart/wit	€ 0,50	
in formaat A3 zwart/wit	€ 1,00	
in formaat A2 zwart/wit	€ 2,00	
in formaat A1 zwart/wit	€ 4,00	
in formaat A0 zwart/wit	€ 8,00	
in formaat >A0 zwart/wit	€ 16,00	
in formaat A4 kleur	€ 1,00	
in formaat A3 kleur	€ 2,00	
in formaat A2 kleur	€ 4,00	
in formaat A1 kleur	€ 8,00	
in formaat A0 kleur	€ 16,00	
in formaat >A0 kleur	€ 32,00	

Artikel 1.22 Informatie uit registers

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een afschrift van of uittreksel uit:

a.	de gemeentelijke basisregistratie adressen of de gemeentelijke basisregistratie gebouwen, bedoeld in artikel 2 van de Wet basisregistraties adressen en gebouwen	€ 27,75
b.	de legger bedoeld in artikel 27 van de Wegenwet	€ 27,75
c.	een inschrijving in het rijksmonumentenregister die aan de gemeente verzonden is, als bedoeld in artikel 3.3, vijfde lid, van de Erfgoedwet	€ 46,55
d.	het gemeentelijk erfgoedregister, bedoeld in artikel 3.16 van de Erfgoedwet, per aangewezen cultureel erfgoed	€ 46,55
e.	het gemeentelijke beperkingenregister of de gemeentelijke beperkingenregistratie, bedoeld in artikel 9, eerste lid onder a en b, van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen, dan wel tot het verstrekken van een aan die registratie ontleende verklaring, als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder c, van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen	€ 13,40

Artikel 1.23 Informatie uit adressenbestanden

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van kopieën van:

a.	het gemeentelijke adressenbestand of delen daarvan, per adres	€ 0,10
	met een minimum van	€ 25,00
b.	het relatiebestand adres-kadastraal perceel of delen daarvan, per gelegde relatie	€ 0,10
	met een minimum van	€ 25,00
c.	het adrescoördinatenbestand of delen daarvan, per adrescoördinaat	€ 0,10
	met een minimum van	€ 25,00

Artikel 1.24 Informatie uit belasting- en wozloket

1.	Via het belasting- en woz-loket op de website van de gemeente kan kosteloos het taxatieverslag worden opgehaald. De woz-beschikking is opgenomen op het aanslagbiljet gemeentelijke belastingen. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van:	
a.	een duplicaat van de woz-beschikking	€ 8,60
b.	een duplicaat van het woz-taxatieverslag	€ 8,60
2.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van woz-waarden door aangewezen bestuursorganen en aangewezen derden per verstrekking	€ 4,65
3.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van zakelijke lasten door notariskantoren per verstrekking	€ 4,65

Paragraaf 1.8 Overige publiekszaken	Tarief	Opmerkingen
Artikel 1.25 Overige publiekszaken		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:		
a. tot het verkrijgen van een verklaring omtrent het gedrag	€ 41,35 #	Wettelijk tarief
b. tot het verkrijgen van een bewijs van in leven zijn (Ned)= uittreksel BRP	€ 11,90	
c. tot het verkrijgen van een bewijs van in leven zijn; attestatie de vita (int) vast bedrag	€ 16,60 #	Wettelijk tarief
d. tot het verkrijgen van een afschrift of uittreksel van een akte uit de burgerlijke stand	€ 16,60 #	Wettelijk tarief
e. tot het verkrijgen van een legalisatie van een handtekening	€ 11,90	

Paragraaf 1.9 Gemeentearchief	Tarief	Opmerkingen
Artikel 1.26 Naspeuringen in het archief		
Het tarief bedraagt voor het op verzoek doen van naspeuringen in de in het gemeentearchief berustende stukken, met uitzondering van openbare archieven, voor ieder daaraan besteed kwartier	€ 19,75	
Artikel 1.27 Afschrift of uittreksel uit gemeentearchief		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van:		
a. een afschrift of fotokopie of een (digitale) scan van een in het gemeentearchief berustend stuk het bedrag zoals opgenomen onder artikel 1.36.		
b. een uittreksel uit een in het gemeentearchief berustend stuk	€ 23,65	
Artikel 1.28		
Gereserveerd		

Paragraaf 1.10 Leegstandswet	Tarief	Opmerkingen
Artikel 1.29		
Gereserveerd		
Artikel 1.30 Leegstandswet		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:		
a. tot het verkrijgen van een vergunning tot tijdelijke verhuur van leegstaande woonruimte als bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de Leegstandwet	€ 111,20	
b. tot verlenging van een vergunning tot tijdelijke verhuur van woonruimte als bedoeld in artikel 15, vierde lid, van de Leegstandwet	€ 55,60	50% van tarief bij letter a

Paragraaf 1.11 Kansspelen	Tarief	Opmerkingen
Artikel 1.31 Wet op de kansspelen		
1. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een aanwezigheidsvergunning als bedoeld in artikel 30b van de Wet op de kansspelen, die geldt voor een tijdvak van 12 maanden, zoals deze bedragen zijn opgenomen in artikel 3 van het speelautomatenbesluit 2000:		
a. indien de vergunning voor één speelautomaat geldt	€ 56,50 #	Wettelijk tarief (max.)
b. indien de vergunning voor twee of meer speelautomaten geldt, € 22,50, vermeerderd met het product van het aantal speelautomaten waarvoor de vergunning geldt en een bedrag van € 34,00.	€ 22,50 + aantal speelauto-maten x € 34,00 #	Wettelijk tarief (max.)
2. Het gestelde in lid 1 is van overeenkomstige toepassing indien de vergunning geldt voor een tijdvak korter dan 12 maanden of langer dan 12 maanden doch ten hoogste vier jaar, met dien verstande dat de vermelde tarieven naar evenredigheid van het verschil in looptijd van de vergunning verlaagd onderscheidenlijk verhoogd worden.		
3. Het gestelde in lid 1 is van overeenkomstige toepassing, indien de vergunning geldt voor een tijdvak van meer dan vier jaar of voor onbepaalde tijd, met dien verstande dat voor de toepassing van lid 1 letter a in plaats van € 56,50 een bedrag van € 226,50 geldt en voor de toepassing van lid 1 letter b in plaats van € 22,50 een bedrag van € 90,50 en in plaats van € 34 een bedrag van € 136,00 geldt.	€ 226,50 / € 90,50 + aantal speelauto-maten x € 136,00 #	Wettelijk tarief (max.)
4. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Wet op de kansspelen (loterijvergunning)	€ 38,90	

Paragraaf 1.12 Kinderopvang	Tarief	Opmerkingen
Artikel 1.32 Kinderopvang		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:		
inlichtingen over gegevens die zijn opgenomen in het register bedoeld in artikel 1.46 van de Wet kinderopvang, per verstrekking	€ 10,55	

Paragraaf 1.13 Telecommunicatie			Tarief	Opmerkingen
Artikel 1.33 Telecommunicatiewet				
1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag in verband met het verkrijgen van een instemmingsbesluit, als bedoeld in de Algemene verordening ondergrondse infrastructuren (AVOI), omtrent plaats, tijdstip en wijze van uitvoering van werkzaamheden:			
a.	indien het betreft tracés	tot 250 m¹	€ 301,50	
b.	indien het betreft tracés vanaf	250 m1 tot 1500 m¹	€ 353,10	
c.	indien het betreft tracés vanaf	1500 m1 tot 5000 m¹	€ 456,10	
d.	indien het betreft tracés vanaf	5.000 m1 en meer, per m1 tracé	€ 0,10	
2.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een melding als bedoeld in de Algemene verordening ondergrondse infrastructuren (AVOI), omtrent plaats, tijdstip en wijze van uitvoering van werkzaamheden voor tracés tot 25 m¹		€ 63,00	
3.	Indien met betrekking tot een aanvraag overleg moet plaatsvinden tussen de gemeente, andere beheerders van openbare grond en de netbeheerder van het netwerk en/of andere netbeheerders of belanghebbenden, wordt het in lid 1 genoemde of berekende bedrag per overleg verhoogd met		€ 309,20	

Paragraaf 14 Verkeer en vervoer		Tarief	Opmerkingen
Artikel 1.34 Wegenverkeerswetgeving			
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:			
a.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 87 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990	€ 40,85	
b.	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 9.1 van de Regeling voertuigen	€ 40,85	
c.	tot het verkrijgen van een gehandicaptenparkeerkaart als bedoeld in artikel 49 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW), zonder medische keuring	€ 65,90	
d.	tot het verkrijgen van een gehandicaptenparkeerkaart als bedoeld in artikel 49 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW), met medische keuring	€ 218,60	
e.	tot het verkrijgen van een duplicaat gehandicapten-parkeerkaart bedoeld in artikel 52 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW)	€ 32,95	
f.	tot reservering van een gehandicaptenparkeerplaats door plaatsing van het bord E6 van bijlage 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990	€ 409,70	

Paragraaf 1.15 Diversen	Tarief	Opmerkingen
Artikel 1.35 Gemeentegids		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een exemplaar van de gemeentegids, vanaf het tweede exemplaar:	€ 2,95	

Artikel 1.36 Gewaarmerkte afschriften, kopieën, stukken of uittreksels

1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van gewaarmerkte afschriften van stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per pagina:	€ 2,05	
2.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een fotokopie of een (digitale) scan voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per pagina		
a.	in formaat A4 zwart/wit	€ 0,50	
b.	in formaat A3 zwart/wit	€ 1,00	
c.	in formaat A2 zwart/wit	€ 2,00	
d.	in formaat A1 zwart/wit	€ 4,00	
e.	in formaat A0 zwart/wit	€ 8,00	
f.	in formaat A4 kleur	€ 1,00	
g.	in formaat A3 kleur	€ 2,00	
h.	in formaat A2 kleur	€ 4,00	
i.	in formaat A1 kleur	€ 8,00	
j.	in formaat A0 kleur	€ 16,00	

Artikel 1.37 Diverse vergunningen of beschikkingen

1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een beschikking op aanvraag, voor zover daarvoor niet elders in deze titel in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen.	€ 39,40	
2.	Het tarief bedraagt voor het verstrekken van gedrukte kopieën van documenten betreffende Woo-verzoeken (Wet open overheid)		
a.	in formaat A4 zwart/wit enkelzijdig	€ 0,05 #	Wettelijk tarief (max)
b.	in formaat A4 zwart/wit dubbelzijdig	€ 0,10 #	Wettelijk tarief (max)
c.	in fomraat A4 kleur enkelzijdig	€ 0,20 #	Wettelijk tarief (max)
d.	in formaat A4 kleur dubbelzijdig	€ 0,40 #	Wettelijk tarief (max)
e.	in formaat A3 zwart/wit enkelzijdig	€ 0,10 #	Wettelijk tarief (max)
f.	in formaat A3 zwart/wit dubbelzijdig	€ 0,20 #	Wettelijk tarief (max)
g.	in formaat A3 kleur enkelzijdig	€ 0,40 #	Wettelijk tarief (max)
h.	in formaat A3 kleur dubbelzijdig	€ 0,80 #	Wettelijk tarief (max)

(hoofdstuk 2 integraal herzien in verband met invoering nieuwe omgevingswet)

Hoofdstuk 2 - DIENSTVERLENING EN BESLUITEN IN HET KADER VAN DE OMGEVINGSWET

Paragraaf 2.1 Algemene bepalingen	Tarief	Opmerkingen

Artikel 2.1 Definities

1. Begripsbepalingen die zijn opgenomen in de bijlage bij de Omgevingswet, in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving, bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving, bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, bijlage I bij het Omgevingsbesluit en bijlage I bij de Omgevingsregeling en in de bijlagen bij het gemeentelijke omgevingsplan, zijn van toepassing op dit hoofdstuk, tenzij in de legesverordening of deze tarieventabel anders is bepaald.
2. In dit hoofdstuk voorkomende begrippen die betrekking hebben op activiteiten waarvoor het toetsingskader in een ander dan een in het eerste lid bedoeld wettelijk voorschrift is uitgewerkt, hebben dezelfde betekenis als in dat wettelijk voorschrift bedoeld, tenzij in de legesverordening of deze tarieventabel anders is bepaald.
3. In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:
   - *binnenplanse omgevingsplanactiviteit*: een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die niet in strijd is met het omgevingsplan;
   - *binnenplanse omgevingsplanactiviteit bij wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht*: een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die in strijd is met het omgevingsplan, maar die niet in strijd is met regels voor de toepassing van een wijzigingsbevoegdheid of het voldoen aan een uitwerkingsplicht in het tijdelijke deel van het omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, aanhef en onder a, van de Omgevingswet;
   - *omgevingsoverleg:* een overleg voorafgaande aan de vergunningaanvraag waarbij toegewerkt wordt naar een indicatie van de haalbaarheid en wenselijkheid van het initiatief. Dit moet worden uitgesplitst in een ‘vooroverleg’ en een ‘principeverzoek’. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in het volgende:
     Vooroverleg: voor het voeren van een vooroverleg in verband met het verkrijgen van een indicatie of een voorgenomen project dat past in het omgevingsplan vergunbaar is.
     Principeverzoek: een verzoek tot beoordeling van de vraag of het college, op basis van de beoogde uitwerking van een project of (bouw)plan, bereid is medewerking te verlenen aanpassing van het omgevingsplan.

4. In aanvulling op de in bijlage I bij de Omgevingsregeling opgenomen omschrijving van het begrip ‘bouwkosten’ betreffen de in die omschrijving:
   - onder a genoemde *Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012* de voorwaarden die bekendgemaakt zijn in Staatscourant 2012, 1567;
   - onder b bedoelde bouwkosten de kosten voor de fysieke realisatie (het bouwen) van het bouwwerk;
   - onder c bedoelde prijs de prijs exclusief omzetbelasting.
5. In afwijking van bijlage I bij de Omgevingsregeling wordt onder bouwkosten verstaan de normbouwkosten voor de bouwactiviteit, als daarin is voorzien in de bij deze tarieventabel behorende, door het college van burgemeester en wethouders vast te stellen dan wel vastgestelde, genormeerde eenheidsprijzen per type bouwwerk (bouwkostenindicator en de bij de aanvraag opgegeven bouwkosten meer dan 10% afwijken van deze normbouwkosten.

Artikel 2.2 Dienstverlening en besluiten waarvoor leges worden geheven

Leges worden geheven voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:

a. omgevingsoverleg;
b. een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 5.1 of artikel 22.8 van de Omgevingswet in samenhang met artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit;
c. een of meer maatwerkvoorschriften als bedoeld in artikel 4.5 van de Omgevingswet;
d. toestemming voor het treffen van een gelijkwaardige maatregel als bedoeld in artikel 4.7 van de Omgevingswet;
e. een wijziging van voorschriften van een omgevingsvergunning;
f. intrekking van een omgevingsvergunning;
g. wijziging van een besluit als bedoeld in de onderdelen b, c en d;
h. een besluit in het kader van de Omgevingswet, anders dan bedoeld in de onderdelen b tot en met g.

Tevens worden leges geheven voor het beoordelen van een verzoek of voor een activiteit een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 5.1 van de Omgevingswet nodig is of dat er sprake is van uitzondering waardoor die activiteit vergunningvrij is.

Artikel 2.3 Bepalen tarief

1. De in artikel 2.2 bedoelde leges worden geheven naar de tarieven zoals opgenomen in de volgende paragrafen van dit hoofdstuk.
2. Als een aanvraag betrekking heeft op meerdere activiteiten, is het tarief opgebouwd uit de som van de verschuldigde leges behorend bij die activiteiten.
3. Het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag wordt in voorkomend geval verhoogd met het tarief voor een of meer modaliteiten bedoeld in paragraaf 2.12.

4. Het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag wordt in voorkomend geval verminderd overeenkomstig het bepaalde in paragraaf 2.13.
5. Het tarief behorend bij een aanvraag om een maatwerkvoorschrift of bij een aanvraag om toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen is niet van toepassing als het onderwerp waarop het maatwerkvoorschrift betrekking heeft of de gelijkwaardige maatregel onderdeel is van een aanvraag om een omgevingsvergunning.
6. In afwijking van het tweede en derde lid kan ook per activiteit of andere grondslag een legesbedrag worden gevorderd.

Paragraaf 2.2 Voorfase	Tarief	Opmerkingen

Artikel 2.4 Omgevingsoverleg

Als de aanvraag betrekking heeft op het houden van omgevingsoverleg over een of meer activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving, bedraagt het tarief:

a. voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot een vooroverleg (inclusief één overleg):	€ 250,00	
b. voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot een principeverzoek (inclusief één overleg):	€ 500,00	
c. voor elk daaropvolgend overleg:	€ 100,00	
d. voor elk overleg met externe partijen verhoogd met de daadwerkelijk aan de gemeente doorberekende kosten.		

Paragraaf 2.3 Activteiten met betrekking tot bouwwerken	Tarief	Opmerkinen

Artikel 2.5 Bouwactiviteit (bouwtechnische deel)

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een bouwactiviteit als bedoeld in paragraaf 2.3.2 van het Besluit bouwwerken leefomgeving, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

a. over het deel van de bouwkosten: met een minimum van € 250,00	0,6%	

Artikel 2.6 Omgevingsplanactiviteit: bouwactiviteit, in stand houden of gebruiken bouwwerk (ruimtelijke deel)

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit een bouwactiviteit, het in stand houden of gebruiken van het te bouwen bouwwerk, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

a.	over het deel van de bouwkosten: met een minimum van € 250,00	1,8%
b.	over het deel van de bouwkosten: met een minimum van € 250,00, indien de aanvraag om een omgevingsvergunning tevens betrekking heeft op een bouwactiviteit als bedoeld in artikel 2.5 (bouwtechnisch deel bouwactiviteit)	2,4%
c.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 350,00
d.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit bij wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht:	€ 5.200,00
e	voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit opgenomen in de bij deze tarieventabel behorende, door het college van burgemeester en wethouders vast te stellen dan wel vastgestelde, (kleine) buitenplanse omgevingsplanactiviteiten:	€ 600,00
f.	voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit anders dan bedoeld in lid e. van dit artikel:	€ 5.700

Artikel 2.7 Omgevingsplanactiviteit: slopen van een bouwwerk

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit een sloopactiviteit, niet zijnde een sloopactiviteit met betrekking tot een monument of beschermd stads- en dorpsgezicht, als bedoeld in paragraaf 2.4, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

a.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 270,00
b.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit bij wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht:	€ 270,00
c.	voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 270,00

Paragraaf 2.4 Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	**Tarief**	**Opmerkingen**

Artikel 2.8 Omgevingsplanactiviteit: monumenten

1. Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, met betrekking tot een gemeentelijk monument, provinciaal monument, voorbeschermd gemeentelijk monument of voorbeschermd provinciaal monument, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere

artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

a. voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit of bij toepassing van artikel 10 van de Erfgoedverordening 2012 gemeente Mook en Middelaar in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit:
   1° voor het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een monument of voorbeschermd monument: € 360,00
   2° voor het herstellen of gebruiken van een monument of voorbeschermd monument op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht: € 360,00
b. voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:
   1° voor het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een monument of voorbeschermd monument: € 360,00
   2° voor het herstellen of gebruiken van een monument of voorbeschermd monument op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht: € 360,00

2. Als de in het eerste lid bedoelde aanvraag een archeologisch monument betreft, worden de in het eerste lid genoemde tarieven verhoogd met: € 360,00
3. Het eerste lid, aanhef en onder a, en tweede lid, is van overeenkomstige toepassing op een aanvraag om een omgevingsvergunning met betrekking tot een monument of archeologisch monument dat op grond van de Erfgoedverordening 2012 gemeente Mook en Middelaar is aangewezen respectievelijk waarop, voordat het is aangewezen, die verordening van overeenkomstige toepassing is. De vorige volzin is van toepassing:
   a. als het gaat om een aangewezen monument of archeologisch monument: zolang in het omgevingsplan daaraan nog niet de functie-aanduiding gemeentelijk monument is gegeven; en
   b. als het gaat om een monument of archeologisch monument waarop voordat het is aangewezen de verordening van overeenkomstige toepassing is: zolang in het omgevingsplan daaraan nog niet de functie-aanduiding gemeentelijk monument is gegeven of het omgevingsplan nog geen voorbeschermingsregel bevat vanwege het voornemen om die functie-aanduiding te geven.

Artikel 2.9 Rijksmonumentenactiviteit

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een rijksmonumentenactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet, met uitzondering van een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een archeologisch monument, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

a. voor het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een monument of voorbeschermd monument:	€ 560,00
b. voor het herstellen of gebruiken van een monument of voorbeschermd monument op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht:	€ 560,00

Artikel 2.10 Omgevingsplanactiviteit: sloopactiviteit in beschermd stads- of dorpsgezicht
Gereserveerd

Artikel 2.11 Omgevingsplanactiviteit: overig cultureel erfgoed en werelderfgoed
Gereserveerd

Paragraaf 2.5 Milieubelastende activiteiten	Tarief	Opmerkingen

Artikel 2.12 Omgevingsplanactiviteit: milieubelastende activiteit

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, bestaande uit een milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het besluit activiteiten leefomgeving, paragraaf 22.3.26 van het tijdelijke deel van het omgevingsplan of art. 5.1 van de Omgevingswet, bedraagt het tarief:

a. voor één milieubelastende activiteit:	€ 500,00
b. Als sprake is van meer dan één milieubelastende activiteit wordt een offerte opgemaakt, waarvan de aanvrager vooraf in kennis wordt gesteld.	

Artikel 2.13 Activiteiten die bedrijfstakken overstijgen (afdeling 3.2 Besluit activiteiten leefomgeving)
Gereserveerd

Artikel 2.14 Nutssector en industrie (afdeling 3.4 Besluit activiteiten leefomgeving)
Gereserveerd

Artikel 2.15 Afvalbeheer (afdeling 3.5 Besluit activiteiten leefomgeving)
Gereserveerd

Artikel 2.16 Agrarische sector (afdeling 3.6 Besluit activiteiten leefomgeving)
Gereserveerd

Artikel 2.17 Dienstverlening, onderwijs en zorg (afdeling 3.7 Besluit activiteiten leefomgeving)
Gereserveerd

Artikel 2.18 Transport, logistiek en ondersteuning daarvan (afdeling 3.8 Besluit activiteiten leefomgeving)
Gereserveerd

Artikel 2.19 Sport en recreatie (afdeling 3.9 Besluit activiteiten leefomgeving)
Gereserveerd

Artikel 2.20 Samenloop van milieubelastende activiteiten
Gereserveerd

Paragraaf 2.6 Lozingsactiviteiten	Tarief	Opmerkingen
Artikel 2.21 Lozingsactiviteit niet afkomstig van milieubelastende activiteit		
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij de gemeente, als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder c, onder 1, van de Omgevingswet, en het gaat niet om het lozen van water of stoffen afkomstig van een milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	€ 360,00	
Artikel 2.22 Lozingsactiviteit afkomstig van milieubelastende activiteit		
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een lozingsactiviteit op een oppervlaktelichaam in beheer bij de gemeente, als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder c, onder 1, van de Omgevingswet, bestaande uit het lozen van afvalwater, koelwater of stoffen afkomstig van een milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	€ 360,00	

Paragraaf 2.7 Aanlegactiviteiten	Tarief	Opmerkingen
Artikel 2.23 Omgevingsplanactiviteit: opbreken en graven		
1. Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit (zoals bedoeld in het omgevingsplan) over één of meer van onderstaande werkzaamheden, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:		
a. voor het opbreken van de verharding in openbaar gebied of het graven in openbaar gebied, anders dan voor het aanleggen, in stand houden of verwijderen van een kabel of leiding, onverlet de toestemming en de kosten vermeld in de Algemene verordening ondergrondse infrastructuren Mook en Middelaar 2019;	€ 360,00	
b. voor het aanleggen, in stand houden of verwijderen van een kabel of leiding in openbaar gebied, niet zijnde kabels als bedoeld in artikel 1.1 van de Telecommunicatiewet, onverlet de toestemming en de kosten vermeld in de Algemene verordening ondergrondse infrastructuren Mook en Middelaar 2019;	€ 360,00	
c. voor het graven in het gebied met archeologische verwachtingen;	€ 360,00	
d. voor het graven in het beperkingengebied leidingen;	€ 360,00	
e. voor het graven in een bijzonder landschapselement of gebied met aardkundige waarde;	€ 540,00	

2. De in lid 1 genoemde tarieven zijn van toepassing als de aanvraag een binnenplanse omgevingsplanactiviteit betreft. Deze zijn van overeenkomstige toepassing als de aanvraag een buitenplanse omgevingsplanactiviteit betreft en worden in dat geval verhoogd met: € 225,00

Artikel 2.24 Omgevingsplanactiviteit: overige activiteiten beperkingengebied leidingen, landschapselement en aardkundige waarde

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, in het beperkingengebied leidingen, in een bijzonder landschapselement of in een gebied met aardkundige waarde, bestaande uit het:

a. aanbrengen of verwijderen van diepwortelende beplanting,
b. indrijven van voorwerpen,
c. ophogen van de grond, of
d. aanbrengen verhardingen (op grond),

bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

a. voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit tot 250 m²: € 600,00
b. voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit > 250 m²: € 900,00
c. voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit waarbij alleen maximaal 2 bomen worden gepakt: € 275,00
b. voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, waarbij de het legestarief van onder a t/m c wordt vermeerderd met: voor een andere dan in de leden a t/m c genoemde activiteiten buitenplanse omgevingsplanactiviteit: € 825,00

Artikel 2.25 Omgevingsplanactiviteit: geluid weg

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het aanleggen of wijzigen van een weg als op grond van het omgevingsplan of bij omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit een geluidgevoelig gebouw is toegelaten binnen het aandachtsgebied van die weg, als bedoeld in artikel 22.272 van het tijdelijke deel van het omgevingsplan zoals opgenomen in artikel 7.1 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

a. voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit: € 270,00
b. voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit: € 495,00

Artikel 2.26 Omgevingsplanactiviteit: aanleggen of veranderen weg

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het aanleggen van een weg of verandering brengen in de wijze van aanleg van een weg, € 225,00

bedoeld in artikel 2:11 van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

Artikel 2.27 Omgevingsplanactiviteit: uitweg/uitrit

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het maken, hebben, veranderen of veranderen van het gebruik van een uitweg, bedoeld artikel 2:12 van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten: € 225,00

Artikel 2.28 Omgevingsplanactiviteit: overige aanlegactiviteiten

Gereserveerd

Paragraaf 2.8 Overige activiteiten	Tarief	Opmerkingen

Artikel 2.29 Omgevingsplanactiviteit: alarminstallatie

Gereserveerd

Artikel 2.30 Omgevingsplanactiviteit: kappen van bomen of vellen van houtopstanden

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het vellen van een houtopstand, bedoeld in artikel 2 Bomenverordening, in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten: € 50,00

Een complexe aanvraag waarbij een herplant/inrichtingsplan is vereist € 270,00

Artikel 2.31 Omgevingsplanactiviteit: reclame

Gereserveerd

Artikel 2.32 Omgevingsplanactiviteit: opslag van roerende zaken

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit de opslag van roerende zaken in een aangewezen gedeelte van de gemeente, bedoeld in artikel 2:10 van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:

a. als de activiteit bestaat uit het daar opslaan van roerende zaken,: € 75,00
b. als de activiteit bestaat uit het als eigenaar, beperkt gerechtigde of gebruiker van een onroerende zaak toestaan of gedogen dat daar roerende zaken worden opgeslagen: € 75,00

Artikel 2.33 Omgevingsplanactiviteit: standplaatsen

a. Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het innemen of hebben van een standplaats, bedoeld in artikel 5:18 van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten: € 150,00
b. In afwijking van het bepaalde in 2.33 onder a. bedraagt het tarief terzake van het innemen van een standplaats ten behoeve van de verkoop tijdens de jaarlijkse Vierdaags van Nijmegen voor iedere dag waarop de standplaats krachtens de vergunning mag worden ingenomen: € 95,00

Artikel 2.34 Andere activiteiten

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op het verrichten van een andere activiteit dan in deze paragraaf en voorgaande paragrafen van dit hoofdstuk bedoeld en die activiteit:

a. betreft een bij of krachtens artikel 5.1 van de Omgevingswet aangewezen vergunningplichtige activiteit, uitgezonderd de activiteit bedoeld in onderdeel b, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten: €270,00
b. Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het innemen of hebben van een aanlegplaats, bedoeld in artikel 5:27a of afdeling 5.6 van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt, onverminderd het bepaalde in de andere;
    1. Het tarief voor het in gebruik nemen van een aanlegplaats in de haven te Mook per 24 uur : € 10,00
    2. het tarief voor het aanmeren aan de kade te Mook per 24 uur :
        i voor schepen met een lengte tot 50 meter € 50,00
        ii voor schepen met een lengte van 50 meter of langer € 100,00

    In afwijking van b.1. en b.2. is het aanmeren aan de kade of in gebruik nemen van een aanlegplaats in de haven te Mook voor niet-commerciële instanties of beroepsvaart van zaterdag 12.00 uur tot maandag 10.00 uur vrijgesteld van leges

c. Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het innemen of hebben van een aanlegplaats, bedoeld in artikel 4.6 van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt, het tarief: € 60,00

d. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het in stand brengen van een directe of een indirecte aansluiting op de gemeentelijke riolering zoals bedoeld in artikel 2 van de Verordening Rioolaansluiting 2017 Gemeente Mook en Middelaar € 180,00

e. Het tarief voor het aansluiten op de gemeentelijke riolering bedraagt de werkelijke kostprijs. De kostprijs wordt voorafgaand aan de uitvoering aan de aanvrager bekend gemaakt en blijkt uit een begroting die door of vanwege burgemeester en wethouders is opgesteld.
Indien het een aansluiting betreft van een bestaand object dat nog niet is aangesloten op het gemeentelijke riool of is voorzien van een alternatieve geldende voorziening en als zodanig is opgenomen in het afvalwatersaneringsplan Gemeente Mook en Middelaar 2003.

f. Planning en uitvoering van de werkzaamheden betreffende een aansluiting op de gemeentelijke riolering als bedoeld in de leden d. en e. van dit artikel vindt in overleg met de aanvrager plaats nadat deze schriftelijk heeft bevestigd akkoord te gaan met de uitvoering en kosten als bedoeld in leden d. en e. van dit artikel.

g. Onverminderd het bepaalde in andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten bedraagt het tarief, indien krachtens wettelijk voorschrift voor de in dat onderdeel bedoelde aanvraag een advies van de Commissie Limburgs Kwaliteitsmenu nodig is en wordt beoordeeld: € 1.350,00

Paragraaf 2.9 Maatwerkvoorschriften

Tarief	Opmerkingen

Artikel 2.35 Maatwerkvoorschriften bij bouwactiviteiten

Als de aanvraag om een of meer maatwerkvoorschriften betrekking heeft op een bouw- of sloopactiviteit, bedraagt het tarief:

a. voor een maatwerkvoorschrift dat betrekking heeft op:
   1. het in stand houden van een bestaand bouwwerk, bedoeld in artikel 3.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving;
   2. bouwactiviteiten die het bouwen van nieuwe bouwwerken betreffen als bedoeld in artikel 4.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving;
   3. het gebruik van een bouwwerk, bedoeld in artikel 6.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving; of
   4. het verrichten van bouw- of sloopwerkzaamheden als bedoeld in artikel 7.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving;

   per maatwerkvoorschrift: € 250,00

b. in andere gevallen dan bedoeld in onderdeel a, per maatwerkvoorschrift:	€ 250,00

Artikel 2.36 Maatwerkvoorschriften bij milieubelastende activiteiten

1. Als de aanvraag om een of meer maatwerkvoorschriften als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving betrekking heeft op één milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief:	€ 250,00
2. Als de aanvraag om een of meer maatwerkvoorschriften betrekking heeft op een andere milieubelastende activiteit dan bedoeld in het eerste lid, bedraagt het tarief per maatwerkvoorschrift:	€ 250,00
3. Als sprake is van meer dan één milieubelastende activiteit zoals bedoeld in het eerste of tweede lid, wordt een offerte opgemaakt, waarvan de aanvrager vooraf in kennis wordt gesteld.	

Artikel 2.37 Maatwerkvoorschriften bij overige activiteiten

Als de aanvraag om een of meer maatwerkvoorschriften betrekking heeft op een andere activiteit dan genoemd in de artikelen 2.35 en 2.36, bedraagt het tarief per maatwerkvoorschrift:	€ 250,00

Paragraaf 2.10 Gelijkwaardigheid

	Tarief	Opmerkingen

Artikel 2.38 Gelijkwaardige maatregel

1. Als de aanvraag om toestemming voor een gelijkwaardige maatregel als bedoeld in artikel 4.7 van de Omgevingswet betrekking heeft op:	
a. een bouwactiviteit, bedraagt het tarief, per uur:	€ 90,00
b. een activiteit met betrekking tot cultureel erfgoed, bedraagt het tarief, per uur:	€ 90,00
c. een milieubelastende activiteit, bedraagt het tarief, per uur:	€ 90,00
d. een andere activiteit dan bedoeld in de onderdelen a, b of c, bedraagt het tarief, per uur:	€ 90,00
2. Het op grond van het eerste lid verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.	

Paragraaf 2.11 Overige tarieven

	Tarief	Opmerkingen

Artikel 2.39 Verlengen tijdelijke omgevingsvergunning bouwactiviteit

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om verlenging van de in een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit gestelde termijn, bedoeld in artikel 10.23, tweede lid, van het Omgevingsbesluit:	€ 270,00

Artikel 2.40 Wijzigen omgevingsvergunning

Voor het in behandeling nemen van een aanvraag om wijziging van een omgevingsvergunning is hetzelfde tarief verschuldigd als op grond van dit hoofdstuk verschuldigd is voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor de activiteit of activiteiten waarop de aanvraag tot wijziging betrekking heeft.

Artikel 2.41 Wijzigen voorschriften omgevingsvergunning

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om wijziging van voorschriften van een omgevingsvergunning: € 270,00

Artikel 2.42 Intrekken omgevingsvergunning

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om gehele of gedeeltelijke intrekking van een omgevingsvergunning, tenzij artikel 2.58 van toepassing is: € 460,00

Artikel 2.43 Beoordeling aanvullende gegevens

Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief voor het in behandeling nemen van aanvullende gegevens die worden ingediend nadat de aanvraag om een omgevingsvergunning bedoeld in artikel 2.2, aanhef en onderdeel b, in behandeling is genomen: € 135,00

Artikel 2.44 Beoordeling onderzoeksrapporten

De in artikel 2.49 opgenomen tarieven zijn van overeenkomstige toepassing op het in behandeling nemen van een aanvraag tot het beoordelen van een onderzoeksrapport, zonder dat sprake is van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ander besluit.

Artikel 2.45 Wijzigen van het omgevingsplan

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het wijzigen van het omgevingsplan: € 8.000,00

Artikel 2.46 Niet genoemd besluit op aanvraag

Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het nemen van een ander, in dit hoofdstuk niet benoemd besluit op grond van de Omgevingswet, de op die wet gebaseerde algemene maatregelen van bestuur of het omgevingsplan: € 135,00

Artikel 2.46a Beoordeling vergunningvrij bouwen

Het tarief bedraagt voor het beoordelen van een verzoek of een vergunning nodig is op grond van artikel 5.1 lid 1 onder a van de Omgevingswet of dat een uitzondering van toepassing is op grond van artikel 2.27 of paragraaf 2.3.3 van het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL): € 235,00

Paragraaf 2.12 Modaliteiten	Tarief	Opmerkingen

Artikel 2.47 Achteraf ingediende aanvraag

Als de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een activiteit wordt ingediend na aanvang of gereedkomen van de activiteit, worden de op grond van de paragrafen 2.3 tot en met 2.8 verschuldigde leges verhoogd met: 50%,

Artikel 2.48 Uitgebreide voorbereidingsprocedure

Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, als afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is op de voorbereiding van het besluit:

a. als sprake is van een milieubelastende activiteit: € 500,00
b. Als sprake is van meer dan één milieubelastende activiteit wordt een offerte opgemaakt, waarvan de aanvrager vooraf in kennis wordt gesteld.
c. als sprake is van andere activiteiten wordt een offerte opgemaakt, waarvan de aanvrager vooraf in kennis wordt gesteld.

Artikel 2.49 Beoordeling onderzoeksrapporten

Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, als krachtens wettelijk voorschrift voor de betreffende aanvraag een rapport moet worden beoordeeld:

a. voor de beoordeling van een milieukundig bodemrapport: € 300,00
b. voor de beoordeling van een archeologisch bodemrapport: € 450,00
c. voor het schriftelijk verstrekken van adviezen inzake archeologische waarden, verwachtingen en/of onderzoek, zonder dat van een bodemrapport sprake is: € 450,00
d. voor de beoordeling van een geluid- of luchtrapport betreffende de geluid- of luchtbelasting, per rapport: € 300,00
e. voor de beoordeling van een akoestisch rapport o.a. betreffende de interne en externe geluidwering of nagalm van een bouwwerk: € 300,00
f. voor de beoordeling van een ecologisch onderzoeksrapport: € 300,00
g. voor de beoordeling van een milieueffectrapportage (MER): € 1.700,00
h. voor de beoordeling van een natuurcompensatierapport: € 300,00
i. voor de beoordeling van een onderzoeksrapport naar stikstof: € 300,00
j. voor de beoordeling van een onderzoeksrapport externe veiligheid: € 300,00
k. voor de beoordeling van een rapport volwaardigheid bedrijven: € 300,00
l. voor de beoordeling van een brandveiligheidsrapport € 300,00
m. voor de beoordeling van een bouwveiligheidrapport € 180,00
n. voor de beoordeling van een sloopveiligheidsplan € 180,00
o. voor de beoordeling van een niet in de voorgaande onderdelen genoemd rapport: € 300,00

Artikel 2.50 Advies

1. Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, als een daartoe aangewezen bestuursorgaan of andere instantie advies moet uitbrengen over de aanvraag om een omgevingsvergunning of een ander besluit op grond van de Omgevingswet:
   a. voor een advies van de gemeenteraad: € 360,00
   b. voor een advies van de gemeentelijke adviescommissie als bedoeld in de Adviescommissie Omgevingskwaliteit Mook en Middelaar 2024 dat uitsluitend betrekking heeft op redelijke eisen van welstand, als bedoeld in de gemeentelijke beleidsregels bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet worden de door de gemeentelijke adviescommissie gefactureerde kosten doorberekend.
   c. voor een advies van de gemeentelijke adviescommissie als bedoeld in de Adviescommissie Omgevingskwaliteit Mook en Middelaar 2024 in andere gevallen dan bedoeld in onderdeel b worden de door de gemeentelijke adviescommissie gefactureerde kosten doorberekend.
   d. voor een advies in andere gevallen dan bedoeld in de onderdelen a tot en met c: het bedrag van de voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning aan de aanvrager meegedeelde kosten, blijkend uit een begroting die door het college van burgemeester en wethouders is opgesteld.
2. Als een begroting als bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, is uitgebracht, wordt een aanvraag in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop de begroting aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.

Artikel 2.51 Instemming

1. Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, als een aanvraag om een omgevingsvergunning of een ander besluit op grond van de Omgevingswet betrekking heeft op een activiteit waarvoor de beslissing op de aanvraag op grond van artikel 16.16 van de Omgevingswet instemming behoeft van een bestuursorgaan:
   a. als de gemeenteraad moet besluiten over de instemming: € 360,00
   b. als een ander bestuursorgaan moet besluiten over de instemming:
      het bedrag dat dit bestuursorgaan aan rechten zou heffen als het voor de activiteit waarvoor instemming wordt verzocht zelf bevoegd gezag zou zijn.

2. Het bedrag bedoeld in het eerste lid, onder b, wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.

Paragraaf 2.13 Vermindering	Tarief	Opmerkingen

Artikel 2.52 Vermindering na vooroverleg

1. Als de aanvraag om een omgevingsvergunning bedoeld in artikel 2.2, aanhef en onderdeel b, en zoals nader omschreven in de paragrafen 2.3 tot en met 2.8, is voorafgegaan door een vooroverleg als bedoeld in artikel 2.2, aanhef en onderdeel a, en zoals nader omschreven in paragraaf 2.2, waarop de aanvraag om de omgevingsvergunning betrekking heeft, bestaat onder de in het tweede lid van dit artikel genoemde voorwaarden aanspraak op vermindering van de voor het in behandeling nemen van de aanvraag om de omgevingsvergunning verschuldigde leges. De vermindering bedraagt: 100%
   van de voor het vooroverleg geheven leges.
2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt de aanvraag om een omgevingsvergunning gedaan:
   a. voor dezelfde activiteit of activiteiten als waarop het vooroverleg betrekking had;
   b. in overeenstemming met de uitkomsten van het vooroverleg; en
   c. binnen 12 maanden na het laatste vooroverleg of, als het vooroverleg volgens afspraak leidt tot de betreffende omgevingsvergunning aan de aanvrager. .
3. Bij leges voor een principeverzoek is geen vermindering mogelijk.

Artikel 2.53 Vermindering bij meervoudige aanvraag
Gereserveerd

Paragraaf 2.14 Teruggaaf	Tarief	Opmerkingen

Artikel 2.54 Teruggaaf bij aanvraag en oordeel geen omgevingsvergunning nodig

Als het college van burgemeester en wethouders op grond van een aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning oordeelt dat voor de voorgenomen activiteit geen omgevingsvergunning is vereist, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt: 75%.
van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is gedaan verschuldigde leges met een minimum van € 400,00 dat altijd verschuldigd blijft.

Artikel 2.55 Teruggaaf als aanvraag verder buiten behandeling wordt gelaten

Als na toepassing van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht een aanvraag buiten behandeling wordt gelaten, bestaat aanspraak op teruggaaf. De teruggaaf bedraagt: 50%.
van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is gedaan verschuldigde leges.

Artikel 2.56 Teruggaaf als gevolg van intrekking aanvraag omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift bij reguliere procedure

Als een aanvrager zijn aanvraag om een omgevingsvergunning of aanvraag om een maatwerkvoorschrift op de voorbereiding waarvan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing is geheel of gedeeltelijk intrekt terwijl het college van burgemeester en wethouders daarover nog geen besluit heeft genomen, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt:

a. bij gehele of gedeeltelijke intrekking binnen vier weken na de indiening van de aanvraag: 50%
   van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;

Artikel 2.57 Teruggaaf als gevolg van intrekking aanvraag omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift bij uitgebreide voorbereidingsprocedure

Als een aanvrager zijn aanvraag om een omgevingsvergunning of aanvraag om een maatwerkvoorschrift op de voorbereiding waarvan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is geheel of gedeeltelijk intrekt terwijl het college van burgemeester en wethouders daarover nog geen besluit heeft genomen, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt:

a. bij gehele of gedeeltelijke intrekking binnen zes weken na de indiening van de aanvraag: 50%
   van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;
b. bij gehele of gedeeltelijke intrekking op een tijdstip vanaf zes weken tot achttien weken na de indiening van de aanvraag: 30%
   van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;
c. bij gehele of gedeeltelijke intrekking op een tijdstip vanaf achttien weken na de indiening van de aanvraag: 25%
   van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges.

Artikel 2.58 Teruggaaf als gevolg van intrekking verleende omgevingsvergunning voor bouw- of milieubelastende activiteiten

Als het college van burgemeester en wethouders een verleende omgevingsvergunning voor een bouw- of milieubelastende activiteit intrekt op aanvraag van de vergunninghouder, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges, mits deze aanvraag is ingediend binnen 2 jaren na verlening van de vergunning en van de vergunning geen gebruik is gemaakt. De teruggaaf bedraagt:	20%
van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges.	

Artikel 2.59 Teruggaaf als gevolg van het weigeren van een omgevingsvergunning voor bouw- of milieubelastende activiteiten

Gereserveerd

Artikel 2.60 Geen teruggaaf legesdeel modaliteiten

In afwijking van de voorgaande artikelen van deze paragraaf wordt geen teruggaaf verleend van het legesdeel dat betrekking heeft op de modaliteiten genoemd in paragraaf 2.12.

Artikel 2.61 Minimumbedrag voor teruggaaf

Een bedrag minder dan € 150,00 wordt niet teruggegeven.

Hoofdstuk 3 - Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder hoofdstuk 2

Paragraaf 3.1 Horeca	Tarief	Opmerkingen
Artikel 3.1 Exploitatie openbare inrichting		
1. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een exploitatievergunning op grond van artikel 2:28 van de Algemene Plaatselijke Verordening	€ 343,20	
2. Het tarief bedraagt indien de ontheffing als bedoeld in 2:29 van de Algemene plaatselijke verordening een geldigheidsduur van een kalenderjaar heeft en betrekking heeft op het eerste uur na het in de Algemene Plaatselijke Verordening vastgestelde sluitingsuur, geldig voor:		
a. één dag per week	€ 114,40	
b. twee dagen per week	€ 143,00	
c. drie dagen per week	€ 171,60	
d. meer dan drie dagen per week	€ 228,70	
3. Het tarief bedraagt indien de ontheffing als bedoeld in 2:29 van de Algemene plaatselijke verordening een geldigheidsduur van een kalenderjaar heeft en betrekking heeft op het tweede uur na het in de Algemene Plaatselijke Verordening vastgestelde sluitingsuur geldig voor:		
a. één dag per week	€ 88,90	
b. twee dagen per week	€ 114,40	
c. drie dagen per week	€ 143,00	
d. meer dan drie dagen per week	€ 171,60	
Artikel 3.2 Uitoefenen horeca- of slijtersbedrijfs		
1. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning op grond van artikel 3 van de Alcoholwet	€ 235,50	
2. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een melding als bedoeld in artikel 30 van de Alcoholwet	€ 117,70	
3. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 35 van de Alcoholwet	€ 117,70	
4. Het tarief bedraagt voor van het in behandeling nemen van een aanvraag om een ontheffing van het tijdstip van sluiting van een voor het publiek toegankelijke inrichting (cafés, restaurants e.d.):		
a. voor het eerste uur na het in de Algemene Plaatselijke Verordening vastgestelde sluitingsuur, per dag	€ 58,85	
b. voor ieder volgend uur per dag	€ 11,75	

Paragraaf 3.2 Seksbedrijven	Tarief	Opmerkingen
Artikel 3.3 Vergunning en verlenging vergunning seksbedrijf		
1. Een vergunning als bedoeld in artikel 3:3 van de Algemene Plaatselijke Verordening (seksinrichting of escortbedrijf) voor de periode van één jaar	€ 2.649,00	
2. Een verlenging van een vergunning als bedoeld in artikel 3:11 van de Algemene Plaatselijke Verordening (seksinrichting of escortbedrijf)	€ 1.324,00	

Artikel 3.4 Wijzigen vergunning seksbedrijf

Een wijziging van een vergunning in verband met wijziging van beheer als bedoeld in artikel 3:15 van de Algemene Plaatselijke Verordening (seksinrichting of escortbedrijf)	€ 1.324,00	

Paragraaf 3.3 Winkeltijdenwet	Tarief	Opmerkingen
Artikel 3.5 Ontheffing winkeltijden		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:		
a. voor een ontheffing in het kader van de Winkeltijdenwet of het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet	€ 80,40	
b. tot het verlenen van toestemming om een in artikel 3.5 onder a bedoelde ontheffing over te dragen aan een ander	€ 40,20	50% van tarief bij letter a
c. tot het intrekken of wijzigen van een in artikel 3.5 onder a bedoelde ontheffing	€ 40,20	50% van tarief bij letter a

Paragraaf 3.4 Organiseren evenement of markt	Tarief	Opmerkingen
Artikel 3.6 Organiseren evenement		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning voor het organiseren van een evenement als bedoeld in artikel 2:25, eerste lid van de Algemene plaatselijke verordening (evenementenvergunning), indien het betreft:		
a. een commercieel evenement	€ 286,00	
b. een niet-commercieel evenement	€ 114,40	
c. een buurtbarbecue of straatfeest die niet voldoet aan de eisen bedoeld in artikel 2:25, tweede lid, van de Algemene plaatselijke verordening	€ 57,2	

Artikel 3.7
Gereserveerd

Paragraaf 3.5 Standplaatsen	Tarief	Opmerkingen
Artikel 3.8		
Gereserveerd		
Artikel 3.9 Losse standplaatsen		
1. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om: een standplaatsvergunning als bedoeld in als bedoeld in artikel 5:18 van de Algemene Plaatselijke Verordening:	€ 141,80	
2. In afwijking van het bepaalde in lid 1 bedraagt het tarief terzake van het innemen van een standplaats ten behoeve van de verkoop tijdens de jaarlijkse Vierdaags van Nijmegen voor iedere dag waarop de standplaats krachtens de vergunning mag worden ingenomen	€ 90,80	

Paragraaf 3.6 Overige op basis van de APV	Tarief	Opmerkingen
Artikel 3.10 Overige aanvragen op basis van de APV		
1. Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag ter verkrijging van:		

a.	een ontheffing als bedoeld in artikel 4:6 van de Algemene Plaatselijke Verordening (produceren geluid)	€ 56,10
b.	van een vergunning voor het houden van snuffelmarkten als bedoeld in artikel 5:22 van de Algemene Plaatselijke Verordening	€ 53,65
2.	Een vergunning als bedoeld in artikel 2:10 van de Algemene Plaatselijke Verordening (voorwerpen op, boven of aan de weg)	€ 70,90

Paragraaf 3.7 Luchtvaart	Tarief	Opmerkingen
Artikel 3.11 Verklaring van geen bezwaar luchtvaart		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een verklaring van geen bezwaar op grond van artikel 8a.50 lid 2 Wet Luchtvaart juncto 18 lid 2 van de Regeling burgerluchthavens voor het opstijgen en/of landen van een luchtballon, schermzweeftoestellen, zeilvliegtuigen en gemotoriseerde schermvliegtuigen:		
a. Voor het eenmalig opstijgen / landen	€ 82,00	
b. Voor het meermaals opstijgen / landen gedurende één jaar	€ 205,00	

Paragraaf 3.8 Kinderopvang	Tarief	Opmerkingen
Artikel 3.12 Registratie kinderopvang		
Het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot registratie kinderopvang bedraagt:		
a. voor een kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang, peuterspeelzaal of gastouderbureau	€ 886,50	
b. voor een voorziening voor gastouderopvang	€ 443,20	
c. voor een voorziening voor gastouderopvang indien sprake is van een verkorte inspectie van de GGD (indien sprake is van een reeds geregistreerde gastouder en de laatste inspectie na 1-1-2014 heeft plaatsgevonden)	€ 332,20	

Paragraaf 3.9 Wet op de lijkbezorging	Tarief	Opmerkingen
Artikel 3.13 Wet op de lijkbezorging		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een andere, in deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	€ 331,00	

Paragraaf 3.10 In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	Tarief	Opmerkingen
Artikel 3.14 Aanvragen overige vergunningen, ontheffingen of beschikkingen		
Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een andere, in deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	€ 143,10	

Tarief # is een op veelvouden van € 0,05 naar beneden afgerond tarief van het wettelijke maximaal door de rijksoverheid vastgestelde of nog vast te stellen tarief. Als het maximale tarief door de rijksoverheid wordt gewijzigd, kan ook het legestarief wijzigen.

Raadsbesluit

Documentnummer
Onderwerp **Begrotingswijziging reinigingsheffingen 2024**

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 14 november 2023;

gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 december 2023,

besluit:

de navolgende begrotingswijziging vast te stellen:
De baten afvalstromen verlagen met € 82k en gelijktijdig de baten afvalstoffenheffing verhogen met € 82k.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 14 december 2023

De raad voornoemd,

De griffier
mr. M.A.M. van Arensbergen

De voorzitter
mr. drs. W. Gradisen

Raadsvoorstel

Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer	
Onderwerp	**Eindejaarsrapportage 2023**
Datum raadsvergadering	**14 december 2023**
Raadscommissie	Begroting & Rekening
Datum raadscommissie	7 december 2023
Programma	Algemeen Bestuur
Portefeuillehouder	A.F. Herings

Eindejaarsrapportage 2023

Inleiding

Het college van burgemeester en wethouders informeert uw raad over de voortgang en realisatie van het lopende begrotingsjaar middels een tussentijdse rapportage, zijnde de Eindejaarsrapportage 2023. De Eindejaarsrapportage 2023 bevat de stand van zaken t/m september 2023.
Daarnaast bevat deze rapportage een voorstel tot financiële bijstelling van diverse budgetten middels een begrotingswijziging voor het lopende begrotingsjaar 2023.

Voorstel

1. De Eindejaarsrapportage 2023 vast te stellen;
2. De exploitatiebegroting 2023 te wijzigen conform de mutaties in de Eindejaarsrapportage 2023;
3. De budgetoverhevelingen (incl. budgetten met dekking VBR) van 2023 naar 2024 vermeld in de Eindejaarsrapportage vast te stellen; per saldo € 141k en € 295k met dekking VBR ten gunste van de bestemmingsreserve ‘Budgetoverheveling’.
4. De budgetten t.b.v. diverse SiSa-regelingen over te hevelen naar 2024 tenzij de onderhavige beschikking anders stelt.
5. Akkoord te gaan met de begrotingswijziging Regioprogramma jeugd 2023-2028 zoals vermeld in paragraaf 5.5 van de eindejaarsrapportage.

Beoogd effect

Met het kennisnemen van de Eindejaarsrapportage 2023 heeft u inzicht in de stand van zaken over de periode januari tot en met september 2023. Daarnaast wordt voldaan aan artikel 192 Gemeentewet waarin de raad bevoegd is tot het wijzigen van de lopende begroting.

Argumenten

1.1 Kennisnemen van de Eindejaarsrapportage 2023
De Eindejaarsrapportage 2023 bevat per programma de voortgang op de vraag ‘Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?’, zoals deze is vermeld in de Programmabegroting 2023. Tevens is de stand van zaken vermeld van de exploitatie, kredieten, reserves en voorzieningen.

2.1 Vaststellen begrotingswijziging
De raad is het bevoegde gremium om de begroting te wijzigen op grond van artikel 192 Gemeentewet. Na analyse van de huidige begroting en de verwachte baten en lasten over 2023 zijn hiertoe in de Eindejaarsrapportage 2023 diverse mutaties voorgesteld. Na vaststelling door uw raad van deze mutaties wordt de begroting geactualiseerd voor 2023.

3.1 Vaststellen budgetoverhevelingen van 2023 naar 2024
De raad heeft ook de bevoegdheid de voorgestelde budgetoverhevelingen (incl. budgetten met dekking VBR) vast te stellen en deze toe te laten voegen aan de bestemmingsreserve Budgetoverheveling. De raad is bevoegd om mutaties in reserves te autoriseren.

4.1. Het meenemen van de budgetten t.b.v. SiSa-regelingen
SiSa-regelingen zijn uitkeringen gelabeld aan een specifiek doel waarbij de financiering veelvuldig over meerdere jaren loopt. De subsidieverstrekker stelt de looptijd vast, echter de raad dient akkoord te gaan met het meenemen van deze middelen naar het volgende jaar.

5.1 Begrotingswijziging Regioprogramma jeugd 2023-2028
Op 2 november 2023 heeft de raad het Regioprogramma jeugd 2023-2028 vastgesteld. Daarmee is de raad akkoord gegaan met de verwerking van de meerkosten voor de jaren 2024 tot en met 2027 bij de Eindejaarsrapportage 2023. Deze verwerking is opgenomen in paragraaf 5.5 van de eindejaarsrapportage.

Kanttekeningen

1.1. Niet vaststellen van de Eindejaarsrapportage 2023
Als de Eindejaarrapportage 2023 niet wordt vastgesteld, wordt er geen begrotingswijziging doorgevoerd en worden er nu geen budgetten overgeheveld van 2023 naar 2024. Eventuele verschillen tussen de huidige ramingen en de realisatie worden vermeld en toegelicht in de Jaarstukken 2023 (planning juni 2024).

1.2. Niet vaststellen van de begrotingswijziging Regioprogramma jeugd 2023-2028.
Als de begrotingswijziging m.b.t. het Regioprogramma jeugd 2023-2028 niet wordt vastgesteld, kunnen de meerkosten voor de jaren 2024 tot en met 2027 niet worden verwerkt.

Duurzaamheid

Uitgangspunt is een duurzaam sluitende en reële begroting.

Communicatie

De vastgestelde Eindejaarsrapportage 2023 wordt op de gemeentelijke website geplaatst en wordt verstrekt aan de Provincie en aan onze accountant.

Uitvoering

Di 21 november : Behandeling Eindejaarsrapportage 2023 in B&W;
Do 7 december : Behandeling Eindejaarsrapportage 2023 in Commissie Begroting en Rekening;
Wo 14 december: Raadsvergadering (besluitvorming).

Bijlage(n)

Bijlage 1: Eindejaarsrapportage 2023;
Bijlage 2: Concept raadsbesluit.

Mook, 14 december 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De gemeentesecretaris
drs. W. Mariman

De burgemeester
mr. drs. W. Gradisen

Raadsbesluit

Documentnummer
Onderwerp **Eindejaarsrapportage 2023**

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

Gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 21 november 2023

Gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 december 2023

Besluit:

1. De Eindejaarsrapportage 2023 vast te stellen;
2. De exploitatiebegroting 2023 te wijzigen conform de mutaties in de Eindejaarsrapportage 2023;
3. De budgetoverhevelingen (incl. budgetten met dekking VBR) van 2023 naar 2024 vermeld in de Eindejaarsrapportage vast te stellen; per saldo € 141k en € 295k met dekking VBR ten gunste van de bestemmingsreserve 'Budgetoverheveling'.
4. De budgetten t.b.v. diverse SiSa-regelingen over te hevelen naar 2024 tenzij de onderhavige beschikking anders stelt.
5. Akkoord te gaan met de begrotingswijziging Regioprogramma jeugd 2023-2028 zoals vermeld in paragraaf 5.5 van de eindejaarsrapportage.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 14 december 2023

De raad voornoemd,

De griffier
mr. M.A.M. van Arensbergen

De voorzitter
mr. drs. W. Gradisen

Gemeente Mook en Middelaar

Eindejaarsrapportage 2023
Tussentijdse rapportage januari t/m september

Versie raad 14 december 2023

Gemeente Mook en Middelaar

EINDEJAARSRAPPORTAGE 2023

Inhoudsopgave

1. Algemeen 4
1.1. Inleiding 5
1.2. Leeswijzer 6
1.3. Afkortingen 7

2. Samenvatting 8

3. Programmaverantwoording 11
3.1. Programma Sociale leefomgeving 12
3.2. Programma Sociaal Domein 13
3.3. Programma Fysieke leefomgeving 15
3.4. Programma Toerisme, natuur en duurzaamheid 16
3.5. Programma Bestuur en organisatie 18

4. Stand van zaken 19
4.1. Begrotingssaldo 20
4.2. Exploitatie 2023 22
4.3. Lopende kredieten 2023 25

5. Financiële wijzigingen 31
5.1. Financieel overzicht programma's 32
5.2. Mutaties exploitatie 2023 33
5.3. Mutaties kredieten 2023 38
5.4. Budgetoverhevelingen naar 2024 40
5.5. Mutaties t.b.v. begroting 2024 41

1. Algemeen

1.1. Inleiding

In november 2022 heeft uw raad de Programmabegroting 2023 vastgesteld, welke vervolgens is goedgekeurd door de provincie. Nadien heeft uw raad in juli 2023 de Zomerrapportage vastgesteld, waarin een beleidsmatige en financiële tussenstand is weergegeven alsook mutaties zijn voorgesteld met betrekking tot de financiën. In de voorliggende Eindejaarsrapportage geven wij een beeld weer van de beleidsmatige en financiële tussenstand tot en met september 2023.

Bij deze Eindejaarsrapportage betreffen de voorgestelde financiële mutaties alléén incidentele bijstellingen voor 2023. Hiermee blijft de strekking van de Eindejaarsrapportage – een document met de beleidsmatige en financiële tussenstand in het lopende boekjaar – zuiver. Om de leesbaarheid van deze rapportage te vergroten, zijn de voorgestelde mutaties en de hiermee gepaard gaande exploitatie-effecten toegelicht in hoofdstuk 5 Financiële wijzigingen. Een overzicht van alle lopende kredieten en de stand van zaken van diezelfde kredieten is opgenomen in § 4.3. Lopende kredieten 2023. Wij stellen u voor deze voorgestelde mutaties in de lopende begroting voor 2023 te verwerken en de gevraagde budget- en kredietoverhevelingen naar 2024 goed te keuren.

Deze Eindejaarsrapportage 2023 betreft een tussentijdse rapportage over de eerste negen maanden van 2023 en bevat:

1. De (beleidsmatige) stand van zaken van de onderwerpen in de vijf programma's uit de Programmabegroting 2023;
2. De actuele financiële stand van zaken na besluitvorming gedurende de eerste negen maanden van dit jaar;
3. De stand van zaken van lopende kredieten;
4. Voorstellen voor mutaties van budgetten en kredieten in 2023, en de voorgestelde budget- en kredietoverhevelingen naar 2024.

1.2. Leeswijzer

Indeling
De Eindejaarsrapportage bestaat uit vijf hoofdstukken.

Algemeen
Hier vindt u de inleiding, deze leeswijzer en de afkortingen.

Samenvatting
Dit hoofdstuk geeft kort weer wat de belangrijkste punten zijn van de financiële aspecten. Ook wordt hier de context van de cijfers beschreven en er wordt een prognose gegeven voor de baten en lasten in de resterende drie maanden van dit jaar.

Programmaverantwoording
Hier is per programma de stand van zaken vermeld van de onderwerpen zoals deze zijn vermeld in de Programmabegroting 2023. Het betreft de voortgang t/m september 2023. Voor het weergeven van de voortgang is gebruik gemaakt van een zogenaamd 'stoplichtmodel'. Groen betekent dat het proces of de activiteit op schema ligt qua planning, financiën en kwaliteit. Oranje betekent dat we iets achter lopen, maar wel kunnen inhalen in het huidige jaar. Rood betekent dat de activiteit niet op tijd, niet binnen de financiële ruimte en/of niet de gewenste kwaliteit heeft en deze op korte termijn ook niet gerealiseerd kan worden. De statussen oranje en rood worden altijd toegelicht.

Stand van zaken
Dit hoofdstuk bevat de huidige stand van zaken t/m eind september 2023. Dit betreft de onderdelen exploitatie (baten en lasten), kredieten (investeringen), de reserves en de voorzieningen.

Financiële bijstellingen
Dit onderdeel bevat de financiële kant van deze Eindejaarsrapportage, te weten de voorgestelde mutaties op programmaniveau voor het boekjaar 2023. De mutaties boven de € 20k zijn toegelicht. Tevens zijn de voorgestelde budgetoverhevelingen naar 2024 in beeld gebracht.

Bedragen
Getallen in euro's worden op meerdere wijzen weergegeven:

Weergave
Bedragen worden vermeld in duizendtallen, zijnde 'x € 1.000' of aangeduid met de letter 'k'.
Lasten worden positief weergegeven, eventueel aangevuld met de letter 'N' van 'Nadeel'.
Baten worden negatief weergegeven (-/-), eventueel aangevuld met de letter 'V' van 'Voordeel'.

Afrondingsverschillen
Omdat de bedragen in deze Eindejaarsrapportage in duizenden euro's worden gepresenteerd, is het mogelijk dat in de tellingen schijnbaar afrondingsverschillen ontstaan. Dit komt omdat zowel de afzonderlijke bedragen als een eindtelling onafhankelijk van elkaar worden afgerond.
Voorbeeld: € 1.300 + € 1.400 = € 2.700, dit wordt dan € 1k + € 1k = € 3k.

1.3. Afkortingen

Afkorting	Voluit
Admo	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien (incl. overhead en Vpb)
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdienst
INC	Incidenteel
IKB	Individueel keuzebudget
MT	Managementteam
P&C	Planning & Control
PW	Participatiewet
RES	Regionale energie strategie
SiSa	Single information, Single audit
SPUK	Specifieke uitkering
STR	Structureel
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
UG	Uitkeringen gemeentefonds
VBR	Vrij Besteedbare Reserve
Vpb	Vennootschapsbelasting
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WSW	Werken in de sociale werkvoorziening

2. Samenvatting

In november 2022 is de Programmabegroting 2023 vastgesteld. Nadien heeft in juli 2023 de behandeling van de Zomerrapportage 2023 plaatsgevonden. Hieruit zijn meerdere financiële mutaties voor de lopende begroting 2023 gekomen. In de voorliggende Eindejaarsrapportage geven wij een beeld van de beleidsmatige en financiële tussenstand tot en met september 2023. De mutaties uit de Zomerrapportage zijn hierin reeds verwerkt.

Begrotingssaldo vóór Eindejaarsrapportage
De vastgestelde Programmabegroting 2023 laat een positief begrotingssaldo zien van € 37k. Bij de Zomerrapportage 2023 zijn financiële bijstellingen doorgevoerd met een impact van € 350k negatief. Naast de financiële effecten van de P&C producten heeft uw raad nog bijstellingen geaccordeerd met een negatieve impact van € 22k in totaal. Samengevat komt het begrotingssaldo voor aanvang van deze Eindejaarsrapportage uit op € 335k N. Dit is het vastgestelde saldo van de zomerrapportage.

Prognose baten en lasten 2023
Bij het opstellen van een prognose voor de baten en lasten voor het hele jaar worden de dusver gerealiseerde baten en lasten geëxtrapoleerd. Bij de extrapolatie van de lasten wordt zo goed als mogelijk rekening gehouden met bedragen die reeds voor een heel jaar vooruit zijn betaald of bedragen die juist aan het einde van het boekjaar in rekening gebracht worden. Op basis van deze prognose is het de verwachting dat het merendeel van de lasten per programma binnen de begroting zal blijven. Voor de meeste programma's zal dit gemiddeld tussen de 85% en 100% zijn (zie ook § 4.2. Exploitatie 2023). Voor de baten is het algemene beeld dat deze op dit moment in totaliteit redelijk in de pas lopen. Een mogelijke afwijking in baten kan echter nog ontstaan door de decembercirculaire.

Kijkend naar budgettaire ruimte binnen de programma's is voor programma 1 en programma 4 een kleine onderbesteding zichtbaar. Verder is het mogelijk dat voor programma 2 een (klein) tekort te verwachten is. Echter, dit programma bestaat uit zogenoemde open-eind regelingen, waardoor de begrotingsrechtmatigheid voor dit programma niet in het geding komt.

Omdat de meeste baten en lasten keurig in de pas lopen, wordt slechts een beperkt aantal financiële bijstellingen voorgesteld. In totaal wordt er voor alle programma's tezamen een bedrag ad € 85k extra gevraagd incidenteel voor 2023. Doordat het merendeel van de extra, niet begrote lasten voor 2023 binnen de huidige begroting opgevangen kan worden, is slechts voor een beperkt deel van deze kosten een bijstelling benodigd.

Budgetoverheveling
Naast de verwachte baten en lasten spelen ook budgetoverhevelingen een rol bij het prognosticeren van het begrotingssaldo. Activiteiten moeten uitgevoerd worden in het jaar waarin het budget beschikbaar is gesteld. Het kan echter voorkomen dat door omstandigheden activiteiten niet hebben kunnen plaatsvinden in het aangewezen jaar en alsnog in het volgende boekjaar gedaan moeten worden. Daarnaast zijn er activiteiten die gesubsidieerd worden, waarbij de verplichting doorloopt in 2024. Verder kan het ook zijn dat de activiteit reeds is uitgevoerd, maar de financiële afwikkeling pas plaatsvindt in 2024. Voor deze uitzonderingssituaties kan uw raad besluiten om het bijbehorende budget over te hevelen naar het volgende boekjaar.

In deze Eindejaarsrapportage wordt voorgesteld om een totaalbedrag ad € 141k over te hevelen naar volgend jaar. Deze budgetoverhevelingen worden verwerkt in de financiële administratie na vaststelling van de Eindejaarsrapportage 2023 door uw raad. Deze overhevelingen vinden al plaats in 2023, zodat dit niet meer bij de Jaarstukken 2023 hoeft te gebeuren en daar een zuiverder rekeningsaldo gepresenteerd kan worden. Door het honoreren van deze voorstellen neemt de bestedingsruimte voor dit jaar af. Eventuele afwijkingen worden meegenomen in de Jaarstukken 2023. In § 5.4. Budgetoverhevelingen naar 2024 vindt u een toelichting hierop.

Prognose begrotingssaldo 2023

Op het moment van het opstellen van de Eindejaarsrapportage is het lastig om een zeker en eenduidig beeld te schetsen van het begrotingssaldo aan het einde van het jaar. Puur kijkend naar de huidige cijfers wordt er een negatiever begrotingssaldo gerealiseerd dan oorspronkelijk bij de Programmabegroting 2023 was geraamd. Echter, tot dusver is te zien dat binnen de programma's incidentele meevallers, zowel baten als lasten, verwacht worden. Het positieve effect dat deze meevallers zullen opleveren, werkt uiteindelijk positief door in het begrotingssaldo. In welke mate deze meevallers en mogelijke onderbestedingen binnen de programma's positief bijdragen aan het begrotingssaldo wordt pas definitief zichtbaar bij de Jaarstukken 2023.

Bij het prognosticeren van het begrotingssaldo 2023 wordt rekening gehouden met:

- De cijfers t/m september voor de baten en lasten;
- De reële extrapolatie van de huidige cijfers;
- De gevraagde bijstellingen bij de Eindejaarsrapportage;
- Verwachte incidentele meevallers van baten en lasten;
- Mogelijke onderbestedingen binnen de programma's.

Een totaal beeld is dat het doorgerekende saldo van baten en lasten op de programma's tussen de € 100k N en € 100k V uit zal komen. Gezien de gerealiseerde begrotingssaldi in voorgaande jaren, zal een dergelijk resultaat de financiële gezondheid van de gemeente niet aantasten.

Ondanks de zorgvuldig opgestelde prognose dient hierbij de kanttekening geplaatst te worden dat in het verleden is gebleken dat de prognose en het uiteindelijke gerealiseerde resultaat fors kunnen afwijken door meerdere (veelal incidentele) onzekerheden bijvoorbeeld op het gebied van het Sociaal Domein (aantal cliënten en afrekeningen), de uitkeringen gemeentefonds (decembercirculaire) en de belastingopbrengsten (4e kwartaal 2023). Daarnaast is de exacte toename van het aantal facturen in het 4e kwartaal ten opzichte van de andere kwartalen lastig te bepalen.

3. Programmaverantwoording

3.1. Programma Sociale leefomgeving

De sociale leefbaarheid in onze kernen moet de komende bestuursperiode op niveau blijven. We hebben het dan over onderwerpen als welzijn, volksgezondheid, onderwijs, sport, cultuur, verenigingen, veiligheid en openbare orde.

Een gevoel van veiligheid is een belangrijke voorwaarde voor leefbaarheid. We zullen inwoners zo goed mogelijk beschermen door inzet van toezicht en handhaving en een zo optimaal mogelijk functionerende veiligheidsketen. Voor sport, jeugd en verenigingen zetten we als gemeente daar waar mogelijk in op ondersteuning en wijzen we inwoners actief op mogelijkheden. Hierbij vinden we het belangrijk om onze jeugd zoveel mogelijk aan het sporten te houden en te krijgen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Een veilige gemeente creëren door versterkte ketenregie
Geen bijzonderheden.
Richting geven aan de inzet van de politie
Geen bijzonderheden.
Het naleefgedrag vergroten
Geen bijzonderheden.
Deelnemen aan de veiligheidsregio
Geen bijzonderheden.
Samenwerken met het RIEC
Geen bijzonderheden.
Gebruik maken van het ACT! Interventieteam
Geen bijzonderheden.
De aanpak ondermijning professionaliseren
Geen bijzonderheden.
Verenigingen en organisaties (financieel) ondersteunen
Geen bijzonderheden.
MOVE en Lokaal Sportakkoord uitvoeren
Er heeft in samenwerking met partners een herijking van ons Sportakkoord plaatsgevonden. De herijking is ook in het Integraal Preventieplan (n.a.v. de brede SPUK) opgenomen.
Onderwijsachterstanden voorkomen en bestrijden
Geen bijzonderheden.
Inzicht creëren in de huisvestingsopgaven voor het onderwijs
Geen bijzonderheden.

3.2. Programma Sociaal Domein

De noodzaak om te zien naar onze inwoners die minder te besteden hebben, is meer dan ooit aanwezig. Iedereen moet kunnen meedoen in onze gemeente. Jeugd en jongeren krijgen de mogelijkheden om zich te ontwikkelen tot verantwoordelijke en zelfstandige burgers. We gaan door op de ingezette koers en zorgen ervoor dat iedereen met recht op zorg en ondersteuning de juiste hulp krijgt, door vroegtijdige signalering van problemen en het inzetten van passende maatregelen. Om deze aanpak te ondersteunen zetten wij in op preventie en betere samenwerking in het hele netwerk van lokale en regionale voorzieningen en op goede communicatie over voorzieningen.

Met betrekking tot de opvang van ontheemden zal in de komende periode een groot beroep worden gedaan op de gemeenten. Wij nemen hierin onze verantwoordelijkheid, passend bij de draagkracht van onze gemeenschap en de gemeentelijke organisatie.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Individuele ondersteuning bieden
Door een combinatie van minder rijksinkomsten en een gestegen aantal cliënten verwachten wij dit jaar bij Werk en Inkomen een tekort op de exploitatie van € 150.000. Een belangrijk deel van de nieuwe instroom bestaat uit jong volwassenen met psychische problemen. Door een gecombineerde inzet van zorg en een intensieve begeleiding door het WerkBedrijf proberen wij deze jongeren zo snel mogelijk weer aan het werk te krijgen. Voor het overige gaan wij door met de ingezette lijn van de afgelopen jaren: zorgvuldige beoordeling van aanvragen voor ondersteuning (uitkering of bijzondere bijstand), begeleiding door het WerkBedrijf van werkfitte cliënten en het stimuleren van participatie bij cliënten die een grotere afstand tot de arbeidsmarkt hebben.
Inwoners informeren over de mogelijkheden voor hulp en ondersteuning
Geen bijzonderheden.
Preventieve voorzieningen aanbieden
Geen bijzonderheden.
Ontheemden opvangen
De opvang van Oekraïense ontheemden verloopt volgens planning. Op een passagiersschip, in recreatiewoningen en in een ruimte boven de sacristie te Molenhoek bieden wij onderdak aan 120 Oekraïense ontheemden. Destion en de gemeente verwachten dat wij voor 2023 aan onze taakstelling statushouders zullen voldoen. We zijn daarbij wel afhankelijk van het beschikbaar komen van nog twee of drie huizen.
Bestrijden armoede
Geen bijzonderheden.
Direct er-op-af bij dreigende schulden
Geen bijzonderheden.
Voorbereidingen treffen decentralisatie Beschermd Wonen
Met de Zomerrapportage bent u erover geïnformeerd dat de decentralisatie van Beschermd Wonen mogelijk uitgesteld zou worden. Dit uitstel is inmiddels definitief geworden. Daarnaast is de behandeling van het betreffende wetsvoorstel controversieel verklaard. De nieuwe streefdatum voor invoering blijft vooralsnog 1 januari 2025. Het uitstel van de decentralisatie heeft geen gevolgen voor ons als gemeente. De huidige situatie, met gemeente Nijmegen als centrumgemeente, is goed ingeregeld en blijft gehanteerd.

Praktijkondersteuner GGZ Jeugd inzetten	
Geen bijzonderheden.	
Pilot Wijk GGD uitvoeren	
Geen bijzonderheden.	

3.3. Programma Fysieke leefomgeving

De leefbaarheid in de kernen staat centraal en wordt de komende periode waar mogelijk versterkt. Dat gebeurt vanuit het programma sociale leefomgeving, maar wordt tevens meegenomen in de fysieke leefomgeving. Beide zijn componenten voor het ervaren van een betere leefomgeving.

Wij bouwen woningen voor alle doelgroepen waardoor de woningnood in de regio en tevens voor eigen inwoners wordt verminderd. Daarvoor worden enkele grotere locaties ingevuld, maar ook kleinere initiatieven blijven mogelijk. Bereikbaarheid, duurzaamheid en verkeersveiligheid zijn belangrijke thema's bij het vormgeven van de fysieke leefomgeving. Voor een optimale inrichting van de openbare ruimte moet de balans tussen alle thema's worden gevonden. Dat geldt zowel voor de bestaande situatie als voor nieuw in te richten locaties.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

(Mee)werken aan bouw- en infrastructurele projecten	
Geen bijzonderheden.	
Realiseren van (betaalbare) woningen	
Diverse bouwplannen lopen. Begin 2023 is bijvoorbeeld Middelweg 100 in Molenhoek opgeleverd. Vanwege ingediend beroep loopt mogelijk Molenhoek Zuid enige vertraging op.	
Invoeren Omgevingswet	
Geen bijzonderheden.	
Opstellen omgevingsvisie	
Geen bijzonderheden.	
Molenhoek Zuid	
Planvoorbereiding loopt, maar vanwege beroepszaak mogelijk vertraging in de uitvoering.	
Werken aan herinrichting	
Geen bijzonderheden.	
Verbeteren bereikbaarheid en verkeersveiligheid	
Geen bijzonderheden.	
Openbare ruimte op orde houden	
Geen bijzonderheden.	
Het verzorgen van toezicht en handhaving	
Geen bijzonderheden.	

3.4. Programma Toerisme, natuur en duurzaamheid

Wij willen toerisme en recreatie kwalitatief naar een hoger niveau tillen in regionale samenwerking en met onze eigen ondernemers. Bewoners en ondernemers hebben hierin een gemeenschappelijk belang en respecteren overige belangen van elkaar. Initiatieven voor kunst en cultuur worden waar mogelijk ondersteund.

Gestreefd wordt naar een optimale leefomgeving op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid. Op het gebied van duurzaamheid wordt een realistische planning gemaakt om uiteindelijk als gemeente energie-neutraal te kunnen zijn. De daadwerkelijk te zetten stappen zijn afhankelijk van beschikbare subsidies en budgetten.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Intensiveren samenwerking gemeente en ondernemers	
Geen bijzonderheden.	
Plasmolen aantrekkelijker maken	
De afgelopen maanden is er gewerkt aan een schetsontwerp voor het plein in Plasmolen. Bij het ontwerpproces zijn de bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden betrokken. Het college van burgemeester en wethouders heeft positief besloten over het voorkeursontwerp en dat is voor subsidie voorgelegd aan de provincie Limburg. Naar verwachting komt later dit jaar meer duidelijkheid over de toekenning van de subsidie. Bij een positief besluit kan gestart worden met de volgende fase(s). Het uitwerken van het schetsontwerp naar een definitief ontwerp en de realisatie. De exacte aanpak en het werkproces daarvan (o.a. planning en participatie) moeten nog worden uitgewerkt.	
Realiseren Toeristisch Overstap Punt (TOP)	
Geen bijzonderheden.	
De herdenking van 450 jaar Slag op de Mookerheide voorbereiden	
De organisatie van de herdenking verloopt volgens schema. Ten aanzien van het kunstproject is het nog onzeker of er dit jaar kosten worden gemaakt, aangezien dit afhankelijk is van medewerking van de provincie.	
Kunst en cultuur ondersteunen	
Geen bijzonderheden.	
Herstel van iconische Maasheggen	
In samenwerking met Rijkswaterstaat wordt hard gewerkt aan de benodigde berekeningen voor de Waterwet vergunning in verband met de aanplant in het stroomgebied van de Maas. Wanneer die vergunning rond is kan gestart worden met de aanplant van heggen in het Maasdal.	
Effectief werken aan duurzaamheid	
Het traject voor het nieuwe duurzaamheidsbeleid loopt. Naar verwachting zal dit begin 2024 naar de gemeenteraad komen. Voor het isoleren van woningen werken we samen in RES-verband. Dat traject loopt stroef en langzaam. Datzelfde geldt voor de samenwerking met de provincie over het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed. In het project om energiearmoede tegen te gaan hebben we inmiddels 65 aanmeldingen. Met extra communicatie hopen we dat voor het einde van het jaar naar 100 te krijgen.	

Nieuw systeem voor afvalinzameling (uitvoering grondstoffenplan)	
De voorbereidingen voor het invoeren van een proefgebied zijn naar aanleiding van het amendement 'Afval: uitstellen besluitvorming aanwijzen proefgebied' per direct stilgelegd. De uitvoering van het Grondstoffenplan loopt daarmee vertraging op ten opzichte van het eerder door de gemeenteraad vastgestelde tijdspad.	

3.5. Programma Bestuur en organisatie

Door verschillende probleemsituaties (energie, corona, ontheemden, arbeidsmarkt enzovoorts) is de druk op de gemeentelijke organisatie erg hoog. Het ZBB-traject (Zero based budgeting) uit 2021 leerde dat er nauwelijks vlees op de botten van de organisatie zit en dat we keuzes moeten maken. Bovendien hebben we te maken met een krappe arbeidsmarkt. Desondanks staat de verbetering van de dienstverlening niet stil. We investeren in medewerkers om de inwoners van Mook en Middelaar zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn. Om inwoners beter te betrekken bij (veranderingen in) hun leefomgeving gaan we inwonerparticipatie een belangrijkere plek geven. Hierbij horen heldere kaders, ook voor burgerinitiatieven.

Gemeenteraad
We willen samen bouwen om het vertrouwen van onze inwoners waar te maken. Samen bouwen op grond van bereikte resultaten, participatie, integriteit en een samenwerking tussen bestuur en inwoners die is gebaseerd op ieders verantwoordelijkheden en mogelijkheden. Om in het besluitvormingsproces van de raad de inwoners meer te betrekken, de kwaliteit van het debat te verbeteren en het raadswerk beheersbaar te houden, gaan we in 2023 aan de slag met het nieuwe ‘Mooks vergadermodel’. Ook wordt een onafhankelijke rekenkamer verplicht voor alle gemeenten. Deze ondersteunt de controlerende en kaderstellende taken van de gemeenteraad. In 2023 onderzoeken we het instellen van een onafhankelijke rekenkamer, waarvoor een raadsvoorstel aan uw raad wordt voorgelegd.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoeren aanpak inwonerparticipatie	
Het participatietraject duurzaamheid is doorlopen aan de hand van heldere vooraf gestelde kaders. Ook is meepraten voor inwoners over gemeentelijke projecten makkelijker geworden door de online participatiemodule op MaasBuren.nl.	
Samenwerking	
Geen bijzonderheden.	
Mooks vergadermodel	
De invoering van het Mooks vergadermodel en evaluatie van elke raadscyclus verloopt volgens plan. De eindevaluatie vindt plaats eind 2023/begin 2024.	
Verplichte onafhankelijke rekenkamer	
Het onderzoek naar het instellen van een onafhankelijke rekenkamer is na het zomerreces gestagneerd vanwege een capaciteitstekort op de griffie. In overleg met de agendacommissie zijn prioriteiten anders gesteld. Naar verwachting wordt hier in 2024 een vervolg aan gegeven.	

4. Stand van zaken

4.1. Begrotingssaldo

Begrotingssaldo vóór Eindejaarsrapportage
In onderstaande tabel is het huidige begrotingssaldo opgenomen per eind september 2023. Dit is het saldo vóór het opstellen van deze Eindejaarsrapportage 2023. Het sluit aan bij de vastgestelde Programmabegroting 2023, gecorrigeerd met de wijzigingen uit de Zomerrapportage 2023 en nagekomen begrotingswijzigingen.

Bedragen x € 1.000

Verloop begrotingssaldo lopend begrotingsjaar	2023
Vastgestelde Programmabegroting 2023	-37
Mutaties Zomerrapportage 2023	350
Overige mutaties	22
Totaal saldo huidige begroting	**335**
	N

Toelichting
De vastgestelde Programmabegroting 2023 liet een positief begrotingssaldo zien van € 37k. Bij de Zomerrapportage 2023 zijn financiële bijstellingen doorgevoerd met een impact van € 350k negatief. Verder heeft uw raad nog bijstellingen geaccordeerd met een negatieve impact van € 22k. Samengevat komt het verwachte begrotingssaldo voor dit jaar voor aanvang van deze Eindejaarsrapportage neer op € 335k N.

Begrotingssaldo na Eindejaarsrapportage
In onderstaande tabel ziet u het totale effect van de voorgestelde mutaties op de lasten, baten, mutaties reserves en op het totale resultaat. De kolom 'Na' bevat het huidige begrotingssaldo van € 335k nadelig, zoals reeds besloten is bij de Zomerrapportage 2023, vermeerderd met alle voorgestelde mutaties in deze Eindejaarsrapportage, inclusief de effecten van de mei- en septembercirculaire (uitkeringen gemeentefonds).

Bedragen x € 1.000

Begrotingssaldo Eindejaarsrapportage	Voor	Mutaties	Na
Totaal lasten	23.416	1.727	25.143
Totaal baten	-21.742	-1.742	-23.483
Saldo van baten en lasten	**1.675**	**-15**	**1.660**
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	-1.340	100	-1.240
Geraamd resultaat	**335**	**85**	**420**
	N	N	N

Toelichting
Bovenstaand schema laat voor 2023 vooralsnog een tekort zien van € 420k na verwerking van de gevraagde wijzigingen voor de baten en lasten van de programma's en overhead. In totaal wordt bij deze Eindejaarsrapportage voor alle programma's tezamen een bedrag ad € 85k extra gevraagd. Het houdt in dat met de verwerking van de voorgestelde wijzigingen in de Eindejaarsrapportage het verwachte begrotingssaldo van € 335k N gaat naar € 420k N. In de navolgende § 4.2. Exploitatie 2023 wordt hier dieper op ingegaan en wordt een nadere duiding gegeven.

Het opgelopen tekort is grotendeels te wijten aan een drietal extra nog te maken kosten, waarvoor de middelen deels vorig jaar en deels dit jaar zijn ontvangen. Deze kosten worden dit jaar nog gemaakt en konden niet eerder worden meegenomen in de begroting. Dit is te wijten aan de systematiek van begroten. Wanneer de uitvoering start, worden ook de daarvoor benodigde middelen gevraagd. Het toewijzen van deze middelen door uw raad kan bij de Zomerrapportage dan wel bij de Eindejaarsrapportage (allocatie-functie).

Financiële scenariovorming
In de samenvatting en in de navolgende paragraaf (§ 4.2 Exploitatie 2023) is beschreven dat conform de prognose een begrotingssaldo verwacht wordt tussen € 100k N en € 100k V. In onderstaand overzicht wordt deze prognose in tabelvorm weergegeven bezien vanuit het begrotingssaldo, zoals genoemd in de bovengenoemde tabel 'Begrotingssaldo Eindejaarsrapportage'. Het genoemde begrotingssaldo uit die tabel is 420k N. Echter, dit is het begrotingssaldo op basis van de begroting. Er is daarbij geen rekening gehouden met het beeld dat de cijfers tot dusver aangeven. Het startpunt van de scenariovorming is het saldo van baten en lasten na verwerking van de voorgestelde wijzigingen in de Eindejaarsrapportage 2023.

Bedragen x € 1.000

Scenario's begrotingssaldo	Negatief	Matig	Gemiddeld	Goed
Saldo baten en lasten na EJR	420	420	420	420
Verwachte incidentele meevallers en/of onderbestedingen	0	-320	-420	-520
Prognose begrotingssaldo	**420**	**100**	**0**	-100
	N	N	V	V

Toelichting
Met betrekking tot het prognosticeren van het begrotingssaldo zijn vier scenario's te benoemen, te weten een negatief scenario, een matig scenario, een gemiddeld scenario en een goed scenario. Bij de termen van de scenario's is het van belang om aan te geven dat het gaat om een typering vanuit financieel oogpunt, niet vanuit beleidsmatig oogpunt.

Op basis van onze prognose is een negatief scenario niet de reële verwachting, maar kan ook niet uitsloten worden. Vanuit financieel oogpunt is dit scenario niet gewenst, maar vanuit beleidsmatig oogpunt houdt dit scenario in dat alles wat begroot is aan baten en lasten alsook aan beleid exact wordt gerealiseerd, zoals is gemeld in de Programmabegroting 2023 en de Zomerrapportage 2023.

Het matige, gemiddelde en goede scenario is gebaseerd op onze prognose. Daarin is het de reële verwachting dat het begrotingssaldo uiteindelijk tussen de € 100k N en € 100k V zal eindigen. Dit is afhankelijk van incidentele meevallers van baten en lasten, en een eventuele onderbesteding binnen de programma's.

4.2. Exploitatie 2023

Het navolgende overzicht bevat de huidige stand van zaken van de lasten en baten per programma per eind september 2023. De ramingen zijn gebaseerd op een heel jaar. De realisatie betreft de periode januari tot en met september 2023. Op dit moment bedraagt het saldo van de lasten en baten ruim € 1,15 miljoen voordelig, met nog drie maanden te gaan. Bij de afgelopen Zomerrapportage is voorgesteld om 50% ter hoogte van de gevraagde bijstellingen te honoreren. De huidige effecten hiervan zijn in lijn met de toen geformuleerde verwachtingen.

De baten met betrekking tot de afvalstoffenheffing en reinigingsrechten zijn nog niet geboekt, waardoor bij programma 4 vooralsnog een negatief getal zichtbaar is aan de batenkant. Desondanks is de verwachting dat voor dit programma de begrote baten gerealiseerd zullen worden. Het algemene beeld is dat de baten in totaliteit redelijk in de pas lopen. Verder kan het saldo nog wijzigen door de decembercirculaire.

Naast de verwachte lasten en baten spelen ook budgetoverhevelingen een rol bij het rekeningsaldo. Op dit moment wordt voorgesteld om een bedrag ad € 141k over te hevelen naar 2024 (zie § 5.4 Budgetoverhevelingen naar 2024). Deze overhevelingen vinden al plaats in 2023, zodat dit niet meer bij de Jaarstukken 2023 hoeft te gebeuren en daar een zuiverder rekeningsaldo gepresenteerd kan worden. Door het honoreren van deze voorstellen neemt de bestedingsruimte dit jaar af.

Op het moment van het samenstellen van de Eindejaarsrapportage is het lastig om een zeker en eenduidig beeld te schetsen van het begrotingssaldo aan het einde van het jaar. Om toch een beeld te kunnen geven zijn de tot dusver gerealiseerde lasten geëxtrapoleerd naar het einde van het jaar, waarbij er rekening mee is gehouden dat het zwaartepunt van facturering in het 4e kwartaal ligt, gezien de historie. Voor het extrapoleren van de baten zijn de realisaties tot dusverre doorgerekend naar een heel jaar. Een totaal beeld is dat het doorgerekende saldo van baten en lasten op de programma's tussen de € 100k N en € 100k V uit zal komen, waarbij al rekening is gehouden met de voorgestelde financiële mutaties en budgetoverhevelingen van deze Eindejaarsrapportage.

De kanttekening die we hierbij plaatsen, is dat in het verleden is gebleken dat de prognose en het uiteindelijke gerealiseerde resultaat fors kunnen afwijken door meerdere (veelal incidentele) onzekerheden, bijvoorbeeld op het gebied van het Sociaal Domein (aantal cliënten en afrekeningen), de uitkeringen gemeentefonds (decembercirculaire) en de belastingopbrengsten (4e kwartaal 2023). Daarnaast is de exacte toename van het aantal facturen in het 4^{e} kwartaal ten opzichte van andere kwartalen lastig te bepalen.

Uitkeringen Participatiewet (UPW)
Bij de UPW geldt, indien van toepassing, een vangnetregeling. Om hiervan gebruik te kunnen maken, moet vooraf aan de raad kenbaar zijn gemaakt dat we een overschrijding van het budget verwachten. Door een combinatie van minder rijksinkomsten en een gestegen aantal cliënten verwachten wij dit jaar bij Werk en Inkomen een tekort op de exploitatie van € 150k. Ondanks deze overschrijding voldoen wij niet aan alle andere voorwaarden waardoor het dit jaar niet mogelijk is om gebruik te maken van de vangnetregeling. Dit is namelijk pas mogelijk bij een meerjarig tekort.

Realisatie t/m september 2023

Bedragen x € 1.000

Exploitatie 2023									
Omschrijving	**Lasten 2023**			**Baten 2023**			**Saldo 2023**		
	Begroot	**Realisatie**	**Verschil**	**Begroot**	**Realisatie**	**Verschil**	**Begroot**	**Realisatie**	**Verschil**
Programma Sociale leefomgeving	4.659	2.960	1.699	2.121	2.927	-807	2.538	33	2.506
Programma Sociaal domein	6.778	4.889	1.889	1.453	1.302	151	5.325	3.587	1.738
Programma Fysieke leefomgeving	2.493	1.656	837	818	837	-19	1.674	819	856
Programma Toerisme, natuur en duurzaamheid	2.751	1.198	1.553	1.656	-32	1.688	1.094	1.230	-135
Programma Bestuur en organisatie	1.296	862	434	18	17	0	1.278	845	433
Subtotaal programma's	***17.976***	***11.565***	***6.411***	***6.066***	***5.052***	***1.014***	***11.910***	***6.513***	***5.397***
Algemene dekkingsmiddelen	12	5	7	15.668	10.630	5.039	-15.656	-10.624	-5.032
Kosten van overhead	5.414	3.320	2.094	7	27	-19	5.407	3.294	2.114
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrag voor onvoorzien	14	0	14	0	0	0	14	0	14
Subtotaal	***5.440***	***3.325***	***2.115***	***15.675***	***10.656***	***5.019***	***-10.235***	***-7.331***	***-2.904***
Toevoeging aan reserves	0	0	0				0	0	0
Onttrekking uit reserves				1.340	0	1.340	-1.340	0	-1.340
Subtotaal reserves	***0***	***0***	***0***	***1.340***	***0***	***1.340***	***-1.340***	***0***	***-1.340***
Totaal-generaal	**23.416**	**14.890**	**8.526**	**23.082**	**15.708**	**7.374**	**335**	**-818**	**1.152**
							Nadeel	Voordeel	Ruimte

Toelichting
Bovenstaand overzicht betreft de ramingen over heel 2023 en de realisaties t/m september (eerste negen maanden). Niet alle baten en lasten worden gelijkmatig gedurende het jaar gerealiseerd. Op basis van bovenstaand overzicht lopen de gerealiseerde lasten iets achter ten opzichte van het gemiddelde. Dit komt onder andere doordat de kapitaallasten (afschrijving + rente) nog niet volledig zijn verwerkt. De verwerking van de kapitaallasten geschiedt immers aan het einde van het boekjaar.

Op realisatiebasis worden bij de jaarrekening 2023 de kosten van overhead verdeeld over de programma's. Deze overboeking betreft de salariskosten die toe te schrijven zijn aan het desbetreffende programma. In 2023 zijn dusver de salariskosten nog geboekt op overhead. Daarnaast heeft december een hogere kostenpost in verband met uitbetaling IKB.

De gerealiseerde baten liggen iets hoger dan het gemiddelde, omdat een deel van de belastingopbrengsten in de eerste vier maanden worden gerealiseerd (o.a. OZB-opbrengsten). De overige baten, met name de uitkeringen uit het gemeentefonds, worden gelijkmatig per maand ontvangen.

4.3. Lopende kredieten 2023

Onderstaande tabel geeft de huidige stand van de kredieten weer. Daar waar nodig is, wordt een toelichting gegeven over de status van het krediet. In de kolom Restant krediet per 31-12-2022 vindt u de restantkredieten zoals deze in de Jaarstukken 2022 zijn opgenomen. Vervolgens ziet u de in de kolom kredieten 2023 de nieuwe gevoteerde dan wel aangevulde kredieten en in de kolom realisatie 2023 de uitgaven op de verschillende kredieten gedurende 2023. Dit samen maakt het restant krediet per eind september. Kredieten zijn per definitie meerjarig en het restant schuift door naar het volgende jaar 2024, tenzij specifiek is aangegeven dat een krediet in 2023 is/wordt afgewikkeld.

Realisatie t/m september 2023 *Bedragen x € 1.000*

Lopende kredieten 2023

Omschrijving	Raadsbesluit	Restant krediet per 31-12 -2022	Kredieten 2023	Realisatie 2023	Restant per eind september	Toelichting / Status
Revitalisering raadzaal	03-11-2016	54	-54	0	0	Conform begroting 2021 is het krediet administratief afgesloten
Revitalisering De Lier	03-11-2016	49	-49	0	0	Conform begroting 2021 is het krediet administratief afgesloten
Pleisterplaats N271 Plasmolen	14-12-2017	94	0	0	94	In voorbereiding, uitvoering verwacht medio 2024
Bijdrage provincie Pleisterplaats N271 Plasmolen		-60	0	0	-60	
Verbeteren bereikbaarheid station Mook	08-03-2018	270	0	0	270	Uitvoering project in relatie met opwaardering Maaslijn
Bijdrage provincie Verbeteren bereikbaarheid station Mook		-122	0	0	-122	
Spoorbrug Heumensebaan Molenhoek (gemeentedeel)	08-03-2018	35	0	0	35	Uitvoering project in relatie met opwaardering Maaslijn
Kerkplein Middelaar	14-12-2017	141	0	0	141	Uitvoering verwacht medio 2024
Riool: vervanging (t/m 2019)	08-11-2018	282	0	0	282	Krediet wordt in 2023 administratief afgesloten
Riool: milieumaatregelen (t/m 2019)	08-11-2018	147	0	0	147	Krediet wordt in 2023 administratief afgesloten
Herinrichting N271 Hart van Mook	25-10-2013	4	26	0	30	Investeringen vinden nu plaats, de facturen volgen naar verwachting begin 2024
Herinrichting N271 Plasmolen	25-10-2013	67	0	0	67	Uitvoering verwacht eind 2023 / medio 2024
Bijdrage provincie Herinrichting N271 Plasmolen		-5	0	-5	0	

Centruminrichting Mook	08-11-2018	4	0	4	0	Investering uitgevoerd, administratieve afwikkeling medio 2024
Bijdrage derden Centruminrichting Mook		-13	0	0	-13	
2020: Nieuw-/verbouw gemeentehuis	7-11-2019 / 11-11-2020	2.000	0	0	2.000	Conform Programmabegroting 2021 is de investering uitgesteld naar op z'n vroegst 2024
2020: Zonnepanelen	12-03-2020	10	0	0	10	Krediet wordt in 2023 administratief afgesloten
2020: Er zit muziek in Mook en Middelaar	07-01-2019	220	0	0	220	Verzamelkrediet voor diverse projecten
2020: Openbare verlichting Masten	07-11-2019	7	0	7	0	Investering uitgevoerd, krediet wordt in 2023 administratief afgesloten
2020: Openbare verlichting Armaturen	07-11-2019	10	0	10	0	Investering uitgevoerd, krediet wordt in 2023 administratief afgesloten
2020: Mobiliteitsplan 2020	07-01-2019	54	0	0	54	In voorbereiding, medio 2024 wordt de uitvoering verwacht
2020: Vervanging riool (20 jaar)	08-12-2016	17	0	0	17	Krediet wordt in 2023 administratief afgesloten
2020: Vervanging riool (60 jaar)	08-12-2016	102	0	0	102	Krediet wordt in 2023 administratief afgesloten
2020: Masterplan Plasmolen	07-11-2019	1.704	0	70	1.634	Lopend project
Bijdrage provincie Masterplan Plasmolen		-1.000	0	0	-1.000	
2020: Implementatie Squit 20/20	16-09-2020	16	0	2	14	Lopend project
2021: Mobiliteitsplan 2021	11-11-2020	45	0	34	12	Restant investeringen vinden medio 2024 plaats
2021: Openbare verlichting Masten	Vervangings-plan	19	0	19	0	Investering uitgevoerd, krediet wordt in 2023 administratief afgesloten
2021: Openbare verlichting Armaturen	Vervangings-plan	18	0	0	18	Investering uitgevoerd, krediet wordt in 2023 administratief afgesloten

2021: Nieuwbouw/verbouw Kandinsky	11-11-2020	4.000	0	0	4.000	Investering reeds uitgesteld naar 2025
2021: Vervanging riool (60 jaar)	08-12-2016	36	0	6	30	Krediet wordt in 2023 administratief afgesloten
2021: Riool milieumaatregelen (60 jaar)	08-12-2016	-9	0	0	-9	Krediet wordt in 2023 administratief afgesloten
2021: Economische agenda 2021-2024	04-03-2021	80	0	8	71	Lopend project
2021: Lob van Gennep	08-04-2021	0	270	0	270	Uitvoering verwacht medio 2024
2022: Openbare verlichting Armaturen	Vervangings-plan	19	0	19	0	Investering uitgevoerd, krediet wordt in 2023 administratief afgesloten
2022: Openbare verlichting Masten	Vervangings-plan	18	0	12	6	Investering uitgevoerd, krediet wordt in 2023 administratief afgesloten
2022: Ventilatie in scholen	16-06-2022	86	0	0	86	Investering wordt medio 2024 opnieuw beoordeeld
2022: Project Maasheggen I	Investerings-agenda	613	491	98	1.007	Lopend project
Bijdrage provincie Project Maasheggen I		-318	-225	-543	0	
2022: Investering speeltoestellen	10-03-2022	43	0	15	27	Bijdrage Natuurlijk Spelen en Bewegen Mook
Bijdrage derden Investering speeltoestellen		-43	0	0	-43	
2022: Spoorzone Molenhoek	07-01-2019	46	0	1	45	Investering vindt medio 2024 plaats. Project start na afronding verkeersonderzoek A73 Groesbeek
2022: Speelvoorzieningen	Beheerplan	10	0	0	10	Restant investeringen vindt in 2024 plaats
2022: Vervanging riool	Beheerplan	329	0	6	323	Krediet wordt in 2023 administratief afgesloten
2023: Vrachtauto buitendienst	10-11-2022	0	295	0	295	Investering zal eind 2023 / begin 2024 plaatsvinden

2023: O.V. masten	10-11-2022	0	20	2	18	Restant investeringen vinden in 2024 plaats
2023: O.V. armaturen	10-11-2022	0	20	2	18	Restant investeringen vinden in 2024 plaats
2022: Lichtinstallatie Astrantia (korfbal)	29-09-2022	23	0	26	-3	Investering uitgevoerd, krediet wordt in 2023 administratief afgesloten
2023: Ballenvangers Astrantia	15-06-2023	0	30	27	3	Investering uitgevoerd, krediet wordt in 2023 administratief afgesloten
2023: Project Maasheggen II	10-11-2022	0	488	0	488	Lopend project
Bijdrage provincie Project Maasheggen II		0	-244	-244	0	
2023: Vervanging riool	10-11-2022	0	224	71	153	Restant investeringen vindt in 2024 plaats
2023: Riool milieumaatregelen	10-11-2022	0	560	341	219	Restant investeringen vindt in 2024 plaats
2023: Grondstoffenplan	10-11-2023	0	365	82	283	Project stilgelegd, medio 2024 wordt besloten of het project doorgang vindt
Totaal-generaal		**9.103**	**2.218**	**70**	**11.250**	

Toelichting
Bij de projecten waar een bijdrage van derden is geboekt is het positieve getal het totale te besteden budget voor een project, oftewel dit zijn de totale begrote projectlasten. Dit betreft een gemeentelijke bijdrage vermeerderd met een toegezegde bijdrage van derden. Het verschil tussen het totale budget en de bijdrage van derden is de gemeentelijke bijdrage aan de investering. Over dit deel van de investering worden kapitaallasten geboekt.

De kredieten ten behoeve van de revitalisering raadzaal en revitalisering De Lier zijn administratief afgesloten, omdat deze posten worden aangewend voor gebouwenbeheer zoals al vermeld was in de Programmabegroting 2021. Kredieten die al enige jaren lopen zijn opnieuw beoordeeld op de vraag of deze nog ingezet gaan worden dit jaar dan wel volgend jaar. Zodoende worden diverse kredieten ten behoeve van de riolering administratief afgesloten. Ook het restant-krediet voor zonnepanelen wordt administratief afgesloten omdat de investering reeds is uitgevoerd. Verder heeft in 2023 een grote investering plaatsgevonden voor de openbare verlichting in masten en armaturen. Hierdoor worden meerdere kredieten ten behoeve van de openbare verlichting administratief afgesloten.

Het administratief afsluiten van kredieten betekent dat het reeds gevoteerde krediet niet meer nodig is. De oorzaak hiervoor kan zijn dat het gevoteerde bedrag hoger was dan de gemaakte kosten, dat een investering is uitgesteld, een investering volledig is uitgevoerd of dat een investering via een andere wijze is gefinancierd. Mocht er nog een (restant)bedrag staan op een krediet waarvan voorgesteld wordt het administratief af te sluiten, zullen de geraamde kapitaallasten komen te vervallen. Dit leidt tot extra ruimte in de begroting. Voor de kredieten ten behoeve van de riolering, waarvan voorgesteld wordt deze administratief te sluiten, komen de bedragen ten gunste van de voorziening Egalisatie rioolbeheer.

5. Financiële wijzigingen

5.1. Financieel overzicht programma's

In onderstaande tabel zijn de begrotingssaldi vermeld. Zowel per programma als in totaliteit. Mutaties in reserves zijn in deze tabel niet bij de programma's vermeld, maar bij de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

Bedragen x € 1.000

Begrotingssaldo Eindejaarsrapportage	Voor	Mutaties	Na
Programma Sociale leefomgeving	2.538	-85	2.453
Programma Sociaal Domein	5.325	439	5.763
Programma Fysieke leefomgeving	1.674	0	1.674
Programma Toerisme, natuur en duurzaamheid	1.094	0	1.094
Programma Bestuur en organisatie	1.278	-134	1.144
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	-10.235	-234	-10.470
Saldo van baten en lasten	**1.675**	**-15**	**1.660**
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	-1.340	100	-1.240
Geraamd resultaat	**335**	**85**	**420**
	N	N	N

5.2. Mutaties exploitatie 2023

De tabellen hieronder bevatten de voorgestelde mutaties van de Eindejaarsrapportage per programma. Positieve bedragen zijn nadelen dan wel lasten (debet), negatieve bedragen zijn voordelen dan wel baten (credit). Verder komt het veelvuldig voor dat het saldo per ID-nummer 0 is. Dit betreft dan echter een gelijke uitzetting van kosten en baten, waardoor uw raad hiervoor goedkeuring moet verlenen. Bij SiSa-regelingen wordt op basis van de ontvangen beschikking een gelijk bedrag kosten en baten begroot.

Programma 1: Sociale leefomgeving

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	2023
1.01	Onderwijsachterstandenbeleid	0	Hogere kosten SiSa-regeling	50
			Hogere baten SiSa-regeling	-50
1.02	SPUK Breed (sociale basis)	0	Hogere kosten SiSa-regeling	28
			Hogere baten SiSa-regeling	-28
1.03	SPUK Breed (gezondheid en ondersteuning)	0	Hogere kosten SiSa-regeling	36
			Hogere baten SiSa-regeling	-36
1.04	SPUK Breed (sport, bewegen en cultuur)	0	Hogere kosten SiSa-regeling	38
			Hogere baten SiSa-regeling	-38
1.05	Inburgering	0	Hogere kosten SiSa-regeling	20
			Hogere baten SiSa-regeling	-20
1.06	Opvang Oekraïne kleinschalig	0	Hogere kosten SiSa-regeling	306
			Hogere baten SiSa-regeling	-406
1.99	Divers	p.m.	Kleinere bijstellingen < € 20k	15
	Totaal			**-85**

Toelichting

1.01 Onderwijsachterstandenbeleid : Voor '*Onderwijsachterstandenbeleid*' wordt een specifieke uitkering (SiSa) van het Rijk ontvangen. Voor dit bedrag wordt ook een uitgavenbudget opgevoerd om de taken te kunnen uitvoeren. Deze post verloopt resultaatneutraal.

1.02 SPUK Breed (Sociale basis) : Voor '*SPUK Breed (Sociale basis)*' wordt een specifieke uitkering (SiSa) van het Rijk ontvangen. Voor dit bedrag wordt ook een uitgavenbudget opgevoerd om de taken te kunnen uitvoeren. Deze post verloopt resultaatneutraal.

1.03 SPUK Breed (gezondheid en ondersteuning) : Voor '*SPUK Breed (gezondheid en ondersteuning)*' wordt een specifieke uitkering (SiSa) van het Rijk ontvangen. Voor dit bedrag wordt ook een uitgavenbudget opgevoerd om de taken te kunnen uitvoeren. Deze post verloopt resultaatneutraal.

1.04 SPUK Breed (sport, bewegen en cultuur) : Voor '*SPUK Breed (sport, bewegen en cultuur)*' wordt een specifieke uitkering (SiSa) van het Rijk ontvangen. Voor dit bedrag wordt ook een uitgavenbudget opgevoerd om de taken te kunnen uitvoeren. Deze post verloopt resultaatneutraal.

1.05 Inburgering : Voor '*Inburgering*' wordt een specifieke uitkering (SiSa) van het Rijk ontvangen. Voor dit bedrag wordt ook een uitgavenbudget opgevoerd om de taken te kunnen uitvoeren. Deze post verloopt resultaatneutraal.

1.06 Opvang Oekraïne kleinschalig : Voor '*Opvang Oekraïne kleinschalig*' wordt een specifieke uitkering (SiSa) van het Rijk ontvangen. Voor dit bedrag wordt ook een uitgavenbudget opgevoerd om de taken te kunnen uitvoeren. Er worden € 100k meer baten bijgeraamd dan lasten. Dit komt omdat de al geraamde onttrekking van de reserve ongedaan gemaakt wordt, aangezien alle kosten voor opvang van Oekraïense ontheemden jaarlijks worden vergoed door het Rijk. Het aframen van de onttrekking leidt tot een exploitatienadeel van € 100k (zie ook ID R.01). In totaal verloopt deze post resultaatneutraal.

1.99 Divers : Betreft diverse bijstellingen < € 20k.

Programma 2: Sociaal domein

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	2023
2.01	Uitkering Participatiewet	0	Hogere kosten SiSa-regeling	186
			Hogere baten SiSa-regeling	-186
2.02	Energietoeslag	0	Hogere kosten vanwege uitkering energietoeslag	399
2.03	Aanpak energiearmoede	0	Hogere kosten SiSa-regeling	123
			Hogere baten SiSa-regeling	-123
2.04	Extra integratie-uitkering PW (WSW)	538	Bijstelling lasten op basis van extra integratie-uitkering Participatiewet	122
2.05	Tozo	3	Hogere baten SiSa-regeling	-80
2.99	Divers	p.m.	Kleinere bijstellingen < € 20k	-3
	Totaal			**439**

Toelichting

2.01 Uitkering Participatiewet : Voor '*Uitkering Participatiewet*' wordt een specifieke uitkering (SiSa) van het Rijk ontvangen. Voor dit bedrag wordt ook een uitgavenbudget opgevoerd om de taken te kunnen uitvoeren. Deze post verloopt resultaatneutraal.

2.02 Energietoeslag : Het college heeft besloten om de uitkering eenmalige energietoeslag in een keer uit te keren in 2023. De baten hiervoor zijn deels eind 2022 en deels in 2023 ontvangen. De ontvangsten voor 2023 zijn meegenomen bij de Meicirculaire.

2.03 Aanpak energiearmoede : Voor '*Aanpak energiearmoede*' wordt een specifieke uitkering (SiSa) van het Rijk ontvangen. Voor dit bedrag wordt ook een uitgavenbudget opgevoerd om de taken te kunnen uitvoeren. Deze post verloopt resultaatneutraal.

2.04 Extra integratie-uitkering PW (WSW) : De integratie-uitkering Participatie (WSW) is reeds verhoogd, waardoor de kosten zijn toegenomen.

2.05 Tozo : Voor '*Tozo*' is vorig jaar een specifieke uitkering (SiSa) van het Rijk ontvangen. Het restant uit vorig jaar is op advies van de accountant apart gezet. Nu blijkt dat dit restant kan vrijvallen, waardoor een incidentele baat begroot dient te worden.

2.99 Divers : Betreft diverse bijstellingen < € 20k.

Programma 3: Fysieke leefomgeving

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	2023
3.01	Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2024	0	Hogere kosten SiSa-regeling	476
			Hogere baten SiSa-regeling	-476
3.02	Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	0	Hogere kosten SiSa-regeling	54
			Hogere baten SiSa-regeling	-54
3.99	Divers	p.m.	Kleinere bijstellingen < € 20k	0
	Totaal			**0**

Toelichting

3.01 Stimulering verkeersveiligheids-maatregelen 2020-2024 : Voor '*Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2024*' wordt een specifieke uitkering (SiSa) van het Rijk ontvangen. Voor dit bedrag wordt ook een uitgavenbudget opgevoerd om de taken te kunnen uitvoeren. Deze post verloopt resultaatneutraal.

3.02 Stimulering verkeersveiligheids-maatregelen 2022-2023 : Voor *'Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023'* wordt een specifieke uitkering (SiSa) van het Rijk ontvangen. Voor dit bedrag wordt ook een uitgavenbudget opgevoerd om de taken te kunnen uitvoeren. Deze post verloopt resultaatneutraal.

3.99 Divers : Betreft diverse bijstellingen < € 20k.

Programma 4: Toerisme, natuur en duurzaamheid

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	2023
4.99	Divers	p.m.	Kleinere bijstellingen < € 20k	0
	Totaal			**0**

Toelichting

Geen mutaties voor programma 4.

Programma 5: Bestuur en organisatie

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	2023
5.01	Overige baten en lasten	141	Aframen post anticipatie externe ontwikkelingen	-100
			Vrijval buffer loon- en prijsstijgingen	-28
5.99	Divers	p.m.	Diverse kleinere bijstellingen < € 20k	-6
	Totaal			**-134**

Toelichting

5.01 Overige baten en lasten : Bij de Programmabegroting 2023 was als nieuw beleid een stelpost voor externe ontwikkelingen opgenomen. Deze post kan bij de Eindejaarsrapportage 2023 vrijvallen tegenover eventuele uitzettingen bij de diverse programma's. Daarnaast was er een bedrag geraamd als buffer voor loon- en prijsstijgingen. Deze post kan bij de Eindejaarsrapportage 2023 vrijvallen tegenover de uitzettingen bij de diverse programma's.

5.99 Divers : Betreft diverse bijstellingen < € 20k.

Programma Admo

ID	Onderwerp	Primitieve begroting	Omschrijving mutatie	2023
9.01	Uitkeringen Gemeentefonds	-12.800	Bijstelling Gemeentefonds naar aanleiding van meicirculaire 2023	-497
			Bijstelling Gemeentefonds naar aanleiding van septembercirculaire 2023	252
9.99	Divers	p.m.	Diverse kleinere bijstellingen < € 20k	11
	Totaal			**-234**

Toelichting

9.01 Overige baten en lasten : Het gemeentefonds bevat diverse soorten uitkeringen (algemene uitkering, integratie-uitkeringen en decentralisatie-uitkeringen). Naar aanleiding van de mei- en september-circulaire 2023 kan de raming voor de uitkeringen gemeentefonds worden bijgesteld. De meicirculaire liet een voordeel zien, de septembercirculaire een nadeel. Per saldo nemen de uitkeringen gemeentefonds toe met € 245k tot een bijgestelde raming van € 13.045k. Het merendeel van de mutaties zit in het accres en in hoeveelheidsverschillen.

9.99 Divers : Betreft diverse bijstellingen < € 20k.

Mutaties reserves

ID	Onderwerp	Omschrijving mutatie	2023
R.01	Opvang Oekraïne kleinschalig	Begrote onttrekking aan reserve komt te vervallen	100
	Totaal		**100**

Toelichting

R.01 Opvang Oekraïne kleinschalig : De geraamde onttrekking van de reserve ten behoeve van de opvang Oekraïense ontheemden kan ongedaan gemaakt worden, omdat alle kosten die gemoeid gaan met de opvang van Oekraïense ontheemden jaarlijks worden vergoed door het Rijk (Zie ook ID nr. 1.06). Dit leidt tot een exploitatienadeel.

5.3. Mutaties kredieten 2023

Naast de bijstelling van de exploitatiebudgetten is het mogelijk dat ook wordt voorgesteld om (aanvullende) kredieten te voteren. Voor 2023 betreffen dit de volgende mutaties:

Mutaties kredieten

ID	Krediet		Primitieve begroting	Voorgestelde mutatie	Nieuwe begroting
K.01	Spoorbrug Heumensebaan gemeentedeel	Totale lasten	35	-35	0
K.02	Verbeteren bereikbaarheid station Mook	Totale lasten	270	35 45	350
		Bijdrage derden	-122	-18	-140
K.03	Project Faunapassages N271	Totale lasten	0	35	35
		Bijdrage derden	0	-35	-35
K.04	Masterplan Plasmolen	Totale lasten	1.704	-500	1.204
		Bijdrage derden	-1.000	500	-500
	Totaal		**887**	**27**	**914**

Toelichting

K.01 Spoorbrug Heumensebaan gemeentedeel : In de oorspronkelijke besluitvorming van het krediet is rekening gehouden met een apart krediet voor het vervangen van de bruggeleiders. Reeds is één offerte vanuit ProRail ontvangen voor de totale werkzaamheden. Een apart krediet is daardoor niet nodig.

K.02 Verbeteren bereikbaarheid station Mook : Voorheen heette dit krediet *'Spoorbrug Heumensebaan Prorail'*, De naam is echter gewijzigd vanwege de toegezegde provinciale bijdrage. Dit krediet is gelieerd aan het krediet *'Spoorbrug Heumensebaan gemeentedeel'*. Reeds is één offerte vanuit Prorail ontvangen voor de totale werkzaamheden. De kosten zijn echter toegenomen. De provincie heeft aangegeven 40% van de meerkosten voor haar rekening te willen nemen. De overige 60% meerkosten komen voor rekening van de gemeente. Verder wordt voorgesteld om de vrijgekomen kapitaallasten voor het laten vervallen van het krediet *'Spoorbrug Heumensebaan gemeentedeel'* te gebruiken om dit krediet met € 35k te verhogen.

K.03	Project Faunapassages N271	:	Voor '*Project Faunapassages N271*' is reeds een provinciale subsidie ad € 35k ontvangen. Voor dit bedrag wordt ook een uitgavenbudget opgevoerd om de taken te kunnen uitvoeren. Deze post verloopt resultaatneutraal.
K.04	Masterplan Plasmolen	:	Voor '*Masterplan Plasmolen'* is een provinciale subsidie toegezegd. Bij het voteren van het krediet in 2019 werd rekening gehouden met een provinciale bijdrage ad € 1 mln. De werkelijke subsidie blijkt € 500k te zijn, waardoor voorgesteld wordt om de begrote provinciale bijdrage met € 500k te verlagen. Eveneens zal daardoor het totale projectbudget met hetzelfde bedrag verlaagd moeten worden. De gemeentelijke bijdrage blijft onveranderd, waardoor deze boeking resultaatneutraal verloopt. De verwachting is dat met het resterende projectbudget de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden.

5.4. Budgetoverhevelingen naar 2024

In 2023 zijn diverse budgetten in de exploitatie geraamd die niet of deels zijn uitgegeven en waarvan ook de bijbehorende activiteiten (nog) niet of deels zijn uitgevoerd. In sommige gevallen is het mogelijk om het restant-budget (en de bijbehorende werkzaamheden) over te hevelen naar het volgende begrotingsjaar 2024. In principe kan dit alleen bij incidentele bedragen en bij overhevelingen vanaf € 10k. Als het budgetten betreft waartegenover een onttrekking uit een reserve staat, dan gaat elke euro over naar het volgende jaar, tenzij de raad specifiek besluit om dit niet (meer) te doen.

De voorlopige budgetoverhevelingen voor 2023 betreffen:

Training inwonersparticipatie	€	25k
Maatwerkdienstverlening 18+	€	16k
Openbaar groen, natuur en recreatie	€	20k
Onverharde wegen	€	50k
Wijkteams en lokale toegang	€	10k
Onderwijshuisvesting	€	20k
Totaal	**€**	**141k**

Deze budgetoverhevelingen worden reeds verwerkt in de financiële administratie na vaststelling van de Eindejaarsrapportage 2023. Eventuele afwijkingen worden meegenomen in de Jaarstukken 2023.

Toelichting
Naast de bovengenoemde budgetoverhevelingen zijn er nog twee typen budgetoverhevelingen te benoemen. Enerzijds zijn er drie voorgestelde budgetoverhevelingen waar een dekking van de reserve tegenover staat. Het betreft de budgetten voor Klimaatbeleid, Speeltuinen en speelplaatsen, en Openbaar vervoer. In totaal komt het neer op groot € 295k aan budgetoverheveling met dekking VBR. Aangezien budgetten met dekking van een reserve standaard overgaan naar een volgend jaar, zijn deze derhalve niet meegenomen in bovengenoemd schema. Anderzijds worden de budgetten ten behoeve van de diverse SiSa-regelingen meegenomen naar 2024, tenzij de onderhavige beschikking anders stelt. Zodoende worden alle SiSa-budgetten meegenomen, waarbij de looptijd doorloopt naar volgend jaar. Bij de SiSa-regelingen is het standaard dat de begrote kosten en inkomsten aan elkaar gelijk zijn. Dergelijke budgetten zijn daarmee resultaatneutraal.

5.5. Mutaties t.b.v. begroting 2024

In de raadsvergadering van 2 november 2023 is het raadsvoorstel 'Regioprogramma jeugd 2023-2028' aangeboden. In het raadsvoorstel is vermeld dat de kosten voor de jaren 2024 tot en met 2027 worden meegenomen in de Eindejaarsrapportage 2023. Conform het raadsbesluit worden de benodigde middelen hiervoor beschikbaar gesteld. Dekking van de kosten vindt plaats door aanwending van een buffer voor loon- en prijsstijging (die na deze aanwending op nul staat).
Hieronder treft u het overzicht van de meerkosten en de dekking aan. Deze mutaties leiden tot een begrotingswijziging voor het begrotingsjaar 2024, maar hebben geen gevolgen voor de begrotingssaldi.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Huidige begrotingssaldi (incl. 1e wijziging)	5 V	4 V	1.324 N	1.349 N
Meerkosten regioprogramma Jeugd	20 N	26 N	28 N	28 N
Dekking buffer loon- en prijsstijging	20 V	26 V	28 V	28 V
Nieuwe begrotingssaldi	**5 V**	**4 V**	**1.324 N**	**1.349 N**